Programa Electoral

CAP A LA INDEPENDÈNCIA

Eleccions al Parlament de Catalunya 1992

Programa Electoral

CAP A LA INDEPENDÈNCIA

FUNDACIÓ JOSEP IRLA
Biblioteca

FUNDACIÓ JOSEP IRLA
Biblioteca

115(ERC)/ L.82

Eleccions al Parlament de Catalunya 1992

Presentació

Benvolguts/des ciutadans/nes,

Quan el país es disposa a iniciar una nova campanya electoral que ens ha de dur a la quarta legislatura del nostre Parlament, és hora de fer balanç, de valorar la feina feta i discutir els plantejaments, nous o ja coneguts, que hauran de regir la nostra vida durant quatre anys i que, de ben segur, condicionaran el nostre futur.

Passats dotze anys des de l'aprovació de l'Estatut d'Autonomia, el Govern de Catalunya encara no ha pogut donar la resposta adient als grans reptes que tenia fixats en els seus inicis:

a. La nova ordenació del territori català.

b. Un sistema de finançament estable, no dependent i satisfactori.

c. Una policia catalana que assumeixi la totalitat de les competències.

Malgrat alguns avenços considerables, en línies generals la situació no ha experimentat canvis, fins i tot ha empitjorat. La nul·la previsió i una mala planificació de l'impacte en els sectors de producció catalans derivats del pacte de tractat d'adhesió al Mercat Comú (CEE) ha empitjorat molt les coses. Sobretot, perquè la política del Govern espanyol durant aquests dotze anys ha estat dura, homogeneïtzadora i fins i tot agressiva contra tot allò que fa referència a la política catalana, sense cap resposta de dignitat nacional per part de l'actual Govern.

Si a aquesta nul·la intervenció sobre els grans reptes de l'autonomia catalana, l'impacte i desestructuració que pateixen els sectors tradicionals de producció com la pagesia, la pesca i la petita i mitjana empresa, hi afegim que queden encara per fer els grans eixos viaris de Catalunya, hem d'arribar a la conclusió que ens cal, urgentment, un plantejament nou i diferent.

ERC es presenta a aquestes eleccions amb un missatge clar: només la independència de Catalunya pot esdevenir la solució a la situació d'opressió política actual. Els problemes dels catalans només poden ser resolts pels catalans. Aquest és l'únic plantejament coherent, digne i compromès amb el nostre país. Aquest és el nou plantejament que ens cal.

La independència de Catalunya, a més de possible, és necessària en tant que única via per ser reconeguts com a nació i participar, amb igualtat de drets i de condicions, en el procés d'unitat europea que s'està portant a terme. Sense veu pròpia en aquesta nova Europa, als catalans ens

serà difícil mantenir la nostra identitat i garantir i millorar alhora la nostra qualitat de vida com a ciutadans.
El programa electoral que teniu a les mans recull, doncs, la proposta política que ERC presenta per a la propera legislatura al Parlament de Catalunya. I és, també, un punt de partida per començar a adequar les nostres estructures polítiques i socials per a la configuració d'un Estat català que integri tots els territoris de la nació compartida, de Salses a Guardamar.
Hem dedicat una part del nostre programa a l'aprofundiment de la democràcia, a la reivindicació dels drets col·lectius i dels drets individuals, indestriables els uns dels altres, per als quals ERC presenta una sèrie de propostes amb la voluntat decidida de fer més representatiu i participatiu el nostre sistema polític.
Finalment, hem fet allò que ningú fa: un programa comarcal, comarca per comarca, fent esment de les mancances i les necessitats que les comarques catalanes tenen avui. El nostre compromís amb les comarques per aconseguir el reequilibri econòmic, cultural i social del territori, es troba reflectit, doncs, en tot el conjunt de propostes recollides en aquesta darrera part.
Ha arribat l'hora de començar a bastir el moviment de ciutadans que han de portar la llibertat nacional i la política socialment avançada al nostre país i a nosaltres, ciutadans d'Europa. Ha arribat l'hora d'iniciar el camí cap a la independència.

Àngel Colom i Colom
Secretari general d'ERC

Índex

Proposta de futur català

1 Antecedents històrics immediats 11
2 Catalunya, ara 13
2.1 Una nova lectura de l'Estatut
2.2 La proposta federalitzant
2.3 La Catalunya independent
3 Els Països Catalans 16
4 Els catalans en l'Europa unida 17
4.1 La independència, un dret democràtic
4.2 El triangle jacobí d'Europa
4.3 Uns estratègia catalana

Propostes per a l'enfortiment de la democràcia

1 La defensa de la democràcia 23
2 Sobirania popular i participació 24
2.1 La iniciativa legislativa popular
2.2 Proposta de sistema electoral al Parlament de Catalunya
2.3 Proposta de sistema electoral per als municipis
2.4 El mandat del president de la Generalitat
3 L'ètica i la política 28
3.1 La funció pública
3.2 Control del tràfic d'influències
3.3 La propaganda institucional

Programa de govern

1 Programa polític 31
1.1 Proposta d'ordenació territorial i administrativa 31
1.1.1 L'actual Administració a Catalunya
1.1.2 Els objectius d'una Administració catalana

1.1.3 Els funcionaris
1.1.4 El management públic
1.1.5 Els eixos per a l'Administració catalana
1.1.5.1 Província única
1.1.5.2 Municipi
1.1.5.3 Comarca
1.1.5.4 Regió
1.2 Política exterior de Catalunya 38
1.3 Un model català de seguretat pública: 25 propostes 41
1.4 Catalunya, marc de relacions laborals 44
2 Programa de generació de progrés 46
2.1 Economia 46
2.1.1 Conveni tributari propi per a Catalunya
2.1.1.1 Entitats d'estalvi
2.1.2 Fons de Solidaritat Intercomarcal de Catalunya
2.1.3 Creixement econòmic
2.1.4 Pressupostos
2.1.5 Equipaments, comunicacions i transports
2.1.6 Política laboral i atur
2.1.7 Sectors de producció
2.1.7.1 Sector primari (agricultura, ramaderia i pesca)
2.1.7.2 Sector secundari (indústria)
2.1.7.3 Sector terciari (comerç i turisme)
a. Comerç
b. Turisme
2.1.8 Consell Econòmic i Social de Catalunya
2.2 Cultura 62
2.3 Per un espai nacional de comunicació 67
2.3.1 Pla Nacional d'Insfrastructures, Mitjans i Serveis de la Comunicació
2.3.1.1 Pla Nacional de Telecomunicacions
2.3.1.2 Pla Nacional de Mitjans de Comunicació
a. Pla sobre les Televisions Públiques i privades
2.3.1.3 Institut Nacional d'Àudio-visuals
2.3.1.4 Agència Catalana de Notícies
2.3.1.5 Pla Nacional per a la Premsa Escrita
2.4 77 mesures per a una política

lingüística normalitzadora 76
2.4.1 Principat de Catalunya
2.4.2 Països Catalans
2.4.3 Estat espanyol
2.4.4 Projecció internacional
2.5 Ensenyament 83
2.5.1 Ensenyament primari i secundari
2.5.1.1 Situació actual de l'ensenyament a Catalunya
2.5.1.2 Proposta d'ERC per a l'ensenyament
2.5.2 Per una universitat catalana a Catalunya
2.5.2.1 Consideracions generals
2.5.2.2 La proposta d'ERC
a. Universitat pública
b. Reequilibri territorial
c. Investigació
d. Propostes concretes
e. Professorat
f. Alumnat
g. Esports
h. La universitat nacional
i. El procés d'unitat europea
2.6 Benestar social i drets de les persones 92
2.6.1 Sanitat
2.6.2 Serveis socials
2.6.2.1 Estructuració dels serveis socials
2.6.2.2 La realitat social catalana actual
2.6.2.3 Principis d'actuació
2.6.2.4 Propostes d'ERC
a. Infantesa i família
b. Vellesa
c. Dones
d. Disminuïts
e. Drogodependències
f. Sida
g. Lliure opció sexual
h. Immigració

2.7 Per una política de joventut integral, participativa i sobirana 103
2.7.1 Joventut, societat, nació i política de joventut
2.7.2 Per una veritable política de joventut
2.7.2.1 Secretaria de Joventut i política sobirana
2.7.2.2 Pla Nacional de Joventut
a. Pla Nacional de Promoció de l'Associacionisme
b. Pla Nacional de Promoció del Lleure
c. Pla Nacional d'Habitatges de Lloguer per a Joves
d. Pla Nacional d'Ocupació
e. Pla Nacional d'Accés a la Cultura
f. Pla Nacional de Promoció dels Drets de la Persona i de la Solidaritat
g. Servei militar i objecció de consciència
2.8 Proposta per a la normalització religiosa 112
2.9 Esport 112
2.10 Medi ambient 114
2.10.1 Propostes per al medi ambient
2.10.1.1 Combustibles fòssils
a. Ús industrial
b. Transport
c. Centrals termoelèctriques
d. Calefacció
2.10.1.2 Nuclears. Energia nuclear
2.10.1.3 Estalvi
2.10.1.4 Energies alternatives
2.10.1.5 Gestió, reducció i recuperació dels residus industrials
a. Reconversió de determinats processos industrials
b. Recollida selectiva, valoració i reciclatge
c. Tractament: inertització o eliminació
d. Deposició controlada
2.10.1.6 Rius i medi aquàtic
2.10.1.7 Els espais naturals
2.10.1.8 Ambient atmosfèric
2.10.1.9 Educació ambiental

La feina feta al Parlament

1 Proposicions no de llei	125
2 Proposicions de llei	130
3 Sol·licituds (de compareixença i d'altres)	130
4 Preguntes orals (comissions i ple)	131
5 Propostes de resolució	133
6 Interpel·lacions	133
7 Esmenes a la totalitat amb text alternatiu	134

Programa Comarcal

Alt Camp	135
Alt Empordà	137
Alt Penedès	138
Alt Urgell	140
Alta Ribagorça	142
Anoia	143
Bages	146
Baix Camp	147
Baix Empordà	150
Baix Llobregat	152
Baix Penedès	154
Barcelonès	154
Berguedà	157
Cerdanya	159
Conca de Barberà	161
Garraf	162
Garrigues	163
Garrotxa	165
Gironès	168
Maresme	169
Noguera	173
Osona	174
Pallars Jussà	175
Pla d'Urgell	176
Pla de l'Estany	177
Priorat	178
Ribera d'Ebre	180

Ripollès	181
Segarra	185
Segrià	188
Selva	189
Solsonès	193
Tarragonès	195
Terres de l'Ebre (Montsià, Baix Ebre, Terra Alta)	196
Val d'Aran	198
Vallès Occidental	199
Vallès Oriental	202

Proposta de futur català

1. Antecedents històrics immediats

Si féssim un breu repàs de la nostra història recent, podríem destriar-la en diferents parts: dictadura, transició i postransició. Tres fases que esdevenen claus per entendre el present. Era clar que passar d'una dictadura a un sistema de llibertats democràtiques, tot i que limitades, era un canvi difícil. La societat catalana, i la classe política que n'emana, eren conscients a la fi del règim franquista que la ruptura era difícil, però com tot allò difícil, necessària. La classe política catalana de caràcter i d'objectius democràtics, evidentment antifranquista, era conscient del fet que, a més d'una democràcia, calia cercar una solució estable i definitiva al litigi històric entre Espanya i Catalunya.

A l'ombra de la dictadura, els diferents partits polítics antifranquistes dissenyaven la seva estratègia i propagaven les seves idees en allò que feia referència a la nació catalana. Des del reconeixement i l'aplicació del dret a l'autodeterminació fins a la reinstauració de la Generalitat de Catalunya amb el consegüent Estatut d'Autonomia, tots cercaven una solució que institucionalitzés el dret a la diferència que la dictadura havia transgredit.

La voluntat, però, dels darrers gestors del franquisme, es va fer palesa ràpidament: reinstaurar la monarquia dels Borbons, amb un règim de democràcia parlamentària, però sobretot garantir la unitat d'Espanya, qüestionada per bascos i catalans.

La transició fou la negociació a la baixa entre el franquisme, detentor de tots els ressorts de poder, i els partits espanyols. La classe política catalana, agrupada al voltant de l'Assemblea de Catalunya, volia intervenir en aquest procés. Es dibuixaven dues línies d'actuació: la unitària de tots els ciutadans, associacions, sindicats i partits sota un programa de mínims, o la partidista d'alguns dels partits polítics, molts d'ells d'abast estatal, per intervenir en la negociació que s'estava fent a Madrid. L'adveniment d'Adolfo Suarez i els seus passos decisius cap a un nou procés constituent van accelerar la darrera via. La ruptura de l'Assemblea de Catalunya va encetar la carrera partidista cap a la consolidació pròpia, oblidant o deixant en un segon lloc que, tant important com l'accés a la democràcia, era la reivindicació de la sobirania de la nació catalana.

La federació -en realitat absorció- d'una part important de l'esquerra catalana per partits d'abast estatal, i la desmembració de les diferents estruc-

tures cíviques i socials antifranquistes, van esdevenir peces clau per entendre l'anòmia en què va caure la causa catalana. Fruit d'aquests diferents factors, es van començar a debilitar les estructures antifranquistes, debilitat que es va materialitzar, però, en l'aspecte nacional, en dues grans renúncies que han marcat decisivament allò que anomenem la postransició.

La primera fou l'acceptació d'una Constitució espanyola que d'entrada no només no reconeixia el dret a l'autodeterminació sinó que deixava clar en l'article 2 del títol preliminar que la unitat d'Espanya era una qüestió intocable. A més, l'Exèrcit espanyol, principal valedor del règim franquista, esdevenia garant legal d'aquesta unitat. **La submissió al marc jurídic espanyol i l'acceptació de l'Estatut d'Autonomia, en el context de l'Espanya de les autonomies, va esdevenir una claudicació que els catalans estem pagant car ja fa massa anys.**

En lloc d'establir un debat en igualtat, on els arguments dels catalans esdevinguessin la contraposició a la voluntat unitarista i homogeneïtzadora dels espanyols, es va arribar a una situació de subordinació política i institucional. De la hipotètica confederació o federació que reivindicaven els més moderats els anys anteriors a la fi de la dictadura, es va cedir fins a una relativa desconcentració de poder, que en realitat s'ha demostrat com una descentralització que en la major part dels casos ha esdevingut estrictament administrativa.

Per què es va cedir d'aquesta manera? Les renúncies tenen la seva gènesi en la manca d'honestedat en les reivindicacions inicials d'alguns. Per a molts, assumir sobre el paper el tercer punt de l'Assemblea de Catalunya, el dret a l'autodeterminació, no era res més que la manera purament formal de recolzar el compromís nacional de la majoria de la societat catalana que exigia el reconeixement inequívoc dels drets nacionals, i salvar així, a més, la seva mala consciència.

No ens ha d'estranyar que fossin aquests mateixos, que cada cop tenien més vincles amb partits espanyols, els primers a abandonar el vaixell del dret a la sobirania.

L'enfrontament dialèctic entre una mentalitat de tradició centralista i autoritària com l'espanyola i una actitud entregada com la que van palesar les esquerres catalanes, a excepció d'ERC i una petita minoria, ens va portar a un carreró sense sortida. No hi havia armes teòriques o models alternatius per aturar la voluntat dels legisladors tardofranquistes i la interessada conformitat d'una esquerra espanyola que del dia a la nit passava del reconeixement dels drets dels pobles ibèrics a l'entusiasme que produïa sentir-se copartícep del *proyecto español de destino en lo universal* que tant anhelava Ortega y Gasset.

Catalunya va perdre. Malgrat recuperar la institució de la Generalitat i obtenir un Estatut d'Autonomia -amb un sostre competencial molt més baix que el del 32-, la darrera paraula la té el legislatiu i executiu espanyols, on els catalans som una petita minoria en el primer, i impotents en el segon.

La segona gran renúncia fou la unitat nacional. **De la consigna multitudinària i corejada per tots i sense distincions *De Salses a Guardamar, de Fraga a Maó*, es va passar a l'acceptació de l'article 145 de la Constitució espanyola, on no es permet la federació entre comunitats autònomes.**

La nació catalana no només va quedar esquarterada en quatre comunitats autònomes, sinó que el Principat, motor i aglutinant de tota la nació, deixava el sud en les urpes de l'espanyolisme més ferotge i el franquisme menys domesticat. La facilitat amb què la major part de la classe política catalana va oblidar i fins i tot blasmar el País Valencià, les Illes o la Franja de Ponent, per no parlar de Catalunya Nord, ens demostra fins a quin punt els interessos es dirigien cap un altre lloc. El regionalisme es va apoderar de la política catalana, cosa que va incrementar la debilitat manifesta en els polsos entre Catalunya i Espanya. La situació actual al País Valencià és hereva d'aquella renúncia, i ara tots ho estem pagant amb el naixement i consolidació del *blaverisme* o els atacs contra la unitat de la llengua, i en definitiva ens priva de la unitat d'acció envers Madrid. Uns Països Catalans actuant coordinadament, un eix Barcelona-València-Palma de Mallorca, esdevindria la contrarèplica necessària a l'espanyolisme. Altrament, la desunió ens debilita a tots.

Dues renúncies, doncs, que entre altres de caràcter social i nacional han perfilat la situació actual de Catalunya: una nació separada en dos estats, espoliada econòmicament, supeditada culturalment, i allò més important i que decideix la resta: políticament subordinada.

2. Catalunya, ara

Nacionalment, la situació de Catalunya va esdevenir, i és encara, insostenible. Calia redreçar el camí, reassumint els dos compromisos principals. Calia recuperar el rumb que s'havia perdut de forma intencionada en uns casos o per excés de prudència en uns altres. ERC havia estat la consciència crítica en la transició i el postfranquisme, havia resistit l'embat dels monàrquics de nova fornada i el pacte entre l'esquerra espanyolista i la dreta regionalista per donar suport a la institucionalització de la negació del fet català: la Constitució espanyola. ERC ha mantingut, fidel a la història de Catalunya, el testimoni d'una transició lesiva per a la nostra normalitat nacional. **Ara ERC, enfortida per les noves generacions d'independentistes catalans, es disposa a resituar el debat en els seus termes: davant l'Espanya vertebrada, centralista i unitària, la Catalunya independent.** L'aprovació el 12 de desembre de 1989 pel Parlament de Catalunya, d'una moció de no renúncia al dret a l'autodeterminació i la seva ratificació més tard, a la tardor del 91, obria la via democràtica i pacífica cap a la nostra normalització nacional. És ben cert que la conjuntura internacional ens hi ha ajudat. Els vents de llibertat dels pobles que bufen de l'est, i l'aplicació del dret a l'autodeterminació per a la unificació de la nació alemanya, contribueixen a la nostra represa.

La represa política i nacional de Catalunya té en ERC l'eina necessària, però el subjecte es troba en la ciutadania. Una ciutadania que comença a entendre que la situació actual és reversible i perfectible. Res és immutable, i menys Espanya. La solució als nostres problemes socials, econòmics, polítics i culturals, només és a les nostres mans.

Ara, hem resituat el sempre difícil debat entre Catalunya i Espanya, i davant el projecte espanyol podem contraposar un futur català, una perspectiva nacional, que esdevingui alternativa a la situació actual.
Que la situació autonòmica, tant pel que fa a traspassos com a finançament, està en via morta és un fet reconegut per tots els partits polítics. Una via morta que ve produïda per la subordinació del Parlament de Catalunya a l'espanyol, i per la mesquinesa del Govern espanyol. Temes com el del finançament, la normalització lingüística, l'existència, encara, d'un Ministeri espanyol de Cultura, la negativa a la província única i la conseqüent ordenació territorial, la política d'obstaculització contínua de la Junta de Seguretat contra el desplegament i l'actuació normal dels Mossos d'Esquadra, o l'intent de laminar les competències en matèria d'ensenyament, o cultura, etc., esdevenen el pa nostre de cada dia.
Sembla clar que la situació ha arribat a un punt que cal plantejar un canvi. En la política catalana, sembla que hi ha, en aquests moments, tres propostes damunt la taula.

2.1 Una nova lectura de l'Estatut

Després de demanar, endebades, un retorn a un suposat esperit del 79 quant a la interpretació de l'Estatut, hi ha qui encara espera un canvi en l'actitud del Govern espanyol. Aquesta postura, la d'esperar de forma passiva que les coses canviïn, és la que fins fa poc ha predominat en la política catalana. Una passivitat que s'intenta vendre amb conceptes com estabilitat, pacte, convivència, etc., però que amaga una debilitat endèmica: la incapacitat d'anar més enllà d'una minsa descentralització administrativa. Per a l'actual Govern de la Generalitat hi ha certa temença a governar i assumir competències. Aquesta temença ja es va deixar veure en l'elaboració de l'Estatut d'Autonomia, on no es va preveure un sistema de finançament com el basc, o un model de policia que fos veritablement de substitució, o una política inflexible pel que fa a la normalització ligüística, etc. La queixa i el joc de mitges amenaces es redueix a això, i la via autonomista ha acabat entrant en les seves pròpies contradiccions: l'autonomia estableix un marc de supeditació que es redueix a la voluntat de les Corts generals de Madrid i el seu executiu. Quan el Govern central no col·labora, com és el cas, la queixa primer i el victimisme després esdevenen l'única sortida conjuntural. Aleshores és quan es demana una nova lectura de l'Estatut, o el retorn a l'esperit del 79. **Però no es pot reivindicar cap nova lectura, ni esperit: només hi ha una lectura, només hi ha un esperit. I cap dels dos favorables a Catalunya, evidentment.**
Dotze anys d'Estatut d'Autonomia són suficients per demostrar que sense una reforma estatutària com a primer pas -en el camí cap a la independència- no hi ha sortida.
El pujolisme ha entrat en un camí sense retorn, ja que només li queden dues solucions: entrar definitivament en l'òrbita espanyola, amb pacte inclòs, o apostar per la independència. Segurament serà la primera, més còmoda i fàcil per a la gran màquina pujolista, ja que la segona implica uns costos que l'*establishment* convergent no està disposat a pagar.
La immoral campanya de publicitat institucional i un pacte fàctic de no

agressió amb el Govern espanyol, han pogut aturar momentàniament el procés de desintegració del projecte pujolista. Però de ben segur que continuarà.

2.2 La proposta federalitzant

Semblava que l'ona de llibertat dels pobles que està recorrent Europa esdevindria suficient motiu perquè aquells partits polítics que a Catalunya havien apostat per un projecte espanyol, variessin el seu rumb. No ha estat així, i en lloc de fer una sincera autocrítica de les concessions fetes i de la supeditació ideològica, algunes d'aquestes opcions han intentat guanyar temps amb una proposta federalitzant.

En primer lloc cal dir que **el federalisme és una doctrina que parteix d'una premissa bàsica: la sobirania. La sobirania de les parts implicades perquè cadascuna d'elles pugui decidir el seu marc de pertinença.** No cal dir que, actualment, amb la Constitució espanyola és impossible el desenvolupament d'aquest concepte. El títol preliminar deixa ben clar que la sobirania recau en tota la ciutadania de l'Estat espanyol, sense distincions. Parlar, doncs, de federalisme en aquests casos respon a una tàctica oportunista davant el creixement de l'opció independentista.

El federalisme, ben entès, respon a un sobirania inicial i a una delegació voluntària de facultats a favor d'un ens federal d'àmbit superior, el qual les representa, coordina, gestiona i executa. Aplicar aquesta situació a l'actual marc polític esdevé impossible, a no ser que hi hagués una reforma del títol preliminar constitucional, cosa poc probable, ja que la dificultat que comporta una revisió del text és ben coneguda de tots.

A més, la fal·làcia d'assimilar federalisme espanyol amb federalisme català està a hores d'ara desvirtuada. Deixant de banda el reconeixement de la sobirania per a Catalunya, el federalisme català del segle passat responia a unes condicions molt concretes, ja que el marc supranacional immediat de referència era la Península Ibèrica. **Avui, amb l'avenç tecnològic i les millores en les comunicacions i les telecomunicacions, el mínim marc de referència per als catalans esdevé el continent europeu.** Per això, ERC afirma que la unitat europea ha de tenir una articulació federal a partir d'una unitat natural de base: les nacions. **El federalisme aplicat a estructures que cada cop esdevenen més inoperants, com ara els estats de base plurinacional, no soluciona cap dels problemes del nostre país.** Només el respecte als drets individuals i als drets col·lectius pot garantir un bon desenvolupament dels principis federalistes, i això passa inevitablement per una Europa que ha de deixar de banda l'actual estat, que ha quedat massa gran per resoldre els problemes de la ciutadania, i massa petit per resoldre els problemes d'abast mundial.

2.3 La Catalunya independent

Després de quinze anys de governs espanyols escollits per sufragi universal, que no han aconseguit acabar amb el secular mal funcionament dels serveis de l'Administració espanyola, bona part de la ciutadania catalana ha arribat a la conclusió que l'únic futur de progrés per a la nostra nació davant

el procés d'unitat europea passa perquè els catalans hi participem en primera persona.
A les darreres eleccions al Parlament de Catalunya, ERC hi concorria amb una proposta que sobresortia en matèria política: la reforma de l'Estatut. Fruit no pas d'un reformisme tebi, sinó de la ferma creença que la independència de la nació catalana només és possible si anem adequant de forma no excessivament traumàtica les estructures actuals a les del futur Estat català. Tota acció o esdeveniment que comporti un guany de pautes de sobirania per part del Govern de Catalunya és un pas endavant en el procés cap a la independència. Assolir estructures d'estat, àrees de poder polític d'estricta decisió catalana, són fets que apropen l'objectiu final de la plena sobirania nacional.
La reforma de l'Estatut així com el traspàs de diferents serveis i mecanismes de regulació i control que actualment són competència exclusiva de l'Estat espanyol, són passos graduals que ens acosten a la fita desitjada pels catalans: el ple autogovern, sense equívocs.
La pregunta clau és com els catalans, que patim ja fa gairebé tres-cents anys d'opressió nacional, podrem aconseguir la normalitat política. **L'evolució de la conjuntura europea i la superació del procés anomenat postransició a l'Estat espanyol, estan garantint les mínimes condicions per fer possible la independència. Una independència que només serà possible quan la majoria del poble de Catalunya hi opti de forma democràtica. La declaració unilateral del Parlament de Catalunya, a partir de la voluntat de la majoria, serà el pas definitiu.**
Perquè tot això esdevingui realitat, els catalans comptem amb una conjuntura favorable, ja que el projecte espanyol ha entrat en una fase de ralentització a causa bàsicament de les dificultats que troba Espanya en la seva incorporació política, econòmica i cultural en el projecte europeu, i sobretot del procés de descomposició de les estructures franquistes que encara fins ara suportaven els pilars bàsics de la dèbil societat civil espanyola. I sobretot perquè Europa no està disposada a admetre un procés d'involució política espanyola.
Ara, els catalans depenem principalment de nosaltres mateixos per garantir el nostre futur. Ho farem des de l'escrupolositat dels mètodes democràtics condemnant, sempre que calgui, l'ús de la violència vingui d'on vingui. S'ha demostrat, i el temps ens torna a donar la raó, que **només els mètodes democràtics poden garantir una assumpció general de l'opció independentista.**

3. Els Països Catalans

Aquestes eleccions són, evidentment, unes eleccions regionals, ja que el 15 de març de 1992 són eleccions al Parlament del Principat de Catalunya, i el 22 del mateix mes al Consell Regional del Llenguadoc-Rosselló. La nostra nació, els Països Catalans, és una nació separada per tres estats, el francès, l'espanyol i l'andorrà. A l'Estat espanyol, esquarterada en quatre comunitats

autònomes: el Principat de Catalunya, el País Valencià, les Illes Balears i les Pitiüses, i la Franja de Ponent. ERC entèn que l'assumpció de la unitat de la nació ens ha de portar a reivindicar un futur comú per a tota la nació catalana.
Des de l'actual marc, mediatitzat per la legislació espanyola que intenta institucionalitzar la divisió estatutària, ERC ha portat al Parlament del Principat propostes com el Tractat d'Unió Cultural entre tots els Països Catalans, ha generat propostes d'articulació política, social i econòmica entre els diferents parlaments, entitats, partits, i societat civil en general. **La vertebració de l'eix Perpinyà-Barcelona-Palma-València ha de ser la consolidació d'una nació fins ara dividida i separada. Respectant sempre les variants regionals, i les diverses formes d'entendre la catalanitat existents, els Països Catalans són una realitat innegociable que cal articular políticament.** Des de l'ERC del Principat, hem de ser corresponsables de la situació dels catalans de Maó, Dènia, Inca, Ceret, Mequinença o Xàtiva. Des de les institucions del Principat, cal treballar per enfortir la consciència comuna i per estendre el coneixement mutu de la nostra realitat nacional. El compromís d'ERC és fer de la unitat de la nació el fonament bàsic del nou Estat català.

4. Els catalans en l'Europa unida

4.1 La independència, un dret democràtic

La pau i l'estabilitat són conseqüència del respecte als drets individuals i col·lectius. En la recent Conferència sobre Seguretat i Cooperació Europea a Copenhaguen, trenta-cinc estats han discutit el respecte als drets de les anomenades *minories nacionals*, sempre que no es posessin en qüestió les fronteres. Difícilment Europa trobarà la pau i l'estabilitat que necessita ara que s'allunya el perill de l'enfrontament entre blocs si converteix els estats en jutges i parts en els conflictes nacionals que la sotgen d'un extrem a l'altre. Només el reconeixement dels drets col·lectius i la creació d'un organisme de regulació de conflictes i d'apel·lació per part de les nacions que consideren lesionats els seus drets, on estiguin plenament representades les societats sense estat d'Europa, poden ajudar a superar positivament el test de la democràcia i de la participació. Els dirigents europeus farien bé d'enfocar adequadament un fenomen que està relacionat amb els profunds canvis sociològics i de civilització que estem vivint.
Per altra part, el procés d'unificació europea pot fracassar si s'imposa el model jacobí de construcció del nou estat. Si Europa es dissenya com a oligopoli dels estats-nació (França, Alemanya, Gran Bretanya, amb els companys de viatge espanyols, italians o russos), l'estabilitat del vell continent no està gens assegurada. Un model basat en la potència econòmica alemanya, la militar francesa i la cultura britànica, deixa fora de joc una tercera part dels europeus que malgrat disposar d'estat propi restaran minoritzats en el si

d'una Europa unitarista. Txecs, finlandesos, islandesos, danesos, hongaresos i grecs no acceptaran sense conflicte un futur d'aquest estil.
Però és que, a més, cal comptar com a marginats del procés d'unificació europea els 201 milions de ciutadans que, des de l'Atlàntic als Urals, no disposaven d'un estat propi fins 1991. En alguns casos, veuen reconeguts parcialment els seus drets col·lectius, a través de fórmules federals o autonòmiques, però no són participants de l'obra de construcció europea. Un de cada tres europeus es troba en aquesta situació de minorització extrema; i el territori que ocupen significa el 37% del total europeu. Des dels tàrtars del Volga fins al gal·lesos, passant per eslovacs, flamencs, escocesos, sards, corsos, catalans o bascos.
Els estats-nació més grans d'Europa ja són massa petits per resoldre els grans problemes del continent i massa grans per afrontar els petits problemes de la vida quotidiana. Les unitats sòcio-culturals d'abast mitjà com les que gaudeixen d'estat d'escassa dimensió (suecs, noruecs, irlandesos, búlgars) i aquelles que no gaudeixen d'estat, estan cridades a jugar un paper important en la dialèctica entre el particularisme i l'universalisme, com a barrera a la tendència a la uniformització i homogeneïtzació de la cultura i les maneres de vida. La capacitat d'iniciativa que dóna la diversitat, la capacitat d'adaptació als canvis tecnològics que dóna la identitat, i l'estabilitat que dóna el profund respecte a la pluralitat, no les tindrà Europa si s'imposa un model jacobí de construcció d'aquest nou estat-continent.
Només un accés a la independència de totes les nacionalitats que democràticament ho demanin pot garantir el respecte als drets col·lectius i a l'estabilitat que es busca. L'abstencionisme de l'Europa occidental davant els processos d'independència bàltics o iugoslaus, en nom del dret a la no ingerència, pot ser un error històric enorme si es repeteix en endavant. Si el que es busca és la salvaguarda de l'ordre, pot arribar un moment que l'obstaculització de l'exercici del dret a l'autodeterminació sigui la principal causa de desordre del continent.

4.2 El triangle jacobí d'Europa

Per altra banda, la zona europea amb més obsessió unitarista és el triangle Londres-Roma-Madrid, amb centre a París. L'Europa nòrdica i central tenen tradicions arrelades de federalisme i respecte a la pluralitat, i l'Europa eslava camina irremissiblement cap a la descomposició dels estats artificials. Llavors, a qui espanta de veritat el reconeixement dels drets democràtics col·lectius?
França, Gran Bretanya, Itàlia i Espanya formen aquest triangle de democràcies pervertides. Pervertides per una classe política corrupta. Pervertides per l'omnipresència d'una partitocràcia que només es preocupa del repartiment de les quotes de poder a base d'inflar la burocràcia i d'aliar-se amb el sector menys innovador del capitalisme, aquell que és subsidiari de les obres públiques i de l'especulació immobiliària. En aquest triangle jacobí, fins i tot les ideologies són escleròtiques. Es pràcticament l'únic lloc d'Europa on perviuen partits comunistes o postcomunistes cada cop més residuals. L'únic lloc d'Europa on l'autoproclamat innovador i transformador socialisme mediterrani ha fet figa,

esdevenint un pur liberalisme sense correctius.
De fet, ens trobem en aquesta àrea geoestratègica, en un autèntic Triangle de les Bermudes de la democràcia. Aquí, on es va iniciar la democràcia, i precisament per la seva precocitat, empeltada d'elements de l'*Ancien Régime*, és on s'ha esclerotitzat més aviat, i podria arribar a agonitzar per desaparèixer misteriosament.
Perversió democràtica, crisi de l'estat del benestar, que en aquestes zones mai ho ha acabat de ser del tot, crisi de la base territorial de l'estat, amb la dificultat de pervivència del model unitarista. I Europa que reclama més competències.
A fora del triangle, hi ha l'Europa de la diversitat, dels estats uninacionals, dels estats uninacionals federals. L'Europa dels veritables estats del benestar, que malgrat patir també una certa crisi, molta gent d'aquí enveja i amb raó. Germànics i nòrdics i, a mig termini, eslaus.
A l'interior del Triangle, un model de creixement contradictori amb el desenvolupament. Es tracta d'un creixement capitalista basat sempre en el màxim diferencial social, i més en la quantitat que en la qualitat. Per tant, per a les classes dirigents d'aquesta zona, benvinguda la immigració africana, encara que sigui provocant més misèria entre els immigrats i més malestar entre la població receptora. Oposició, també, a qualsevol vel·leitat secessionista de reivindicació de drets col·lectius. Aquells que esperen, il·lusòriament, liderar culturalment i econòmicament Europa no es poden permetre el luxe de perdre ni un bri de població i de territori. En el fons, la lluita per l'hegemonia europea que imposa el model jacobí de construcció d'Europa, esclerotitza aquests estats i a mig termini els farà perdre la cursa davant la capacitat de germànics i nòrdics.
Fa un temps, Zbigniew Brzezinski, ex-conseller presidencial de Jimmy Carter, en un llarg article en un diari de Barcelona, analitzava les conseqüències de la caiguda del bloc comunista. Davant el ressorgiment dels nacionalismes, que ell considerava natural, aconsellava per a occident la següent estratègia: primer, calia assegurar l'economia de mercat; segon, calia assegurar l'estabilitat; i només en tercer lloc calia conservar les fronteres. Davant la descomposició iugoslava i davant el seu panorama intern, els estadistes europeus i americans semblen, doncs, més interessats a preservar les fronteres que en l'estabilitat i en la mateixa economia de mercat. Com explicar si no que prefereixin primar Sèrbia, la república amb règim comunista, davant de Croàcia i Eslovènia amb sistemes de mercat? Com pretendre que no acceptant les decisions sobiranes i democràtiques de dissociació de croats i eslovens s'evitarà el bany de sang que es diu voler evitar?
Els estadistes europeus no actuen amb criteris racionals i de signe estratègic de defensa de l'estabilitat del sistema, com els que aconsellava el conseller americà. Els estadistes de la Comunitat es mouen per instint de conservació d'aquests dinosauris, malalts d'una arteriosclerosi galopant, que són els estats-nació de base plurinacional. La resta d'estats europeus, nòrdics, germànics, eslaus, excepció feta de l'antiga URSS i Txecoslovàquia, poden tenir alguns problemes de minories, però no tenen cap risc de qüestionament de la seva existència.
El triangle jacobí que transcorre entre Londres, Roma i Madrid, amb centre a París, és, per això, el que ha imposat una política d'intervencionisme

als Balcans i al Bàltic de signe reaccionari. En sentit contrari, islandesos, danesos, noruecs, suecs,... són els que defensen davant dels organismes internacionals les postures més obertes, més democràtiques, més intel·ligents d'altra banda, de reconeixement dels processos d'emancipació nacional. Segurament perquè en un disseny d'una futura Europa unida, concebuda sota la concepció bonapartista, ells mateixos serien minories a extingir. Segurament, també, perquè **una cursa cap a una Europa basada en l'oligopoli de tres o quatre poderoses nacions-estat està condemnada al fracàs.**

4.3 Una estratègia catalana

Catalunya hauria de prendre nota de la situació. Ubicada pràcticament al centre d'aquest triangle fatídic, sense cap Àustria o Finlàndia amb les quals comptar, només pot apostar per aliar-se amb totes aquelles forces, nacionalistes, regionalistes, democràtiques, europeistes, que tendeixen a desgregar els estats d'aquesta zona, especialment d'Escòcia, Còrsega, Lombardia i Euskadi. I a fora del triangle jacobí, Flandes, Eslovènia, Eslovàquia i els Països Bàltics, entre d'altres.

1. En aquest sentit, **cal potenciar a curt termini l'avenç per part dels organismes unitaris europeus del paper de les nacionalitats**, amb la creació d'un Senat de Nacionalitats i Regions, amb la participació de representants de les institucions subestatals en la política europea dels estats.

2. No és despreciable, tampoc, la relació amb regions sense personalitat nacional, però que a causa de la seva emergència econòmica accentuen el procés de disgregació econòmica i poden ser uns puntals del *lobby* català a Europa. **La política dels quatre motors d'Europa és correcta sempre i quan s'accentuïn els aspectes polítics, i també culturals, al costat dels econòmics, cosa que ara no passa.** Catalunya, de fet, està interessada a potenciar tot allò que mogui la foto en els estats jacobins del sud. I, per altra banda, la vertebració amb l'eix econòmic del Rhin, el centre d'Europa, s'ha de fer a través del Llenguadoc, la Llombardia i l'eix del Rhone, potenciant el triangle Barcelona-Milà-Lió.

3. A més, **cal intensificar l'amistat amb els estats a qui convé una Europa diversa: germànics, nòrdics i eslaus. De fet, la majoria numèrica que pot decidir en el futur una correlació de forces favorable a una decisió sobirana.** Els germànics perquè objectivament la disgregació del triangle jacobí els acabaria de convertir en líders indiscutibles de l'Europa unida. Els altres perquè en pobles de baixa demografia poden témer d'un model d'Europa jacobí. Un primer pas seria incrementar els contactes interculturals de cara a constituir un *lobby* de les cultures europees no hegemòniques. La compatibilitat d'un espai comunicacional europeu amb la preservació dels propis espais nacionals com a garantia de no colonització cultural, seria un altre pas. L'objectiu és el desenvolupament de relacions culturals i comunicacionals de caire multilateral i sense intermediaris hegemònics. Les unitats sòcio-culturals d'abast mitjà estan cridades a jugar un paper important en la dialèctica entre el particularisme i l'universalisme, entre l'autoafirmació endogrupal i la cooperació intergrupal, especialment com a filtre i resistència moderadors de la tendència a la uniformització i homogeneïtzació de la cultura i els modes de vida.

4. Per tal d'avançar en la direcció favorable al reconeixement dels drets de Catalunya, s'hauria de **donar suport prioritari a l'entrada de nous membres a la CEE i estar interessats que es potenciïn organismes com la Conferència sobre Seguretat i Cooperació i el Consell d'Europa.** Catalunya hauria de ser abanderada perquè el Parlament Europeu encapçalés el procés constituent que legalitzés la ruptura de la legitimitat que inevitablement patiran els estats-nació, especialment els de base plurinacional, amb la construcció europea. En aquest procés constituent, haurien de quedar garantides les llibertats col·lectives.

El principi de la subsidiarietat (cadascú assumeix tot allò que pot i coordina a nivell superior per allò que necessita) s'ha de convertir en la norma fonamental de la participació en la presa de decisions, ja que responsabilitza les persones i institucions de cada camp en cada nivell. Aquest criteri facilita l'articulació entre l'autonomia de cada una de les parts i la seva interdependència funcional dins d'un sistema internacional complex.

5. En afers extra-europeus, la preocupació prioritària hauria de ser el Magreb i el Sub-Sahara, des d'on els diferencials econòmics i demogràfics poden enviar masses miserables sobre Europa, incapaces de ser assimilades socialment i culturalment, amb els conseqüents problemes de marginació i racisme. **Caldria donar suport a totes aquelles iniciatives de desenvolupament econòmic del sud del Mediterrani, alhora que es fomenta el progrés de la democràcia potenciant aquells partits de concepció laica i/o no panarabista, com els berbers.**

6. La presència internacional de Catalunya s'hauria de reforçar amb la creació de *lobbies* en els principals centres de poder del món: EEUU, Alemanya, Japó, Països Nòrdics i Israel. Per constituir-los caldria comptar amb els grups d'emigrants catalans, normalment qualificats professionalment, establerts en aquests països. S'imposa, doncs, una política activa d'atenció a l'emigració.

7. Quant a aliances polítiques caldria, de moment, **ampliar el grup de l'ALE** (l'Aliança Lliure Europea -internacional formada per ERC i bona part dels partits nacionalistes de l'Europa occidental- amb representació al Parlament europeu pel Grup Arc-Iris) **amb totes aquelles forces disgregacionistes dels estats occidentals i amb partits progressistes dels nous països de l'Est que no acabin de trobar encaix en les internacionals existents.**

Propostes per a l'enfortiment de la democràcia

1. La defensa de la democràcia

Avui en dia, la majoria de les persones es qualifiquen de demòcrates, mentre que gairebé ningú no gosa defensar la dictadura. Els canvis de règim polític es donen, sobretot, per avançar cap a la democràcia. **La democràcia és fonamental per legitimar el poder polític i, per extensió, qualsevol decisió col·lectiva. Sense l'adjectiu *democràtic*, les normes i les decisions són menys legítimes i difícilment acceptables.** Tothom es qualifica de demòcrata amb independència dels seus punts de vista polítics, siguin de dretes o d'esquerres, siguin progressistes o reaccionaris. Per això, sota la paraula *Democràcia* es poden amagar concepcions molt diverses, fins i tot contradictòries entre elles. És en aquest sentit que cal reflexionar sobre el contingut i l'abast del concepte.

Segons l'etimologia, la democràcia és el govern del poble. Però convé precisar la definició encara més. La democràcia, en les societats avançades, és habitualment representativa, és a dir, el govern dels representants del poble elegits lliurement pel poble.

Governar en perfecta consonància amb la voluntat del poble, de tots els ciutadans, és l'ideal democràtic. Si bé aquest seria l'objectiu darrer de la democràcia, és molt difícil assolir-lo perquè en la societat hi ha interessos diversos i voluntats contraposades. Per tant, la democràcia ha de ser el mecanisme que ha de permetre representar de la millor manera possible les diverses sensibilitats de la comunitat. El govern i el conjunt de les institucions polítiques han de funcionar amb la màxima correspondència amb les voluntats dels ciutadans. **La democràcia és l'instrument que ens permet als ciutadans exercir el control, en darrera instància, dels governants. En un sistema democràtic, decideixen les majories, però es respecten les minories. El respecte a les minories es fonamenta en l'establiment d'aquelles regles de joc i d'aquelles condicions que permetin que un dia les actuals minories esdevinguin majoria. Al seu torn, la nova majoria ha de continuar mantenint vigent la possibilitat del canvi polític. Totes aquelles polítiques emanades des del poder que vagin dirigides a tallar les legítimes possibilitats de fer un canvi seguint les vies democràtiques, no poden ser considerades democràtiques.**

Amb tot, més enllà de ser un mecanisme per enderrocar governs, la democràcia és també un sistema de convivència entre les persones fonamentat en

el respecte als altres i a la diferència. **La democràcia ha de servir també per fer ciutadans, és a dir, persones amb capacitat crítica per analitzar els fets i amb voluntat de participar en l'acció col·lectiva per al bé de la comunitat.** Entesa així, la vida democràtica ha d'impregnar el conjunt de la societat, des de les més altes instàncies polítiques fins a les associacions més properes i modestes. La democràcia s'aprèn i es practica diàriament.
Com que la societat catalana és plural, amb individus i col·lectius amb diferents interessos, aquests han de poder-los defensar públicament a través de mitjans pacífics, respectant els drets dels altres. **El pluralisme polític, ideològic i social és la riquesa d'una societat i el seu exercici ha de ser garantit per les institucions i respectat per tothom.**
Tot i que les institucions catalanes han de reconèixer com a legítimes aquelles activitats en defensa dels interessos individuals i col·lectius, també s'ha de fer un esforç per diferenciar-les de les accions tendents a la corrupció i a la compra-venda de favors en benefici d'uns pocs i en contra dels interessos generals.

2. Sobirania popular i participació

En qualsevol sistema democràtic es poden donar algunes disfuncions que atempten contra la seva pròpia base. **La democràcia representativa està assetjada per alguns perills, entre els qual el més important és el del govern de les élites, és a dir, el govern d'uns pocs privilegiats per raons econòmiques o socials al marge de la resta de la societat.** Aquests governants són autoelegits perquè han estat escollits representants del poble a través d'unes eleccions on els ciutadans i ciutadanes només han pogut triar una llista de noms, sense cap possibilitat d'introduir-hi canvis. Sabent les expectatives de vot de cada força política, ja es pot predeterminar quins seran els nous membres del Parlament. En principi, això no és massa greu si no fos perquè qui decideix les llistes són unicament els partits. Malgrat que els càrrecs electes no estan sotmesos al mandat imperatiu, si volen continuar en el seu lloc la propera legislatura no poden apartar-se ni una mica de les directrius del partit. Han de votar no allò que en consciència creuen sinó allò que el partit els ha ordenat que votin. En aquests termes, de qui són representants? Si, malaurament, un sistema polític comença a patir situacions similars a aquesta, vol dir que està malalt. La distància entre representats i representants es va allunyant progressivament. No només perquè els ciutadans no poden elegir lliurement els seus representants i només es limiten a ratificar allò que altres ja han decidit, sinó perquè els representants comencen a tenir uns interessos propis i diferenciats dels dels seus electors. De mica en mica, els representants del poble van anteposant els seus interessos més immediats als que, en teoria, han de defensar.
Per tot plegat, **la democràcia no s'ha d'esgotar en l'elecció periòdica dels representants del poble a les diferents institucions polítiques del país, sinó que els ciutadans i ciutadanes tenen el dret i l'obligació de controlar-los permanentment.**

Sense abandonar la democràcia representativa, s'han d'anar introduint elements que dificultin l'aparició de les disfuncions que s'han denunciat i que, alhora, fomentin la participació no mediatitzada dels ciutadans i ciutadanes en els afers públics, en els afers de tothom.
En aquesta línia, ERC vol impulsar en la vida política del país un seguit de propostes per reforçar i aprofundir la democràcia.

2.1 La iniciativa legislativa popular

És sabut que la iniciativa o presentació al Parlament d'un projecte o proposició de llei és l'acte que inicia el procés de producció normativa, condició indispensable per a l'inici de la seva tramitació com a llei.
En aquest sentit, l'Estatut del 1979 atribueix a diputats i Govern, juntament als òrgans polítics representatius de les demarcacions supramunicipals i als ciutadans de Catalunya, la titularitat de la iniciativa legislativa.
Passats onze anys de l'aprovació de l'Estatut, la llei del Parlament que ha d'establir els termes en què es desenvoluparà la iniciativa popular no ha estat aprovada. És imprescindible la provisió del mecanisme legal per a l'exercici de la potestat legislativa de tots els ciutadans de Catalunya, ja que si onze anys ens separen de la promesa de l'Estatut, no és menys cert que, a més, el Govern de CiU, en ocasions seduït per la lògica insatisfacció del procés autonòmic, ha evitat paradoxament el ple desenvolupament del propi marc estatutari en aspectes tan sospitosos de vel·leïtats partidistes com el dret dels ciutadans a proposar una llei al Parlament per a la seva consideració.
I és que, superats els temors del legislador constituent espanyol, sens dubte fonamentats en el dubtós crèdit democràtic d'algunes experiències plebiscitàries tardofranquistes i en la necessitat de consolidar el sistema de partits com a pilar bàsic de la democràcia representativa, la regulació d'aquesta institució político-jurídica per una Llei orgànica estatal del 1984 i per la pràctica totalitat de comunitats autònomes espanyoles, situa Catalunya en el vagó de cua quant al reconeixement i la garantia d'aquest dret.
ERC no creu en les interpretacions que en referència a les limitacions inherents a aquest dret es fan des de CiU, fonamentalment la que es basa en les experiències que demostren la celeritat amb què el recurs immediat al pronunciament popular condueix a distorsions demagògiques o imposicions de certs grups de pressió. Pensem, per contra, que **amb la iniciativa popular es proposa obtenir el merescut reconeixement a una forma que permeti vehicular la participació de tots els ciutadans, titulars tots ells de la sobirania, en la feixuga tasca de l'elaboració de les lleis que regeixen la vida pública i permeti alhora la remoció dels obstacles que impedeixen actualment proposar al Parlament l'aprovació de normes la necessitat de les quals és majoritàriament sentida pels ciutadans de Catalunya.**

2.2 Proposta de sistema electoral al Parlament de Catalunya

La lluita per la democràcia ha significat, històricament, entre d'altres coses, la lluita per aconseguir que cada persona tingués un vot. Aquesta lluita,

l'origen de la qual es remunta a mitjans del s. XIX, va ser guanyada en el nostre país finalment durant la República, quan a les dones i els homes majors d'edat se'ls va reconèixer el dret a vot.

En la democràcia representativa moderna no es posa en dubte aquest principi. El següent pas per aconseguir ser més a prop de la democràcia ideal és que tots els vots tinguin el mateix valor. ERC proposa, en aquest sentit, que **cal adoptar un sistema electoral en el qual tots els vots valguin el mateix, perquè totes les persones són iguals. Quan s'aconsegueixi fer efectiu aquest principi, la democràcia s'haurà enfortit: el Parlament reflectirà més fidelment la societat que representa.**

La Llei electoral actual distorsiona la imatge de la societat catalana perquè sobrerepresenta les majories i discrimina les minories. Tot i que la situació és molt més greu a les eleccions generals per elegir els diputats i senadors a les Corts espanyoles o els diputats a l'Assemblea Nacional francesa, no es pot menystenir aquesta distorsió de la realitat plural del nostre país. **Quan cada diputat dels partits petits costa més vots que un diputat d'un grup majoritari, la democràcia se'n ressent. A continuació, els partits majoritaris escampen la idea del *vot útil*, perquè diuen que votar un partit petit al qual li costa treure diputats es llençar el vot. Així comencen a restringir la democràcia.**

El resultat és la bipolarització de l'electorat en dos sectors més o menys enfrontats i el progressiu declivi de les altres forces polítiques. La divisió de la societat en dos grans blocs pot arribar a ser perjudicial.

Per una banda, en casos de tensió important l'existència de dos blocs enfrontats dificulta la solució pacífica dels conflictes. Es generen dinàmiques dels uns contra els altres. La democràcia, llavors, està en perill.

Per altra banda, si tenim la sort de no patir tensions importants, els dos blocs es van apropant ideològicament perquè tots dos competeixen pel mateix electorat que es troba entre ells. La riquesa de la diversitat va desapareixent i els partits s'assemblen cada cop més. No hi ha diferències substancials entre les grans forces polítiques. El desencant i l'apatia apareixen. La democràcia s'empobreix.

Per tot plegat, cal una nova llei electoral que serveixi de revulsiu per a la vida política catalana i que, juntament amb altres mesures que ERC proposa, serveixi perquè els ciutadans i ciutadanes dels nostre país s'interessin més per les coses que ens afecten a tots.

ERC, complint el mandat estatutari, es compromet a impulsar l'aprovació d'una Llei electoral catalana i, per tant, abandonar l'actual, que no és més que una adaptació de la Llei electoral espanyola.

Constatades les disfuncions de l'actual sistema electoral, ERC en proposarà l'adopció d'un de nou. **El sistema electoral que haurà de regir per transformar els vots en escons haurà d'estar fonamentat més estrictament en la proporció als vots obtinguts per cada llista de partit o coalició. Es considera que el Parlament de Catalunya ha de reflectir, en la mesura del possible, les diferents sensibilitats de la societat catalana i, per tant, les diverses opcions ideològiques han d'estar representades proporcionalment al Parlament.**

Per evitar els problemes d'allunyament entre representants i representats que presenten les llistes tancades i bloquejades que sovint es donen en els

sistemes proporcionals, s'adoptarà un sistema electoral basat en el doble vot.

El nombre total de diputats del Parlament serà igual a l'actual (135 diputats). A aquest nombre de diputats se sumaran els diputats suplementaris que, eventualment, hi puguessin haver en virtut de l'aplicació d'aquest sistema electoral.

Aquest sistema electoral combina el vot individual a un candidat i el vot a una llista de partit. El conjunt del territori es dividirà en tants districtes com la meitat dels diputats que hi hagi al Parlament (68 diputats). Per tant, caldrà dividir el Principat en 68 circumscripcions electorals uninominals, amb un nombre d'electors semblant.

La població de cada districte elegirà per majoria absoluta un sol candidat. Per establir criteris igualitaris, cada districte contindrà un nombre semblant d'electors. **L'elector exercirà un vot doble, és a dir, podrà votar, a la vegada i a la mateixa papereta, un candidat i una llista de partit.** El candidat podrà ser d'un partit diferent a la llista a la qual vota.

L'escrutini es farà a dos nivells: a l'àmbit nacional i a cadascun dels districtes.

a. Àmbit nacional. S'escruten els vots a la llista d'àmbit nacional. Es distribueixen la totalitat dels 135 escons del Parlament proporcionalment als vots obtinguts per cada llista electoral (per fer-ho es pot emprar el mètode d'Hondt, Saint-Lägue, el de la resta més elevada o el de la mitjana més elevada). Un cop se sap quants escons corresponen a cada llista, es resten aquells escons ja aconseguits pels partits als districtes uninominals. La resta d'escons que no s'han cobert s'assignen als candidats segons l'ordre d'aparició d'aquests a la llista de partit o coalició presentada.

b. A cadascun dels 68 districtes electorals. Simultàniament, s'haurà de veure quin és el candidat més votat a cadascun dels districtes electorals. El candidat més votat és ja proclamat diputat.

Cal dir que aquest sistema podria originar que un partit o coalició tingui més diputats elegits per districtes uninominals que els que li correspondrien en funció del repartiment proporcional en el conjunt del país. En aquest cas, el partit reté els diputats ja elegits uninominalment i el Parlament es constitueix amb aquests escons suplementaris. Així, pot donar-se el cas que el Parlament de Catalunya tingui 135 escons, més els escons suplementaris.

Les raons de l'aplicació d'aquest sistema electoral, molt semblant al vigent a Alemanya, són les d'apropar els polítics al ciutadà sense perdre la proporcionalitat entre les diferents forces polítiques. Es tracta de mantenir la proporcionalitat i, alhora, que els electors determinin els noms dels seus diputats. Així, **cada districte del país té el seu diputat i aquest ha de ser sensible a les necessitats i peticions dels seus electors. A la vegada, cada diputat elegit uninominalment té un directe opositor que el pot controlar durant tota la legislatura.**

Els únics límits que s'hauran d'incorporar a aquest sistema, per evitar l'excessiva fragmentació del sistema de partits, són:

1. Hi haurà d'haver un percentatge mínim de vots per entrar en el repartiment d'escons en el conjunt del Principat. Aquest percentatge pot ser el 3% dels vots vàlids emesos.

2. Si no s'arribés a aquest mínim, també es pot entrar en el repartiment dels

escons en l'àmbit nacional si s'aconsegueix un mínim de tres diputats als districtes uninominals.

2.3 Proposta de sistema electoral per als municipis

Els sistema d'elecció dels regidors del municipi serà per llistes obertes. El ciutadà podrà triar, lliurement, entre tots els candidats que es presentin (individualment o sota unes sigles) fins a un màxim de dos terços del total de regidors de l'Ajuntament. Els candidats més votats (fins al total de regidors amb què compta l'Ajuntament) són proclamats regidors.
Els avantatges de renovació i aprofundiment de la democràcia que incorpora aquest sistema són molt grans.
L'alcalde serà elegit pels membres del Ple entre els regidors de l'Ajuntament. En cas que en un cert termini de temps després de la constitució del Ple no hi hagués un acord, el regidor més votat seria proclamat alcalde.
Els poders de l'alcalde haurien de possibilitar que aquest pogués governar sense massa problemes durant tot el mandat, a no ser que hi hagués una majoria de regidors en contra i que aquests proposessin un altre alcalde en substitució (moció de censura constructiva).

2.4 El mandat del president de la Generalitat

Determinades ostentacions de poder, que reuneixen tots els requisits democràtics, predisposen d'una manera més intensa a certs comportaments de caire personalista.
La perdurabilitat en els càrrecs públics, al marge de tota consideració ètica, porta inexorablement a actituds que podem considerar despòtiques. Per això, ERC considera convenient limitar, a partir d'aquesta legislatura, la permanència d'una mateixa persona a la presidència de la Generalitat més enllà de dos mandats consecutius, tal com ja succeeix en el dret internacional comparat.
En aquest sentit, atès l'actual contingut de la Llei del Parlament, del President i del Consell Executiu (Estatut Interior), ERC presentarà per aquesta propera legislatura una proposició de llei al Parlament que reguli el que aquesta proposta implica.
ERC modificarà, dins les disposicions de l'Estatut Interior, el punt relatiu a l'acte de presa de possessió del president de Catalunya, pel que fa a la persona que realitza el traspàs formal del càrrec, que és un representant de l'Administració central a nivell de ministre. Pensem que correspon aquest honor protocol·lari o bé al president sortint o bé al president del Parlament. D'acord amb aquest plantejament, ERC presentarà en la propera legislatura la corresponent modificació de la Llei del Parlament, del President i del Consell Executiu.

3. L'ètica i la política

Estem assistint des de fa un cert temps a escàndols periòdics on es veuen embolicats polítics i partits. Uns escàndols que degraden la

democràcia, ja que la gent no confia en els seus teòrics representants. Per desgràcia, **són molts els abusos que fan alguns polítics que utilitzen el càrrec per a profit personal, del seu partit, o de tots dos a la vegada.**
La poca confiança que mereix la democràcia espanyola es reflecteix en un estudi de l'ONU que fa dos anys situava Espanya en el vint-i-quatrè lloc pel que fa a la democràcia real, agreujada ara pels darrers escàndols.
ERC presentarà al Parlament un paquet de propostes legislatives per regular mesures contra l'aprofitament d'un càrrec públic per a benefici privat, propaganda institucional, concessions d'obres i serveis, tràfic d'influències, sondejos i enquestes.

3.1 La funció pública

Cal un debat general sobre la funció pública. ERC denuncia la frivolitat amb què s'ha adoptat el principi que *el funcionari no funciona*, que ha servit, per una banda, com a cortina de fum per amagar la incompetència de certs polítics a l'hora de fer funcionar els serveis, i per l'altra banda, és l'excusa per fer una política de privatització desmesurada, terreny abonat per als favoritismes i el tràfic d'influències.

3.2 Control del tràfic d'influències

Cal establir mecanismes de control per tal de posar les màximes dificultats als favoritismes que creen desigualtats d'oportunitats. Així, hi haurà d'haver controls d'utilització de càrrecs i **s'imposarà un control ferri per impedir que persones que hagin estat vinculades a l'Administració els darrers deu anys puguin gestionar empreses que requereixin dels serveis que abans realitzaven.**

3.3 La propaganda institucional

Durant les darreres eleccions municipals, ERC ja va alertar sobre l'increment en períodes preelectorals d'un tipus de l'anomenada *propaganda* institucional. Una propaganda amb què els directors de campanya ja compten i que es caracteritza per afalagar la gent o bé presentar tot un seguit de realitzacions del govern de la institució.
Es tracta de propaganda partidista disfressada de campanya institucional, i per tant pagada per tots els contribuents, destinada a preparar l'elector de cara als imminents missatges electorals. Missatges electorals que reblaran el missatge apuntat, gairebé sempre amb la mateixa grafia i realitzat per les mateixes empreses publicitàries.
ERC considera aquestes campanyes com un evident acte de propaganda electoralista feta amb fons públics, que extralimita la discrecionalitat que té en els límits democràtics de la transparència, el bé comú i la racionalitat en la gestió.
Com a contribuents, ens sentim preocupats per la irresponsabilitat demostrada per la Generalitat i altres administracions en malbaratar una quantitat immensa de cabals públics en una activitat sense cap utilitat pública aparent. Constitueix, de fet, una burla als minços pressupostos de mol-

tes institucions amb clara vocació de servei públic, als quals convidem que denunciïn aquests excessos per tal de posar-hi fre.
Per això, ERC proposa regular per llei la temporalitat i els mecanismes de control per part de l'oposició i l'opinió pública de les campanyes institucionals, per avançar contra la utilització partidista i electolarista de les mateixes.
Aquesta proposta constitueix una reivindicació atàvica d'ERC, que ha comptat amb el suport de diverses organitzacions que exerceixen tasques d'utilitat pública sense afany de lucre.

Programa de govern

1. Programa polític

1.1 Proposta d'ordenació territorial i administrativa

La situació actual pel que fa a l'ordenació territorial i administrativa és insostenible: **els set nivells d'Administració que suporten els ciutadans de Catalunya (ajuntaments, consells comarcals, diputacions provincials, governs civils, Generalitat, Govern espanyol, institucions europees, i afegim també el delegat del Govern espanyol) necessiten una racionalització i, per tant, una simplificació.** La majoria governant va preferir mantenir les diputacions, ja que en qüestió de quatre anys tres van passar a les seves mans, controlant també la majoria dels consells comarcals, que mancats volgudament d'un paper clar en el terreny de l'ordenació territorial, han assumit el paper de contrapoder als grans o mitjans municipis que estan en mans d'uns adversaris polítics.

Aquesta duplicitat entre consell comarcal i diputació porta a una situació de solapament funcional que si bé pot ser útil per a les confrontacions partidistes, no ho és, en canvi, de cap manera, per al ciutadà.

Per altra banda, hi ha qui ha intentat convertir els grans municipis de la conurbació barcelonina en un contrapoder al Govern de la Generalitat.

La lluita partidista ha perjudicat, doncs, el bon funcionament institucional, necessari per fer avançar un país. En aquest sentit, ERC proposa l'establiment d'un pacte polític de cooperació institucional entre el Govern i els municipis, alhora que es desmantelli tota l'estructura administrativa espanyola, per innecessària i per aliena a l'estructura territorial pròpia de Catalunya.

La proximitat i la simplicitat d'estructures són qüestions essencials per al bon funcionament dels afers públics. Els avantatges de la dimensió es perden quan es complica l'organigrama i els nivells jeràrquics difuminen les responsabilitats i anul·len la iniciativa personal.

L'organització territorial ha de respondre als criteris de democràcia local, subsidiarietat institucional, participació, simplicitat, rendibilitat i solidaritat, i ha de ser la base per al desenvolupament econòmic i social

harmònic i equilibrat del territori català.
Els criteris que s'aplicaren per determinar la divisió territorial de 1932 en comarques avui assenyalarien que Catalunya és una sola comarca amb Barcelona com a centre. Catalunya és avui una ciutat i Barcelona n'és el seu barri primer. La mobilitat i les telecomunicacions comporten que allà on les relacions eren de base periòdica avui ho són de base diària, i que Barcelona s'ha erigit com el nucli director i de serveis de tot el territori. Així, un Pla d'Ordenació Territorial voldrà dir *urbanitzar* Catalunya.

1.1.1 L'actual Administració a Catalunya

L'Estat espanyol sempre s'ha caracteritzat per la seva ineficàcia a l'hora de donar servei. Ineficàcia que va aparellada al gegantisme de l'aparell de l'Estat. Un Estat que sempre s'ha volgut enfortir a base de l'increment de funcionaris i la seva distribució uniforme per tot el territori, no pas per la qualitat dels serveis que dóna ni per un sistema de valors compartit. Un Estat, doncs, que es basa en la quantitat, no en la qualitat.
En aquest Estat quantitatiu, l'Administració pública sovint s'ha vist esquitxada per escàndols periòdics de corrupcions, tràfic d'influències, especulació, errors greus de gestió i malbaratament de cabals públics. Això fa que la pressió fiscal sigui sentida pel ciutadà com una mena d'atracament legal i no com un mitjà necessari i beneficiós per al desenvolupament econòmic i social. **La temptació constant al frau i el prestigi social de la picaresca són les conseqüències naturals del desfassament entre els impostos i la qualitat dels serveis.**
Catalunya, en aquests darrers anys i dins de les poques possibilitats que contempla l'Estatut, tenia l'oportunitat de bastir una Administració que s'adigués amb els valors tradicionals del nostre poble. Es podia haver projectat una Administració sense herència del passat, una Administració sense els vicis, la ineficàcia i la corrupció d'anteriors administracions. Però s'ha deixat passar l'oportunitat sense establir-ne un model propi.
Per contra, la Generalitat és avui una còpia mimètica de l'Administració de l'Estat, amb totes les limitacions i els inconvenients propis d'una Administració caduca, i sense els avantatges d'una Administració amb un estat fort al darrera. Els ajuntaments estan encasellats per una llei que els homologa a la resta d'ajuntaments de l'Estat espanyol, ajuntaments que tenen problemes similars però, al mateix temps, valors i realitats totalment diferenciats.

1.1.2 Els objectius d'una Administració catalana

Per aconseguir una Administració amb capacitat de resposta, ràpida i de qualitat cal que s'organitzi de forma flexible, coherent i que integri les persones que hi treballen en un sistema de valors compartits. Què implica cadascuna d'aquestes característiques?
• **Flexibilitat:** l'organització administrativa ha de ser integrada per estructures petites i amb determinats marges d'autonomia funcional. Establir poca normativa i tan clara com sigui possible.

• **Eficàcia:** establiment previ d'objectius i control posterior dels resultats. Cal introduir tècniques de gestió basades en la flexibilitat organitzativa, la coordinació d'esforços, el plantejament d'objectius i la potenciació dels recursos humans.
• **Racionalització i desburocratització:** dirigir l'esforç a aconseguir capacitat de resposta, que aquesta sigui ràpida (que redueixi el temps d'espera dels ciutadans) i que, alhora, simplifiqui tant com sigui possible les qüestions i preocupacions de l'administrat.
• **Coherència**: tractament rigorós i tècnic d'allò que es faci i dels serveis que es prestin. La primera tasca que s'ha de dur a terme és l'anàlisi de les necessitats socials de la comunitat d'una forma concreta. Això ens permetrà conèixer la *raó de ser* (l'existència) de les unitats administratives concretes de qualsevol administració, la prestació dels serveis idonis per satisfer les necessitats, i les deficiències existents per tal d'establir-hi prioritats. El factor essencial per al funcionament d'una organització de gestió pública és la capacitat d'èxit i no el caràcter sofisticat de la tecnologia o la quantia dels recursos econòmic i pressupostaris.

1.1.3 Els funcionaris

L'estructura organitzativa ens plantejarà quina estructura de recursos humans caldrà per satisfer les necessitats socials i les internes de la pròpia Administració. En aquest sentit, és fonamental portar a terme una política de planificació i integració dels recursos humans.
Cal tenir en compte que no n'hi ha prou a establir una estructura organitzativa adequada, sinó que **cal vincular el personal al projecte de la unitat administrativa a la qual estigui adscrit i a la tasca que hi dugui a terme**, ja que és més efectiva la vinculació a una cosa tangible com és la pròpia unitat que a una administració en general. Això permetria aprofitar les idees i les voluntats de tots els membres de l'organització, cosa que redundaria en benefici de la qualitat i de la competitivitat dels serveis.
La proximitat i la simplicitat dels esquemes polítics han de fer canviar tot el sistema de selecció dels treballadors públics. Com a d'altres països europeus, s'han de crear escoles de carters, de ferroviaris, de policies, de funcionaris, etc. **La creació d'un sistema d'escoles específiques destinades a formar futurs treballadors públics, imbuint-los del sentit de servei a la col·lectivitat, és fonamental per vertebrar el país. El plantejament estratègic d'una organització de gestió pública ha d'evitar el malbaratament dels recursos humans i de la seva capacitat de pensar, ja que això va en detriment de la qualitat, l'eficàcia i l'eficiència en la prestació dels serveis.**

1.1.4 El management públic

Qualsevol organització té un propòsit i una raó de ser. Quan es comparen l'activitat que es porta a terme i els resultats que s'obtenen, és lògic preguntar-se si s'han complert aquests propòsits. **Sense mesures de resultats, parlar d'eficàcia i d'eficiència només dependrà d'allò que pensi cadascú.** Normalment, l'Administració pública només coneix els recursos dispo-

nibles i els esmerçats en determinades prestacions, però no és difícil conèixer-ne els resultats aconseguits i, per tant, si s'han donat els factors d'eficàcia, d'eficiència i d'economia.
No hi ha una definició de termes clars i hi ha factors molt diversos que influeixen en l'adopció de decisions: els elements socials, els polítics i els econòmics, que, a més, varien en el temps. **Per tal d'esmenar aquestes deficiències i inconvenients que comporta l'organització administrativa actual s'han dissenyat tècniques amb la finalitat d'aconseguir que les organitzacions administratives puguin determinar uns objectius i la consecució dels resultats adients per satisfer les necessitats socials.** Amb aquesta fi s'han establert les anomenades *tècniques de management públic*. L'anàlisi de tots els factors externs de l'organisme ens permetrà determinar quins són els objectius que s'ha de plantejar cada organització pública. És aquest el sentit de l'anàlisi de l'entorn general, dels àmbits sectorials i de les conductes de consum dels usuaris que esmentàvem anteriorment, i que pot constituir el primer pas que justifiqui la nova organització administrativa de la República Catalana.

1.1.5 Els eixos per a l'Administració catalana

A tall de conclusió plantegem unes primeres prioritats que haurien de ser el primer pas cap a l'establiment d'una nova funció pública per a la República Catalana:
a) Escola d'Administració Pública unificada amb els mateixos principis per a les administracions que actuïn a Catalunya.
b) Autonomia de les administracions a l'hora de planificar les seves plantilles. Obligació que el personal sigui titulat a l'Escola d'Administració Pública.
c) Equips de gestió mancomunats entre ajuntaments de pocs habitants.
d) Control de la funció pública establint sistemes de defensa dels drets dels ciutadans. Crear la figura del procurador de la Ciutadania.
e) Estructurar l'organització de l'Administració sobre la base de la divisió per àrees estratègiques de gestió.
f) Disseny de sistemes d'alerta i de coneixement permanent de l'exterior per copsar els canvis socials.

1.1.5.1 Província única

La racionalització del mapa administratiu català passa per la creació de la província única. Només amb la consecució d'aquesta podrem eliminar tres de les quatre diputacions provincials, tres governadors civils i aconseguir una única unitat.
El següent pas és la desaparició de la diputació provincial (art. 141 de la Constitució espanyola) per relació analògica amb la desaparició de les autonomies uniprovincials.
La desaparició de les diputacions simplifica l'actual marc administratiu i deixa el Govern català com a únic ordenador del territori, sense interferències de cap tipus, establint l'estructura clàssica de tres nivells en la jerarquia administrativa de tot país normal: municipi, comarca i regió.

1.1.5.2 Municipi

En un estat de base i concepció republicana, la sobirania és cosa del ciutadà. És per això que el sentit natural d'estructurar els diferents nivells dels poders públics ha de respondre fidelment al desig, a la voluntat, de la ciutadania.
El Principi de Subsidiarietat Institucional és el que millor tradueix aquesta voluntat del poble, ja que els nivells de poder més propers al ciutadà deleguen els altres nivells i, per cessió, les competències que no poden assumir. Així, el sentit del poder a la República Catalana s'estructurarà de baix a dalt tot formant una cadena legitimadora de la democràcia.
En la democràcia republicana el municipi és, doncs, la primera i més fonamental institució dipositària de la voluntat popular. El municipi és la porta de la democràcia en la mesura que les viles i ciutats són les neurones de la nació, en el benentès que no hi pot haver una nació, una república forta, sense uns municipis forts.

1. Aspectes històrics

Podem dir que, **històricament, al nostre país s'han donat dues concepcions contraposades del fenomen municipal: el model de creixement i el model de desenvolupament.**
Hi ha un model que anomenarem **model de creixement** basat en la capacitat ordenadora de les lleis del mercat i la primacia de la propietat privada sobre l'interès públic, que evita la planificació i els impostos.
Aquesta concepció dóna lloc a un procés que sempre repeteix les mateixes fases:

- **Un creixement moderat de l'economia atreu immigració.**
- **La ciutat creix caòticament fins que s'arriba a un distanciament insostenible entre el progrés de l'economia privada i la manca d'inversió pública en serveis i equipaments.**
- Llavors, **la burgesia planteja un gran esdeveniment internacional** que té una doble funció: enlluernar els ciutadans i fer-los oblidar les febleses estructurals i les demandes socials, i aconseguir que l'Estat retorni en inversions una part dels diners que any rera any s'emporta.
- **Aquesta concentració d'inversions en un curt espai de temps provoca una febre d'or on apareixen, invariablement, l'especulació, el faraonisme i els grans errors estratègics.**

Exemples concrets d'aquest cicle són les exposicions universals de 1888 i de 1929 i el *desarrollismo* dels anys 60.
Enfront el model anterior, l'esquerra nacional plantejava un **model de desenvolupament de la ciutat basat en la primacia del bé comú sobre els interessos privats, en la planificació urbanística com a antídot contra l'especulació i la degradació, i en el progrés material, cultural i ètic uniforme de tots els ciutadans i ciutadanes.**
Si bé un primer exemple d'aquest model el trobem en el Pla Cerdà, que ordenà tot l'Eixample de Barcelona, no fou fins la proclamació de la República que arribaren els plantejaments urbanístics a gran escala basats en actuacions integrals a tot un territori per tal d'harmonitzar els diferents usos de la terra: l'habitatge, l'ús agrícola, l'ús industrial i el lleure.

Així, el president Macià encarregà a Rubió i Tudurí un pla de distribució de la superfície de Catalunya per tal d'organitzar el creixement industrial tot respectant l'agricultura i el medi natural. També el GATCPAC (Grup d'Artistes i Tècnics Catalans pel Progrés de l'Arquitectura Contemporània), amb arquitectes com Sert i Le Corbusier, elaborà un pla comarcal per a Barcelona conegut com Pla Macià.
El lema de *La caseta i l'hortet*, denominació popular de l'esperit d'aquests plans, no era un frívol eslògan petit-burgès, sinó que contenia una profunda preocupació per la insalubritat dels barris obrers de la Barcelona d'aleshores, per la necessitat natural del contacte amb la natura i per la urgència de cohesionar una ciutat de fort creixement demogràfic.

2. La incapacitat financera dels ajuntaments

L'Estat continua relegant els municipis a entitats de tercera sense capacitat financera. Són els parents pobres de tot l'ordenament institucional, ja que, de fet, s'ha donat a les autonomies allò que s'hauria d'haver donat als municipis, amb l'objectiu de conservar el poder de l'Estat intacte.
I encara que el paper dels ajuntaments és creixent en la societat d'avui, l'actual model els deixa sense capacitat financera i els obliga a l'endeutament i a la venda del patrimoni públic per fer front a les seves necessitats.
Així, els ajuntaments continuen administrant menys del 10% del pressupost públic. Les seves competències pel que fa als serveis bàsics no es poden comparar amb les dels ajuntaments de les ciutats europees amb més qualitat de vida. I els resultats són els previsibles: augment especulatiu dels preus de l'habitatge, cessió de sòl municipal a les empreses privades, requalificacions i densificació.

3. El sistema català de ciutats

S'adverteixen avui a Catalunya unes unitats urbanes que responen a les relacions diàries de residència, de treball, de compres i de lleure. Aquests sistemes urbans són les veritables ciutats de Catalunya, i s'han de prendre com a base per a l'articulació d'un sistema català de ciutats.
Entenent-les com les unitats de democràcia local, s'aconsegueix que siguin políticament potents tant per ser interlocutores vàlides amb la Generalitat com per fer front al centralisme de les ciutats més grans; que puguin planificar i gestionar eficaçment la major part de competències locals, que s'adeqüin a les relacions quotidianes de residència, treball i compres i que s'afavoreixi un desenvolupament econòmic i social uniforme de tot el territori.
Aquest sistema català de ciutats permetrà, si n'exceptuem la conurbació de Barcelona, dos únics esglaons legislatius, nacional i municipal; i dos esglaons executius, local i nacional. Permetrà simplificar burocràcia, estalviar càrrecs públics i professionalitzar els funcionaris a través de l'Escola d'Administració Local.
Aquestes unitats locals es bastiran en un procés gradual d'agregació dels actuals municipis, que esdevindran unitats de descentralització i participació.

4. La gestió municipal

L'Administració pública té com a objectiu la prestació de serveis per tal de

satisfer les demandes dels ciutadans. Com que la seva finalitat no és lucrativa i la seva activitat no es troba estimulada per la competència, ja que actua generalment en règim de pràctic monopoli, l'Administració arrossega una vicis tradicionals (irracionalitat, lentitud, manca de qualitat, inadaptabilitat, ...) que sovint en qüestionen la idoneïtat i fins i tot l'existència.
L'Administració de la República Catalana ha de tenir capacitat de resposta adequada a les necessitats dels ciutadans, i rapidesa i qualitat en la prestació de serveis. **El concepte de management públic adapta les tècniques empresarials a l'Administració pública. Amb això es pretén que l'Administració pública de la República Catalana sigui flexible, coherent i eficaç.**

5. Competències dels municipis

D'acord amb el sentit republicà d'estructuració del poder, les competències d'un municipi han de venir determinades per la seva voluntat i capacitat de gestió.
L'ordenament institucional no pot fer possibles els enfrontaments sistemàtics ni la indeterminació de les responsabilitats. I ha de garantir la simplicitat i la suficiència financera dels diversos poders públics.
Cal que els municipis tinguin les capacitats institucionals i financeres necessàries per:

- Planificar el progrés urbanístic i econòmic de la ciutat.
- Impulsar la identitat, participació, civisme i cultura dels veïns.
- Establir relacions cooperatives amb els municipis del seu entorn i d'altres.
- Exigir eficàcia en els serveis públics.
- Participar sincrònicament en el progrés general de la República.

Les competències genèriques que poden assumir són:

- Recaptar impostos (com a mínim els relatius a la despesa municipal).
- Ensenyament primari.
- Ordenació urbanística.
- Justícia municipal.
- Participació en la competència de les infrastructures que afecten el municipi.
- Coordinar la seguretat pública local i la protecció civil.
- Benestar social i assistència sanitària primària.
- Telecomunicacions locals.
- Cultura.
- Transports.
- Nomenar els seus propis funcionaris.
- Activitat econòmica.

Aquesta llista de competències s'ha d'entendre enumerativa i no restrictiva.
El Govern de la República ha de tendir a reservar-se les competències de relacions exteriors, moneda, seguretat, grans infrastructures, macroeconomia, solidaritat territorial i inspecció.

6. El finançament dels municipis

La capacitat financera dels municipis i el principi de subsidiarietat imposen la necessitat que els municipis recaptin els impostos, almenys

els que necessitin. Així, sembla desitjable que com a mínim els municipis controlin el 50% de la despesa pública.
Està comprovat que si els nivells de recaptació són propers al ciutadà i a l'origen de l'activitat econòmica es guanya en eficiència i el frau fiscal és menor. També delimita clarament les responsabilitats del municipi alhora que evita les baralles institucionals.
En un procés ideal i pel principi de subsidiarietat, els municipis haurien de fer-se càrrec de tots els impostos i després passar els percentatges corresponents als altres nivells d'Administració. Això asseguraria la capacitat financera dels municipis, s'adiria amb el sentit republicà d'estructuració del poder i impediria el creixement desmesurat de l'Estat.

1.1.5.3 Comarca

La comarca és la primera i evident unitat territorial supramunicipal. La divisió feta el 1932 ha sofert els canvis que les comunicacions i l'estructura sòcio-econòmica han anat creant.
Avui, però, la comarca té encara un sentit concret, precís, en l'estructura administrativa i territorial de Catalunya:

- **La mancomunitat de serveis dels diferents municipis,** amb tot el suport institucional necessari, prioritzant-ne: transports, plantes de reciclatge d'escombraries, entre altres.
- **La composició del Consell Comarcal s'ha de reformar per tal de fer-la més democràtica.**
- **Reequilibrar les disparitats i els desequilibris entre els diferents municipis.** Garantir el respecte als municipis petits i la seva autonomia, des del punt d'equilibri necessari dels petits enfront dels grans.

1.1.5.4 Regió

Una de les reivindicacions d'ERC des de la constitució del Parlament de Catalunya l'any 1980, ha estat la desconcentració dels diferents serveis de l'Administració catalana. El centralisme administratiu i polític ha d'acabar. Cal una política que pretengui acostar les institucions, que siguin útils i que ofereixin bons serveis; gaudir, en definitiva, d'una Administració en lloc de patir la que hem tingut fins ara: l'espanyola.
La regió o vegueria ha de ser l'agrupació racional de comarques en base als grans eixos comunicacionals, la situació sòcio-econòmica i les seves previsions. Tots els serveis i dependències administratives de la Generalitat han d'assolir una autèntica desconcentració. Caldrà estudiar en cada regió si aquestes s'instal·len en una hipotètica capital regional o es despleguen territorialment en funció de les necessitats de cada cas.
El desplegament de les extensions territorials a les regions serà la culminació d'un procés racional, eficaç, econòmic i coherent d'estratificació administrativa que Catalunya mai no ha tingut

1.2 Política exterior de Catalunya

Tot i que l'Estat espanyol es reserva les relacions internacionals com a competència exclusiva a la seva Constitució (art. 149.1), això no hauria de ser un obstacle, ni legal ni pràctic, perquè el Govern de Catalunya dugués a ter-

me la seva pròpia política exterior de manera eficaç i imaginativa.
El coneixement internacional de Catalunya, com a entitat política, és un requisit indispensable, ja avui, si es vol, en el futur, assolir unes cotes mínimes d'autogovern i sobirania superiors a l'autonomia actual. El reconeixement sempre exigeix, doncs, la fase prèvia del coneixement.
A més, però, de la dimensió estrictament política de les relacions exteriors, hi ha altres àmbits que també són d'una importància clau per a la vida d'un poble. Així, un país ha d'estar en condicions, en el terreny internacional, de vetllar pels seus interessos col·lectius en tots els àmbits: la cultura, el turisme, la indústria, el comerç, etc.
La internacionalització irreversible de l'economia, la política i la cultura, ha fet emergir una societat internacional del tot interdependent. En un context com aquest, tan profundament internacionalitzat, no hi ha possibilitats d'exercir les competències d'autogovern sense poder establir relacions exteriors sense intermediaris.
En el nostre cas, existeixen, a més, a Amèrica i a Europa, veritables comunitats catalanes, desassistides de tota protecció institucional directa, en la seva condició de catalans. Aquesta colònia aplega catalans de primera, segona i tercera generació, fills de l'exili polític o de l'emigració econòmica. Agrupada per iniciativa pròpia en centres i casals, ha conservat, enmig de dificultats, la llengua, la identitat cultural i la voluntat nacional. És, doncs, una plataforma magnífica de penetració en els països respectius i de representació nacional indirecta, avui pràcticament desaprofitada i en condicions preocupants.
D'altra banda, el creixent interès internacional per la llengua i la cultura catalanes, en universitats i entitats culturals diverses, no troba satisfacció en els organismes culturals de l'Estat espanyol. Aquests tan sols projecten a l'exterior de l'Estat, i en sostenen amb cabals públics la difusió i l'ensenyament, la llengua espanyola i la cultura oral o escrita que es vehicula en castellà.
Es fa imprescindible, doncs, de defensar, també a l'exterior, els interessos materials i culturals de Catalunya, des de les pròpies institucions, davant el desinterès, la ineficàcia i la inoperància, en aquest terreny, de les institucions públiques de l'Estat espanyol.
En l'actualitat, les delegacions oficials catalanes ja establertes en diverses ciutats americanes, europees i asiàtiques, han centrat la seva activitat exclusivament en l'àmbit de la promoció econòmica, comercial i industrial, àmbit fonamental però insuficient per salvaguardar els interessos generals del país a l'exterior.
L'activitat internacional de la Generalitat fins ara consolida una imatge internacional de Catalunya, en els terrenys econòmic, polític i cultural, que no correspon a la realitat. Aquesta activitat s'ha basat, sobretot, en tres grans eixos: les relacions comercials amb regions europees d'estructura semblant -els quatre motors d'Europa...- la participació activa en les estructures regionals europees -particularment a l'Assemblea de les Regions d'Europa (ARE)- i finalment en l'activitat exterior del propi president, a través dels seus viatges.
En el marc europeu, el fet comunitari converteix les regions fronteres en peces fonamentals del procés unitari europeu. La interrelació territorial,

per sobre de divisions que estan cridades a desaparèixer aviat, és un factor de relació que ja ha de ser tingut en compte i utilitzat ara, i més encara en el cas català, amb un mateix poble encavalcat sobre una frontera.
Per tal de cobrir adequadament les necessitats inajornables d'una política exterior pròpia, ERC sosté les propostes següents:
1. Creació de la **Secretaria General de Relacions Exteriors,** organisme institucional de la Generalitat, responsable de coordinar i impulsar la política exterior de Catalunya, en tots els àmbits. Aquesta Secretaria General restarà adscrita, directament, al Departament de Presidència.
2. Creació de **delegacions generals de Catalunya,** organismes de representació institucional de la Generalitat de Catalunya a l'exterior, dependents de la Secretaria General de Relacions Exteriors.
3. Les delegacions generals vehicularan, en l'àmbit geogràfic que els sigui assignat, tota mena d'activitats, tràmits i informacions relatives a Catalunya i als seus interessos, en les funcions, competències i atribucions de què disposi la Generalitat en el seu territori. Hauran de disposar de la seva pròpia seu, normalment a la capital de l'estat on s'ubiqui la delegació, si bé també podran obrir-se'n en altres ciutats del mateix estat.
4. Establiment de la figura del **delegat general de Catalunya**, com a primer responsable de la Delegació General respectiva i màxim representant institucional de la Generalitat, en el territori de la seva competència.
5. Les delegacions generals, a més del delegat general i del personal administratiu i de serveis imprescindible, comptaran, necessàriament, amb un **agregat d'afers culturals** i amb un **agregat d'afers econòmics.**
6. Les oficines unidepartamentals obertes en l'actualitat per la Generalitat en diverses ciutats d'arreu del món, hauran de convertir-se en delegacions generals i n'assumiran la totalitat de funcions que els corresponen.
7. El Govern de Catalunya procedirà a l'obertura de delegacions generals en aquelles capitals on sigui del tot imprescindible, per als interessos generals del país, mantenir-hi oberta una representació institucional. Es tindrà en compte, en aquest cas, principalment, la importància de les relacions econòmiques en qualsevol àmbit (indústria, turisme, comerç, etc.), així com l'interès universitari per la llengua i la cultura catalanes i l'existència, en el país corresponent, d'una colònia catalana nombrosa i estable.
8. En els casos en què no sigui possible l'obertura o bé el manteniment d'una representació catalana pròpia, la Generalitat de Catalunya podrà nomenar representants propis en les ambaixades i consolats de l'Estat espanyol, amb autonomia d'actuació i dependència directa del Govern català, per als afers econòmics i comercials, turístics, culturals, lingüístics, esportius i de recerca científica i tecnològica. Aquests representants rebran el nom de **delegats de Catalunya.**
9. Participació de la Generalitat de Catalunya, directament, en totes les negociacions que es duguin a terme, dins la Comunitat Europea, concernents a matèries sobre les quals exerceix plens poders, mitjançant representants propis al si de les delegacions de l'Estat espanyol, mentre no hi sigui possible un altre tipus de participació.
10. Presència de la Generalitat de Catalunya en tots els fòrums i organitzacions internacionals, de qualsevol ordre, i adhesió a tots els acords i tractats que

puguin contribuir a la construcció d'àmbits polítics més amplis i d'un món més just i solidari.
11. Constitució de Catalunya en **circumscripció electoral única** per a les eleccions al **Parlament Europeu**.
12. Creació de la **Ràdio Exterior de Catalunya**, emissora polilingüe de càracter públic, dependent de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió.

1.3 Un model català de seguretat pública: 25 propostes

Després de dotze anys de vigència de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, persisteix un panorama policial dolent, amb una diversitat de set cossos policials diferents, amb els corresponents comandaments i dependències funcionals distintes.
Aquesta enorme multiplicitat de forces de seguretat ciutadana és del tot negativa per a la societat catalana: és irracional des del punt de vista administratiu, ja que no existeix entre les diverses policies la coordinació i l'intercanvi d'informació adequats, circumstància que repercuteix en l'eficàcia mateixa de la missió que tenen encomanada; des del punt de vista econòmic, representa una despesa innecessària d'esforços i cabals públics, ja que, ben sovint, existeix duplicitat de funcions, amb dos o més cossos policials actuant, sense relació entre ells, en el mateix àmbit o sector.
El paper subsidiari de la Generalitat en matèria policial és l'exponent de la incapacitat del Govern català, en les circumstàncies actuals, de garantir la plena seguretat de la ciutadania. Aquesta funció marginal de la institució catalana en l'àmbit policial deixa en mans de l'Estat espanyol -i d'organismes seus tan caducs com els governs civils- la responsabilitat legal i real de l'ordre públic i la seguretat, en tot el territori de la Catalunya autònoma.
La coalició que ha governat el país, durant tres legislatures, no ha col·locat com a prioritat política pròpia la necessitat d'assumir la responsabilitat de la seguretat. S'ha conformat, en canvi, a reduir els Mossos d'Esquadra a una policia estètica i estàtica, quasi antropològica, desaprofitant tot el potencial humà i competencial dels seus membres, així com els mitjans tècnics de què disposa. La vigilància d'edificis públics, l'escorta a personalitats i, més recentment, la custòdia de presons, no són més que una part ínfima d'allò que ha de fer una policia normal en un país normal.
Mentrestant, els Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat (CFSE) no sols no han estat substituïts en cap de les seves funcions, sinó que han incrementat el seu desplegament pel territori català, han augmentat les seves dotacions a Catalunya i han fet inversions fabuloses en noves dependències i en la instal·lació de recursos operatius sofisticats, amb l'excusa de la immediatesa dels Jocs Olímpics.
La necessitat que la Generalitat de Catalunya, com a institució política que representa el Govern del país, esdevingui la màxima autoritat en matèria d'ordre públic i seguretat en el seu propi territori, ha estat llargament reivindicada per ERC al nostre Parlament. La darrera de les mocions aprovada per la cambra catalana, proposada per ERC i admesa sense cap vot en con-

tra, instava el Govern català a efectuar els tràmits per assumir totes les competències en aquest àmbit, situant, en conseqüència, els CFSE sota el seu comandament i dependència funcional. Aquesta proposta catalana per a la seguretat pública que ERC promou, però, no es basa només en una qüestió de competències o d'autoritat o bé de jerarquia policial, sinó també en la definició d'un model de seguretat radicalment diferent del que ha caracteritzat la tradició espanyola en aquest camp.

Enfront d'un model d'estructura militaritzada, amb tics repressius i pràctiques parapolítiques, a causa de la seva forta dependència governativa, el model català proposat per ERC es fonamenta en una policia civil, descentralitzada, professionalitzada, molt vinculada a l'Administració de justícia i al servei dels ciutadans, com correspon en un marc democràtic.

La nova policia de Catalunya -els Mossos d'Esquadra i la coordinació de les policies locals- ha de ser una policia orientada a la investigació i no a la repressió, a la prevenció del delicte més que no pas a la persecució dels pressumptes culpables. Aquest nou horitzó per a la seguretat pública al nostre país haurà de comportar un canvi en profunditat en les formes d'intervenció policial i en el comportament dels seus membres, en els valors de vigència en els cossos de seguretat i, en conseqüència, en la relació entre l'estament policial i la societat a la qual pertany i serveix.

El programa de seguretat que ERC defensarà al Parlament de Catalunya, en la legislatura propera, es basa en les propostes concretes següents:

1. Creació del **Departament d'Interior**, en substitució de l'actual Conselleria de Governació. Aquest nou departament tindria al seu càrrec totes les competències que afectessin les funcions de seguretat ciutadana, ordre públic i protecció civil. Les competències relatives a l'Administració pública haurien de ser assumides per una nova conselleria que assumeixi aquesta responsabilitat.

2. Traspàs progressiu a la Generalitat de Catalunya, al llarg dels propers quatre anys -començant pel trànsit-, de totes les competències en matèria d'**ordre públic i seguretat** ciutadana, amb el consegüent comandament sobre els CFSE en territori català, assumint-ne, també, per delegació, les funcions extra i supracomunitàries.

3. Recuperació de la figura del **comissari general de Seguretat**, amb funcions reals de vice-conseller d'Interior, del qual dependrien, directament, els diversos cossos policials.

4. Estructuració interna del Departament d'Interior a partir de les direccions generals adequades per assumir la nova realitat competencial:

- Seguretat ciutadana (Mossos d'Esquadra, Guàrdia Civil i Policia Nacional).
- Coordinació de policies locals.
- Trànsit.
- Protecció civil i control radioactiu.
- Prevenció i extinció d'incendis.
- Serveis penitenciaris i rehabilitació (abans a Justícia).

5. Institució del **Consell de Seguretat de Catalunya,** com a òrgan de coordinació dels diversos cossos policials presents al país.

6. Elaboració d'un **Pla Català de Seguretat** que asseguri el desplegament territorial progressiu dels Mossos d'Esquadra, per tot el territori de Catalunya,

com a policia judicial ordinària i amb el ple desenvolupament de tots els serveis policials.
Aquest Pla hauria d'incloure la temporalització detallada del procés de substitució dels CFSE per part dels Mossos d'Esquadra: començant per la presència única de la Policia de Catalunya (Mossos i Policia Local) en algunes comarques, amb totes les funcions i competències d'una policia integral, inclosa la judicial, fins a la substitució definitiva dels CFSE en tot el territori i en totes les seves funcions.
7. Reforçament del paper dels **alcaldes** com a **primera autoritat local** en matèria d'ordre públic i **seguretat** ciutadana.
8. Coordinació efectiva de les policies locals de Catalunya i adaptació a un mateix model: formació, armament, uniformes, parc mòbil, banda comunicacional, informatització i altres mesures de caràcter tècnic i també d'homogeneïtzació professional.
9. Creació de l'**Institut Català de Seguretat Pública** (ICSP), com a centre de formació responsable de la preparació policial en aquesta nova etapa, recollint l'experiència de l'Escola de Policia de Catalunya.
10. L'ICSP serà el centre de formació policial i reciclatge professional obligatori de la Policia de Catalunya (Mossos d'Esquadra i policies locals), del personal voluntari i professional de la Protecció Civil i dels membres dels CFSE que passin a dependre funcionalment del Govern català, així com de les persones pertanyents a l'empresa pública de seguretat que pugui crear la Generalitat.
11. L'ICSP, on s'impartirà des de la formació policial bàsica fins a la universitària, establirà convenis d'intercanvi i col·laboració amb altres centres similars de països democràtics i podrà disposar d'extensions territorials a l'interior de Catalunya.
12. Establiment d'un **Pla de la Carrera Policial** a Catalunya, amb criteris de la màxima objectivitat i professionalitat, que concreti la totalitat de funcions i llocs de treball previstos, especialitzacions, accés i comandament, titulacions exigides, etc.
13. Reciclatge professional, obligatori i permanent, a l'ICSP o a les seves extensions, segons el cas, de tots els membres de l'estament policial a Catalunya, almenys un mes cada tres anys.
14. Estades de **preparació professional a l'estranger** per a la formació, reciclatge i innovació d'especialistes i comandaments de la Policia de Catalunya, en acadèmies i centres de formació policial d'altres països democràtics.
15. Presentació de la **Llei de Policia de Catalunya** i elaboració del **Reglament dels Mossos d'Esquadra**, per cobrir adequadament les necessitats polítiques, legals i operatives de la Policia de Catalunya.
16. Proveïment dels **comandaments dels Mossos d'Esquadra** entre els seus membres, amb absoluta autonomia de decisió per part del Govern català.
17. Millora dels mitjans tècnics, impuls a la creació i al reciclatge permanent d'unitats especialitzades dels Mossos d'Esquadra, particularment el **laboratori de policia científica.**
18. Publicació, pel Departament d'Interior, d'una **revista professional** de la Policia de Catalunya, per a la formació i la informació permanent dels seus membres.

19. Convocatòria d'eleccions sindicals en el cos de Mossos d'Esquadra i ple exercici de tots els drets sindicals.
20. Confecció d'un **Pla d'Adequació dels CFSE** a la societat catalana i a la seva realitat nacional, que inclogui tant aspectes culturals (llengua, marc polític, etc.), com professionals (sou, habitatge, etc.).
21. Disseny d'un **model de protecció civil**, aprovat per la llei, i implantació d'un servei modern i eficaç, amb la participació de totes les institucions, capaç de respondre a situacions d'emergència, definint i coordinant tots els serveis públics i privats susceptibles de ser mobilitzats, atendre degudament els afectats en catàstrofes o accidents i restablir la normalitat.
22. Presentació d'un estudi de viabilitat d'una **empresa pública de seguretat,** destinada exclusivament a la custòdia d'edificis i dependències institucionals o de caràcter públic.
23. Regulació legal de la seguretat privada. Fixació estricta del seu caràcter i competències, sempre en l'àmbit de la iniciativa privada.
24. Prohibició expressa d'actuació en institucions, edificis, vehicles i béns públics, així com en funcions d'escorta i vigilància de personalitats institucionals, alts càrrecs i dependències de l'Administració, per part d'empreses privades de seguretat.
Prohibició d'exhibir armament o uniforme, fora dels límits concrets de l'espai físic on realitzen la seva activitat professional.
25. Els professionals de les empreses privades hauran de superar, necessàriament, per a l'exercici de les seves activitats, les proves teòriques i pràctiques, així com els tests corresponents, que fixi l'ICSP.

1.4 Catalunya, marc de relacions laborals

En aquests moments hi ha dos obstacles fonamentals que impedeixen l'estructuració d'un marc propi de relacions laborals per als treballadors catalans. L'un, la clau de volta del problema, és la manca de sobirania nacional, i l'altre, conseqüència del primer, la divisió política i administrativa que suposa un greu obstacle per al desenvolupament i la millora del marc jurídic que afecta les relacions laborals. Aquest no és el mateix per als treballadors sota jurisdicció espanyola i francesa, i entre els primers la divisió administrativa en tres comunitats autònomes impedeix el desenvolupament d'intervencions territorials unitàries d'abast nacional.
Per altra banda, **els diferents governs autonòmics no tenen cap potestat a l'hora de legislar d'acord amb la situació real del país. En matèria laboral, com en totes, són simples executors i gestors de la política general del Govern central.** Tots tres tenen competències en matèria laboral, però cap d'ells té autonomia per legislar-ne cap qüestió bàsica al marge de l'Estat. Hi ha unes competències exclusives condicionades per la legislació d'àmbit estatal, a la qual s'han de remetre per força. Hi ha l'obligació d'executar la legislació espanyola en màteria laboral i no hi ha cap competència executiva autònoma al marge del poder central.
Així, en el cas dels treballadors catalans sota legislació espanyola, ens trobem amb un marc de relacions laborals establert per una Constitució que no és la nostra, per un Estatut dels Treballadors i una Llei orgànica de llibertat sindical que són fruit dels pactes entre totes les organitzacions que

reforcen les estructures de dominació de l'Estat: partits i sindicats espanyols i partits regionalistes.
Aquesta divisió i dependència forana del marc jurídic que afecta les nostres relacions laborals ens dóna, com a resultat, una situació de divisió que condiciona negativament un dels trets que històricament havien caracteritzat la classe obrera catalana: la solidaritat.
Ens divideixen en treballadors catalans, valencians i balears. Ens impedeixen establir accions i actituts unitàries i solidàries en el nostre àmbit nacional. Ens divideixen en multitud de convenis d'empresa, de sector, provincials o regionals, tot impedint la creació de convenis d'àmbit nacional català i sobreposant per damunt de tot els estatals, els que negocien en una capital que no és la nostra, amb el resultat nefast que es mantenen allunyats dels centres de decisió, impedint al màxim la nostra participació, al mateix temps que potencien la implantació de models sindicals estatalistes, part activa dels mecanismes d'opressió nacional i de classe. Es tracta, en uns estats centralistes com l'espanyol o el francès, de no permetre res que pugui tenir, en profunditat, connotacions diferencials.
Un exemple claríssim d'aquesta situació el tenim en tot el procés d'integració a la CEE que ha dut a terme l'Estat espanyol. Com d'altres sectors de la societat catalana, no hem tingut cap possibilitat de defensar els nostres interessos en relació a la nostra realitat, i ens veiem obligats a acceptar els pactes, sempre a la baixa, del poder central. Amb l'afegit que la tant cloquejada Europa unida no sap com fer-s'ho per continuar endarrerint el desenvolupament d'una Carta Social que situï els interessos de la classe obrera al mateix nivell que els dels capitalistes.
Davant d'aquesta situació cal plantejar-se la necessitat d'impulsar mecanismes i intervencions correctores, en el benentès que l'única garantia, total i absoluta, d'establir un marc propi de relacions laborals per als treballadors catalans, es troba en la recuperació de la nostra sobirania nacional.
En aquest sentit és molt important el paper de l'independentisme polític, que només podrà consolidar la seva base social quan sigui capaç d'assumir la importància que els treballs polítics sectorials, en aquest cas el sindicalisme, tenen en un projecte global d'alliberament nacional.
Indubtablement, els treballadors ens hem d'organitzar en sindicats orgànicament independents dels partits polítics, però això no vol dir que en una situació d'anormalitat -Catalunya no és un país sobirà- no pugui haver-hi una confluència i un recolçament mutu sobre objectius estratègics comuns, com seria el d'aconseguir la independència política de Catalunya.
La clau de volta per establir les bases d'un marc propi de relacions laborals està en aquest moment en la reforma del marc jurídic que ho impedeix. I hem de ser conscients que ni l'Estat espanyol ni les organitzacions que en legitimen les estructures -polítiques, sindicals, patronals- faran cap pas en aquest sentit. Ens toca a nosaltres impulsar unes relacions laborals reals que estableixin els precedents d'una nova legalitat que les legitimi i que s'haurien de basar necessàriament en les següents premisses:
1. Impulsar les **relacions entre subjectes** (sindicats i Patronal) d'àmbit estrictament nacional.
2. Acostar els centres de negociació col·lectiva a les bases. Això comporta no reconèixer la legitimitat dels convenis d'abast estatal i poten-

ciar els que es puguin donar en el marc nacional.
3. Donar prioritat a uns **convenis d'abast regional** que siguin idèntics per a un determinat sector de la producció (per exemple que el conveni d'hoteleria i turisme fos el mateix al Principat, al País Valencià i a les Illes), donat que en aquests moments el marc jurídic no ens permet convenis d'abast nacional.

2. Programa de generació de progrés

El convenciment que la societat és perfectible ens ha de portar a una política sòcio-econòmica de progrés. Millorar la qualitat i les condicions de vida de tots els catalans, sempre tenint com a objectiu primordial evitar els diferents desequilibris socials i territorials.
En la Catalunya actual és difícil, certament, tirar endavant una política social correcta, ja que l'actual marc polític i els acords amb el Govern central ens priven de disposar de tots els recursos necessaris per dur-la a terme i planificar-la amb suficient previsió. Sense deixar mai de banda que els nostres problemes econòmics i socials només s'acabaran quan els catalans puguem decidir i portar a terme la nostra pròpia política econòmica i social, quan no haguem d'estar sotmesos a una obediència aliena.
En aquests pròxims quatre anys, ERC es proposa **millorar les condicions de vida de tots els ciutadans de Catalunya i, alhora, adequar les estructures del país per a la futura configuració de la Catalunya independent.**

2.1 Economia

Allò que ERC és planteja com a objectiu no és el creixement pel creixement, sinó que, en primer lloc, **cal fer un esforç de reequilibri i repartiment equitatiu de la riquesa, tant a nivell territorial com social.** És a dir, ERC busca un creixement qualitatiu, un repartiment de la riquesa que repercuteixi en el benestar social de tots els catalans.
Reequilibrar el territori és, doncs, un dels punts fonamentals de la política econòmica d'ERC. Les iniciatives presentades en aquests darrers anys tant al Parlament de Catalunya com a d'altres institucions (ajuntaments, consells comarcals, Parlament Europeu) han anat encaminades en aquest sentit. El Principat de Catalunya és un territori que ha sofert un creixement no gradual ni harmònic, sinó a batzegades. Un creixement que ha donat com a resultat un país macrocefàlic, amb una gran capital, Barcelona, i la seva conurbació amb un potencial econòmic, industrial i financer que no només ha absorvit des de fa anys el creixement demogràfic del Principat, sinó que ha incorporat una gran quantitat de ciutadans d'altres països que buscaven una millora de la seva qualitat de vida.
Tot plegat ha donat com a resultat un territori desequilibrat, amb uns sectors productius que giren a l'entorn de Barcelona, i uns altres en petits punts com l'eix Tarragona-Reus, Lleida-Mollerussa o Girona-Figueres. Amb tot, **la concentració de capital, serveis i recursos humans a l'àrea de Barcelona ha deixat tres quartes parts del territori del Principat en un**

procés d'estancament econòmic i social.
Malgrat els triomfalismes electorals, doncs, el cert és que Catalunya es troba abocada a un procés constant de pèrdua de capacitat política i econòmica. Només cal mirar com ha minvat a la meitat el volum de contractació de valors borsaris a la Borsa de Barcelona només en cinc anys; o com les empreses van passant els seus centres de decisió a la capital de l'Estat (Banca Catalana, FECSA, CROSS, Catalana de Gas, Supercaixa,...).
Tenim una Catalunya cada dia més agenollada, més subsidiària. Una Catalunya que ha de treballar doble per pagar els impostos i pagar-se els serveis. Una Catalunya que per acostar-se a Europa s'ha d'arrossegar abans 600 quilòmetres cap a Madrid. Una Catalunya de peatge: en serveis públics, tecnologia, burocràcia, eixos viaris, llengua, etc.
Alhora, el procés de depredació econòmica de 'Estat Espanyol és constant, la qual cosa es tradueix en un augment constant de la pressió fiscal sense que s'incrementin significativament ni els serveis públics ni les infrastructures. Aquesta fuga de capitals comporta la manca d'inversió i la incapacitat per a la reconversió i l'adequació de les nostres empreses en vistes a l'entrada a Europa (més aviat haurem de dir l'entrada d'Europa).
A aquest panorama s'ha d'afegir que els *pentinats* fiscals sempre comencen per Catalunya, cosa que indica la voluntat espoliativa del Govern espanyol envers Catalunya.

2.1.1 Conveni tributari propi per a Catalunya

L'Estat espanyol s'ha caracteritzat secularment per la seva ineficàcia per donar serveis, ineficàcia que va aparellada amb el gegantisme de l'aparell de l'Estat. Es tracta de fer un estat fort a partir de l'increment de funcionaris i la seva distribució uniforme per tot el territori, no pas de la qualitat del servei que dóna. Un estat, doncs, que es basa en la quantitat d'estat, no en la qualitat d'estat.
En aquest estat quantitatiu, els impostos sempre s'han vist per la població com un mal evitable. La gent que paga els impostos veu que és un mal destinat a aquells que viuen a costelles dels altres. Fins i tot avui en dia encara hi ha molta gent que creu que els alcaldes tenen un tant per cent sobre les obres que fan. **Aquest desfassament entre els impostos i els serveis ha comportat una tendència secular al frau i a la picaresca. És, doncs, l'estat de la picaresca.**
Els catalans hem de trencar amb la inèrcia que els espanyols ens han imposat, cal que comencem a tenir vocació d'estat. Gairebé tres-cents anys sense estat ens han deixat una forma aestatal d'entendre la política. Hem de recuperar, doncs, la voluntat de tenir estat.
La peça clau per poder executar un programa de progrés social i de generació de riquesa per a aquests pròxims quatre anys és la reforma de l'actual sistema de finançament. Portem gairebé dotze anys maldant per aconseguir un sistema de finançament que satisfaci les nostres mínimes necessitats. Actualment, l'actitud centralista i uniformitzadora del govern Espanyol ens porta a una situació d'impàs polític bé quan s'ha de negociar cada any o en la seva morositat a l'hora de fer les transferències de fons a la Generalitat.

Des del Govern de la Generalitat s'ha intentat en va trobar una explicació racional a la renúncia que va haver-hi en el seu moment al conveni, com el que tenen a Euskal herria (País Basc i Navarra). Es va dir que el fet de renovar-lo cada any implicaria millores que un règim tributari Català no podria aportar. En el fons s'hi amagava la manca d'una visió nacional, i denotava en canvi un tarannà regionalista, és a dir, de supeditació política. Amb el finançament adequat, la previsió i la planificació dels pressupostos guanyaran en eficàcia i no caldrà cercar crèdits per pagar allò que el govern deixa de fer, com el darrer escàndol que va succeir entre la Seguretat Social espanyola i el Departament de Sanitat, amb els farmacèutics.

Un govern que tè voluntat d'exercir la seva funció ha de recaudar, i demostrar que aquesta recaudació té una plasmació en la societat. És l'única manera de legitimar un sistema polític.

Catalunya ha de tenir la seva hisenda pròpia. El concert econòmic o conveni tributari serà la fórmula de relació pel que fa a l'ordre tributari entre l'Estat i Catalunya, en la fase transitòria cap a la independència.

- La Generalitat haurà d'establir i regular el seu règim tributari, separat de l'espanyol, i amb un conveni propi.
- La recaptació, exacció, gestió, liquidació i la inspecció de tots els impostos anirà a càrrec de la Generalitat (IRPF, IVA, ...).
- L'aportació de Catalunya a l'Estat, en una quota o quantitat global, serà la contribució de totes les càrregues de l'Estat que no tinguin assumides les Comunitats Autònomes.
- Per tal d'establir la quota abans esmentada es constituirà una Comissió Mixta, **integrada paritàriament** per vocals designats pel Govern de l'Estat i el Govern de la Generalitat. La quota així establerta serà aprovada per llei, amb la periodicitat que el conveni estableixi, sense perjudici de la seva actualització anual, pel procediment que s'establirà també en el conveni.

El conveni tributari propi ha d'establir les bases d'una hisenda de la Generalitat que es constituirà amb:

1. Els rendiments del règim tributari establert per la Generalitat.
2. El rendiment de les pròpies taxes per aprofitaments especials i per la prestació de serveis directes de la Generalitat sigui de pròpia creació o transferits dels serveis estatals.
3. Les transferències procedents del Fons d'Intercompensació Interterritorial.
4. Altres assignacions a càrrec dels pressupostos de l'Estat.
5. L'emissió del deute i el recurs al crèdit.
6. Els rendiments del patrimoni de la Generalitat.
7. Ingressos de dret privat, llegats i donacions i subvencions.
8. Multes i sancions en l'àmbit de les seves competències.
9. Qualsevol dels altres ingressos que puguin establir-se en virtut del que disposen la Constitució i l'Estatut.
10. Correspondrà exclusivament al Parlament de Catalunya la potestat pròpia d'establir i exigir tots els impostos, taxes i contribucions especials.

2.1.1.1 Entitats d'estalvi

Catalunya ha tingut sempre fama de país estalviador, no endebades les entitats d'estalvi més potents d'Europa són a casa nostra. El fet greu, però, és que els estalvis dels catalans vagin a parar fora de Catalunya.

A partir del mecanisme dels anomenats *coeficients*, de cada 100 pessetes que els catalans estalvien i dipositen a les caixes, 18 passen a disposició del Banc d'Espanya, 10 s'han d'invertir en pagarès del Tresor i 1 pesseta en inversions diverses que fixa l'autoritat monetària del Govern central.
ERC proposa dues solucions per garantir que la gran part dels estalvis dels catalans romanguin al país:
1. Que les caixes prenguin consciència que elles també formen part de la societat catalana i tenen el deure de contribuir a la riquesa del país, en major mesura que fins ara. Per tant, caldria que els rendiments d'interès corrent, dels dipòsits corresponents al tresor català, passessin a engrossar el Fons de Solidaritat.
2. La inversió obligatòria en pagarès del Tresor s'ha de distribuir en parts iguals entre l'Administració espanyola i la catalana, en el benentès que parts específiques de deute es destinin al finançament d'equipaments i infrastructures de tota mena per a les comarques menys afavorides, en coordinació amb el Fons de Solidaritat.
3. Tenint en compte que les caixes catalanes tenen un estalvi de 6,7 bilions de pessetes, prop de 2 bilions van a parar al Banc d'Espanya i als pagarès del Tresor. En un país independent, el 100% d'aquests dos bilions podria destinar-se a la generació de progrés a Catalunya i l'economia catalana en general.

2.1.2 Fons de Solidaritat Intercomarcal de Catalunya

La proposta d'ERC per acabar amb aquesta situació és la **creació d'un Fons de Solidaritat Intercomarcal de Catalunya.** A banda de diferents propostes d'ERC en temes com el de l'electrificació rural, presentada durant la passada legislatura, sobre la dotació d'infrastructures culturals necessàries, o l'ajut als estudiants de comarques desfavorides, cal un gran esforç de coordinació del Govern català i els municipis per pal·liar els efectes d'aquesta problemàtica.
Pel que fa al finançament d'aquest Fons de Solidaritat Intercomarcal de Catalunya, ERC, com ja va fer en menor mesura durant la passada legislatura, proposa el següent:
1. Fons provinent de l'ordenació del pressupost: tal com es veurà en el capítol de política pressupostària, ha de ser prioritari fixar una partida amb destinació al fons provinent d'operacions corrents i de les transferències de capital.
2. Fons provinent del conjunt d'aportacions: d'acord amb l'actual sistema de finançament, i fruit de la coordinació i entesa de les diferents institucions (Govern, ajuntaments, consells comarcals).
3. Fons acumulat de la destinació de l'stoc de l'estalvi acumulat: l'estalvi dels catalans, sense perjudici de la solidaritat internacional. Per tant, tal com s'ha dit en la política financera, cal controlar els recursos que produeix l'estalvi a Catalunya per revertir-los a Catalunya.
4. Fons originari de les institucions europees: fins ara es creia que el Principat era una zona rica i avançada, ja que el marc de referència immediat era l'Estat espanyol. Actualment, però, Europa esdevé el nou punt de referència, i ens adonem que la situació del Principat no és tan bona com es pretenia. Cal,

doncs, fer un esforç per captar part dels fons que la CEE destina a les zones menys desenvolupades com és el cas del FEDER (Fons de Desenvolupament Regional Europeu).

5. Fons de compensació interdepartamental: de vegades es creu que el desequilibri és degut a problemes estrictament econòmics o productius, i en menor mesura d'ubicació geogràfica o comunicacional. Pensar això, però, seria, un error ja que el que cal tenir en compte és fins a quin punt la crisi cultural de les comarques perifèriques porta a la crisi econòmica i no a l'inrevés com es pensa habitualment.

Caldrà, doncs, una actuació coordinada entre els diferents departaments que puguin afectar a aquest primer aspecte (cultura, ensenyament) per tal de crear un fons específic per donar solucions a aquest tema.

2.1.3 Creixement econòmic

No és cert que en aquests darrers anys Catalunya hagi millorat: hem perdut banca, grans empreses i la borsa s'ha de subvencionar. L'eufòria desencadenada darrerament és fruit d'un revifament produït a finals del 1986. **El diner que corre en aquests moments prové de la inflació i de l'especulació urbanística derivada dels Jocs Olímpics i les vendes d'empreses del país a les multinacionals estrangeres.**

No és cap secret que després de l'eufòria olímpica es pot produir una recessió econòmica que s'iniciarà de ben segur en el sector de la construcció i estendre's als altres sectors de producció. A tot això hem d'afegir el repte de la integració europea que s'accelerarà de forma definitiva amb l'Acta Única i els acords de Mastricht. Si no varia la tendència actual i els indicadors, hem de ser pessimistes, doncs, sobre el creixement de l'economia catalana en aquests pròxims anys.

Si l'increment de la població activa se situa al voltant de l'1% i la productivitat aproximadament en el 3'2%, com en els sis anys passats, i es mantenen les constants com fins ara, es pot preveure un creixement anual entre el 4 i el 5.6% del PIB, creixement que no respon ni a la demanda interior ni als mínims necessaris per competir en el gran Mercat Europeu.

Davant d'aquesta situació i tenint en compte la possible davallada d'importants sectors de la producció, **caldrà estimular la competitivitat, però, sobretot, fer un esforç inversor en el sector primari, la indústria agroalimentària i l'obra pública per impedir que les restriccions productives puguin constituir-se en veritables colls d'ampolla en el procés de creixement de l'economia catalana.**

Sempre, però, tenint en compte que el creixement ha d'estar ben redistribuït i territorialment equilibrat.

Al mateix temps, ERC entèn que cal una dosificació del creixement per tal de no caure en les contradiccions que generen les fases d'expansió i recessió molt pronunciades.

2.1.4 Pressupostos

Durant les darreres legislatures al Parlament de Catalunya hem pogut observar com el pressupost elaborat per l'executiu català semblava més un lli-

bre de caixa que no pas el pressupost d'un govern, que ha de tenir voluntat de fer país.

Amb el sistema de finançament actual, el pressupost que elabora l'executiu i que aprova el Parlament de Catalunya presenta una sèrie de mancances i limitacions que fan difícil, per no dir impossible, cobrir les demandes de la societat catalana.

Existeixen condicionants funcionals i financers respecte als pressupostos generals de l'Estat i a determinades accions que exerceix l'Administració central.

Per a ERC, **el pressupost ha de ser l'eina per redistribuir la riquesa i reequilibrar el territori.** Per això ha de respondre a unes prioritats socials i polítiques a mitjà i llarg termini. Prioritats que fins ara no s'han tingut en compte. El pressupost del Govern de la Generalitat en aquests darrers anys prioritza la despesa a curt termini amb l'objectiu d'extreure'n rediment electoralista. La manera de suavitzar i entrellaçar els cicles econòmics de creixement i de recessió s'ha de fer a partir del pressupost, orientant la despesa pública cap a opcions estabilitzadores i a llarg termini, amb previsió, doncs, de possibles davallades relatives d'activitat.

ERC, per tant, com ja ha dit al llarg de la passada legislatura, proposa una sèrie de mesures per fer front a aquesta situació:

1. Que els criteris de confecció del pressupost segueixin prioritats en funció de les característiques conjunturals de la situació econòmica real. Això facilitaria el control sobre l'execució pressupostària.

2. Intercompensació entre els capítols de despesa improductiva i despesa productiva. No pot ser que gairebé el 60% de les partides pressupostàries se'n vagin a nòmina i despesa corrent.

3. Major agilitat en la tramitació pressupostària i en el tractament dels seus elements, tot i deixant clar quines són les entitats de crèdit i estalvi privades que s'utilitzin atípicament com a dipositàries dels recursos públics. En aquest sentit, a hores d'ara és difícil saber els criteris segons els quals l'executiu decideix dipositar els recursos públics en determinades entitats, moltes de les quals de vegades no són ni catalanes.

2.1.5 Equipaments, comunicacions i transport

La gran eina de què disposa tot país per planificar un territori equilibrat és una bona xarxa de comunicacions, que conjuntament amb una bona xarxa d'equipaments poden salvar situacions de desequilibri com l'actual.

Cal, però, optimar i prioritzar l'acció política en aquest aspecte a causa de la manca de recursos en aquest àmbit, ja que els recursos són limitats.

No cal dir que una gran part dels eixos comunicacionals del Principat estan encara per fer, i, a més, els ja existents han entrat en una fase especulativa de connotacions oligopolístiques. Parlem, evidentment, de les autopistes, tant les de nova creació com les que han renovat el conveni d'explotació.

A nivell de comunicacions, ERC posarà esment en els punts següents:

1. Acabar amb la política especulativa dels peatges, que esdevenen ja a hores d'ara un nou impost afegit per a una gran majoria de ciutadans que es veuen impossibilitats d'utilitzar la deficient xarxa de carreteres comarcals i la tercermundista xarxa viària. Acabar, doncs, de forma gradual, és a dir, no con-

cedint noves licències d'explotació, assumint si cal el 100% del cost de construcció i no renovant les concessions per a explotació de les ja existents.
2. Iniciar la **construcció definitiva de l'Eix Transversal** que ja fa dotze anys va ser promès pel Govern de la Generalitat i a hores d'ara encara no s'ha començat. L'Eix de l'Ebre (Amposta-Lleida), l'Eix Pirinenc, que ha d'unir el Ripollès i la Garrotxa, el túnel de la Vall de Bianya, que està aprovat de fa anys però té aturada la fase de construcció.
3. Millorar, com s'explica de manera detallada al programa comarcal, tota la **xarxa de carreteres comarcals i locals** i, sobretot, els seus accessos als grans eixos viaris.
4. Fer que el Tren de Gran Velocitat que ha d'unir París-Barcelona arribi fins a València, i consolidi el gran eix català.
5. Respecte al nus de carreteres que s'establirà entre l'**Eix Transversal,** el TGV, l'A-7 i l'aeroport del Gironès, ERC proposa que sigui d'**accés laboral prioritari** per als empleats de la fins ara duana de la Jonquera.
6. Transferència de totes les competències de la RENFE, aeroports i ports marítims, així com **Correus i Telefònica** al Govern català en base a l'article 150, apartats 2 i 1 de la Constitució espanyola.
Quinze anys d'Administració democràtica espanyola i uns quaranta anys de franquisme han estat suficients per demostrar que els serveis públics en matèria de comunicacions s'han de descentralitzar i passar a ser d'obediència catalana. L'assumpció d'aquestes competències farà que es guanyi en efectivitat, transparència i, sobretot, agilitat quant a la presa de decisions que fins ara eren lentes i burocratitzades. I no cal dir que això repercutirà necessàriament en la qualitat del servei i l'atenció al públic.
Els casos de RENFE, Correus i telecomunicacions són els més espectaculars. Les pèrdues econòmiques dels dos primers en els balanços anuals, el dèficit en la infrastructura o en el mateix manteniment, o allò que tots coneixem de primera mà: el nefast servei, han d'acabar de ser una norma. Davant la mentalitat centralista, uniformitzadora, burocràtica i ampul·losa de l'Administració espanyola, s'ha de crear un règim de funció pública catalana capaç de solventar aquestes greus mancances.
El cas dels aeroports i els ports, però, és diferent. Del que es tracta és d'ampliar l'oferta. Per exemple, la millora de l'aeroport de Barcelona que s'ha portat a terme amb motiu dels jocs Olímpics, arriba tard. I s'ha de plantejar seriosament la creació d'un segon aeroport a la conurbació de Barcelona per descongestionar l'aeroport del Prat. D'altra banda, cal tenir en compte que l'aeroport de Girona entrarà en el gran nus de comunicacions entre l'A7, N-2, l'Eix Transversal, el TGV, al sud de Girona, i podrà ajudar a la descongestió del trànsit aeri.
La transferència de les competències sobre ports marítims és una altra de les qüestions primordials que cal assumir. Resulta sorprenent que els ports catalans siguin encara competència de Madrid, encara més quan això implica que la seva facturació en mercaderies estigui per sota de les seves possibilitats. En aquest sentit, cal tenir en compte que l'eix Tarragona-Barcelona, Marsella i Gènova ofereix unes possibilitats de transport importants que només es poden potenciar a través de la gestió catalana dels ports.

7. Construcció d'heliports en totes les comarques de muntanya amb una problemàtica acusada pel que fa a la geografia o la climatologia.

2.1.6 Política laboral i atur

Les contradiccions clàssiques del sistema capitalista generen casos com els anomenats **pènduls d'expansió i recessió**, una de les causes que fan que en determinades condicions el treball -l'ocupació, per ser més exactes- esdevingui un bé escàs.
En el marc de l'actual Estatut d'Autonomia, el Govern català no té competències per fer front a l'atur. Davant d'aquesta situació, ERC proposa:
1. El **traspàs de l'INEM al Govern català** i adequar-ne l'estructura i el funcionament a la realitat de la problemàtica laboral a Catalunya.
2. Augmentar el grau de **transparència del mercat de treball**, millorant la informació existent i propiciant-ne la mobilitat.
3. Incentivar el **reciclatge de la mà d'obra i la millora dels nivells de qualificació professional** dels treballadors.
4. Prestar atenció a les **noves tecnologies** i les **noves àrees de coneixement** i finançar-ne l'estudi, amb l'objectiu de poder crear noves professions.
5. Establir **programes de viabilitat a les comarques menys afavorides** d'acord amb el Fons de Solidaritat Intercomarcal.
En aquesta mateixa línia, ERC proposa també la **reducció de la jornada laboral a 35 hores, amb unes vacances i una jubilació dignes.** Cal **lluitar de manera inflexible contra la indústria submergida, la sobreexplotació, els abusos i les discriminacions,** que per l'excès de l'oferta de treball en determinats sectors han experimentat un cert creixement, sobretot amb la proliferació de la contractació temporal que, al seu torn, convé delimitar i tipificar a situacions d'excepcionalitat.
Una atenció particular mereix l'atur juvenil. En aquest sentit, ERC proposa un Pla Nacional d'Ocupació que es detalla en les propostes de Joventut.

2.1.7 Sectors de producció

2.1.7.1 Sector primari (agricultura, ramaderia i pesca)

Malgrat representar una part menor en el Producte Interior Brut català, cal dir que aquest sector és francament dèbil. Les causes d'aquesta situació les podem trobar en un desplaçament massa accelerat i poc planificat del sector primari cap al secundari, i, sobretot darrerament, per l'impacte de l'adhesió a la CEE, que ha estat un autèntic daltabaix per a parts tradicionals del sector primari català com el lleter, el del fruit sec o el porcí.
La manca de previsió i la nul·la voluntat del Govern de la Generalitat per preparar-se per al gran salt han deixat, doncs, el sector primari en una situació difícil.
Per a un país que aspira a esdevenir lliure i competir en el marc europeu, com és el cas de Catalunya, comptar amb un sector primari cohesionat és un element indispensable. Per això, ERC proposa:

1. Posar en pràctica un programa exhaustiu per tal d'**equiparar gradualment les formes de vida del camp a les de la ciutat.** Això comporta evidenciar una vegada més la necessitat d'endegar decididament una política consistent i amb resultats constatables de reequilibrament territorial, en el sentit ja indicat de constituir l'opció absolutament prioritària del conjunt de polítiques governamentals. Un programa coordinat, per tant, de tipus interdepartamental que abasti des de les obres infrastructurals necessàries (comunicacions, serveis escolars, sanitaris, ...) fins a possibilitats de confortabilitat social de tota mena (esport, lleure, esplai,...).

2. Compensar, a través de l'acció de l'Institut Català de Crèdit Agrari, altres agències especialitzades i sense excloure el paper en aquest punt de les caixes d'estalvi catalanes, **les diferències de rendabilitat existents entre les inversions de modernització agrària i les de tipus industrial.** La qüestió es concreta en el fet que mentre a la indústria, si més no teòricament, la inversió-maquinària permet una utilització contínua, la inversió-maquinària a l'agricultura només té un comportament discontinu. Això afebleix significativament les taxes de rendiment intern de les inversions agràries i encara que només sigui per òbvies raons d'aplicació del principi d'igualtat d'oportunitats, des del Govern s'ha de posar en pràctica, ja ara, un programa de subvencions compensatòries adient. Si no s'actua així, la descapitalització del camp serà encara més greu i serà anticompetitiva en ella mateixa i respecte als mercats europeus.

3. Impulsar, precisament des d'aquests objectius, **un programa de modernització del sector,** tot primant l'ordenació de conreus i els regadius a l'agricultura; la racionalització d'explotació a la ramaderia i a la pesca, i l'ordenació de rendiments per a les activitats forestals. La modernització comporta igualment potenciar els centres d'investigació i la investigació pròpia, des de requeriments sanitaris i tecnològics fins a d'altres de comercialització i rendiments. A més, l'increment de la capacitat tècnica i professional de l'agricultor, ramader i pescador. També:

a) fomentar i protegir l'explotació familiar i el cooperativisme al camp, i en aquest sentit la utilització òptima del capital fix mitjançant fórmules de cooperació;

b) millorar els mercats agro-alimentaris i tutelar la defensa de la competència en relació a les influències d'empreses multinacionals, establir un acord per a la productivitat i el consum entre pagesia, pescadors, mercats municipals i Departament d'Agricultura, per tal d'adequar la producció a la demanda del mercat interior;

c) obrir possibilitats de concorrència a l'exterior, tot facilitant la presència a mercats i fires;

d) popularitzar els instruments de finançament propis i introducció de criteris pel que fa a la quantia i les condicions del crèdit per a les explotacions agràries, ramaderes, pesqueres i forestals;

e) establir compensatòriament un programa d'assegurances per a l'estabulació ramadera de recria i engreix. Actualització, simplificació i suficiència de les assegurances agrícoles convencionals;

f) oferir possibilitats perquè les confraries de pescadors puguin accedir a l'establiment i explotació de plantes d'aqüicultura;

g) aprofitament del potencial pesquer, tot racionalitzant les captures i reno-

vant tecnològicament el sector en funció de les capacitats productives;
h) determinar programes integrals per enfortir les estructures competitives davant el mercat europeu;
S'ha de remarcar que la situació general del sector és delicada. Per això, el programa d'actuacions que ERC proposa és necessari i urgent. Ara fa vuit anys, ja proposàvem que el sector primari acaparés prioritàriament les inversions públiques i privades com una sortida viable de la crisi econòmica que en aquells moments vivia el país. No es va fer així. La recuperació de l'activitat, però, va venir incidida dins de l'onada internacional alcista que encara afecta cap enlaire la nostra economia. El repte del sector primari queda, doncs, pel moment, sense resposta. El desequilibri continua, la descapitalització s'ha agreujat i la competència es redueix davant l'embestida europea.
Per tot això, ERC torna a demanar i a defensar aferrissadament més atenció pel sector primari, en el benentès que el conjunt d'accions a emprendre són necessàries i urgents. Fa falta per tot plegat, és evident, més poder per a la Generalitat. Menys claudicacions. **Perquè és inadmissible que les comunitats europees hagin establert els Pirineus com a zona de protecció d'alta muntanya, amb els ajuts que això suposa, i que l'Administració espanyola hagi decretat que els Pirineus, a aquests efectes, acaben quan arriben a Catalunya,** i, des d'aquí, encara no hi ha resposta.

2.1.7.2 Sector secundari (indústria)

Quan parlàvem del sector primari fèiem esment a l'impacte de l'adhesió a la CEE. En aquest sentit, el sector secundari tampoc no ha pogut eludir els problemes que han derivat d'aquest fet. La petita i mitjana empresa ha rebut un fort sotrac, i en molts casos, com en el tèxtil, s'ha vist obligada a tancar portes o a vendre's a les multinacionals estrangeres.
El potencial de l'economia industrial es troba tradicionalment en la petita i mitjana empresa. I avui, aquest sector s'està desmantellant a causa d'una política de *laissez faire* que s'està donant des del Govern català envers les multinacionals estrangeres.
El 24% de la indústria de l'Estat es troba a Catalunya. A més, es tracta d'una indústria no subvencionada, i per tant no subjecte de reconversions. És una indústria que no és del BOE com a altres zones de l'Estat. (Catalunya és la zona de l'Estat on hi ha més serveis privats: sanitat, ensenyament, autopistes, missatgeria,...) cosa que fa encarir els preus.
Al mateix temps, darrerament s'ha posat de manifest la problemàtica de les grans empreses catalanes, de les quals Tabacos de Filipinies i Cross són els primers noms de la llista.
Per tot plegat, l'orientació de la política industrial a Catalunya ha de tendir prioritàriament a la defensa d'una estructura industrial d'aquest tipus. És a dir, empreses de dimensió petita i mitjana. Però això no desaconsella que, des del Govern, per requeriments socials, es consolidin als seu nivell les SAL i s'impulsin també al seu nivell les diferents opcions de tipus cooperativista. I si això és així des de la vessant social de la política industrial, de la vessant estricta de la competitivitat transnacional també convé l'afavoriment al nostre país d'algunes empreses, en certs sectors, de dimensió gran. Igualment és necessari, sense que això suposi

plantejar competències il·lícites en l'activitat industrial genuïna de Catalunya, que d'una vegada per totes es faci realitat l'article 54 de l'actual Estatut en relació a la presència de la Generalitat al sector públic de l'Estat que actua a Catalunya.

Ateses aquestes consideracions, ERC planteja com a punts bàsics de la corresponent política industrial, les següents remarques:

a) Posar èmfasi des d'aquest punt de vista en la corresponent **política de reequilibrament industrial del territori** d'acord amb el que anteriorment s'ha indicat.

b) Fomentar la política industrial del Govern amb més **accions de servei a les indústries** que no pas amb una política indiscriminada -que sovint es transforma en discriminada- de subvencions atomitzades.

c) Incorporar amb els relatius pesos específics dins del programa de govern en aquest àmbit, les opcions que ofereix el **sector miner** i el suport que ha de tenir el **sector energètic** en totes les seves manifestacions.

d) Racionalitzar, en els seus aspectes orgànics i funcionals, dins de la política industrial, les qüestions referents al **subsector de la construcció** i a la problemàtica de l'**exportació**.

e) Impulsar i potenciar l'**activitat artesanal** tant per consolidar-la a nivell interior com, i sobretot, per projectar-la de cara a l'exterior.

En relació a tot això, ERC proposa el següent:

1. Decantament decidit pel **foment de la creativitat, innovació i disseny,** no només en aspectes estrictament industrials, sinó també en els de formació, aprenentatge i reciclatge.

2. Afavoriment d'associacions sectorials per a la **defensa dels interessos industrials catalans a Europa** amb la possibilitat que, amb un més gran poder autonòmic, la Generalitat pugui tractar, en els afers de les seves competències exclusives, directament amb les autoritats comunitàries.

3. Impuls decisiu que fins ara no s'ha fet, en les competències relatives a recerca i, des d'aquest punt de vista, primar la recerca aplicada i les **relacions universitat-empresa.**

4. Política d'**homologació de quadres empresarials** d'acord amb els requeriments comunitaris.

5. Adopció de criteris de subsidiarietat, a nivell estricte d'impuls, per activitats industrials que constitueixin parts essencials en aquest camp per a una nació que ha de tenir gruix de debò i en aquest sentit **consolidació d'empreses catalanes** al món del petroli, de la gasificació, de les fonts energètiques i de la mineria.

6. Potenciar l'**eix català de Perpinyà fins a Alacant** com un espai industrial de col·laboració i compensació.

7. Obrir un altre front de **col·laboració internacional amb el nord d'Itàlia**, sobretot Gènova i Milà.

2.1.7.3 Sector terciari (comerç i turisme)

a. Comerç

El comerç petit, mitjà i familiar està molt estès per tota Catalunya. Forma part, dins el món econòmic, social i popular, de les característiques bàsiques del nostre país. De fa un temps, però, travessa dificultats creixents.

Endegar una política de defensa del comerç -a part que és indispensable que la Generalitat tingui més poder- s'ha de fer des d'un plantejament realista que, per un costat no perjudiqui, sinó tot el contrari, els drets dels consumidors, i per l'altre costat tingui en compte les tendències actuals envers els grans espais i, sovint, el que això suposa de presència d'interessos multinacionals.

ERC, en aquest sentit, es planteja en primer lloc la posada en pràctica de les oportunes normes des del Parlament, per incidir, alhora, en un context de justícia i de progrés, en cada un d'aquests àmbits. I, en segon lloc, la determinació de les següents polítiques específiques:

Per a la defensa dels drets dels consumidors:

1. Afavorir i consolidar les associacions d'àmbit català que treballen en aquest camp.

2. Adequar la reglamentació actual a l'establerta per les autoritats de les comunitats europees.

3. Polítiques concretes en defensa de la qualitat, seguretat i passatge dels corresponents productes.

4. Homologació de mesures.

5. Garantia de conservació, regulació de caducitat i informació sobre continguts.

6. Regulació que eviti l'abús, el frau i l'engany a través de campanyes publicitàries.

7. Replantejament de l'estructura orgànica i funcional de l'Institut de Consumidors.

8. Promulgació, sense excloure l'àmbit sancionador, de la normativa vigent, en el benentès que la finalitat de la sanció ha de servir més per corregir els abusos que per tipificar formes addicionals d'ingrés per al Govern.

En relació als grans espais i a la implantació d'interessos multinacionals, cal tenir en compte que **la llibertat de comerç comporta l'afavoriment d'una competència visible, però no d'una competència salvatge.** En conseqüència, convé l'establiment de criteris (que en aquests moments només es poden fer a través de la normativa urbanística de Catalunya) per impulsar que les respectives ubicacions ho siguin en llocs i en especialitzacions que no ofeguin l'activitat normal del comerç petit, mitjà i familiar. Com a marc legal de referència de tipus complementari, es determinarà la coordinació d'aquestes accions en les regulacions pròpies dels ens locals i municipals. En tot aquest escenari, convé la reordenació de fires i mercats que sense perdre els seus caràcters tradicionals, potenciïn i modernitzin els aspectes singulars del comerç català dins el Principat i a l'estranger, particularment a Europa.

La política de defensa del comerç i dels comerciants, avui prioritària, ateses les dificultats enormes que condicionen el sector, fa necessari plantejar, amb rigor i serietat, la conveniència d'un programa de reconversió i/o reestructuració comercial. Ara bé, aquest programa, contràriament al que s'ha dit des del Govern en aquests moments, no pot ser del mateix tipus del que s'ha d'aplicar al sector industrial. Per dues raons: primera perquè la reconversió industrial ha estat feta des de l'Administració central, ja que l'autonòmica no té competències al respecte. I segona, perquè les característiques del comerç són completament diferents a les de la indústria.

I encara hi ha una tercera consideració: **l'estructura del comerç català és molt genuïna de Catalunya i ben diferent de les activitats d'aquest tipus de la resta de l'Estat. Per tant, convé un programa fet des d'aquí i pensat per a la realitat catalana.** Per tirar-ho endavant fa falta més poder per Catalunya i, des d'aquesta perspectiva, establir diferents opcions concretades en ajudes monetàries i creditícies per a la modernització i racionalització dels comerços i, en el seu cas, per compensar conflictivitats laborals.

Però en aquest context, el punt important passa per l'ordenació prèvia del sector, cosa que rebutja encara més la idea d'una reconversió semblant a la feta al sector industrial. Perquè en aquest marc, el punt fonamental del programa de reconversió comercial d'ERC és el de garantir que la titularitat d'una llicència adquireixi la categoria d'un actiu cedible. Així, si es tracta de comparar models de reconversió, es pot prendre més com a referència fiable la que fa anys es va produir al sector de les farineres que no el que darrerament s'ha fet per les empreses industrials. Perquè, si com a conseqüència de l'ordenacio del sector, certes activitats han de cessar en el negoci, s'obtindrà com a element compensatori addicional la pròpia llicència d'obertura d'establiment, ja que d'aquesta manera abans que les administracions autoritzin noves llicències, serà preceptiu adquirir, zona per zona, i per part dels nous comerciants, les existents que quedaren sense activitat com a conseqüència de l'ordenació del sector.

Posició d'ERC davant l'IAE

L'Impost d'Activitats Econòmiques és un impost incert perquè els ajuntaments l'han aplicat sense tenir el cens de recaptació ni una estimació del que es recaptarà. Per dir-ho en altres paraules, s'han curat en salut. Però això pot tenir conseqüències imprevisibles. L'efecte dominó pot crear un clima que dispari la inflació i atempti contra la reactivació del sector turístic. També la distribució per zones pot ser arma de doble tall ja que si per una banda s'invoca el principi de solidaritat territorial, de l'altra consagra les diferències territorials, i tendeix a augmentar les diferències entre centre i perifèria.

És injust, doblement injust. En primer lloc perquè no mesura el benefici sinó una subjectiva capacitat d'obtenir-lo. I en segon lloc perquè malgrat que es presenta com un instrument per a la participació dels ajuntaments en la recaptació fiscal, de fet és una excusa de mal pagador de l'Estat per tal d'eludir les seves promeses d'incrementar fins al 12% la seva participació (ara és del 5,7%) en el finançament municipal. El ciutadà ja ha pagat els impostos i si bé a Catalunya ja fa temps que paguem doble (paguem impostos i paguem també els serveis), ara sembla que haurem de pagar triple: dues vegades els impostos i una els serveis.

I finalment pot ser ineficaç ja que pot incrementar extraordinàriament el frau, ja que les petites empreses poden utilitzar-lo en legítima defensa. La lluita contra el frau i un previsible allau de recursos poden fer-lo impracticable.

Per tot això cal dir que els ajuntaments en general (llevat dels d'alta significació política) no són els grans culpables de l'impost. L'Estat els obliga a recaptar i a donar la cara per ell per *imperatiu de subsistència.* Mentre la Generalitat, com és habitual, es renta les mans. El pecat és doble: pecat d'obra de l'Estat i d'omissió de la Generalitat.

Però els ajuntaments d'alta significació política, com el de Barcelona, no haurien d'haver caigut en aquest parany de l'Estat. Barcelona, que en el seu projecte de Carta Municipal contempla la possibilitat d'una participació en l'IRPF, no havia d'haver acceptat aplicar l'impost fins que no es discutís la Carta.

Caldria, doncs, congelar l'aplicació de l'impost fins que no s'arribi a un acord de finançament tant de la Generalitat com dels ajuntaments. Per això haurien de fer front comú la Generalitat, l'Ajuntament de Barcelona, l'ACM i la FCM. Cal encetar a Catalunya una visió d'estat en el sentit que els ajuntaments de Catalunya també són Catalunya. I el finançament que s'ha de discutir és el de tota Catalunya, i no solament el de la Generalitat.

b. Turisme

Queda clar, amb la crisi passada els darrers anys al sector turístic, que és necessària la seva reconversió per millorar-ne l'oferta. Aquesta reconversió caldria plantejar-la en diferents aspectes:

1. Professionalització del sector

Pel que fa a la necessitat d'una millor preparació professional dels treballadors i empresaris del sector, ERC proposa, la creació d'una **Escola de Turisme de Catalunya**, que imparteixi ensenyaments sobre gestió d'empreses turístiques, i la fundació d'escoles de formació professional hotelera que cobreixi la preparació d'experts i faciliti el seu reciclatge.

2. Modernització de les instal·lacions

Cal més rigor i eficàcia en la política de requalificació de categories dels establiments, evitant, així, la sobrevaloració d'hotels, etc., que no tinguessin el nivell adequat.

Les subvencions per a millores haurien de ser molt selectives, perquè no les mereix qui ha estat especulant amb una situació favorable, augmentant l'oferta amb els diners que s'haurien d'haver destinat al manteniment del que ja hi havia. Altrament, el tancament d'algunes instal·lacions que no es puguin reconvertir no representarà un daltabaix social tan gran sempre que no creï més atur (fins i tot de temporada). En definitiva, una reducció de l'oferta és una necessitat en aquests moments.

Pel que fa als camps de golf, aquests mai no hauran de servir com a pretext d'urbanització ni privatització massiva dels paisatges, per bé que es valorarà el seu valor social com a llocs d'atractiu preferencial per al turisme extra-estival.

3. Promoció del medi ambient

Cal aturar immediatament la construcció de tot el que pugui degradar encara més la cinta del litoral, i també els paisatges adjacents a la costa. ERC proposa un pacte institucional català que contempli una profunda redefinició del programa de construcció a la costa i, temporalment, una moratòria en la concessió de noves llicències en àrees que caldria preservar amb diferents mesures de protecció.

El tractament de les deixalles i les aigües residuals, etc., així com un esforç important quant a la neteja de carrers i platges, és especialment necessari perquè la sensibilitat del turista mitjà es veu molt afectada per la situació francament degradada, tant arquitectònicament com ecològicament, de la costa. A més, **les noves instal·lacions turístiques en cap moment no han**

d'afectar la massa forestal costanera, les cales encara verges i els paisatges intactes, i la seva protecció hauria de quedar absolutament confirmada per una futura llei del Parlament.

En aquest sentit, ERC advoca per un debat parlamentari urgent sobre el futur de la costa, sobretot aprofitant el moment en què la crisi d'ocupació de places ara es veurà acompanyada d'una crisi important en la construcció. En tot aquest debat, la qüestió d'analitzar i penalitzar les activitats de blanqueig de diners negres i altres activitats irregulars, s'ha de tenir molt en compte. La manca d'una resposta clara de la classe política en aquest camp podria contribuir encara més al seu desprestigi entre certs sectors de la població, que veuen l'actuació política de diferents grups en aquest camp com a superficial i poruga.

4. Contra la despersonalització

Cal que el turista, quan vingui a Catalunya, es trobi en un marc cultural català molt clarament definit. L'aprofundiment de l'interès per la natura, les arrels populars, els productes integrals i locals (més que no els típics) està fent que el turista comenci a buscar nous estímuls en els seus desplaçaments. Pensem que alguna cosa hi ha hagut d'haver per fer que la Costa Occitana (Costa Blava) no s'hagi vist afectada per la crisi estival d'enguany, tot i essent una costa cara. És molt possible que el tipus de producte que allà s'hi ofereix, fortament culturitzat, cuidat i amb una atenció primordial per la promoció dels productes locals, faci que la Costa Blava sigui força més atractiva per al turista que no la costa catalana.

El que el turista ha de poder veure són les autèntiques coses del país, algunes de les quals, amb un suport de marquèting modern i adequat, podrien resultar força atractives. Gastronomia (plats i vins locals), folklore, promoció dels parcs naturals (Aiguamolls de l'Empordà, Zona Volcànica de la Garrotxa, Gavarres, Aiguamolls del Baix Empordà, Mongí, Delta de l'Ebre, etc.) promoció dels productes manuals (suro, ceràmica etc.). Cal que l'oferta catalana sigui diferent a la dels altres llocs. En definitiva, caldrà establir una *marca*, o denominació d'origen/qualitat per contribuir a la recuperació del prestigi.

5. Per una bona infrastructura

Pel que fa a comunicacions, policia, telèfons, correus, etc., aquests han de ser d'una gran qualitat, d'una qualitat europea.

ERC es planteja unes actuacions bàsiques per sortir de l'atzucac que actualment són les comunicacions per carretera a la costa, que contemplés la professionalització dels treballadors de la restauració dins del marc d'unes possibilitats de treball a l'estiu a la costa, i a l'hivern a altres indrets, com poden ser a les estacions d'esquí.

A més, s'hauria de ser més seriós en les inspeccions laborals, donat que la legislació, convenis, etc., s'incompleixen sistemàticament. Els mateixos treballadors, a causa de la por a perdre la feina en ser majoritàriament contractats amb precarietat laboral, es veuen obligats a enganyar i no denunciar la seva situació de treball als inspectors que visiten els establiments.

6. Creació d'altres activitats econòmiques

Pel que fa a la demanda, que pateix augments excessius en determinades zones i una dependència excessiva, també, de l'estacionalitat, emprendre

accions estabilitzadores, a partir de les corresponents accions de promoció compensatòria.

7. Allargament de la temporada

Com ja és conegut, un dels problemes del turisme és l'estacionalitat. Caldria, doncs, encoratjar fins allà on sigui possible les vacances fora dels mesos de juliol i agost. Això ja es fa per part de l'empresariat turístic, oferint preus més baixos fora d'alta temporada. A més, el conveni d'hoteleria contempla l'obligació que tenen les empreses de donar tres dies més de vacances l'any si aquestes no es fan entre els mesos de maig i octubre.

Seria una interessant possibilitat per allargar les temporades si s'imités aquesta part del conveni d'hoteleria, i es bonifiquessin amb uns dies més les vacances fora de juliol i agost.

Caldria dirigir aquest estímul especialment a la gent jove que, en principi, no tenen problemes de calendaris escolars en no tenir mainada encara -un dels principals inconvenients de les famílies a l'hora de fer vacances fora dels mesos de juliol o agost.

Un altre argument a favor d'incentivar les vacances fora del mes d'agost és d'evitar que el país quedi totalment aturat durant un mes de l'any, amb els conseqüents problemes de subministrament i serveis que comporta el fet, i que contribueixen al desprestigi de la costa catalana entre els turistes acostumats a serveis de molta categoria en els seus països d'origen.

Des d'aquest punt de vista, convé igualment la potenciació del turisme interior.

Juntament amb tot això, ERC estableix en el seu programa turístic, com en altres ocasions s'ha fet, les següents accions:

Pel que fa a l'oferta, tot i racionalitzant-la i fent front als desfasaments existents entre oferta d'allotjament i oferta complementària, assolir una adequada distribució territorial i pal·liar l'actual dèficit de caràcter infrastructural.

8. Seguretat ciutadana

Si pretenem tenir un turisme d'una certa qualitat, aquest és un dels problemes a resoldre urgentment.

Hi ha dues vessants del problema:

a) La problemàtica delictiva causada pel turista.

b) La problemàtica delictiva que pateix el turista.

La primera és una problemàtica de reduïdes dimensions: actes dels brètols, escàndols nocturns, problemes d'escassa gravetat, però s'han de tenir en compte, perquè no només resulten molestos, sinó que contribueixen a donar una imatge negativa. L'ideal seria que l'ofensor passés a disposició judicial en un breu espai de temps passant davant d'un jutjat de delictes menors que imposés sancions -quan convingués- de compliment immediat, evitant així l'absentisme de l'acusat i la manca d'efectivitat dels processos legals per delictes d'aquest tipus. Ara bé, aquesta proposta que fa ERC no és factible en aquests moments atès el funcionament de la llei al nostre país. El que passa, doncs, és que l'ofensor de torn se'n va a casa en acabar les vancances i passats dos anys arriba per a ell, a l'establiment on s'allotjava, una citació perquè comparegui a judici. Això sí, el denunciant ha d'anar a judici, de vegades amb perjudicis de temps. Per això, el ciutadà sovint ni fa denúncia.

De moment, caldria un **enduriment de l'acció de la policia local contra els**

actes de bretolisme, amb sancions, multes i altres mesures dissuassòries d'efecte immediat. (Si els actes delictius fossin de consideració, ja entrarien en el procediment penal habitual). Per portar a terme aquesta actuació, cal contemplar un procés gradual però ferm de professionalització i especialització en les tasques de prevenció i investigació per part de les policies locals.

Pel que fa els delictes que pateixen els turistes, hi han arribat a haver campanyes a l'estranger (sovint manipulades) en contra del fet de passar les vacances a casa nostra. La imatge que això dóna està fent un efecte força negatiu.

Cal disposar de **suficient dotació de Policia Local als nuclis turístics,** i aquestes dotacions han de disposar de personal més qualificat a l'hora d'atendre les reclamacions o denúncies dels turistes. Això vol dir que calen intèrprets a les dependències.

Per anar cap a una situació de cooperació, ERC proposa la concertació solidària, on l'Administració ha de posar els mitjans tècnics i legals necessaris per garantir la regulació d'aquest organisme. Així mateix, CESC elaborarà estudis i propostes sobre economia, sectors de producció i la política econòmica de l'Administració.

2.1.8 Consell Econòmic i Social de Catalunya

Creació d'un Consell Econòmic i Social de Catalunya per arribar a la concertació social solidària entre la Patronal (PIMEC i Foment del Treball), els sindicats i el Departament de Treball de la Generalitat.

Això solucionaria molts dels grans problemes de conflictivitat social que hi ha entre les direccions de les empreses i els treballadors.

Per a ERC, el paper del Govern o de l'Administració ha de ser sempre, evidentment, objectiu i ha de tenir com a finalitat potenciar acords entre la Patronal i els agents socials.

2.2 Cultura

La cultura catalana ha estat considerada, des de sempre, com un dels pilars bàsics on reposa la identitat nacional del nostre país. Però una visió progressista de la societat com la que té ERC no pot concebre la cultura com un element estàtic, acumulatiu, passiu, immutable, sinó com un àmbit de creació i vida, dinàmic i obert, que es projecta a l'exterior, partint de les arrels pròpies, de la realitat nacional concreta.

Que la cultura catalana -més enllà de l'alta literatura o la cançó- arribi a ser l'autèntica cultura nacional d'aquest país, requereix un esforç remarcable per part de les institucions, de la xarxa civil sòcio-cultural i de les entitats privades. I aquest esforç no pot fer-se des de la concepció de la cultura com un patrimoni, sinó com un projecte en construcció. La indústria cultural, els centres de creació i els canals de difusió de la cultura, situen la cultura catalana en un context de dependència doble de dos models poderosos: el model anglo-saxó, i el model espanyol i francès. Resistir aquesta pressió lingüística, cultural, de forma de vida i de visió del món, no pot fer-se sense comptar amb una política de mitjans de comunicació que asseguri

el coneixement, la difusió i la identificació amb la pròpia cultura nacional. Assegurar, doncs, la pervivença i puixança de la cultura nacional i projectar-la cap al futur, amb mitjans moderns i innovadors, és el repte principal de la cultura catalana avui. Per tal de garantir-les cal desenvolupar harmònicament totes les branques de la creació artística, del coneixement, de la investigació i interrelacionar-les i mantenir-les obertes a una visió supranacional de transmissió de les idees i corrents estètics.

Uns objectius ambiciosos en el terreny de la cultura i els mitjans de comunicació i informació han de partir d'una anàlisi acurada de la societat catalana d'avui, del seu potencial creatiu, del marc econòmic i administratiu en què es mou. Així, la nova divisió territorial, amb els consells comarcals i la desaparició futura de les diputacions, fa indispensable adequar la política cultural a aquest nou marc, per tal d'assegurar, d'aquesta manera, uns serveis culturals bàsics a cada comarca i unes facilitats de comunicació i transport per beneficiar-se de les manifestacions que es produeixin a la capital. I aquí cal precisar el paper de cada administració, en els pressupostos, la gestió i les competències culturals.

Cal una política d'estímul al sector privat perquè col·labori en la promoció potenciació i el sosteniment d'iniciatives culturals, preveient, alhora, les desgravacions fiscals o exempcions d'impostos que siguin pertinents i que es corresponguin amb les dimensions de l'obra cultural patrocinada. **La cultura no pot ser per més temps una cleda reservada a una minoria, sinó que ha de conèixer un procés de socialització en el qual els grans mitjans de comunicació de masses juguin un paper fonamental, sobretot pel que fa a la població adulta.** D'altra banda, no pot ajornar-se per més temps la imprescindible coordinació de l'acció escolar i l'activitat juvenil amb el món de la cultura, entesa aquesta en tota la seva diversitat de continguts i de formes d'expressió.

Una concepció global de la cultura com la que defensa ERC és evident que no pot considerar cultura nacional altra cultura que no sigui la que es manifesta arreu dels Països Catalans i amb la llengua catalana com a vehicle lingüístic. En aquest terreny, les possibilitats de desenvolupament de propostes i de realització de projectes són immenses i molt poc o gens utilitzades. La creació d'un **espai cultural català** és objectiu bàsic de tota política cultural que es vulgui, realment, nacional. Per això cal aprofitar al màxim les possibilitats -clarament insuficients, però explotades escassament fins ara per l'Administració- que conté l'actual ordenament jurídic. Així, tant la Constitució espanyola com els estatuts d'autonomia de Catalunya i les Illes Balears, contemplen, amb intensitats diverses, àmbits d'actuació conjunta, d'establiment de convenis, d'accions concretes de cooperació que poden prendre els Països Catalans com a marc natural de la cultura comuna. El suport inequívoc a l'Institut d'Estudis Catalans i la Universitat Catalana d' Estiu, la reconducció de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió (CCRTV), com a element definidor de fronteres sòcio-culturals, l'ajut a les entitats que des de fa temps treballen en aquesta direcció (Òmnium Cultural, Acció Cultural del País Valencià, Obra Cultural Balear, etc.) són mesures que cal prendre de manera ja immediata.

La política cultural nacionalitzadora que ERC proposa no té res a veure, doncs, amb l'autosatisfacció d'una gestió estrictament administrativa o

amb la conservació d'un determinat patrimoni col·lectiu, sinó que, a partir de les transformacions profundíssimes que ha ocasionat la nova revolució tecnològica, ha d'establir, alhora, una política de xarxes i serveis, així com una política de continguts.

Aquesta política cultural que ERC proposa es fonamenta en uns principis que han de ser explicitats amb tota la claredat possible. En primer lloc, l'ús preferent de la llengua pròpia d'aquest país, en tots els processos i circuits de la cultura i la comunicació, és al mateix temps premissa fonamental i estratègia bàsica, de manera que el paper del castellà, el francès i l'anglès, segons els àmbits, haurà de resituar-se en funció de l'ús efectiu de la llengua catalana a cada moment. A més, l'hàbit còmode i fàcil de la incorporació de serveis i productes aliens tan sols pot ser frenat posant els mitjans perquè es produeixi un esforç general que afavoreixi la **creació cultural pròpia i el control dels mecanismes de producció de la cultura, des de Catalunya mateix.** Lluny de l'isolament i el provincianisme, l'adquisició de la cultura exterior ha de fer-se a partir de l'apropiació i no pas d'una difusió massiva que culmina en un consumisme indiscriminat. Les pràctiques culturals i comunicatives han de fugir del consum individual i la dispersió cultural i, contràriament, han de promoure la participació col·lectiva, la integració, la intercomunicació. **La col·laboració de tots els Països Catalans torna a ser, novament, necessària per sostenir us espai català de comunicació que serveixi de marc natural per on vehicular la producció i circulació de béns i serveis culturals.**

D'altra banda, una política cultural democratitzadora ha d'estimular la prestació del màxim nombre de serveis, amb la voluntat de satisfer les expectatives dels grups i les persones, assegurant canals d'expressió i donant suport a les innovacions de cada moment. No es tracta,doncs, de disposar de molts serveis culturals, sinó de garantir que aquests, i els béns corresponents, no estiguin a l'abast d'un sol sector social, professional o ideològic, sinó del conjunt dels ciutadans. Les línies mestres d'aquests política democratitzadora han d'anar, per tant, en tres direccions simultànies:

a) Creació i recerca: suport a la investigació i a l'experimentació en tots els camps de la cultura, sobretot aquells on el resultat pugui ser ja més òptim (disseny, art en general, traducció recíproca, etc.), però també en els altres (ciència, nova tecnologia,...); transparència i control democràtic dels dispositius i organismes bàsics de la cultura (sistema d'ajuts, subvencions, beques, etc.); divulgació del saber.

b) Cultura de masses: promoció dels serveis i sistemes de propietat pública, per assegurar-ne el control social; assegurar un ús adequat del català en aquest àmbit; actitud competitiva de cara a l'exterior, produint també per a l'exportació.

c) Cultura popular: independència de gestió i decisió dels diversos grups, sense intervencionisme administratiu en la producció i difusió; suport a les formes de recepció que comportin una actitud activa i d'interrelació; ajut financer i tecnològic que permeti una creativitat en totes les àrees, sense dirigismes.

Les mesures concretes que ERC proposa per a una política cultural efectivament nacional i democratitzadora, són les següents:

1. Premsa: reforçament de la premsa a Catalunya, ús didàctic de la prem-

sa a l'escola, campanyes publicitàries prolongades per crear i/o enfortir l'hàbit de lectura, ajuts econòmics a les empreses periodístiques i a la premsa mitjana i petita, en concepte de difusió, innovació tecnològica, etc.; centres de recursos de distribució, impressió i fotocomposició, destinats a la premsa local i comarcal: suport al reciclatge i formació dels professionals; ajut a la premsa en català i a la catalanització progressiva de les publicacions.
2. Llibre: subvenció de programes informàtics de correcció ortogràfica i lingüística en català; campanyes de sensibilització cap a la lectura: promoció de fires i certàmens comercials; promoció de la lectura a l'escola; facilitats a la creació: protecció dels drets d'autor i traductor; ajuts oficials a la producció editorial: diversificació de la producció en sintonia amb l'evolució de la societat; política de crèdits i subvencions a les empreses editores per a la seva renovació tecnològica; ajut a l'exportació; campanyes de promoció internacional; bonificacions en el preu del paper; desgravacions fiscals en la producció de béns culturals; suport decidit a la presència del català en tots els àmbits (llibre de quiosc, ensenyament, *best-sellers* televisius i de masses, ajut al llibre català independentment del lloc de la seva edició, etc.). Creació d'una **Oficina del Llibre** assequible a tots els ciutadans, on es faciliti informació sobre els llibres publicats a Catalunya i arreu del món.
3. Ràdio: aprovació d'una legislació restrictiva per als traspassos i vendes de la propietat de les llicències d'emissió, per assegurar la presència catalana en ona mitjana; pressupostos adients a les emissores institucionals en català, assegurant-ne la recepció en tot el domini lingüístic; creació d'una emissora pública en OM; suport a les iniciatives públiques dels ens locals, per a les quals cal bastir un marc legal adequat; suport a la catalanització de les emisssores ja existents: creació d'un **Centre de Formació i Reciclatge de Locutors**, en llengua catalana; mesures proteccionistes en l'emissió de música d'autors catalans i cançons en llengua catalana; creació de la **Ràdio Exterior de Catalunya.**
4. Televisió: reconversió de TV3 en una (n'hi poden haver d'altres) autèntica televisió nacional catalana, amb una concepció que pels continguts i l'àmbit natural d'emissió abasti tots els Països Catalans; dedicació d'un mínim d'un 25% dels seus pressupostos a la producció de programes dramàtics propis amb participació majoritària de professionals catalans de l'escena. Pel que fa als programes de producció aliena, prioritzar els europeus; utilització de les televisions públiques com a vehicle autèntic de promoció de la cultura; establiment d'una quota mínima de programes en llengua catalana a les televisions privades; catalanització de la segona cadena de la Televisió Espanyola, íntegrament; presència de TV3 a les instàncies europees de televisió (UER, UIT, ...) amb totes les conseqüències; estímul a les televisions locals.
5. Cinema: ús de la televisió com a via també utilitzable per a l'explotació comercial; mesures proteccionistes que obliguin a l'emissió d'un nombre determinat de films en català a les sales d'exhibició del país; facilitar línies de crèdit a baix interès a productores catalanes per rodar pel·lícules amb participació majoritària de professionals catalans, tant de l'escena com del camp tècnic o de producció; creació d'una comissió parlamentària de control i seguiment de l'ús de les subvencions atorgades; política de crèdits per a les empreses productores; campanyes de promoció internacio-

nal del cinema en català; creació d'una distribuïdora de cinema en català d'abast internacional; doblatge de pel·lícules al català i subtitulatge; ajuts a les dobles versions català-castellà, amb l'exhibició als Països Catalans de la versió catalana; estímul a la formació dels nous professionals; creació d'una escola de cinema per a la formació de professionals de tots els àmbits; creació de platós de gestió pública.

6. Vídeo: desplegament de l'ús del vídeo a tots els nivells de l'ensenyament; reconversió de la indústria cinematogràfica en àudio-visual per obtenir més rendibilitat comercial; regulació legislativa de l'activitat videogràfica; estímul del doblatge a la llengua catalana de tot el mercat del vídeo; difusió internacional del vídeo català; facilitats per rebre els film en català emesos per TV als vídeo-clubs.

7. Indústria discogràfica: suport a la infrastructura tècnica de la indústria discogràfica a Catalunya; assegurar l'emissió dels productes discogràfics catalans per la xarxa de mitjans de comunicació; consideració de discos i cassettes com a béns culturals i supressió de l'impost de luxe, com els llibres; mesures legislatives per a la protecció de la indústria, els intèrprets i els compositors; convenis amb els establiments comercials per a la difusió de la música d'autors catalans; potenciació de l'educació musical a l'escola; suport als cantants en llengua catalana i atenció a la promoció de tot tipus d'estil (cançó, rock, pop, salsa, etc.). ERC exigirà la presència normalitzada a ràdio i TV dels cantants i grups musicals en llengua catalana en tot tipus de programa que accepti intèrprets de qualsevol nacionalitat i estil, en espais de màxima audiència, bo i destinant-los una quota determinada de presència.

8. Patrimoni artístic: difusió del patrimoni artístic nacional a través dels mitjans de comunicació públics i a l'escola; mesures legislatives per fixar les obligacions i els drets dels propietaris o gestors de béns patrimonials a través de la **Llei del Patrimoni Artístic de Catalunya;** ajuts institucionals a l'estudi, la conservació i la difusió del patrimoni artístic; assegurar la utilització pública del patrimoni nacional, amb exempcions fiscals i desgravaments per als seus propietaris; conversió dels museus en centres actius i vinculats a la vida cultural del seu entorn, amb el suport institucional pertinent; atenció preferent al patrimoni natural; mapa arqueològic de Catalunya.

9. Patrimoni escrit i documentat: xarxa de biblioteques de Catalunya, a l'alçada d'un país europeu, sòlidament configurada arreu del país; promoció de les biblioteques de barri i escolars; convenis de col·laboració amb les biblioteques de titularitat privada, assegurant-ne l'ús públic; creació del **Registre General de Biblioteques**; estendre al conjunt del país la xarxa d'arxius comarcals iniciada; Llei del Patrimoni Escrit i Documental de Catalunya.

10. Teatre: suport al Teatre Nacional de Catalunya, com a marc obert a les experiències dels grups més destacats del país; racionalització de les ajudes a companyies locals, garantint-ne la màxima rendibilitat social i artística; promoció internacional del teatre català; ajut institucional a l'activitat teatral a comarques, assegurant-hi la presència de muntatges, allà on es disposi d'instal·lacions adients; descentralització del Teatre Nacional de Catalunya considerant totes les sales d'arreu del país com a tal, i posant la seva seu a Barcelona a l'abast de tots els projectes mitjançant la gestió dels propis

professionals sota el patrocini del Govern de la Generalitat; potenciació del teatre experimental i d'avantguarda; dotació econòmica mínima que eviti les assignacions excepcionals arbitràries; descentralització de les subvencions; homologació universitària dels estudis de les diferents disciplines artístiques.

11. Xarxa de Teatres Públics: Pla nacional de restauració i de construcció de teatres públics, per tal de consolidar la infrastructura teatral i, per la seva funció multiús i cultural, del país; suport institucional i econòmic a grups teatrals de comarques per a la producció d'obres, sota la coordinació de la Xarxa. Creació d'un espai per a la mostra permanent de les diverses activitats escèniques d'arreu del país com a eina de promoció del teatre amateur. Creació d'una videoteca de les diferents posades en escena dels espectacles subvencionats.

12. Creació i recerca: concessió de beques per a la investigació en camps formals, i concessió de línies de crèdit per a l'adquisició de tecnologia de suport als professionals que s'inicien en la producció artística (arts plàstiques, disseny, arquitectura, recerca científica, arxius - Corona d'Aragó-...).

14. Cultura tradicional: Llei de la Cultura Tradicional i Popular; assumpció íntegra per la Generalitat de les assegurances de les colles castelleres per les seves actuacions; Centre de Documentació del Fet Casteller; Museu de la Cultura Popular de Catalunya; suport institucional i econòmic als distints moviments de cultura tradicional (sardanes, geganters, castellers, diables, balls tradicionals diversos, etc.) per a compra, lloguer i obres de reforma i millora de locals, activitats sòcio-culturals, publicacions, edició de llibres, recerca, sortides a l'exterior, promoció als mitjans de comunicació àudio-visuals de caràcter públic.

13. Rock i música en català: promoció de grups i solistes a TV3, Canal 33, Catalunya Ràdio, Catalunya Música, RAC i ajudes a les emissores municipals i d'altres que es comprometin a la difusió d'una quota mínima; creació de circuits estables, arreu del país, per promocionar els grups, els cantautors i la música clàssica; ajuts als ens locals que programin actuacions musicals en català a les seves festes.

Pel que fa a l'organigrama intern del Departament de Cultura de la Generalitat, és ja inajornable la creació d'un **Gabinet d'Estudis i Acció Cultural,** el qual tindria com a primera mesura urgent la confecció d'un inventari de la infrastructura i l'activitat cultural pròpia o generada per les diverses administracions, així com l'estudi de la despesa pública en matèria cultural i analitzar-ne la situació de cada sector.

Amb la voluntat d'assegurar la més àmplia participació social, és necessària la institucionalització d'un **Consell Nacional de Cultura**, de caràcter assessor i consultiu, on s'aplegui la màxima representació del món de la cultura (creació, difusió, indústria cultural) dels Països Catalans.

2.3 Per un espai nacional de comunicació

En aquesta dècada dels 90, el món occidental del qual formem part camina cap al que molts estudiosos ja anomenen la tercera revolució: la de la comunicació. El món de la comunicació no només ha fet un salt gegan-

tí des d'un punt de vista quantitatiu o qualitatiu, sinó que ha donat un pas històric: ser el principal factor de la transnacionalització de la producció i consum de tot tipus de productes i serveis, no només en les societats tecnològicament avançades, sinó en la generalitat de la comunitat mundial. **La comunicació ha deixat de ser un element complementari o de suport per al desenvolupament d'una societat, per esdevenir el principal paràmetre que compromet el creixement econòmic d'un país,** no només per la seva creixent participació en el Producte Interior Brut (PIB), sinó també per la seva intervenció determinant en el resultat de totes les activitats econòmiques, culturals o socials.

Europa viu uns anys en els quals es desenvolupa de forma accelerada el procés de construcció d'una gran xarxa de programes comunitaris de cooperació que li permetin ser competitiva amb les altres actuals dues grans potències: els Estats Units i el Japó. En aquest sentit, la voluntat dels centres de poder d'aquesta Europa, que es va ampliant cap als Urals, és constituir un gran espai d'infrastructures, indústries, serveis i recerca d'abast continental, que no només afectarà els actuals processos productius, sinó les mateixes relacions i actuacions dels individus i el cos social de tots i cadascun dels països integrants d'Europa.

Catalunya, com a part d'aquesta nova Europa que s'està construint, es troba amb una doble problemàtica per garantir el seu futur com a nació diferenciada i la competitivitat en aquest camp cada cop més important: la necessitat de preservar una llengua, una cultura, una manera pròpia de veure i entendre el món reduïda a una comunitat que representa un 3% del total de població europea, i que pateix a més una manca important d'autoidentificació; i, com a conseqüencia de la seva situació de dependència nacional, la manca generalitzada d'instruments, serveis i infrastructures sota regulació pròpia -i de les existents, la gran majoria no abasten el conjunt de la nació-, la impossibilitat de fer una programació pròpia d'objectius que respongui als propis interessos, i la gairebé nul·la possibilitat de participació i intervenció en les decisions comunitàries. **Només des d'una voluntat política de sobirania per a Catalunya es podrà garantir la seva competitivitat en les properes dècades i l'existència d'un espai de relacions comunicatives comú per a tota la comunitat nacional, adaptat a les noves tecnologies i formes culturals, que satisfaci les necessitats pròpies des d'instruments nacionalment propis.**

És, per tant, una de les prioritats d'ERC endegar la construcció d'un **espai nacional de comunicació** que signifiqui tant l'àmbit de relació comunicacional dels 11 milions de ciutadans dels Països Catalans, com una realitat comunicativa amb pes i reconeixement específic dins el conjunt europeu, abocat a un procés creixent de liberalització i de màxima competitivitat.

2.3.1 Pla Nacional d'Infrastructures, Mitjans i Serveis de la Comunicació

De cara a la creació d'aquest espai nacional de comunicació, cal un esforç jurídic, polític i econòmic que comprometi de forma coordinada tant el conjunt de les institucions dels país com els sectors econòmics, professionals i socials implicats en el món comunicatiu, durant tota aquesta dècada.

Donarem el nom de Pla Nacional d'Infrastructures, Mitjans i Serveis de la Comunicació a aquest gran projecte d'actuació i coordinació multisectorial i multinstitucional i que té com a objectiu l'assoliment d'una realitat comunicativa plenament pròpia i plenament articulada en el conjunt europeu, per tal de preparar les bases del sistema comunicacional del futur Estat català. Només des d'aquesta posició es podrà garantir, juntament amb altres mecanismes, la plena normalització lingüística i cultural de la nostra nació.
Aquest pla tindrà com a principals directrius:
1. L'assoliment per part de la Generalitat de totes les competències de **regulació i control de les infrastructures i serveis de telecomunicació,** així com dels organismes públics implicats en programes R+D existents al nostre país (bàsicament el CSIC).
2. L'establiment de mecanismes de **cooperació institucional** tant a nivell nacional -entre els governs autonòmics- com a nivell local -entre la Generalitat i els consells comarcals i ajuntaments- de cara a la constitució d'una gran xarxa comunicativa i interactiva des del municipi fins a la totalitat del territori català, que suposi l'assoliment d'**un espai de relacions comunicatives comú per a tots els ciutadans dels Països Catalans**, i suficientment sectorialitzat per a les múltiples i creixents necessitats dels diversos territoris, agents socials, econòmics i culturals.
3. La màxima **col·laboració amb els sectors productius** existents al nostre país, i la potenciació d'estructures industrials pròpies, mitjançant empreses mixtes o programes d'ajut públic específics, que permetin l'assoliment d'un sector de producció en les telecomunicacions que cobreixi una part significativa de les demandes internes i sigui competitiu en el futur immediat mercat lliure europeu; que els serveis que es donin a les zones més desenvolupades d'Europa es puguin donar a tot el territori català.
4. **La potenciació de les inversions R+D a tots nivells**, mitjançant convenis amb les universitats (Facultat de Telecomunicacions de la UB) i sectors industrials autòctons. En aquest sentit, creació dins un CIRIT, potenciat i remodelat amb la inclusió de les estructures dels CSIC a Catalunya, de l'Institut Nacional de les Noves Tecnologies de Comunicació, integrat als programes d'investigació a nivell europeu i mundial.
5. L'activa **participació de la Generalitat**, previ assoliment de les competències de regulació de les telecomunicacions, **en els programes i polítiques comunicatives de la CE,** que definiran els marcs generals -transnacionals- i aquells específics d'actuació pròpia de cada país.

2.3.1.1 Pla Nacional de Telecomunicacions

L'ampliació i gestió d'aquest Pla seria competència del Departament d'Obres Públiques, Transports i Comunicacions, que juntament a aquestes noves competències de la Generalitat, assumiria les de l'actual Departament de Política Territorial i Obres Públiques i de la Direcció General de Serveis de Telecomunicació (dependent del Departament de Presidència).
La Generalitat, per la via de la transferència de competències estatals (article 28.1 de l'Estatut), **ha de poder regular les infrastructures i els serveis d'operació i gestió de les xarxes de telecomunicacions existents al nostre país.** En aquest sentit, des del Parlament s'impulsarà la presentació d'una proposició de llei davant el Congrés de Diputats espanyol de refor-

ma de la Llei 31/1987 d'ordenació de les telecomunicacions i d'altres relacionades (Correus i telecomunicacions), per al traspàs de les competències de telecomunicacions i de qualsevol comunicació mitjançant cables i radiocomunicació que l'Estat espanyol es reserva en exclusiva. Això significarà, bàsicament:

1. La gestió, amb les facultats inherents d'administració i control, del **domini públic radioelèctric català, de correus i telègrafs** seguint els acords internacionals.

2. La **regulació i control dels serveis finals i els portadors -les xarxes- de telecomunicacions presents o futures en territori català:** telefònic urbà, interurbà i internacional, xarxa de transmissió de dades per commutació de paquets, telefòn mòbil automàtic, telegrames, tèlex, teletext, telefax, burofax, datafax, videotext i videotelèfon, principalment, i tots els serveis de valor afegit que utilitzin aquests canals: radiomissatgeria, radiolocalització, telepunt, correus electrònic, xarxes internacionals privades, transferència electrònica de fons, audiotext, missatgeria vocal i videoconferència, entre altres.

3. La **contractació per a la gestió indirecta dels serveis portadors i finals de telecomunicació.** En aquest sentit, i dins el procés de liberalització de serveis existent a tota Europa, l'actual concessió a un únic operador, en règim de monopoli -Telefònica-, de la gestió i operació de la xarxa de telefonia a nivell de l'Estat espanyol, correspondria a la Generalitat -a nivell de la xarxa existent o futura de Catalunya- la contractació d'aquesta gestió indirecta a Telefònica, de forma provisional per tal de garantir els actuals serveis, que s'anirà liberalitzant al màxim fins deixar només un únic operador la telefonia bàsica i el lloguer de circuits. En aquest sentit, Telefònica haurà de crear una divisió específica i autònoma per a Catalunya, que estaria sota control de la Generalitat.

4. La concessió dels **permisos relacionats amb les telecomunicacions** de la seva competència i la creació de noves xarxes.

5. Marcar, des de Catalunya, d'acord amb els tractats internacionals, la **política de tarifes de serveis de telefonia, tèlex, telègrafs i correus.**

6. El **garantiment des del Govern català de la qualitat dels serveis de telèfons, correus, tèlex i telègrafs**, sota els principis de màxima eficàcia i qualitat de servei, serveis que en aquests moments, sobretot correus, sota control de l'Estat espanyol suposen una actuació lesiva als interessos de Catalunya. Garantir, per tant, el preu i la qualitat de serveis de la indústria catalana per millorar la seva competitivitat, i que els ciutadans de Catalunya puguin gaudir de condicions de qualitat de vida, a tot el territori, similars a les zones més desenvolupades de l'Europa occidental.

7. L'explotació de **serveis propis de radiodifusió sonora** d'ona curta i ona llarga.

8. **Elaborar, gestionar, i en el seu cas executar els plans sectorials de R+D en matèria de telecomunicacions,** mitjançant l'Institut Nacional de Noves Tecnologies de la Telecomunicació de la CIRIT sota conveni amb la Facultat de Telecomunicacions.

9. Elaborar els periòdics **plans tècnics nacionals de telecomunicació** que, d'acord amb les directrius marcades pel Pla General Territorial de Catalunya, intervinguin en la instal·lació de serveis de telecomunicacions,

amb respecte escrupolós del medi ambient. Aquesta competència de programació del propi desenvolupament de les telecomunicacions en el propi territori és un dels principals objectius de govern. Tots els plans territorials, d'urbanització i habitatge hauran de preveure la instal·lació de xarxes i serveis de telecomunicacions.

10. Poder **incentivar l'oferta i la demanda dels serveis avançats de telefonia** per a l'impuls del progrés econòmic i social. En aquest sentit impulsar el canvi de l'actual xarxa telefònica a la futura xarxa de comunicacions integrades de banda ampla (CIBA), amb la utilització de les tecnologies de digitalització i fibra òptica, que permetria la transmissió per cable de la futura televisió d'alta definició.

11. Participar en les concessions de telefonia mòbil per satèl·lit de futura implantació mundial.

12. Garantir que tots els serveis de comunicació i els mitjans de comunicació social del país tinguin al seu abast tots els mitjans necessaris per al desenvolupament d'un servei més tecnificat i un treball més eficaç.

2.3.1.2 Pla Nacional dels Mitjans de Comunicació

Dins de l'objectiu de crear un espai nacional de comunicació, que ofereixi una oferta nacional a totes les demandes i necessitats comunicatives dels Països Catalans, que sigui un factor de normalització lingüística i cultural, que doni cohesió i autoidentificació dels ciutadans amb aquest espai, i la creació d'una identificació exterior dels productes comunicatius catalans -una *marca catalana*- que a més de ser competitius els doni unes característiques pròpies i diferenciades de la resta de productes europeus.

En aquest sentit, a més d'atorgar més competències al Parlament, es crearia una **Secretaria de Comunicació, de caire interdepartamental, lligada directament al Consell Executiu de la Generalitat, que coordinés les diferents polítiques relacionades amb la comunicació i sigui l'interlocutor i coordinador del Govern català amb les diferents corporacions d'informació públiques.**

a. Pla sobre les Televisions Públiques i Privades

En aquests anys **la televisió** ha demostrat ser un gran agent econòmic, no només com a consumidor de béns i serveis sinó com a ofertador de publicitat i d'explotació de drets d'autor i de comercialitzador de productes àudiovisuals. En el nostre cas, a més, **ha de jugar el paper capdavanter, dins dels mitjans de comunicació socials, de normalització lingüística i cultural, i ser un element de primer ordre en el procés d'autoidentificació nacional dels ciutadans dels Països Catalans.** Cal garantir la difusió de canals de ràdio i televisió per a tota la nació i la distribució del senyal dels actuals a la resta de territoris dels Països Catalans, mitjançant la coordinació dels actuals canals autonòmics.

Per a la creació d'un espai nacional de comunicació, no només és necessària la coordinació i col·laboració dels mitjans actuals, sinó la creació de nous mitjans de difusió i d'un nou marc de funcionament de l'actual CCRTV i de les televisions privades. En primer lloc, cal incidir en el desenvolupament de nous mitjans amb la transferència de competències de telecomunicació a la Generalitat i la creació dels següents mitjans depen-

dents de la CCRTV:

1. Ràdio Exterior de Catalunya: servei mundial de ràdio per ona curta que permeti arribar a totes les comunicacions catalanes del món i informar de les realitats econòmiques, socials i polítiques a la resta de països.

2. Ràdio Ona Mitjana de Catalunya: cal la presència d'una emissora pública en aquest segment encara prou important de les emissions de ràdio.

3. Aconseguir una concessió, provisionalment via les concedides a l'Estat espanyol, de les **noves freqüències de ràdio digital sonora per satèl·lit,** que permetria que una emissora catalana pogués ser rebuda amb la qualitat dels actuals CD en el mateix punt del dial en qualsevol punt del planeta.

4. Mitjançant la modificació de l'actual projecte de reforma de la Llei d'ordenació de les telecomunicacions, fer que **dels cinc canals de televisió per satèl·lit** de què disposarà l'Estat espanyol a partir del proper llançament del satèl·lit Hispassat, **tres siguin concedits a emissores de les tres llengües no espanyoles** (basc, gallec i català) existents dins el territori estatal.

5. Estudi d'un **pla de viabilitat de les emissions de TV per cable** per tot el país, destinada a futures emissores locals, privades o especialitzades, a partir de la futura xarxa de comunicació integrada de banda alta (CIBA) per als serveis avançats de telecomunicacions.

CCRTV d'ens governamental a ens públic.

La CCRTV ha de complir tres grans compromisos: ser nacional, ser plural i ser democràtica. En aquest sentit, ha de passar de ser l'actual ens comunicatiu governamental de la Generalitat a ser un ens públic embrió de la futura corporació pública del nou Estat català.

Per això, cal una reforma a fons de l'actual Llei 10/1987 de la CCRTV, que la transformi en un ens públic dirigit sota criteris de professionalitat i d'independència política i de pressió del Govern de la Generalitat, ja que dependria directament del Parlament:

1. La CCRTV serà a tots els efectes un **ens públic amb entitat jurídica pròpia**, i els seus treballadors i directius realitzaran la seva tasca de forma independent en les seves actuacions diàries, seguint, això sí, els objectius fixats pel Parlament.

2. L'actual Consell d'Administració passarà a ser el **Consell Rector**, que assumirà totes les competències polítiques i de direcció de l'actual president de la CCRTV, principalment les d'organització de la direcció de la CCRTV i de les empreses filials i el nomenament del personal directiu.

3. El **president de la CCRTV** ja no serà nomenat pel Consell Executiu de la Generalitat sinó entre els dotze membres del Consell Rector o governadors de la CCRTV. Aquestes dotze persones, totes de demostrada i rellevant tasca professional, seran escollides, per majoria de dos terços, pel Parlament de Catalunya, de forma similar als actuals dotze membres del Consell d'Administració.

4. El Parlament transformarà l'actual **comissió de control de la CCRTV** que significa a la pràctica una mera compareixença de l'actual director, en una **comissió consultiva i de coordinació de la CCRTV**, que vetllaria pel compliment per part de la CCRTV de les directrius marcades pel Parlament, amb capacitat d'intervenció quan sigui necessari en les normatives d'aplicació general emanades del Consell Rector de la CCRTV quan aquestes no s'adiguin amb allò disposat pel Parlament.

5. El Govern de la Generalitat, via la Secretaria de Comunicació, només podrà intervenir en la CCRTV en aquelles qüestions que siguin considerades d'emergència (catàstrofes naturals o grans accidents) o sobre la difusió d'informacions que puguin atemptar contra càrrecs públics o interessos nacionals. En aquest cas, la seva intervenció serà analitzada per la Comissió Consultiva i de Coordinació de la CCRTV del Parlament.

6. El **projecte de pressupostos** serà elaborat directament pel Consell Rector i elevat a la mesa del Parlament prèvia informació i consulta a la Secretaria de Comunicació del Consell Executiu i a la Comissió Consultiva i de Coordinació del Parlament.

Pel que fa a les funcions de promoció prioritària, la CCRTV ha d'assolir l'estatus de membre de ple dret en tots els organismes televisius europeus: UER i UIT principalment. Com a ens públic de la Ràdio i TV catalanes, promourà a tots els nivells, tant en programes específics com dins dels programes de màxima audiència -concursos, informatius i reportatges- la promoció de la producció cultural pròpia, fugint tant dels folklorismes com de l'anacionalitat d'aquests: literatura, cançó, cultura popular, cinema, teatre, entre d'altres. En aquest sentit, el Canal 33 ha d'esdevenir un autèntic segon canal amb l'objectiu fixat en la millora de la informació i la promoció cultural al nostre país.

Com a agent de cohesió i autoidentificació, la CCRTV vetllarà per l'assoliment d'unes pautes nacionals en la informació de tot el territori, similars a les que tinguin, respecte a la pròpia informació, les emissores de les nacions amb estat. En aquest sentit la informació nacional del temps a TV3 ha de deixar de ser una excepció per passar a ser norma. **Cal diferenciar i promocionar clarament la informació dels Països Catalans respecte a la resta de l'Estat espanyol, a més de la utilització d'una terminologia nacional,** tant per als termes polítics com geogràfics, institucionals o socials.

RTVE a Catalunya: de delegació territorial a ens impulsor de la ràdio i televisió local i comarcal. La situació problemàtica de l'estructura de l'ens públic de RTVE a nivell de l'Estat espanyol incideix de forma prou negativa en l'estructura de Catalunya i el propi futur de les emissores pròpies en català, tant a nivell de R4 com de TVE-Catalunya.

Un cop vist que des dels òrgans de decisió espanyols es posava fi a les emissions de la R4 al País Valencià i a les Illes, entenem que l'única possibilitat factible per al manteniment d'aquesta important infrastructura informativa, que a més garanteix una oferta pública i plural de comunicació social, és l'**assumpció per part de la Generalitat de Catalunya de la delegació territorial de RTVE a Catalunya,** mitjançant la reforma de l'actual Llei espanyola 4/1980 de l'Estatut de la Ràdio i Televisió.

L'actual estructura de RTVE a Catalunya hauria de passar, transitòriament, a ser gestionada des de la CCRTV, però el seu objectiu no seria tant la creació d'un segon ens de ràdio i televisió d'àmbit general, sinó el de ser en un futur immediat l'estructura de coordinació, impuls i servei de l'actual xarxa de ràdios i televisions locals, i la creació de noves, amb la col·laboració i el suport dels ajuntaments i consells comarcals, sense renunciar a la producció de programes i informatius d'àmbit general, que es difonguessin per tota aquesta xarxa, i que respondrien a les mateixes prioritats que els emanats des de la CCRTV.

Cal apostar pel treball ja iniciat en moltes viles i ciutats de Catalunya, aprofundir-lo i coordinar-lo per tal de constituir una autèntica xarxa de TV i ràdios a totes i cadascuna de les comarques i principals ciutats del país. En aquest procés intervindrien dins d'una comissió de coordinació les actuals organitzacions de ràdio i televisió municipals: EMUC i el conjunt de les emissores municipals de funcionament.

Cal fer de l'emissora de la ciutat de Barcelona, una prova pilot de la TV per cable al nostre país.

La utilització de les freqüències radioelèctriques actualment utilitzades per RTVE a Catalunya, juntament amb l'explotació de l'actual xarxa de Retevisión, permetria garantir el futur de moltes de les actuals emissores locals i comarcals que aprofiten les escletxes actualment existents, però que en un futur immediat es veurien obligades, sobretot a nivell de TV, a la utilització en exclusiva del cable -tal i com preveu el projecte de reforma de la LOT, d'inversió molt més cara, sobretot en zones de muntanya.

Televisions privades

D'altra banda, és necessària la territorialització dels tres canals de TV privada. L'oferta pública de TV s'ha vist modificada amb l'aparició dels 3 canals privats concedits a partir de la Llei de Televisió Privada i el *Plan Técnico Nacional de la Televisión Privada:* Antena 3, Canal + i Tele 5. Aquest fet, a banda de l'increment del pluralisme televisiu, ha suposat un descens impressionant del percentatge de programació en català, ja que aquestes cadenes -exceptuant-ne algunes desconnexions en català a Antena 3 TV- en les seves programacions no tenen en compte el fet que el català és la segona llengua parlada a l'Estat espanyol.

En aquest sentit cal impulsar gestions des de la Secretaria de Comunicació de la Generalitat, amb les direccions d'aquestes tres emissores per tal d'aconseguir una programació televisiva que estigui d'acord amb la realitat sociolingüística de Catalunya.

Juntament amb aquesta mesura política, endegar des del Parlament una proposta de modificació de l'actual Llei de la Televisió Privada per tal que -tot i reconèixer transitòriament el marc estatal de la difusió dels canals privats-, fer que la regionalització tècnica de les emissions (Catalunya i les Illes formen la regió 6) esdevingui factor de canvi de programes i/o de llengua utilitzada: garantir un mínim d'un 50% del total de la programació i/o la utilització del sistema dual.

2.3.1.3 Institut Nacional d'Àudio-visuals: per a la creació d'una marca catalana

És fa necessària una política de coordinació comuna, no només entre les TV sinó amb els altres agents relacionats amb la indústria i la producció àudio-visual: cinema, productores àudio-visuals, centres d'ensenyament i facultats, i tot el món de la indústria cultural i de comunicació relacionada amb el món àudio-visual, per tal d'obtenir com a resultat final que la producció àudio-visual feta als Països Catalans, respectant i potenciant la pluralitat sectorial, territorial i de creativitat, assoleixi uns mínims comuns denominadors propis, que serveixin per a la creació i reconeixement tant interior com exterior d'aquests productes: **una marca catalana, que fugint**

de tòpics i folklorismes reculli els principals trets característics i més fàcilment traslladables de la cultura catalana a aquests productes de consum cultural.
Per tal de coordinar, impulsar i optimar els esforços en aquest sentit, es fa necessària la creació d'un organisme d'investigació, coordinació i formació: **l'Institut Nacional d'Àudio-visuals**, amb la participació de tots els agents públics i privats implicats. Aquest organisme públic, sota conveni amb la Generalitat de Catalunya, i a ser possible amb la resta de governs autònoms, tindria entre altres funcions:
1. Juntament amb l'IEC, l'establiment d'un **estàndard oral català** i la seva fixació i promoció per a tota l'àrea lingüística.
2. Vetllar per una **política unificada de traduccions i sobretitulacions** per als productes exteriors.
3. La **investigació i anàlisi** permanent dels programes d'impuls de la marca catalana per a àudio-visuals.
4. La **formació de professionals** en tots els àmbits necessaris per a la utilització de les darreres tecnologies i l'assumpció d'aquests criteris de marca catalana per als seus futurs treballs.
5. Vetllar per la coordinació en **producció i programació** dels canals televisius amb la indústria cinematogràfica i videogràfica pròpies de cara tant a la seva promoció com a l'optimació dels recursos econòmics dedicats a aquesta àrea.
6. Analitzar i estudiar les darreres tendències mundials així com les demandes de consum cultural tant interiors com foràneies que es puguin respondre amb ofertes pròpies, actuals o futures.

2.3.1.4 Agència Catalana de Notícies

Vehicular la informació als ciutadans d'un país, no només s'ha de fer amb la seva llengua pròpia sinó des dels esquemes culturals i nacionals propis. Una informació no només pot ser interessant en un país i no en un altre, sinó que una mateixa informació és tractada de forma diferent en cada país. **Es fa necessari que els fets que passin al món puguin arribar als mitjans de comunicació catalans, tots aquells que puguin interessar el públic del país, i a més transformats en notícies, no només en català, sinó pensades en català.**
De la mateixa forma, els mitjans de comunicació internacionals han de tenir garantit un agent informatiu català que els pugui fer arribar les informacions necessàries del nostre país.
Aquest element de normalització informativa, que ens garanteixi aquest servei interior de primer ordre i sigui un poderós referent exterior de la nostra existència com a nació diferenciada, és una agència catalana de notícies, que sota la fórmula d'ens públic tindria les següents atrobucions:
1. Garantir la difusió d'informacions escrites, gràfiques i àudio-visuals, als mitjans de comunicació dels Països Catalans que s'originin a tot el món.
2. Vehicular les informacions que es generin a l'interior dels Països Catalans -tenint en compte experiències prou positives com el servei català d'EFE- tant per al consum intern com per a l'exterior, amb competitivitat amb les agències estatals actualment existents.

2.3.1.5 Pla Nacional per a la Premsa Escrita

La premsa és el mitjà de comunicació més antic i amb el que l'usuari pot sentir-se més identificat. A Catalunya, cal un suport institucional per pal·liar el fet que la gran majoria de la premsa escrita en català queda fora, per qüestions de xifra de tirada, dels principals circuits de publicitat, principal font d'ingressos, al qual se suma una important penalització de despeses de distribució, i un baix consum de la premsa en general, al marge de l'idioma. **Cal promoure l'edició de noves publicacions, la consolidació i el creixement de les actuals i multiplicar el consum de premsa en català per part de la ciutadania.** En aquest sentit proposem aquest Pla, amb les prioritats següents:

1. Campanya institucional permanent d'estímul a la lectura de premsa en català.

2. Creació d'una **empresa de distribució mixta**, amb capital públic i privat, que garanteixi la distribució -sense les penalitzacions actuals de preu fix- a tot el país, d'aquestes publicacions.

3. Creació de **línies especials de suport econòmic** a les publicacions especialitzades o sectorials, davant la seva gairebé inexistència en català i la dura competència amb productes ja consolidats al mercat.

4. Potenciació, a nivell d'ensenyament, de l'**ús de la premsa en català com a element pedagògic** i la seva incorporació als plans d'ensenyament primaris i secundaris.

5. Suport a les **fórmules de col·laboració** dels productes ja existents, sobretot diaris, de cara a la potenciació de productes informatius d'abast general i fins i tot nacional.

6. A banda de mantenir les actuals línies de subvenció -per exemplars editats i per periodicitat- creació d'una **línia especial de suport a les noves edicions**, basada en la subvenció percentual de la inversió inversament proporcional als anys transcorreguts (programes de suport a 5 anys).

2.4 77 mesures per a una política lingüística normalitzadora

L'objectiu d'una política lingüística normalitzadora, als Països Catalans, ha de ser aconseguir l'hegemonia social i la primacia territorial de la llengua pròpia, com a idioma comú de tots els ciutadans i ciutadanes, necessari en el si de la societat catalana, en tots els usos públics i funcions possibles. **El català, doncs, com a llengua nacional, element de cohesió social i base fonamental de la identitat cultural en un context que afavoreixi i estimuli la capacitat plurilingüe i l'interès per la diversitat cultural en tot el territori del país.**

2.4.1 Principat de Catalunya

1. Atès el caràcter general de la política lingüística, que ha d'afectar el conjunt de la societat catalana i la totalitat de l'Administració i dels seus organismes, cal desvincular del Departament de Cultura la Direcció General de Política Lingüística, per tal d'atorgar-li funcions de caràcter supradepartamental, no exclusivament culturals. Aquesta remodelació impres-

cindible de l'organisme administratiu, responsable d'aplicar la política lingüística impulsada pel Govern de la Generalitat, comporta la desaparició de l'antiga Direcció General i la **creació d'una Secretaria General de Política Lingüística**, adscrita a Presidència en la qual s'unifiquin sota una mateixa estructura, tots els organismes i serveis que intervinguin en l'àmbit de la política lingüística.

La nova Secretaria General hauria de basar-se en dues direccions generals específiques:

- La **Direcció General de Normalització Lingüística,** per actuar en la modificació de les actituds i els hàbits lingüístics dels ciutadans i per estendre l'ús de l'idioma.
- La **Direcció General d'Ensenyament del Català**, la qual assumiria, entre altres, funcions fins ara reservades al Departament d'Ensenyament, per tal d'actuar en el sistema educatiu i en l'ensenyament no reglat, per garantir **el coneixement** de la llengua.

2. Modificació de la Llei de Normalització Lingüística de Catalunya, per tal d'actualitzar-ne el marc legal i adaptar-lo a les noves necessitats, amb el propòsit de poder abastar, des del punt de vista legislatiu, tots aquells àmbits que ara no queden coberts per cap normativa legal normalitzadora: àmbit sòcio-econòmic, laboral, industrial, comercial, esportiu i olímpic, administració militar, etc.

3. Creació de l'**oficina dels drets lingüístics**, amb delegacions territorials, per canalitzar, institucionalment, la informació jurídica i pràctica sobre els drets lingüístics dels ciutadans, en tots els àmbits, així com les queixes en relació a l'incompliment de les lleis i disposicions normalitzadores i als obstacles en la seva aplicació concreta.

4. Elaboració d'un **Pla de Catalanització del Funcionaritat** per assegurar que l'Administració catalana i els seus funcionaris de tots els departaments i organismes autònoms estan en condicions d'assegurar l'ús oficial, actiu i passiu, de la llengua catalana. El Pla hauria d'afectar també els càrrecs polítics i de confiança, en el benentès que segons la funció i el lloc de treball es requeriria un nivell determinat de coneixement i competència d'ús de l'idioma.

5. Exigència pràctica de coneixement del català en la selecció i l'admissió de funcionaris i obertura d'expedients a aquells que, de manera regular i reiterada, incompleixen la legalitat vigent pel que fa a l'oficialitat del català.

6. Facilitats d'accés a cursos de català, oral i escrit, a aquelles persones que aspirin a ser funcionaris de la Generalitat i vulguin preparar-se adequadament.

7. Realització de proves de llengua catalana, amb caràcter eliminatori, en totes les oposicions i concursos a places docents a Catalunya, per assegurar el coneixement de les dues llengües oficials per part dels mestres, tal i com es demana també als alumnes en acabar l'ensenyament bàsic.

8. Rigorositat en l'obligatorietat de complir la normativa vigent en matèria lingüística a l'ensenyament (mínim horari, programació qualitat, nivell de coneixement).

9. Intensificació del control d'efectivitat dels cursos de reciclatge de català per a funcionaris, amb incentius professionals per als que aconsegueixin un nivell satisfactori per al lloc de treball que ocupen.

10. Supressió de l'exempció de català com a recurs per solucionar els casos

d'alumnes procedents de fora del domini lingüístic català i substitució per altres mesures com ara classes intensives d'acolliment durant el primer curs, etc.

11. Presència inexcusable del català, amb un tractament i un ús no inferior al de cap altra llengua, en totes les activitats, manifestacions, iniciatives o materials patrocinats o bé fets amb la col·laboració de la Generalitat (fires, simposis, exposicions, col·loquis, encontres, jornades, convencions, edicions, etc.).

12. Assegurar en tots els congressos internacionals, estatals o nacionals celebrats a Catalunya, a través dels mitjans tècnics i humans adequats, la presentació i l'exposició de ponències i comunicacions en català, les intervencions públiques en aquest idioma, així com una **presència digna de la llengua pròpia del país** en tots els actes, inclosos els protocol·laris.

13. Exigència de l'**ús del català en les transaccions**, contractes, convenis, escriptures, informes, dictàmens, projectes, etc., on intervingui qualsevol departament o organisme autònom de la Generalitat.

14. Campanyes de **divulgació de l'extensió real del domini lingüístic** i de l'índex de població d'aquest, en comparació a altres llengües europees de demografia similar o inferior (suec, danès, txec, etc.), per tal d'evitar projectes regionals infructuosos, concepcions fragmentades i actituds d'inferioritat lingüística.

15. Elaboració de **plans sectorials de normalització lingüística** per al món patronal i sindical, empreses industrials, comercials i de serveis, establiments bancaris i d'estalvi, assegurances, immobiliàries, publicitat, joventut, immigració, escoles de conduir, etc.

16. Catalanització del **sector turístic**, per tal de fomentar l'interès per l'idioma propi del país i el seu coneixement, entre els visitants de fora. Creació d'un servei destinat a normalitzar la nomenclatura i el contingut de les guies, mapes, opuscles, catàlegs i material publicitari de les agències de viatges, tant nacionals com estrangeres, així com l'edició de llibres, tríptics, mapes, etc.

17. Edició de **manuals de conversa i vocabularis bàsics bilingües**, en català i amb les equivalències en les principals llengües europees i viceversa: català-anglès, català-alemany, català-francès, català-espanyol, català-italià, català-holandès, català-rus, etc.

18. Promoció de la participació catalana en les noves **tècniques de traducció i interpretació** i mesures legals per protegir-la.

19. Suport a la **catalanització de la indústria discogràfica**, del cinema (realització, doblatge i subtitulatge), del vídeo i de la informàtica.

20. Obtenció, de manera ràpida i gratuïta, de la correcta **grafia dels cognoms catalans** i oficialització de la seva forma.

2.4.2 Països Catalans

1. Signatura d'un **Tractat d'Unió** entre la Generalitat de Catalunya, la Generalitat Valenciana i el Govern Balear, per tal de promoure el desenvolupament del patrimoni lingüístic i cultural comú, d'acord amb la proposta d'ERC, ja aprovada per unanimitat al Parlament de Catalunya (1988).

2. Creació del **Consorci per a la Normalització Lingüística**, organisme comú a tots els Països Catalans, constituït per les distintes institucions autònomes i ens regionals, insulars i locals de tot l'àmbit lingüístic català de l'Estat espanyol, per promoure-hi el coneixement de l'idioma comú i el seu ús públic, tot assumint-ne la contractació del personal adient, adscrit als centres de Normalització Lingüística i als serveis municipals de Català.
3. Signatura d'un **conveni** de col·laboració entre el Consorci per a la Normalització Lingüística i els ajuntaments i entitats de **la Franja** que ho sol·licitin, amb la participació institucional i econòmica de la Diputació General d'Aragó.
4. Signatura d'un **conveni** de col·laboració entre el Consorci per a la Normalització Lingüística i el municipi i les entitats de l'**Alguer** que ho sol·licitin, amb la participació institucional i econòmica del Govern autònom de Sardenya.
5. Creació d'una oficina de Normalització i Coordinació Lingüística amb la participació institucional i econòmica del Consorci per a la Normalització Lingüística i l'Ajuntament de Perpinyà, el Consell General dels Pirineus Orientals i el Consell Regional del Llenguadoc-Rosselló, amb la intervenció de la Universitat de Perpinyà, a través del CREC, i la presència dels ajuntaments, les entitats i els estaments locals i regionals que ho sol·licitin.
L'objectiu de l'**Oficina de Normalització i Coordinació Lingüística, a Catalunya Nord**, serà promoure-hi l'ensenyament del català a l'àmbit docent i entre la població adulta, establir-hi el cens lingüístic, impulsar-hi la toponímia i la senyalització vial correctes, estendre-hi l'ús social de la llengua, etc.
6. Creació d'una **Comissió de Treball i Coordinació** per a la Normalització Lingüística de la Llengua Catalana, en el si de la **Comunitat de Treball dels Pirineus,** entre el Govern d'Andorra, la Generalitat de Catalunya i les institucions político-administratives adequades de Catalunya Nord i els municipis pirinencs de la Franja.
7. Creació del **Consell Social de la Llengua Catalana**, com a organisme consultiu i representatiu de la diversitat territorial, sòcio-cultural i econòmica del conjunt del domini lingüístic català.
8. Campanya conjunta de difusió de la **unitat de la llengua catalana** i del seu àmbit territorial, del tot compatible amb les variants dialectals i els seus noms populars.
9. Campanya de divulgació de l'abast demogràfic i territorial de la **comunitat lingüística**, semblant o superior a d'altres idiomes europeus (suec, danès, etc.), per enfortir la consciència de normalitat idiomàtica sense acomplexaments.
10. Política educativa sobre unes **bases comunes** a tots els Països Catalans, per garantir l'ús generalitzat i prioritari del català a la docència, el coneixement d'un mateix marc de referències sòcio-culturals, acompanyat d'un sistema de provisió de places a l'ensenyament que beneficiï i no obstaculitzi el procés de normalització lingüística.
11. Reconeixement de l'**Institut d'Estudis Catalans** com a màxima autoritat acadèmica de la llengua catalana, en tots els territoris que la tenen com a pròpia, i potenciació de les seves activitats arreu del domini lingüístic,

per establir tot allò que afecti l'actualització i adaptació de l'idioma a les exigències i evolucions de cada moment històric.

12. Creació d'un espai català de comunicació com a marc de reconeixement, identificació i afirmació de la identitat col·lectiva: màximes facilitats tècniques i legals per a la captació dels mitjans informatius públics, en català, arreu del territori; política informativa, de programació, continguts, publicitat i respecte a les distintes variants de la llengua comuna, arreu dels Països Catalans.

13. Catalanització íntegra del segon canal de TVE, per a tots els territoris del domini lingüístic, així com d'una emissora de ràdio en català, per al mateix àmbit, de caràcter públic, en ona mitjana i a càrrec de l'Estat.

14. Elaboració, per part de l'IEC, d'un estàndard fonètic.

15. Creació d'una **Escola Judicial** per tal que, amb l'ensenyament de la llengua catalana i el llenguatge jurídic adequat, magistrats, jutges, fiscals, secretaris de l'Administració de justícia i funcionaris judicials en general, reuneixin els requisits indispensables de capacitat professional per exercir correctament les seves funcions.

16. Divulgació de les professions que, per motius lingüístics, poden tenir millors oportunitats de desenvolupament arreu dels Països Catalans: ensenyants, periodistes, traductors, etc.

17. Celebració periòdica de reunions entre les diverses cambres parlamentàries del domini lingüístic, per analitzar problemes comuns, adoptar mesures conjuntes i cercar punts de coincidència bàsica en el llenguatge parlamentari, amb el suport de totes les forces parlamentàries.

18. Creació d'una Comissió Tècnica Paritària, amb representants nomenats per cada govern autònom, per elaborar un pla de mesures conjuntes prioritàries per ser executades per cada institució.

19. Homologació de títols, certificats i acreditacions de llengua catalana per part dels distints governs de l'àrea lingüística catalana.

20. Promoció de jornades, simposis, encontres, etc., de formació i intercanvi d'experiències sectorials, entre planificadors lingüístics, ensenyants, periodistes, traductors i aquelles altres professions que tinguin l'idioma comú com a eina bàsica de treball.

21. Potenciació d'aquelles activitats i manifestacions que contribueixin al major coneixement dels territoris que comparteixin un patrimoni lingüístic i cultural comú: colònies, campaments, intercanvis familiars, viatges organitzats, etc.

2.4.3 Estat espanyol

1. Finançament, arreu dels Països Catalans, del procés de **normalització lingüística** amb càrrec als pressupostos generals de l'**Estat**, de conformitat amb el caràcter del català com a segona llengua de l'Estat (oficial en tres comunitats autònomes i reconeguda en una quarta) i com a reparació històrica als greuges comesos, secularment, contra el català per l'Administració espanyola.

2. Reconeixement explícit i efectiu, per part de l'Administració de l'Estat, de la **unitat** científica de la **llengua catalana** compatible amb les seves denominacions populars o regionals, i, en conseqüència, utilització de cri-

teris exclusivament científics en els llibres de text de l'Estat espanyol.
3. Edició única i comuna, en llengua catalana i per a tota l'àrea lingüística, dels textos legals i publicacions oficials de l'Estat espanyol. Cessament de la política de fragmentació lingüística duta a terme per les institucions espanyoles en publicar textos al BOE en *català, valencià i balear.*
4. Elaboració d'una **Carta de les Llengües de l'Estat**, basada en la realitat plurilingüe dels territoris de l'Estat espanyol i en la igualtat de drets democràtics dels quatre idiomes (espanyol, català, gallec i basc):
- Inclusió, en els pressupostos de l'Estat -i respectant les competències exclusives que en el seu territori tenen els governs autònoms-, de partides específiques per a entitats impulsores de la normalització lingüística i cultural: Institut d'Estudis Catalans, Universitat Catalana d'Estiu, Llull-Federació d'Entitats Culturals dels Països Catalans, etc.
- Adequació de tota la legislació sectorial de l'Estat, de manera que el marc legal garanteixi el respecte als drets lingüístics dels ciutadans i dels pobles.
- Creació d'una càtedra de llengua i cultura catalanes a cadascuna de les universitats espanyoles.
- Introducció de l'assignatura de llengua catalana als centres d'ensenyament secundari espanyols, amb caràcter optatiu.
- Campanya institucional de sensibilització, a tot l'Estat, de la realitat plurilingüe dels seus territoris, a través dels mitjans de comunicació públics, els centres docents i altres canals de penetració social.
- Presència de la llengua catalana, impulsada per l'Estat, en totes les manifestacions culturals de projecció exterior, en les quals fins ara, amb els diners de tots els contribuents, només s'ha promogut la llengua i la cultura castellanes (exposicions, jornades, cursets, conferències, serveis a ambaixades i consolats, etc.).
5. Mesures legislatives per regular l'accés a places de diverses administracions del personal adient per al càrrec, és a dir, que conegui els idiomes oficials de cada territori.
6. Tracte, com a mínim igualitari amb l'espanyol, del català, en els mitjans de comunicació de titularitat estatal i en totes les dependències, organismes i nivells de l'Administració de l'Estat en territori català.
7. Concessió d'un **canal de televisió privada en català** per a la cobertura territorial de Catalunya, el País Valencià, les Illes Balears i la Franja.
8. Presència d'emissions específiques en llengua catalana en els canals privats de televisió, per respecte a la realitat sociolingüística catalana i a l'oficialitat de la llengua pròpia dels Països Catalans.
9. Extensió del coneixement de la llengua i la cultura catalanes a la resta de l'Estat, facilitant-hi l'accés de la població, a través de cursos específics per als ciutadans que vulguin acollir-s'hi per ampliar la seva cultura idiomàtica.
10. Establiment d'un certificat acreditatiu de coneixement del català, fora dels Països Catalans, per a la població adulta.
11. Edició i difusió, a càrrec de l'Estat, d'un opuscle informatiu amb la relació de centres, institucions i entitats espanyoles on s'imparteixen cursos de català.
12. Oficialitat de la llengua catalana, oral i escrita, al **Congrés dels Diputats**

i al Senat, amb les mesures tècniques i legals que en garanteixin, plenament, el dret democràtic al seu ús, dret que ara, de manera discriminatòria, tan sols es reconeix a una de les quatre llengües de l'Estat: l'espanyol.
13. Creació d'un servei de traducció a les Corts espanyoles per poder-hi atendre, adequadament, la documentació que els ciutadans i les diverses institucions hi presentin en català.
14. Facilitats per a l'aprenentatge de l'idioma català als parlamentaris estatals que n'ignorin el coneixement, així com als funcionaris de l'Administració pública.
15. Establiment de sistemes fàcils i econòmics de traducció oficial per als ciutadans (traducció jurada).
16. Acceptació, amb traducció a càrrec de l'Estat, de tota la documentació en català adreçada, directament, a l'Administració pública per particulars i institucions.
17. Realització d'un curtmetratge sobre la llengua catalana (història, àmbit territorial, variants dialectals, literatura, ús oficial, vitalitat de l'idioma, etc.) per ser emès a TVE, projectat a les sales de cinema espanyoles i passat en vídeo a les escoles de la resta de l'Estat.
18. Difusió massiva, a càrrec de l'Administració de l'Estat, d'un opuscle quadrilingüe, contenint una informació bàsica sobre la llengua catalana i el seu estatus legal, per ser repartit a parlamentaris estatals i autonòmics, dirigents polítics i sindicals, líders d'opinió, periodistes, intel·lectuals, artistes, cantants, empresaris, etc., de la resta de l'Estat.
19. Celebració d'actes culturals a l'entorn de la llengua catalana i exhibició d'una exposició específica sobre aquest tema, en castellà, a les principals ciutats de l'Estat espanyol.

2.4.4 Projecció internacional

1. Creació d'un **Institut per a la projecció exterior** de la llengua i la cultura catalanes, constituït i sostingut pels governs de Catalunya, el País Valencià i les Illes Balears, per tal de presentar sempre una projecció conjunta i unitària del patrimoni lingüístic i cultural comú.
2. Oficialitat del català als organismes i institucions d'**Europa**, amb idèntic rang legal que els altres idiomes.
3. Incorporació de la llengua catalana al programa europeu **Lingua**, amb els mateixos drets i condicions que la resta d'idiomes que ja en formen part.
4. Establiment de relacions privilegiades amb estats europeus d'oficialitat plurilingüe (Bèlgica, Suïssa...) i amb estats unilingües d'àmbit idiomàtic restringit (Dinamarca, Suècia, Noruega, Lituània, Eslovènia...).
5. Impuls al Certificat Internacional de Català expedit pels organismes internacionals competents, que asseguri la possibilitat d'acreditar coneixements de català, a les principals capitals d'Europa, d'Amèrica i d'altres països com el Japó, Israel, etc.
6. Edició d'una publicació periòdica, en diverses llengües, per a la difusió de la realitat lingüística i cultural catalana, distribuïda a universitats, biblioteques nacionals, ambaixades i consolats, principals mitjans de comunicació, etc., d'arreu del món.
7. Suport institucional i econòmic a les associacions catalanòfiles estran-

geres o d'àmbit internacional (AILLC, NACS, etc.), a les universitats on s'ensenya català i als casals catalans d'arreu del món.
8. Impuls institucional a la creació de **nous lectorats de català** en universitats d'arreu del món.
9. Edició i difusió d'una guia de centres on poder estudiar català, fora dels Països Catalans, en diversos idiomes.
10. Facilitats, amb beques i borses de viatges, per als estudiosos estrangers interessats a conèixer el català a Catalunya i establiment de cursos amb aquesta finalitat.
11. Presència de la llengua catalana en els plans europeus de TV per satèl·lit.
12. Afiliació i presència del català en els organismes internacionals de terminologia, interpretació, traducció, etc.
13. Organització d'una exposició sobre la llengua catalana, preparada en diversos idiomes, per tal de ser exhibida en els fòrums internacionals més destacats.
14. Realització d'un curtmetratge sobre la llengua catalana i la seva contribució al patrimoni cultural de la humanitat, per ser projectat en televisions, universitats, etc., de l'estranger.
15. Promoció, estímul i ajut a la participació, en congressos i jornades a l'estranger, del màxim de ponències, comunicacions i assistents que divulguin la realitat lingüística catalana.
16. Confecció i difusió d'un manifest, signat per personalitats internacionals rellevants, a favor del català, el seu ús, la seva projecció exterior, la seva aportació a la cultura universal, etc.
17. Sosteniment, per part del Ministeri d'Educació i Ciència de l'Estat espanyol, de mestres i professors del sud per impartir cursos de llengua i cultura catalanes a Catalunya Nord.

2.5 Ensenyament

2.5.1 Ensenyament primari i secundari

En el decurs dels darrers quatre anys, els responsables educatius de la Generalitat de Catalunya no han ofert marcs de diàleg positius ni negociacions reals en matèria d'ensenyament, incomplint els compromisos adquirits amb la comunitat educativa i les mesures de qualitat previstes als acords de 1989 entre el conseller Laporte i les organitzacions del professorat. A més, la manca d'iniciativa del Departament d'Ensenyament ha dut a l'incompliment de nombrosos punts del propi programa de govern presentat l'any 1988 com a línies prioritàries d'acció en matèria d'ensenyament.
Això ha portat a una situació com l'actual, on la **majoria d'ensenyants i sindicats temen una mala adaptació del nou model.** Les causes s'han de buscar en la nul·la política del Govern, que ha incomplert sistemàticament els acords i no ha portat a terme els mínims indispensables.

2.5.1.1 Situació actual de l'ensenyament a Catalunya

a. Ordenació del sistema educatiu català

1. El desenvolupament de la Llei d'Ordenació del Sistema Educatiu

Català, estava fixat per al 1990.
2. Llei de Cossos Docents de la Generalitat de Catalunya no s'ha elaborat.
3. Resta per elaborar una Llei d'Ensenyament Musical, Artístic i Plàstic.
4. No s'ha regulat l'ensenyament a distància a Catalunya ni hi ha voluntat clara de fer-ho.
5. Paràlisi incomprensible de l'extensió de l'experimentació de la reforma des de fa 3 anys.
6. No s'ha creat l'Institut Català de Tecnologia Educativa i desenvolupament curricular.
7. S'augmenten les subvencions a les escoles bressol privades, malgrat les disposicions de la LOGSE sobre aquest cicle de l'educació infantil.
8. No s'ha avaluat el funcionament dels equips d'assessorament psico-pedagògic a l'ensenyament secundari.
9. Escoles d'acció especial.

b. Mapa escolar i xarxa educativa

1. Resta pendent encara l'edició del Mapa Escolar de Catalunya, previst per a 1989. Fins ara només a alguns ajuntaments s'han presentat projectes de mapes escolars parcials, sense que hi figuri la planificació de la xarxa privada concertada, i buits de continguts essencials: plantilles de professorat, noves construccions, cicle 0-3 anys, mòduls professionals, tipus de batxillerats, formació d'adults (que s'ha degradat al nivell assistencial des del moment que s'ha passat a Benestar Social), plantilles de professorat, noves construccions, etc.
2. No s'ha dotat els centres de primària dels suports informàtics necessaris per a la gestió administrativa i la comptabilitat.

c. Serveis educatius

1. No s'ha elaborat la normativa reguladora dels menjadors escolars.
2. No s'ha elaborat la nova normativa sobre transports escolars.

d. Gratuïtat i finançament de l'ensenyament

1. Inici de les subvencions als nivells de pre-escolar.

e. Política de personal, plantilles i formació del professorat

1. No s'ha iniciat la dotació de personal administratiu als centres de primària.
2. No s'ha homologat el professorat amb els funcionaris no docents de la Generalitat de Catalunya.
3. No s'ha definit la funció docent, amb els seus drets i deures.
4. Fins el gener de 1992 no s'han iniciat els anomenats **cursets de formació bàsica per a la reforma educativa** (30 hores), enmig de fortes crítiques i la no assistència del professorat a diverses zones, per les deficients condicions en què han estat organitzats: sense dotar els centres de professorat substitut per cobrir el servei educatiu mentre es realitzen; amb personal formador triat a dit i no mitjançant concurs públic; amb continguts de molt baixa qualitat que provoquen l'escepticisme i la indignació dels assistents; centralitzats al voltant d'escasses localitats, la qual cosa dificulta la presència del professorat rural -que a més no cobra dietes per desplaçament-; amb

la concessió arbitrària de places als centres i departaments, etc.
5. La formació de professorat especialista d'educació física, educació musical i educació plàstica per a l'ensenyament primari, s'està fent a un ritme lentíssim. Hores d'ara només hi ha uns 210 centres públics de primària que disposin de professorat especialista de música i educació física. Si es manté el ritme actual encara hauran de passar molts anys per cobrir tota la xarxa educativa. La dilació en aquest assumpte constitueix un incompliment dels acords de 1989 (apartat 8).
6. El reciclatge en llengües estrangeres -especialment en anglès-, també presenta un dèficit molt gran a l'educació primària, tant pel que fa al professorat especialista com a la implantació de les didàctiques adients; a més, es desconeix la titulació que posseirà el professorat. Recordem que la LOGSE preveu l'ensenyament d'una llengua estrangera a partir dels 8 anys.
7. S'ha deixat totalment de banda el reciclatge en tecnologies específiques de formació professional, sense oferir des del Departament d'Ensenyament ni cursets ni subvencions per fer-los o assistir-hi. Aquest abandonament contrasta amb l'impuls que la LOGSE vol donar a la formació professional i amb la constant innovació tecnològica en el món laboral.
8. Quant als altres aspectes de la formació permanent (acció tutorial, recerca experimental docent, informàtica, mitjans àudio-visuals...) s'ha optat per una política arbitrària d'ajuts personals i puntuals molt escassos, més que no pas per uns plans de formació amb voluntat de generalitzar-se a tot el professorat. A tall d'exemple, es pot dir que les llicències retribuïdes per ampliació d'estudis o formació no han arribat a les 100 durant els cursos de 1989 a 1991, que és quan han començat a oferir-se.
9. Cal destacar també l'escassa atenció a la normalització lingüística de l'ensenyament secundari. No arriben al 10% els centres de secundària amb un projecte de normalització en funcionament.

2.5.1.2 Proposta d'ERC per a l'ensenyament

ERC, com a partit d'esquerra nacional, treballa i treballarà per la realització d'una escola catalana, pública, progressista, laica i de qualitat.
ERC proposa **un model d'escola pública en constant renovació, en mètodes i continguts, l'objectiu fonamental de la qual ha de ser l'elevació constant del nivell cultural i cívic de la població catalana en la seva totalitat.** Aquest model d'escola només és possible si l'Administració educativa hi destina els recursos i els estímuls i eines necessaris.
ERC és conscient de la necessitat d'elevar el prestigi social de l'escola pública. Per aconseguir aquest objectiu cal que la societat, a través de l'Administració educativa, se'n faci responsable i no deixi la millora de l'escola únicament en mans del voluntarisme dels ensenyants. Aquests s'han de sentir recolzats per l'Administració i no pas, com succeeix ara, ignorats en els seus esforços.
Per aconseguir el model d'escola pública que el nostre país, per europeïtat i tradició pedagògica mereix i necessita, ERC considera d'absoluta prioritat posar a disposició de les institucions educatives els recursos i els esforços que siguin necessaris, els quals hauran d'oferir, a cada comunitat escolar, els resultats positius paral·lels corresponents.
ERC és conscient que qualsevol projecte de reforma educativa es mesu-

ra per la voluntat política de dur-lo a terme. Aquesta voluntat és objectivament mesurable per la partida pressupostària que s'hi destini. En aquest sentit, **el pressupost anual per a Ensenyament ha de ser equivalent al de la mitjana dels estats membres de la CEE: aproximadament el 6% del PIB, sense oblidar les partides extraordinàries necessàries per posar al dia l'actual xarxa educativa i les que seran precises per a la posada en marxa de la Reforma Educativa.**

Així, el programa d'ensenyament d'ERC es fonamenta en els següents punts:

1. Fer i aplicar una autèntica **Llei d'Ordenació del Sistema Educatiu de Catalunya**, que possibiliti una reforma educativa pròpia, d'acord amb les necessitats del nostre país i no la pura implantació d'una LOGSE forastera que no contempla la formació professional que el teixit econòmic català necessita, ni la preparació cultural i idiomàtica necessària per a tot ciutadà europeu, ni el coneixement de la història i la cultura del país que permeti afermar la identitat pròpia dels catalans.

2. Assolir el 6% del PIB en els **pressupostos educatius**, a més de destinar-hi una partida específica i extraordinària per adequar la xarxa educativa als objectius de la Reforma.

3. Adequar les infrastructures escolars a les noves situacions i necessitats socials i educatives.

4. Obrir l'ús de les infrastructures escolars, fora de l'horari lectiu, a les necessitats socials i culturals de l'entorn més pròxim (vila, barri). L'escola ha d'estar arrelada a l'entorn i al seu servei.

5. Els diferents trams cronològics de les etapes educatives, especialment el comprès entre 12 i 16 anys, han de ser coherents amb les característiques evolutives de l'alumnat.

6. Formació permanent, en continguts i pedagogia, **del professorat**, amb un programa especial que possibiliti la seva adaptació al nou sistema educatiu. Racionalització, tant en durada com en continguts, de les titulacions.

7. Model de **batxillerat** amb opcions diferents i mòduls professionals diversificats. Model de **formació professional bàsica**, de grau mitjà i de grau superior, adequada i degudament promocionada i dotada, a les necessitats socials i econòmiques del país i als reptes econòmics que l'esperen.

8. Universitat catalana, pública, científica i competitiva, d'acord amb les necessitats socials, econòmiques i educatives del país.

Al mateix temps, i davant l'actual situació de desgavell organitzatiu i misèria econòmica en el sistema educatiu català en general, ERC proposa les següents actuacions urgents:

1. Elaboració i publicació urgent del **mapa escolar**, per tal d'organitzar la xarxa educativa amb previsió de la distribució racional dels recursos humans i de les noves necessitats derivades de la Reforma Educativa.

2. Escolarització immediata i gratuïta dels infants de 3 anys.

3. Dotació immediata a les escoles d'**especialistes**, amb l'augment corresponent de les plantilles, en les diferents àrees específiques (música, idiomes, gimnàstica...), així com de personal administratiu.

4. Creació de **mòduls de perfeccionament professional**, orientats al món del treball i integrats en el sistema educatiu, que permetin una adequada incorporació dels alumnes al món del treball.

5. Llei de **menjadors escolars**.

6. Reforçament i extensió de les **escoles d'arts i oficis** i expansió de l'aprenentatge artístic i musical.
7. Llei de cossos docents de Catalunya.
8. Coneixement de la llengua i la cultura catalanes, com a **prova específica eliminatòria**, per ingressar als cossos docents de Catalunya, així com per als participants en els concursos de trasllat que vulguin exercir dins l'àmbit dels Països Catalans.
9. Homologació total de les titulacions del català dins de l'àmbit dels Països Catalans.
10. Adequar l'actual **sistema universitari** als reptes immediats del Mercat Únic Europeu.
11. Incrementar la participació de la comunitat escolar en els consells escolars del centre, instrument necessari per assegurar el control de qualitat dels mitjans esmerçats i els esforços realitzats en el si de cada centre escolar.
12. Adequació de l'actual **inspecció educativa** a la funció de suport pedagògic i d'organització dels centres escolars.
13. Modificació del sistema organitzatiu dels centres escolars que tendeixi a reforçar-ne i agilitzar-ne l'autonomia de gestió.
14. Suport constant als equips directius i docents dels centres escolars.
15. Incentius als equips estables i manteniment dels equips pedagògics consolidats.

2.5.2 Per una universitat catalana a Catalunya

2.5.2.1 Consideracions generals

La situació actual de les universitats catalanes és fruit de la nul·la planificació d'aquests darrers anys. Només en aquesta darrera legislatura, el Govern de la Generalitat ha fet tímids intents d'acordar conjuntament amb el Ministeri d'Educació i Ciència un intent de redefinició del funcionament i els objectius de les universitats catalanes. Aquí hi ha la primera apreciació que ERC fa en matèria d'ensenyament universitari: la Generalitat de Catalunya no té la darrera paraula a l'hora de fer els plans d'estudi i establir títols acadèmics i la seva homologació (art. 149, apartat 30, de la Constitució espanyola). Sense una autonomia real, de principi a fi, no pot haver-hi un model d'universitat catalana; potser sí en llengua catalana, però mai prou vinculada a la realitat social, cultural, econòmica i política del nostre país. A més, imposicions com **districte únic** més tard blanquejat com **districte compartit** per part del Govern espanyol, no tindrien sentit. **No pot haver-hi universitat catalana sense districte universitari català, que englobi els centres i equips humans existents a Catalunya, en un projecte d'universitat que, mitjançant la seva adequada planificació i ordenat desenvolupament, permeti l'optimació de recursos i respongui a les necessitats de la totalitat de la societat catalana.**

La segona consideració és que la política universitària de la Generalitat de Catalunya brilla per la seva absència. La improvisació, la manca d'un model real que respongui de forma integral a les necessitats de tot el cicle que cobreix l'ensenyament, comporta les paradoxes de la situació actual: mala planificació

territorial; no reforçament de les universitats podríem dir *perifèriques*; massificació de les aules; discriminació econòmica; números clausus forçats; poca informació i mala promoció de les noves especialitats; inexistent vinculació amb el món professional; nul·la capacitat d'investigació i recerca; manca d'equipaments; i el més greu, un professorat que, malgrat excepcions, necessita una formació addicional seriosa.
Finalment, cal dir que la política que la Conselleria d'Ensenyament ha portat aquests darrers anys no és fruit d'una voluntat de planificar i crear un model universitari català. L'impacte del Tractat d'Adhesió a la CEE, primer, i la desaparició de les fronteres laborals a partir de l'1 de gener de 1993, després, pot accelerar la descompensació que hi ha actualment entre el nivell acadèmic i professional de les universitats europees i les catalanes. En lloc, per tant, de reforçar, ampliar, millorar i descentralitzar l'oferta de les universitats públiques, s'opta des de la Conselleria d'Ensenyament per una sortida còmoda: el suport total i apassionat a la nova universitat privada Ramon Llull i la creació de la quarta universitat Pompeu Fabra, pensada com una mena de contrapès públic a la primera.
Davant el repte de la unitat europea, cal plantejar un model competitiu capaç d'estar a l'alçada de les millors universitats europees. Això només serà possible evitant la massificació, sense perjudici dels estudiants; assegurant els mitjans necessaris per portar la investigació a les universitats; i connectant el món acadèmic amb el món laboral i professional real.

2.5.2.2 La proposta d'ERC

La primera premissa d'ERC és que l'**ensenyament, i evidentment l'universitari, és un bé social públic, i per tant tots els ciutadans hi tenen dret, en igualtat de condicions.**
Això implica que independentment de la situació social, econòmica i laboral, tot estudiant té dret a accedir a la cultura, i en aquest cas, a la universitat. Per a ERC, l'única barrera d'entrada possible és l'acadèmica, mai la sòcio-econòmica. Actualment, el que podríem anomenar model universitari al Principat es distingeix per la discriminació sòcio-econòmica dels estudiants, ja que afavoreix aquells que poden estudiar sense treballar. Cada cop hi ha menys carreres i especialitats als horaris de nocturn. Podem parlar, doncs, d'una compressió de l'oferta i la complicació que comporten els horaris intensius de matí i tarda per a tots aquells que estan en situació laboral activa. Una altra discriminació és la territorial, que afecta tots aquells que no habiten a la conurbació de Barcelona o que no poden costejar-se els desplaçaments o una segona residència.
Davant d'aquesta situació, ERC proposa:

a. Universitat pública

El model d'ERC és la **universitat pública, gratuïta, científica i catalana**. La creença en una societat amb igualtat d'oportunitats ens porta a intervenir sobre el primer factor de socialització de valors, que és l'ensenyament, i en aquest cas apostem per un ensenyament públic i de qualitat, sense perjudici d'experiències mixtes. No és descartable la creació d'universitats mixtes, on s'estableix un règim de cooperació entre l'Administració i entitats privades com patronats, empreses, multinacionals, etc. És una experiència

positiva que pot ajudar a millorar la interdependència fins ara inexistent entre el món acadèmic, la investigació i la societat. Sempre, però, respectant la premissa bàsica de la no discriminació sòcio-econòmica. **El model de la Universitat Pompeu Fabra no pot respondre a una excepció o prova pilot per a elites: ha d'esdevenir la norma, el patró per a totes les universitats catalanes.**

Això implicarà l'augment de l'oferta de places i l'obertura de nous centres, ja que les universitats actuals no poden atendre la demanda.

Sobre la universitat privada, ERC creu que pot accelerar el ritme de dualització que s'està donant al nostre país. És a dir, una universitat pública massificada, amb poc nivell acadèmic i desconnectada del món laboral, davant d'una privada absolutament lligada al món de l'empresa (recordem el cas d'ESADE o IQS, que només estan a l'abast d'una elite). ERC planteja elements de correcció per reequilibrar el xoc social a mitjà i llarg termini que pot implicar la universitat privada a Catalunya:

1. Establir que, com a mínim el 50% dels estudiants seran becaris. Així introduïm un element intern de correcció social.

2. Crear un **règim d'imcompatibilitats per als professors**, ja que si no, les millors condicions de la universitat privada poden comportar una constant fuga de professors de la pública.

b. Reequilibri territorial

Descentralització no vol dir desconcentració. Fins ara el Govern de la Generalitat ha confós aquests dos conceptes. Ha de quedar clar que només la descentralització pot reequilibrar el nostre país. **Cal dotar les universitats anomenades perifèriques d'autonomia de gestió i planificació necessària perquè no esdevinguin simples extensions territorials.** Com dèiem abans, la centralització territorial de l'oferta universitària que s'ha donat fins ara esdevé una eina de discriminació econòmica i de desequilibri i empobriment de moltes zones del país.

Les universitats de Girona, que ja està aprovada pel Parlament, Tarragona, Lleida, Vic, Tortosa, i d'altres que caldrà definir en base a les necessitats territorials, socials i econòmiques, han de complir amb el mínim indispensable: tenir una oferta àmplia i racional, d'acord amb les necessitats de l'entorn. La política de desconcentració s'ha de portar amb entitats universitàries menors que responen a necessitats del moment o d'equipaments.

c. Investigació

Davant el dèficit que pateix la societat catalana i la quasi inexistència d'una societat científica catalana, només una reforma a fons i una reorientació de la funció de la universitat pot permetre superar aquest buit. Avui, la poca investigació existent està dins l'empresa privada i una part de la pública. La universitat té l'avantatge que permet un tipus d'investigació que cap altre grup o sector de la societat està disposat a portar a terme pel seus resultats incerts. **Com més es dotin d'equipaments i més es faciliti la investigació, la capacitat de produir, mantenir o atraure bons investigadors augmentarà.** També cal l'assumpció i creació de competències estatutàries al respecte i la catalanitat del Consell Superior d'Investigacions

Científiques (CSIC) i organismes annexes.

d. Propostes concretes

1. La injecció econòmica per part de la Generalitat a totes les universitats catalanes és urgent per poder portar a terme les reformes necessàries. La part destinada per la Generalitat i l'Estat espanyol, comparada amb la subvenció que reben a d'altres països europeus, no arriba en alguns casos al 15%. També cal tenir clar que la potenciació de la investigació a mitjà i llarg termini implica beneficis.

2. Per tal de **potenciar la investigació**, cal fixar les prioritats i l'elaboració de projectes de centre per respondre a allò que els pertoca en l'esquema de prioritats. El tractament diferencial dels diferents centres es basaria aleshores en aquestes prioritats i en el grau d'acompliment del projecte.

3. Caracterització legal del primer cicle amb opció del diplomat universitari amb les corresponents d'exercici professional reconegut. L'homologació del títol de diplomat per a les carreres de cinc o quatre anys s'equipararà a les considerades menors, és a dir, les de tres anys. Racionalitzarà la situació actual quant a títols acadèmics.

4. El tercer cicle ha d'entrar també en una planificació racional i periòdica, ja que fins ara la norma habitual ha estat la discontinuïtat i la disparitat. Cal planificar amb perspectiva i d'acord amb els projectes de centre, els temaris, tant els de doctorat com els mestratges.

5. Creació d'una **Universitat Catalana a Distància** que parteixi de continguts catalans i sigui, malgrat la redundància, planificada i estructurada des de Catalunya. Cal dir que actualment són uns 6 mil els estudiants del Principat que estan matriculats a la UNED (Universitat a distància espanyola). La viabilitat, doncs, és clara, més si se li dóna un sentit més progressista i s'apliquen els avantatges de les noves tecnologies, és a dir, un canal de televisió al seu servei, una emissora de ràdio, etc., tal com s'ha fet a d'altres països.

e. Professorat

En primer lloc cal deixar clar que **no es pot impartir docència sense investigació.** La necessitat d'anys sabàtics per al reciclatge i per integrar-se a projectes concrets ha de ser norma habitual. Hi ha tres propostes a destacar:

1. El principi general que ha de regir qualsevol projecte de renovació de la universitat és el d'**incentivació**. El tractament uniformitzador i homogeneïtzador actual impedeix distingir i elegir entre projectes profitosos i els que no ho són. Cal uniformar i homogeneïtzar per la base, és a dir, oferir les condicions mínimes necessàries a tothom.

2. Caldrà establir un **sistema d'incentius** que haurà de discriminar entre ells, de forma que els que més capital humà hagin acumulat puguin accedir, fixant per a tots ells uns nivells bàsics de dedicació i salaris que garanteixin un eficaç exercici de la seva funció, no solament a escales salarials elevades sinó també a facilitats per a la formació d'equips i a situacions docents més còmodes si així es requereixen.

f. Alumnat

Cal donar als estudiants la **capacitat d'incidir de forma real en els òrgans de decisió** i assumir el control de les parts de gestió que els afectin més direc-

tament. Així com complementar l'activitat docent, amb espais polivalents i equipaments que garanteixin l'existència d'un àmbit de convivència i debat universitari.
Control total per part de la Generalitat de la política de beques, i que es corresponguin a casos reals.

g. Esports

La inexistència de l'esport universitari respon a la manca d'un esport escolar en general. Ara bé, la nul·la planificació i sobretot la constant dissociació universitat-esport han de ser superades amb la **creació d'un centre de rendiment esportiu i les instal·lacions pertinents a cada universitat.** A banda de l'establiment d'un horari de classes que es pugui compatibilitzar amb els entrenaments.

h. La universitat nacional

Una universitat catalana vol dir una universitat nacional. Això implica que no només cal fer un esforç en la normalització lingüística, sinó que cal catalanitzar-ne l'àmbit i els continguts. Per a tal fi ERC proposa:
1. Creació d'un **Consell Interuniversitari dels Països Catalans**, que inclogui les universitats del Principat, la Universitat de València, la Universitat d'Alacant, la Politècnica de València, la Universitat de les Illes Balears i la Universitat de Perpinyà. La funció del Consell serà crear i coordinar un **espai universitari català,** amb l'homologació de títols, intercanvi d'experiències, elaboració de projectes conjunts, etc. També seria interessant l'elaboració d'un programa fix d'intercanvis, com l'Erasmus, entre les diferents universitats dels Països Catalans.
2. Adequació dels temaris de les diferents especialitats a la realitat social, nacional, cultural i política dels Països Catalans.
3. Donar un nou pas en la **normalització lingüística a la universitat.** Editar material bibliogràfic només en català o en una segona llengua d'ampli coneixement internacional, en aquest cas l'anglès. Facilitar el **reciclatge** a aquells professors que no utilitzen la llengua catalana. Incentivar econòmicament i acadèmicament l'ús de la llengua catalana per part dels professors. Fer una discriminació positiva a tots aquells alumnes que no hagin passat pels plans d'estudi que marca el Govern de Catalunya (caldrà passar una prova sobre el coneixement escrit, parlat i llegit de la llengua catalana).
4. Caldrà **informar de la realitat nacional catalana** a la resta d'universitats europees, per tal d'evitar que els estudiants que vénen en programes d'intercanvi com l'Erasmus interfereixin en el procés de normalització lingüística.
5. Potenciar els **seminaris de català** a les diferents universitats europees.

i. El procés d'unitat europea

El procés d'unitat europea comportarà el lliure trànsit acadèmic i sobretot professional, i per tant caldrà homologar i adequar els temaris, especialitats i itineraris. Així com establir convenis concrets amb diferents universitats europees, d'acord amb la complementarietat dels plans d'estudi. Promoure intercanvis temporals de professorat amb d'altres universitats europees.
1. Donar rol de **cooficialitat** en determinats àmbits i especialitats a la llengua anglesa. D'aquesta manera es tendirà a la normalitat lingüística desit-

jable, amb una llengua nacional, el català, i una d'àmbit internacional, l'anglès. Aquesta proposta solucionaria el problema de molts alumnes estrangers que arriben a les nostres universitats.

2.6 Benestar social i drets de les persones

2.6.1 Sanitat

Els drets fonamentals de l'home són el dret a la salut, el benestar social, l'ensenyament i el treball. Per tant, des d'ERC creiem que assolir millores en aquestes àrees ha de ser un objectiu prioritari. Per això defensem un sistema sanitari que vagi no només al guariment de la malaltia sinó que incideixi en la prevenció de la salut.

La promoció de la salut i la prevenció de la malaltia són tasques compartides amb sanitat i benestar social. **Si volem intentar arribar a l'any 2000 amb un estat físic saludable, social i mental, haurem d'instaurar models de conductes saludables a tots els nivells educatius, des de l'educació primària fins als estudis universitaris.**

Segons dades de la CEE, a Catalunya existeixen 750.000 persones, més d'un 10% de la societat catalana, que no arriben a uns ingressos mínims de 500.000 pessetes l'any, la qual cosa està considerat per la mateixa CEE com un estat de pobresa relativa. Creiem que aquesta xifra és terriblement greu i que sense solucionar el tema d'un correcte finançament del nostre país, actualment depenem de l'almoina del Govern de Madrid, cap govern de la Generalitat pot arribar a solucionar-ho. L'ofegament econòmic que pateix Catalunya dificulta enormement el desenvolupament i funcionament correcte del sistema sanitari català.

Per a ERC és una obligació efectuar la denúncia d'aquest fet, i lluitar per assolir una hisenda pròpia.

La **prevenció** de la malaltia és fonamental sota el nostre punt de vista. Tenim a Catalunya assignatures pendents com la prevenció dels accidents de treball, dels accidents de trànsit, prevenció del tabaquisme, les drogodependències, l'alcoholisme, i ens cal insistir en una tasca normativa més eficaç, revisar les normes actuals i, almenys, exigir el compliment de la normativa vigent. **ERC defensa un model sanitari universal, el dret efectiu a la salut de tots els ciutadans, per als quals propugna que els poders públics facin efectiu tal dret homologant les dotacions, a tal efecte, a la mesura dels països europeus.**

A nivell de l'assistència primària, per a ERC és molt important accelerar la implantació de la reforma de les **ABS (àrees bàsiques de salut)**, que el govern de CIU està aplicant amb una lentitud exasperant, instaurant a tots els CAP (centres d'assistència primària) el sistema de visites concertades, evitant la massificació de les consultes i, en conseqüència, les llargues cues que han de patir els malalts. S'ha de generalitzar l'ús de l'historial clínic, únic (dins de cada CAP), bàsic per aconseguir una correcta tasca assistencial dels professionals de la sanitat.

És molt important aconseguir a tots els **CAP** una millora dels serveis d'anàlisis clíniques, radiologia, etc., així com instaurar-hi la presència

d'odontòleg, psicòleg i assistent social.
També és molt important potenciar la interrelació entre els hospitals de referència i els CAP amb l'intercanvi d'informació, sessions clíniques conjuntes, reciclatge del personal, etc.
Quant a la medicina hospitalària, que a Catalunya, en l'aspecte tècnic, assoleix un nivell bastant bo homologable als altres països de la CEE, resulta deficitària en les condicions ambientals en què es desenvolupa. Hi ha pocs estímuls per als professionals sanitaris, les condicions de treball no són gratificants, hi ha llargs torns d'espera per part dels que han d'accedir a intervencions quirúrgiques, poca qualitat del servei hoteler, col·lapse del servei d'urgències dels hospitals, etc. En gran part, tot aquest desgavell ve donat pels desajustaments que es produeixen a nivell de l'assistència primària.
ERC creu que **s'ha de millorar la gestió dels hospitals, aplicant uns criteris professionals, descentralitzadors i desburocratitzadors, demanant i exigint resultats als responsables gerencials, evitant que es malbaratin els diners per negligència en la gestió dels hospitals.**
També és important la integració de les especialitats que actualment es fan als ambulatoris dins dels serveis hospitalaris, evitant la duplicitat de visites i de proves complementàries que actualment es produeixen i que només augmenten les despeses sanitàries i els desplaçaments dels malalts.
Millorar les condicions de feina dels professionals és també una altra actuació que cal dur a terme per fer més atractiva la feina hospitalària.
Un altre aspecte on s'ha d'incidir és la **millora dels recursos dels hospitals comarcals,** importantíssims dins l'actual mapa sanitari català, i eliminar les traves burocràtiques que afecten l'usuari: p10, receptes, etc.
Finalment, pel que fa als temes que afecten l'àmbit hospitalari, és important fer complir els controls de qualitat que ja estan legalitzats i que, en molts casos, s'incompleixen.
Per a ERC és important crear un **servei d'ambulàncies** que recullin els malalts greus, ja que les actuals no tenen els mitjans adequats ni el personal qualificat per a aquests casos.
Creiem que amb aquestes millores es podrien salvar moltes vides humanes.
L'activitat investigadora, d'altra banda, és actualment molt minsa a Catalunya en relació a altres estats de la CEE. Cal, doncs, potenciar la investigació si volem assolir com a poble el nivell de desenvolupament i d'innovació d'altres països industrialitzats, i per això és prioritari dotar els hospitals, centres de salut, etc., dels recursos econòmics que siguin suficients per a aquesta activitat de recerca.
L'Administració ha de vetllar perquè la **formació mèdica continuada** sigui una realitat, facilitant els mitjans necessaris. És imprescindible que cada lloc de treball col·lectiu tingui una biblioteca (estadísticament s'ha comprovat que la lectura és l'instrument predilecte dels treballador sanitaris), i així mateix l'Administració ha de vetllar també perquè el volum de tasca assistencial permeti les activitats de FMC, ja sigui dintre de les seves institucions o en curts períodes de cursos de reciclatge a l'exterior del seu lloc de treball.

ERC dóna suport al model de **salut mental** que permet l'atenció coordinada i integrada dels diferents moments evolutius i situacions psicopatològiques, dins d'un sector geodemogràfic de la població, permetent una disminució dels internaments gràcies a una millor assistència dels estats psicòtics prèviament i/o després de l'alta, i tractar altres diagnòstics menys greus d'una manera més personalitzada a nivell ambulatori. En aquest sentit, denunciem l'aturada del desplegament d'aquests models a tots els nivells.

Cal també augmentar els recursos que es destinen a la salut mental per poder incrementar la dotació de personal, ja que això permetria disminuir les llistes d'espera, i alhora evitar l'abús de medicació com a substitut de la manca de temps dels professionals.

ERC proposa la **creació i potenciació de les unitats d'hospitalització de salut mental dels hospitals generals de la xarxa pública**. És important reduir l'hospitalització amb règim d'internat dels malalts mentals, potenciar els recursos ambulatoris, els habitatges assistits, els hospitals de dia. Creació d'una autèntica xarxa de psico-geriatria i de psicologia infantil, actualment inexistent. Alhora, és bàsica la creació de centres ocupacionals per a la reinserció social dels malalts mentals.

Finalment, pel que fa al polèmic **Informe Abril Martorell**, ERC està d'acord amb part de les propostes de l'informe però no amb les solucions.

Les propostes que fa l'Informe Abril són:

1. Descentralització dels diferents nivells de decisió i direcció de la sanitat. Per a Catalunya, aquesta és una resolució decisiva, ja que actualment les competències suposadament transferides de sanitat són en molts aspectes una farsa, i depenem en molts casos de les decisions del Govern de Madrid.

2. Utilització per part de l'Administració de tots els mitjans existents, públics i privats. Això no vol dir privatització sinó participació dels mitjans no públics sota el control normatiu de l'Administració en forma de concerts pactats.

Això vol dir no malbaratar els recursos.

3. Formular propostes per racionalitzar l'assistència farmacèutica i reduir els costos tot vetllant per les necessitats de les poblacions de risc. Evidentment, ERC està totalment en contra de qualsevol solució que suposi que els pensionistes hagin de pagar les receptes.

Les solucions que ERC proposa són les següents:

1. Educació farmacològica del metge.

2. Lluitar contra el frau.

3. Evitar el bombardeig publicitari dels laboratoris farmacèutics.

4. Disminució del petitori, deixant els productes realment útils, i evitar que per un mateix preparat hi hagin diversos noms comercials. Amb aquestes dues mesures es podrien reduir les llistes de medicaments en un 70%.

5. Augmentar la despesa sanitària, ja que, en contra del que diu l'Informe Abril, gastem poc en comparació a altres països europeus ja que estem molt per sota de la mitjana.

Per acabar, creiem que és difícil deslligar el programa sanitari del de benestar social, ja que en moltes àrees l'un incideix sobre l'altre i, a més, s'ha de vetllar perquè l'increment constant dels costos de la medicina assistencial

no ofegui la medicina preventiva i la cultura de la salut, bàsica per al desenvolupament de tota societat de progrés.

2.6.2 Serveis socials

Els serveis socials, mitjançant la intervenció de personal preparat i amb el suport d'equipaments i recursos adients, **tenen la finalitat d'oferir als ciutadans els serveis i les prestacions necessaris per a una existència digna i justa, prestar suport personal d'informació, orientació i ajut a tots els ciutadans i prevenir la marginació.**

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya ens atorga competències exclusives (potestat de legislar, reglamentar i executar, art. 9) en funcions i associacions benèfico-assistencials, assistència social, promoció de la dona, protecció i tutela de menors; i competències compartides (art. 17) en el desenvolupament legislatiu i la legislació bàsica de serveis socials.

Pel que fa als serveis socials dependents de la Seguretat Social, la Generalitat té limitades les competències per la Llei de Bases de la Seguretat Social.

La Llei de Serveis Socials (26/85) és el marc jurídic del Principat té per objecte ordenar, estructurar, promoure i garantir els serveis socials.

Les àrees d'actuació dels serveis socials (art. 5), esquemàticament, són:

- Infantesa
- Adolescència i joventut
- Vellesa
- Minusvalies (físiques, sensorials, psíquiques)
- Discriminació (dona, Sida, drogodependències, delinqüència, refugiats i urgències socials).

Hi ha, però, altres necessitats socials que no són competència exclusiva dels serveis socials, però en què també intervenen: habitatge, nivells d'instrucció, aspectes de salut, economia familiar, etc.

En resum, la Generalitat ha de planificar, ordenar o reglamentar, coordinar el sector públic i el privat, elaborar estudis i investigacions, prestar els serveis propis i de la Seguretat Social, mitjançant l'ICASS.

El Govern de la Generalitat, però, no té competència per regular les prestacions socials (pensions de jubilació, no contributives, vellesa, disminuïts,...).

2.6.2.1 Estructuració dels serveis socials

Segons la Llei de Serveis Socials, aquests s'estructuren en:

a) Serveis socials d'atenció primària (SSAP): són els que estan més a prop de l'usuari i de l'ambient familiar i social. Tenen caràcter polivalent i territorial. Realitzen tasques d'informació, promoció i desenvolupament comunitaris, gestionen serveis d'atenció domiciliària i orienten els ciutadans cap als serveis socials especialitzats o els serveis de benestar social corresponents. Són competència dels ajuntaments i estan subvencionats per la Generalitat.

b) Serveis socials especialitzats: constitueixen el nivell d'atenció específica adreçada al diagnòstic, tractament, rehabilitació dels dèficits socials,

etc. Si s'escau, poden prestar serveis de dia, residencials o altres. A aquests serveis especialitzats s'arriba a través dels SSAP o d'altres serveis. Són competència de la Generalitat.

2.6.2.2 La realitat social catalana actual

La societat catalana presenta actualment necessitats greus que reclamen una atenció urgent en màteria d'assistència i prevenció (drogodependència, Sida, violència, conductes antisocials, pobresa, maltractaments infantils, etc.)

Algunes de les dades sobre els casos detectats ens porten a creure que, a diferència dels països centroeuropeus i nòrdics, l'**Administració de Catalunya no ha fet una planificació ni una posterior execució d'una política assistencial adient.**

Alguns dels estudis publicats assenyalen que el 15% de la població catalana (750.000 persones) són considerades pobres (la CEE defineix com a pobre aquella persona que rep uns ingressos inferiors a la meitat de la renda mínima d'una població); el 1,6% (unes 75.000 persones; 25.000 famílies) viuen en l'extrema pobresa. Per altra banda, unes 92.700 persones són més grans de 65 anys, de les quals el 77,5% té una mitjana de cobertura econòmica de 34.000 pessetes al mes, 92,5% de les quals manifesta que la seva màxima preocupació és la manca de recursos econòmics; per altra banda, més de 5.000 nens reben maltractaments per part dels seus progenitors o de l'entorn familiar immediat; el nombre d'analfabets funcionals és de 2.600.000 persones. Paral·lelament Catalunya és el país d'Europa amb major nombre de drogodependents i de malalts de Sida.

Tots els estudis que es fan públics es limiten a mostrar la infrastructura existent i de nova creació, així com les xifres de casos que han rebut algun tipus d'intervenció, però no mostren quina és la realitat, és a dir, el nombre total de casos que necessiten assistència, i que per rebre-la caldria una ampliació dels recursos i dels pressupostos.

Qualsevol opció que pretengui ser d'esquerres ha de garantir assistència i prestacions justes i suficients per a tothom, així com prevenir les situacions de marginació.

Els recursos actualment existents i els pressupostos destinats a benestar social són insuficients per pal·liar els problemes reals i fer una tasca preventiva. I encara han estat retallats per desviar-los cap a les obres olímpiques. ERC, que té com a objectiu aconseguir la independència de Catalunya, considera que amb els diners depredats per l'Estat espanyol és possible fer front a la problemàtica social existent a Catalunya, poder fer una millor planificació i executar una bona tasca de prevenció. Malgrat tot, però, mentre no assolim la independència caldrà per donar una millor resposta social a les problemàtiques existents.

2.6.2.3 Propostes d'ERC per als principals grups de població als quals cal prestar una atenció especial

a. Infantesa i família

1. Tasca informativa i formativa sobre la importància del paper dels pares en l'educació dels nens i la necessitat de preparar-los per a aquesta

tasca importantíssima.
2. **Atenció des de l'embaràs** tant des del punt de vista sanitari com psicològic.
3. Millorar els serveis de les **escoles bressol**, assegurant la formació adient del personal.
4. Tasca de **formació permanent dels pares.**
5. Detectar les **famílies en situació de risc** a través de les escoles, APA, EAIA, EAP, serveis socials d'assistència primària, hospitals, etc, i actuar de forma ràpida i eficaç.
6. Estudiar des del punt de vista bio-psico-social les necessitats de les **famílies que es consideren en situació de risc** i buscar-hi solucions rehabilitadores sempre que sigui possible. En cas contrari posar els nens sota tutela pública.

Entre els programes d'ajut cal considerar:
7.**Acords** amb l'INEM per **millorar les capacitats laborals** tant dels homes com de les dones, especialment a aquells que es troben en inferioritat de condicions.
8. Tramitació de **rendes mínimes d'inserció**, quan es consideri que no hi ha altres possibilitats.
9. **Ajuts per a habitatges** en col·laboració amb el Patronat Municipal de l'Habitatge i/o ADIGSA, de la Generalitat. Construcció d'habitatges socials i rehabilitació d'habitatges degradats.
10. Potenciació de les **escoles d'adults.**
11. Beques per a **menjadors escolars.**
12. Serveis per atendre nens que surten de l'escola quan tots dos pares treballen.
13. Promoure **voluntariat** que, adequadament proposat, pugui fer-se càrrec dels nens i també oferir ajut econòmics, quan calgui, a famílies (oncles, avis, etc.)
14. En el cas de **mares soles**, oferir suport psicològic que els permeti afrontar l'educació dels fills, així com altres recursos que els calgui.
15. **Equips de suport i profilaxi psicològics** al personal docent de les escoles i grups de treball amb els pares per ajudar-los a entendre i tractar els fills en els diferents moments de la seva evolució.

ERC també proposa un subsidi de **maternitat** digne durant el primer any de vida de l'infant, tenint en compte la importància d'aquest període de vida en el desenvolupament psico-sòcio-afectiu.
En els casos d'**infantesa maltractada**, ERC, emparant-se en la nova Llei sobre Mesures de Protecció dels Menors Desemparats i de l'Adopció, la qual ha estat enriquida per esmenes presentades per ERC, proposta fer-la complir, augmentant els recursos d'infrastructura i de personal adequadament especialitzats i vetllant perquè en els casos d'acolliment familiar i d'adopció es faci una bona selecció de les famílies o persones i se'n garanteixi la preparació permanent per evitar fracassos i canvis. Cal evitar, tant com es pugui, els trasllats d'un centre a l'altre i garantir la màxima estabilitat per a l'infant i l'adolescent.

b. Vellesa

ERC considera que cal fer un estudi de tota la població major de 65 anys per conèixer-ne la situació econòmica i familiar, les condicions de l'habi-

tatge, l'estat de salut, la capacitat de valer-se per ells mateixos i, en els casos que es troben amb les capacitats minvades, si reben algun tipus de cura, de qui i si n'hi ha prou. Un cop es coneguin quines són les primeres necessitats reals d'aquesta població, calen els serveis necessaris en:

1. **Residències geriàtriques** per als que estan malalts i ningú se'n pot fer càrrec.
2. **Residències assistides** per als que es poden mig valer.
3. **Residències** per a les persones que es troben soles.
4. Serveis d'**assistència a domicili** amb servei de neteja, menjador i atenció mèdica per a les persones que encara gaudeixen d'una certa autonomia.
5. **Centres de dia** amb servei de menjador inclòs, per als casos que, malgrat viure amb els fills, aquests treballen durant el dia.
6. Potenciar el **servei de voluntariat** per fer companyia i, especialment per al cap de setmana, perquè els fills que tenen cura d'avis que no es puguin valer per ells mateixos puguin disposar d'algun cap de setmana o d'alguns dies de vacances.
7. Fomentar i facilitar la **participació de la gent gran** en els centres ja existents per a gent de totes les edats a fi que això serveixi d'enriquiment mutu i retardi el deteriorament dels més grans.
8. Campanyes de **sensibilització i corresponsabilització** de la societat cap a la realitat de la gent gran.

ERC considera que **les pensions han d'estar igual o per sobre del salari mínim interprofessional,** sempre que aquest respecti el principi de suficiència. Així mateix, les seves variacions han de venir marcades per l'aplicació d'un índex de preu al consum real que mantingui una capacitat adquisitiva real. El preu de les atencions que necessita la gent gran haurà d'estar a l'abast de les pensions.

c. Dones

ERC entèn que la igualtat d'oportunitats de la dona parteix del fet que **la dona ha de rebre el mateix tracte, social, laboral i cultural, que l'home**. Cal avançar en aquests aspectes en el si de la societat catalana. Per això proposem les mesures següents:

1. Fer efectiva la **coeducació** a la infantesa, a les aules d'EGB, als llibres de text, a l'educació en el lleure i a la família.
2. Que la dona jove, a la universitat, a l'empresa, a la família i als centres d'esbarjo, rebi un **tracte no sexista** que ressalti els valors d'igualtat. Que es disposi de **centres de planificació familiar**, centres culturals, esportius i formatius suficients de qualitat.
3. **La dona embarassada** ha de rebre atenció psicològica, social i sanitària perinatal dins del CAP amb equips pluridisciplinars adequadament preparats. Cal que la cura dels fills sigui una **tasca compartida** per la parella i assegurar les garanties i prestacions que permetin atendre els fills en totes les seves necessitats bio-psico-socials.
4. Que la dona en el **món laboral** rebi el mateix tracte que l'home en funció de la seva categoria professional. Vetllarem especialment per les dones que treballen al camp, que fan feines de neteja o petits treballs d'economia submergida. Donarem el marc legal adient per a aquests treballs,

regularitzant-los i adequant-los a les necessitats de la societat en què vivim.
5. Garantir que la dona i els infants en el si de la família gaudeixin de tota la protecció que mereixen com a éssers humans.

d. Disminuïts

Dintre d'aquest grup hi ha els disminuïts físics, sensorials i psíquics, però entre aquests darrers, si bé a nivell de l'Estat espanyol s'hi inclouen els psicòtics, no és així per a les lleis de Catalunya quan el nivell intel·lectual és inferior al terme mig, malgrat que és prou evident que un psicòtic no té capacitat de funcionar mentalment de forma normal. Tenint en compte això, **ERC reconeix el malalt psicòtic com a dismunuït psíquic perquè pugui acollir-se al mateix règim de prestacions i serveis a què tenen dret els disminuïts.**

Tampoc no hem de perdre de vista que una política adequada en la promoció de la integració social dels minusvàlids s'emmarca dins d'una política més general que tingui com a objectiu de fons llimar les desigualtats socials i fer de la nostra societat un lloc on tothom, independentment de la seva condició social, sexe, raça, minusvalia, etc., pugui tenir les mateixes oportunitats.

Així doncs, pensem que totes les iniciatives parlamentàries i d'execució que s'endeguin al llarg de la pròxima legislatura en aquest àmbit de treball han de tenir les següents línies de fons:

1. El compliment estricte de la **Llei de supressió de barreres arquitectòniques i accessibilitat** aprovada recentment, així com d'altres normatives ja existents, com el decret 100/84. Instar -i assessorar, si cal- els ajuntaments en aquesta línia.
2. Agilització, desburocratització, coordinació i apropament a allà on es donin les necessitats dels serveis socials. **Augment de les prestacions i ajudes** a tots els nivells: compra de materials específics imprescindibles, programes d'escolarització, formació, inserció laboral, etc.
3. Intensificació de les experiències d'**integració educativa**, amb més personal especialitzat -de suport als alumnes, mestres i pares-, i amb la creació de tot el material necessari per poder seguir les classes amb normalitat. Atenció a la formació d'adults.
4. Campanyes de **prevenció** i mesures per disminuir factors de risc objectiu (especialment en accidents de trànsit i laborals). Suport a la investigació.
5. Dins d'una política global de promoció de l'ocupació, atenció a la importància de la **integració laboral.** Recomanar, assessorar i donar suport a les empreses perquè incloguin, seguint la LISMI, treballadors minusvàlids. Recerca de noves opcions laborals i promoció de les ja existents. Atenció a la formació professional.
6. Facilitar l'**accés del cec al món de la informàtica** com a via d'apropament a la informació i com a eina d'integració laboral. Elaborar, amb les firmes comercials corresponents, un bon sintetitzador de veu en català. Dotar algunes biblioteques de la xarxa pública de lectors òptics.
7. Promoure l'**accés a activitats lúdico-culturals**: reconeixement tàctil en museus, una filmoteca (amb comentaris per a cecs), maquetes in situ de monuments o edificis d'interès, mapes en relleu, etc.
8. Fomentar la **normalització lingüística i cultural catalana** entre les per-

sones amb problemes de visió. Elaborar materials per a l'aprenentatge del català. Gravació d'obres literàries. Instar i assessorar l'ONCE per tal que inicïi la normalització del català en el seu si.

e. Drogodependències

Les drogodependències (inclosa l'alcoholisme) tenen una repercussió social directa sobre la societat: Sida, delinqüència, accidents de trànsit, augment de pensions d'invalidesa prematura, etc., i per això cal dedicar-hi una atenció molt especial i posar èmfasi en la prevenció.

1. **Profilaxi** a nivell familiar des de l'embaràs
2. Seguiment oportú del **fracàs escolar.**
3. Incrementar els **centres de desintoxicació i de rehabilitació** amb professionals ben preparats.
4. **Suport a les famílies** que tenen algun membre afectat.
5. **Tallers** de tipus cooperativa on puguin treballar els malalts que estan en procés de rehabilitació.
6. **Convenis amb empreses** per facilitar la reinserció laboral dels malalts rehabilitats.

f. Sida

Cal fer una **tasca preventiva** per tal d'evitar que aquesta malaltia vagi augmentant.

Entre aquestes tasques de prevenció hi ha:

1. **Profilaxi** a nivell familiar, des de l'embaràs.
2. **Campanyes** a l'abast de tota la població perquè es prenguin les mesures adients per evitar la proliferació de la malaltia.
3. Elaborar un **cens de persones dedicades a la prostitució** per tal de sotmetre-les a examen sanitari periòdic.
4. **Subsidi** per a les persones afectades de Sida dedicades a la prostitució i que no tinguin una altra font d'ingressos per tal que no la continuïn exercint.
5. Per a les persones afectades de Sida que, conscientment, continuïn exercint activitats que afavoreixin la propagació de la malaltia, caldran **mesures dissuassòries** des del punt de vista legal.

Pel que fa al tractament, cal diferenciar els portadors del virus dels malalts afectats.

Des del punt de vista social, considerem, d'acord amb la resolució 103/3, publicada al Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya núm. 13, del 12 de febrer de 1991, que, a part de les mesures sanitàries oportunes, cal:

1. Respectar el **dret a la intimitat**, és a dir, no fer públic el diagnòstic del malalt o portador del virus de la Sida sense el seu consentiment.
2. Que mentre **el malalt de Sida** estigui en condicions de desenvolupar un treball o activitat, **no sigui discriminat** en raó de la seva malaltia.

Per altra banda cal:

3. Avaluar les necessitats derivades de la població afectada i fer una **planificació** per tal que els recursos sòcio-sanitaris responguin a les necessitats reals.
4. **Programa de formació continuat per als professionals** que han d'atendre aquest tipus de problemàtica.

g. Lliure opció sexual

La lliure opció sexual ha de ser un dret irrenunciable de tota persona que formi part d'una societat democràtica i avançada. Perquè això sigui possible sense que apareixi el fenomen de la discriminació, i tenint en compte la problemàtica actual al nostre país i al món en general, cal dur a terme mesures concretes:

1. Multiplicació dels esforços, recursos i pressupostos per a la **lluita contra la Sida** en quatre vessants:
- Prevenció
- Assistència sanitària
- Investigació
- Suport psicològic i social als afectats per la malaltia.

2. **Reconeixement i equiparació de les parelles de fet** amb independència de l'orientació sexual dels convivents.

3. Incorporació de **programes d'informació sexual a tots els nivells de l'ensenyament** dels centres d'EGB, BUP, FP, etc. Eliminar totes les referències sexistes a l'ensenyament.

Al mateix temps, i dins d'una política més àmplia que tingui per objectiu establir les bases per a una societat no discriminatòria, cal dur a terme dues actuacions urgents:

1. **Creació del Departament per a la Igualtat Social** per garantir els drets dels grups de la població que requereixen una atenció especial: dona, joves, estrangers, gent gran, lliure opció sexual, etc.

2. **Acció institucional global contra la discriminació per la diferència** (raça, parelles de fet, creences, etc.).

h. Immigració

El procés de descolonització de l'anomenat Tercer Món sovint ha estat estrictament formal, reduint-se a l'àmbit polític i deixant de banda l'econòmic. Les antigues colònies han continuat patint, després d'una independència sovint feta a desig i mesura de les antigues metròpolis, el manteniment de l'espoliació dels seus recursos i una total dependència econòmica, generant una pobresa i misèria de la qual només escapen unes petites minories benestants.

L'elevada natalitat d'aquests països, unida a la baixa esperança de vida, provoca cada cop més l'exili econòmic de milers de persones, particularment joves, que es veuen atretes per la imatge d'opulència i benestar dels països desenvolupats.

Catalunya, emmarcada en l'àrea de l'Europa Occidental, és una de les zones receptores d'aquests milers d'immigrants o exiliats econòmics, que són desaprensivament utilitzats com a exercici laboral de reserva tot aprofitant-se, en uns casos, de la seva manca de documentació, i gairebé sempre de la seva necessitat d'acceptar qualsevol mena de treball i condicions laborals.

La desestructuració social existent al nostre país, amb l'existència d'importants bosses de pobresa, porta a una part dels amplis sectors marginats cap a activitats delictives. En aquesta situació de desesperació, a cavall de la fam i l'amenaça d'expulsió, és fàcil que hi caigui també una part constatable sempre molt minoritària de la immigració. En aquest context, la

immigració pot ser utilitzada per fugir d'estudi tot intentant amagar les raons últimes del problema, que no són altres que la segregació i les desigualtats econòmiques i socials.

Les actituds racistes i xenòfobes que periòdicament i, per sort, de forma localitzada, apareixen en el si de la nostra societat, són un perill potencial que cal prevenir en tant que hi ha sectors socials i fins i tot polítics previsiblement interessats a atiar.

El fet que Catalunya estigui mancada de sobirania política ens priva de tenir una legislació sobre immigració que asseguri el respecte als drets humans, econòmics i socials dels immigrants, tot possibilitant alhora la seva natural integració en el si de la nostra col·lectivitat nacional.

Malgrat les limitades competències del marc legal actual, la Generalitat ha de vetllar perquè s'asseguri escrupolosament el respecte als drets humans de tots els ciutadans que viuen a Catalunya, sigui quina sigui la seva situació legal, posant al seu abast tots els serveis socials que calgui.

Els treballadors immigrats, en general, pateixen greus problemes com ara la dificultat d'aconseguir permisos de treball, habitatges dignes, escolarització adequada per als seus fills; la impossibilitat d'accedir a prestacions econòmiques; el difícil accés al coneixement i aprenentatge de la llengua catalana, etc.

ERC és conscient que cal establir una política sobre immigració en una doble direcció: d'una banda, **ajudar els països del Tercer Món per impedir que els seus ciutadans hagin d'exiliar-se per motius econòmics**, i de l'altra, **garantir que aquells que s'estableixin a Catalunya, igual que els ciutadans del nostre país, puguin viure-hi dignament i sense cap mena de discriminació.**

ERC proposa, doncs:

1. Que la Generalitat forci el marc legal i elabori una política global i pròpia sobre immigració.

2. Que la Generalitat inclogui en les seves prestacions socials i econòmiques tots els residents al nostre país, independentment de la seva situació legal.

3. Que la Generalitat doni suport a les institucions no governamentals que treballen en aquest camp.

4. Que la Generalitat potenciï un ensenyament basat en la democràcia i la tolerància, que respecti la diversitat cultural i alhora ofereixi a tots els ciutadans els elements necessaris per al coneixement de la llengua i la cultura pròpies del nostre país.

5. Que la Generalitat destini el 0,7% del seu pressupost anual al desenvolupament econòmic del Tercer Món, tot coordinant la seva política d'ajut amb el conjunt dels països europeus.

Esquerra Republicana de Catalunya s'adhereix, en aquest sentit, als acords de la Convenció Internacional per a la Protecció dels Drets de Tots els Treballadors Immigrants i Membres de les seves Famílies.

2.7 Per una política de joventut integral, participativa i sobirana

2.7.1 Joventut, societat, nació i política de joventut

Per definir quina ha de ser l'actuació d'un govern en qualsevol sector social, cal primer una definició eficaç del col·lectiu ciutadà objecte d'aquesta intervenció política. Breument, **podem definir els joves com una classe social, ja que es tracta d'un període de la vida de les persones que determina un conjunt de problemàtiques específiques, que es poden agrupar en dues grans necessitats: d'una banda la independència personal, i de l'altra la participació dins el conjunt social, o socialització del jove.**

Tota política de joventut eficaç es construeix a partir de l'aplicació de solucions a les grans qüestions que afecten i/o preocupen els joves: associacionisme, lleure, accés a la cultura, treball, habitatge, així com sexualitat, objecció i altres qüestions relacionades amb el desenvolupament dels drets personals. Per contra, bona part dels factors que condueixen a la marginació i a les conductes antisocials són degudes a l'aplicació de polítiques inadequades, o la inexistència d'aquestes.

Al nostre país, a més, intervé una situació prou analitzada en el conjunt del programa que aquí cal remarcar: la nació catalana no compta amb estructures d'estat pròpies. Aquest factor no és només negatiu perquè limita les capacitats d'actuació del govern català, sinó que crea dificultats accessòries a la incorporació del jove dins la societat, i gairebé impossibilita la relació i el treball conjunt entre els joves, les associacions i les institucions de les diferents parts de la nació catalana.

2.7.2 Per una veritable política de joventut

Malgrat les dificultats apuntades per a una política de joventut eficaç, derivades de la nostra situació de dependència nacional, cal anotar que el Govern de la Generalitat de Catalunya disposa de competències exclusives en les grans àrees següents: joventut, habitatge, cultura, esports i lleure, i promoció de la dona.

La continuada, i reforçada de vegades, intervenció del Govern espanyol, sense una opció estratègica de superació d'aquesta subordinació institucional per part de l'actual Govern català, ha incidit negativament en les possibilitats d'una actuació plenament pròpia. Aquest *handicap* s'ha unit durant aquests dotze anys en una reiterada incapacitat de coordinació i cooperació amb el teixit ciutadà. Ha estat una política de joventut definida per la seva ineficàcia i la seva voluntat continuada de protagonitzar actuacions de façana i de lluïment. Una acció de govern preocupada gairebé només a dotar els joves dels clàssics mecanismes de lleure: xarxa d'albergs de joventut i programes de vacances.

És així com ens trobem l'any 1992 amb un col·lectiu juvenil on s'han consolidat factors de desarrelament i marginació social que condueixen, en situacions extremes, a conductes antisocials: drogaddicció, actituds vio-

lentes o delinqüència. Així com al manteniment de les greus mancances de la joventut de les zones rurals.

Es fa necessari i urgent, doncs, posar en pràctica una política de joventut que respongui a les grans necessitats dels joves: accés a la formació i a la cultura, lluita contra l'atur i el treball irregular, consecució d'habitatges dignes, així com a la necessària socialització del jove i la seva participació de forma organitzada o associativa en el teixit ciutadà, i per tant la seva participació activa en el futur nacional del país.

Una política de joventut que centri la seva estratègia en aquesta necessitat és una aposta de futur insubstituïble per al país.

2.7.2.1 Secretaria de Joventut i política sobirana

Des d'una perspectiva d'esquerres, socialment avançada, s'ha de concebre la política de joventut com a fruit de la coordinació de totes les intervencions del govern que afecten els joves, és a dir, una política integral de joventut a Catalunya. Això implica tres mesures institucionals d'urgència.

1. Creació d'una Secretaria de Joventut, interdepartamental, amb plena participació dins el Consell Executiu de la Generalitat, que vetlli per l'òptima aplicació dels plans i programes de joventut, coordinant tots els departaments implicats, i en col·laboració amb les altres institucions públiques i organitzacions representatives de la joventut a nivell del territori del Principat. Aquesta Secretaria de Joventut substituiria l'ineficaç model actual d'una Direcció General de Joventut dependent del Departament de Presidència.

2. Defensar a tots els nivells les **competències exclusives en matèria de joventut del Govern català**. Iniciar les accions polítiques i institucionals necessàries per tal de posar fi a les interferències negatives del Govern espanyol en la futura política de joventut catalana; per tant, aconseguir la desaparició del *Instituto de la Juventud* i altres organitzacions espanyoles similars del nostre territori: la seva existència i intervenció al nostre país no només crea duplicitats innecessàries i absurdes, sinó que són nacionalment inadmissibles. En aquest idèntic sentit, donar tot el suport al Consell Nacional de la Joventut de Catalunya a la plena representativitat internacional al marge del *Consejo de la Juventud de España*.

3. Cercar amb la resta de **governs autonòmics de la nació catalana** mecanismes de mútua relació, d'intercanvi d'informacions i de cooperació institucional per tal d'aconseguir -transitòriament- unes polítiques de joventut interrelacionades i amb objectius similars per a tots els joves dels Països Catalans.

2.7.2 Pla Nacional de Joventut

Cal posar en marxa un gran Pla Nacional de Joventut per a aquesta dècada que desenvolupi al màxim les actuals competències, fins arribar a l'assoliment d'un estat propi dins l'Europa unida.

Aquesta Pla Nacional de Joventut d'ERC assumeix i desenvolupa els principals eixos de la **Carta de la Joventut Catalana**, document que recull l'anàlisi i les propostes sorgides en el 2n Congrés de la Joventut Catalana, i que va ser aprovada per l'Assemblea General del Consell Nacional de la

Joventut de Catalunya, CNJC, el mes de desembre de 1988.
El Pla Nacional de Joventut seguirà, sota el principi de política integral, tres grans línies de treball:
1. Coordinació institucional. L'acció de govern de la Generalitat estarà coordinada des de la Secretaria de Joventut, però, a més, el disseny i desenvolupament d'aquest pla es farà a partir de la coordinació de totes les institucions. A nivell legislatiu, amb la creació d'una Comissió de Joventut al Parlament de Catalunya. A nivell territorial, cal crear una Comissió de coordinació i seguiment del Pla Nacional de Joventut formada per la Generalitat, l'ACM, la FMC i els consells comarcals. Així mateix cal impulsar un programa d'acord institucional de coordinació entre els governs autonòmics de la nació catalana.
2. Descentralització i personalització. Bona part dels problemes que afecten els joves poden i han de ser tractats des de l'àmbit local. En aquest sentit, i recollint la proposta feta en un altre apartat del programa electoral d'ERC de traspassar les competències de Benestar Social als ajuntaments, la Comissió de Coordinació i Seguiment del Pla Nacional de Joventut vetllarà per assolir una real i efectiva desconcentració i descentralització d'aquest Pla, per tal que aquest arribi a la totalitat dels joves i de la forma més propera i personalitzada possible en tot el que fa referència a ajuts, serveis, equipaments i infrastructures públiques. En aquest sentit caldrà un esforç especial a les zones rurals, històricament més desassistides.
3. Participació directa dels joves. La coordinació institucional ha d'estendre's cap a les associacions juvenils. Si a nivell general el CNJC ha de participar i ser consultat en l'elaboració del Pla Nacional de Joventut, els consells locals de joventut i les associacions han de poder intervenir en la seva aplicació als pobles, viles i ciutats del país. Cal aprofundir en fórmules que permetin la prestació d'alguns serveis directament per part de les entitats juvenils.
Es fa necessari, en definitiva, que els joves esdevinguin **ciutadans actius** amb possibilitats reals de decisió per trobar solucions als seus problemes. Si els mecanismes de coordinació són fàcilment establibles entre l'Administració i els joves associats, **cal prioritzar l'atenció cap als joves amb dificultats d'inserció social i laboral, vetllant per la joventut de les zones rurals, que pateix un dèficit endèmic d'infrastructures i serveis, i lluitar contra tot procés de marginació i promovent la seva incorporació al teixit social**. El Govern català ha de vetllar perquè tots els joves se sentin partíceps d'una mateixa societat, d'una mateixa nació.
Aquest Pla Nacional de Joventut es materialitzarà en sis plans sectorials: de promoció de l'associacionisme, de democratització del lleure, d'habitatge de lloguer per a joves, d'accés a la cultura, i de promoció dels drets de la persona i la solidaritat.

a. Pla Nacional de Promoció de l'Associacionisme

La Generalitat ha de dotar les associacions juvenils de tots els mecanismes necessaris perquè aquestes puguin respondre als interessos de la joventut i al repte d'arribar a una major nombre d'infants i de joves d'arreu dels país. Cal, doncs, una política d'importants inversions i infrastructures que posi fi a l'actual procés de reducció del percentatge de joves associats (d'un 35%

el 1985 a un 28% el 1990), així com a la seva baixa popularitat (un 43% dels joves creuen que associar-se és poc o gens interessant), reconeixement social, protecció i compensació del treball voluntari de milers de joves catalans i de les associacions que fan una tasca d'utilitat pública.
Garantir el desenvolupament dels consells de joventut locals fins que esdevinguin una autèntica xarxa a tot el territori per al contacte i la coperació juvenil.
El Consell Nacional de la Joventut de Catalunya serà considerat en tot moment com l'interlocutor més vàlid a nivell juvenil, de fet, no només de dret, i la Generalitat hi establirà tots els protocols o convenis necessaris amb les diferents administracions, per tal d'assumir aquesta responsabilitat, preservant en tot moment la seva independència de la política interna de la Secretaria de Joventut de la Generalitat o altres estructures del Govern català.
Es promouran, en col·laboració amb el CNJC i les grans associacions juvenils, tots els mecanismes possibles de **relació entre l'associacionisme del Principat i el de la resta de la nació catalana.**
Es posarà en marxa, juntament amb les entitats juvenils i el CNJC, un programa específic de promoció de l'associacionisme entre les dones joves, ja que aquestes tenen un nivell més baix de participació que els homes (prop d'un 20%).
A nivell de promoció econòmica, amb la posada en marxa d'un marc legislatiu que afavoreixi una associacionisme ampli i plural, en el qual prevaleixi el principi de:
1. Priorització de la **cogestió** com a fórmula per oferir serveis als joves des de les mateixes associacions. Aquesta fórmula respon de manera idònia al concepte de coordinació entre institucions i associacions.
2. Creació d'un **fons de crèdit preferencial** per a les associacions que permeti la professionalització indispensable i a la modernització de la gestió.
3. Generalització de la **política de convenis** com a forma òptima de subvenció, fruit d'una veritable relació d'informació i compromís entre administració i entitats juvenils.
A nivell d'infrastructures, caldrà una **planificació de les necessitats a tot el territori** i la necessitat que allí on sigui possible aquests serveis immobles siguin gestionats per les entitats juvenils:
1. Assoliment d'una **xarxa d'equipaments juvenils** mitjançant una pla específic amb tres objectius: dotar les associacions de locals, en especial les zones de la Catalunya interior, desenvolupar per tot el territori una xarxa de casals i equipaments de joves, i garantir-ne l'ús i la participació dels joves.
2. Desplegament definitiu d'una **xarxa de serveis d'informació juvenil** que abasti tot el territori, informatitzada i coordinada amb la Generalitat, els ajuntaments i les associacions juvenils de la zona.
Un dels objectius d'aquest pla serà l'aproximació dels joves a l'interès per la intervenció activa en els afers col·lectius, i per tant l'assumpció del seu paper en el futur del nostre país. El creixement i la consolidació d'un associacionisme compromès amb la societat i la nació que compartim, en els diferents sectors de l'activitat dels joves, servirà per assolir tres grans objectius estratègics per al nostre futur nacional: afermament de la consciència de comunitat nacional entre els joves; no rebuig i acostament, crític sempre, als mecanismes de decisió i intervenció en els afers públics; i

formació i adquisició d'experiències organitzatives i de grup de cara a la seva participació en el cos social, institucional i polític de la futura Catalunya.

b. Pla Nacional de Promoció del Lleure

Cal apostar per una utilització del lleure en el sentit més formatiu possible com a via de desenvolupament de les potencialitats del jove. En aquest sentit cal prioritzar:

1. Els ajuts per millorar la formació dels **animadors sòcio-culturals**, respectant els mètodes pedagògics específics de cada associació.
2. **Reconeixement social de la figura de l'animador sòcio-cultural**, i consideració institucional dels joves amb aquest tipus d'estudis realitzats.
3. **Coordinació dels responsables de la xarxa d'albergs de joventut amb els ajuntaments,** per tal d'ampliar-la, millorar-la i gestionar-la conjuntament. Fer dels albergs llocs de trobada i de relació entre els joves, fent desaparèixer les traves actuals en aquest sentit, bàsicament d'horaris i de manca d'intimitat.
4. Generalització de l'**esport de base,** tant a nivell escolar com de vacances, amb instal·lacions de qualitat a tot el país, amb estreta col·laboració amb els ajuntaments i el món de l'ensenyament.
5. Implicació de les entitats juvenils en els **programes internacionals d'intercanvi de joves**, i incrementar aquests programes per tal de promoure l'assumpció de la ciutadania europea entre els joves.
6. **Coordinació amb la resta d'instal·lacions de lleure dels Països Catalans** per tal de promoure campanyes i programes conjunts, entre elles, prioritàriament, els de tipus intercanvi, amb el ple funcionament durant tot l'any.
7. Participació del CNJC en l'actual **Programa de Turisme Juvenil de Catalunya**, i fer-ne un instrument de màxima versatilitat ajustat a les diferents demandes dels diferents col·lectius, grups i associacions.

Paral·lelament, cal iniciar un **Programa de transformació del Carnet Jove**, ja que l'actual Carnet Jove és considerat per la majoria de la joventut catalana (60%) com un instrument d'utilitat insatisfactòria, abocat a ser un mer instrument de descomptes en els articles de consum. Cal transformar el Carnet Jove en una eina d'ús generalitzat i de màxima utilitat per als joves, que ha de permetre:

1. Tarifes de descompte en tots els mitjans de comunicació públics.
2. Entrada gratuïta a tots els esdeveniments i llocs d'interès social i/o cultural.
3. Consultes mèdiques gratuïtes a les ABS (àrees bàsiques de salut) sobre matèries de sexualitat i maternitat.
4. Preus especials en la compra a les farmàcies de mètodes de contracepció, per tal de garantir una sexualitat més lliure i plena.
5. Condicions especials que afavoreixin el consum cultural en totes les seves vessants.
6. Accés a tarifes especials en els programes generals de turisme social.

c. Pla Nacional d'Habitatges de Lloguer per a Joves

L'habitatge propi és un element indispensable per al desenvolupament del

jove com a persona independent i adulta, ja sigui sol o en parella. Cal posar fi al procés actual de creixement del percentatge de joves que han de romandre a les llars familiars perquè no els és possible accedir al mercat d'habitatges de lloguer o de propietat, fet causat per tres factors principalment: els alts preus del mercat lliure d'habitatge, la precarietat de les contractacions laborals dels joves, i els sous baixos (menys d'un 15% dels joves tenen salaris superiors a les 100.000 ptes.).

Les polítiques aplicades fins ara d'ajuts a fons perdut en la compra de pisos (Pla Pujol d'Habitatge) només han servit per fer més còmoda l'adquisició d'habitatges als sectors joves més socialment afavorits que ja podien accedir al mercat lliure, ja que a la resta els ha estat vedat per les quantitats econòmiques de retorn de préstecs i hipoteques.

Cal posar en marxa **un pla social d'habitatge per a joves, que abasti tot el país i que posi fi a la inexistència d'una política de promoció pública d'habitatge per part de la Generalitat. En aquest pla intervindrien els ajuntaments en l'aportació de sòl urbanitzable i la Generalitat en la construcció, i la posterior gestió a través d'un Patronat de l'Habitatge.**

El model del Pla Nacional d'Habitatge per a Joves serà el de lloguer, per dues grans raons: l'alt cost de compra, i per facilitar la creixent mobilitat laboral del mercat de treball cada cop més internacionalitzat.

El lloguer a pagar seria perceptual sobre els ingressos i les persones, i se'n dedicaria una part a través del Patronat al manteniment i un estalvi forcós. Aquest Pla d'Habitatge que inicialment necessitaria una gran inversió pública, es veuria amortizat a partir del moment que els ingressos dels lloguers creixessin amb la prosperitat dels usuaris a causa de l'aplicació de criteris de proporcionalitat als ingressos. Aquest factor produirà com a resultat un fet bàsic per a l'èxit d'aquest pla social: la continuada incorporació de nous joves a aquests habitatges, ja que a aquells que hagin assolit salaris alts els resultarà més econòmic l'accés als preus del mercat.

Juntament a aquest Pla Nacional d'Habitatge, la Generalitat, amb la cogestió de les universitats, en crearà un d'específic per facilitat **habitatges als estudiants** que no poden desplaçar-se de les seves llars.

d. Pla Nacional d'Ocupació

Si l'habitatge és un element bàsic per a la independència del jove, el treball és insusbtituïble, és un dret fonamental. La situació laboral actual ve definida per una precarietat clara i rotunda en l'ocupació: juntament a l'alt índex d'atur, la meitat de les contractacions no arriben als sis mesos de durada, i gairebé un 30% dels treballs es fan sota condicions irregulars, quan no sense contractació.

Tot i que cal fer una política general d'ocupació a nivell de tota la ciutadania - en el benentès que finalment l'INEM passarà a ser gestionat des de Catalunya-, pel que fa als joves, i amb especial atenció a la dona, s'aplicaran les següents mesures especials:

1. Suport i assessorament dels **plans d'ocupació juvenil municipals**, així com els serveis d'autocupació, perquè deixin de ser en molts casos instruments basats en la bona voluntat per la manca de recursos.

2. Pla especial de **formació i reciclatge continuat**, programat en coordinació amb els agents econòmics, per tal que aquests aprenentatges tinguin una

sortida garantida al mercat de treball, contínuament en variació.
3. **Control i erradicació de l'economia submergida** que porta a situacions d'explotació laboral per a molts joves.
4. **Revisar les mesures actuals de promoció de l'ocupació**, ja que estan basades en mecanismes contractuals que provoquen una contínua rotació de treballadors. S'afavoriran les contractacions perllongades, no inferiors a un any, per tal d'evitar la precarietat en el treball, la inseguretat laboral i l'eliminació del procés d'aprenentatge.
5. Fer complir les condicions actuals per als **contractes de formació i pràctiques**, així com garantir l'obligatorietat del 5% de joves en les plantilles.
6. Suport a la **contractació de joves a les petites i mitjanes empreses** amb importants beneficis fiscals, per tal d'afavorir el sector productiu propi del páis, i el potencial captador més important de treballadors joves.
7. Avançar cap a la **gratuïtat dels serveis públics per als joves aturats**, i facilitar l'accés a habitatges entre altres mesures de lluita contra la marginació. Estudiar l'establiment d'una línia especial de salaris d'inserció a canvi de treballs d'interès col·lectiu i/o formació.
8. Mesures de **manteniment del lloc de treball per als joves que s'incorporin al servei militar o a la prestació social substitutòria.**

e. Pla Nacional d'Accés a la Cultura

Cal facilitar al jove l'adquisició de les pautes de socialització necessàries per al seu acoblament a la societat on viu, el coneixement del seu país i la situació en la qual es troba des del punt de vista històric, així com l'assoliment d'una consciència crítica i reflexiva respecte a tot el que l'envolta. Es fa indispensable potenciar els lligams d'identitat nacional, cultural i lingüística dels Països Catalans. En aquest sentit, per aquest Pla s'establiran tots els mecanismes d'interrelació entre el món de l'associacionisme i el lleure amb el món de l'ensenyament. En aquest sentit:
1. Facilitar amb recursos econòmics i infrastructurals l'**actuació conjunta de l'associacionisme de tot el territori nacional**. Cal apostar decididament i perdre la por als anomenats intervencionismes.
2. Vetllar perquè tot l'ensenyament públic, des del pre-escolar fins a l'universitari, respongui als **principis de catalanitat.**
3. Promoció de l'**associacionisme**, de la seva participació i representació en el món de l'ensenyament, en tots els òrgans no governamentals de decisió i intervenció en els plans d'estudi i de docència.
4. Acció permanent en tota la **xarxa d'equipaments juvenils de promoció del consum cultural**, sense oblidar la potenciació i millora de serveis de les biblioteques i sales de lectura, audició i autoaprenentatge (àudio-visual, informàtic, etc.).
5. Promoció de la **participació activa dels joves i de les associacions** en tots els programes de difussió i promoció de la cultura catalana.
6. Programes específics per a la **integració plena a la realitat lingüística i nacional de Catalunya per als fills de ciutadans catalans originaris d'altres països**, atenció especial en cas que la zona on visquin les famílies sigui majoritàriament amb aquestes característiques. Facilitar les ofertes culturals en les zones perifèriques de les grans ciutats, generalment mancades de recursos culturals.

f. Pla Nacional de Promoció dels Drets de la Persona i de la Solidaritat

Entenem que cal un pla nacional que promogui l'ús amb les màximes garanties de les llibertats nacionals, que desenvolupi l'expressió d'actituds solidàries i que lluiti contra qualsevol tipus de discriminació o restricció a l'expressió del jove. Les principals qüestions en què caldria intervenir serien: dret a la lliure sexualitat, drets de la infància, integració de disminuïts, delinqüència i presons, drogodependències, Sida, i lluita contra el racisme, la xenofòbia i la discriminació sexual, solidaritat i educació per la pau, amb un projecte específic sobre el servei militar i l'objecció de consciència. (Molts d'aquests aspectes són també tractats en altres seccions del programa de govern d'ERC).

1. Dret a la lliure sexualitat. Cal reconèixer socialment qualsevol opció sexual i elaborar mesures antidiscriminatòries envers l'homosexualitat.

- Homologació dels drets de les **parelles de fet**, amb els mateixos reconeixements que les parelles constituïdes sota fórmules legals de matrimoni.
- Promoure l'elaboració d'una nova **llei de l'avortament**, que sota el principi de lliure decisió de la dona i d'atenció gratuïta sigui de terminis i no de supòsits.
- Programes d'**educacio i atenció sexual** tant a nivell ciutadà com a les escoles i centres d'educació.
- Ampliació dels **centres de planificació** a tots els CAP i serveis d'atenció a la joventut amb programes específics de control i assessorament de la maternitat.

2. Drets a la infància. Compliment de la llei de protecció de menors amb plenes garanties, amb ajuts eficaços als nens que viuen en ambients marginats. Creació d'una xarxa pública d'escoles bressol des de la primera infància.

3. Integració dels disminuïts. Tota persona té el dret a ser respectada en la seva individualitat. Es garantirà el dret a la diversitat i a la diferència dins el context de tota la societat:

- Campanya permanent de sensibilització que arribi a tots els sectors ciutadans.
- Supressió progressiva dels impediments educatius, laborals, socials i arquitectònics.

4. Sida. Cal rebutjar tota política repressiva o paternalista respecte a la llibertat sexual o als afectats per aquesta malaltia. Campanyes d'informació als centres d'ensenyament i serveis d'atenció als CAP gratuïts.

5. Drogodependències. Aquest greu problema de marginació necessita a nivell preventiu l'eficàcia en el conjunt d'aquest Pla Nacional de Joventut. Tot i així podem reforçar aquesta actuació amb un pla d'actuació conjunta del moviment juvenil i l'Administració pública de cara a la prevenció del consum i reinserció.

6. Delinqüència, majoria d'edat penal i presons. Cal prevenir la delinqüència mitjançant mesures de reinserció sòcio-laboral davant l'alternativa de la presó. Cal aplicar ajut i educació enlloc de repressió i clausura.

- Equiparació de la majoria d'edat penal a la civil. Fins que això no s'aconsegueixi, cal que els joves entre els 16 i els 18 anys no ingressin a la presó, sinó que es beneficiïn d'un tracte diferenciat.

- Reforma del sistema penitenciari amb una dignificació de les condicions de vida a la presó amb l'objectiu de reinserir plenament el pres en la societat un cop complerta la pena. Posada en marxa a nivell global de les *probation*.

7. Racisme, xenofòbia i discriminació sexual. Cal una política que garanteixi la igualtat d'oportunitats per a tots els joves sense discriminacions de cap tipus, i que arribi, en especial, a les escoles i al món laboral.

8. Solidaritat i educació per la pau. Cal incloure l'educació per la pau a tots els nivells de l'ensenyament, ja siguin reglats o no reglats. Cal despotenciar els valors de l'elitisme en l'educació i l'excessiva competitivitat.

- Aquest programa d'educació per la pau promourà els valors de la solidaritat, la cooperació, el diàleg, la llibertat d'opinió, i en general tots aquells que garanteixin viure en la pluralitat.

- Suport a totes les iniciatives que fomentin la cooperació, amb el desenvolupament de programes d'intercavi amb grups de joves d'altres països.

g. Servei militar i objecció de consciència

Entenem que l'**existència del servei militar obligatori (SMO) és un atemptat contra la llibertat i la integritat del jove,** a més de representar una relíquia antidemocràtica. Entenem, a més, que l'exèrcit espanyol és rebutjat per la majoria dels joves catalans per exèrcit i per espanyol.

L'objectiu final és la supressió del reclutament obligatori (ja sigui SMO o prestació social substitutòria) i l'amnistia general per a tots els objectors, jutjats o en espera de judici.

Fins aleshores, i en període de transició, caldrà aconseguir:

1. En relació al servei militar obligatori:

- Promulgació de la Carta dels Drets del Soldat, drets civils reconeguts per la Constitució espanyola i la declaració dels Drets Humans, entre els quals hi ha el dret de sindicalització i de vaga.

- Abolició del règim penal militar en benefici de l'exercici del dret civil per als joves que estiguin fent el SMO.

2. En relació a l'objecció de consciència i la prestació social substitutòria:

- Reconeixement de l'objecció de consciència com a dret fonamental i no com a exempció del servei militar, mitjançant una llei orgànica que prèviament es presentaria a la Mesa del Congrès de Diputats en forma de proposició de llei des del Parlament de Catalunya, amb els següents punts prioritaris:

- Possibilitat d'objectar durant la realització del servei militar.

-Equiparació de la durada de la PSS a la del SMO.

-Eliminació del tribunal que jutja els motius de consciència dels objectors, amb l'acceptació de qualsevol objector amb només la seva pròpia declaració.

-Control de la PSS, que en cap cas podrà treure un lloc de treball existent o de creació necessària.

- Amnistia general per a tots els objectors reconeguts que portin més d'un any esperant destinació.

-Promoció de l'objecció de consciència com a alternativa al SMO.

- Promulgar una amnistia general per als insubmisos a la PSS.

2.8 Proposta per a la normalització religiosa

Després de quinze anys de democràcia política, a Catalunya s'han iniciat els naturals processos de normalització: lingüística, política, econòmica, sindical, etc. Falta, però, la normalització religiosa.

Des de la perspectiva que ofereix el text constitucional de l'Estat, **la llibertat religiosa és un dret adquirit i reconegut**. Cal, però, deixar palès que sigui per majoria demogràfica o per major transcendència històrica, a Catalunya l'Església Catòlica té un pes prominent. **Des del respecte a l'Església Catòlica, majoritària a Catalunya, entenem que cal trencar una llança des d'una òptica ecumènica per l'altra gran església de Catalunya, l'Evangèlica, o popularment anomenada protestant.** La normalitat religiosa entre les dues esglésies s'adquirirà en la mesura que:

1. S'expliqui, de la mateixa manera que es fa amb l'Església Catòlica, la història de la religió protestant a les escoles.

2. Normalitzar la presència social en els actes públics i institucionals dels representants de l'Església Evangèlica.

3. Donar entitat jurídica pròpia al Consell Evangèlic de Catalunya.

4. Donar igualtat de condicions als mitjans de comunicació a les diferents esglésies.

Des d'ERC també valorem la tasca duta a terme per les esglésies en favor de la cultura, la sanitat, l'ensenyament i el benestar social. ERC assumeix el compromís que malgrat tractar-se d'àrees de poder privat, caldrà tendir-hi a la cooperació i a la creació d'un patronat d'acció conjunta. A tall d'exemple, tasques portades a terme com la de *Caritas Diocesanes* en el camp de la pobresa i la marginació, han de tenir un major suport institucional del que fins ara han tingut. El mateix podem dir pel que fa al món de l'ensenyament, que avui ocupa gairebé el 62% de les escoles privades en règim de concertació amb el Departament d'Ensenyament.

Així doncs, ERC valora prioritària aquesta tasca i garanteix una **política de suport, coordinació i cooperació.**

2.9 Esport

ERC, conscient de la importància que el temps lliure pren i prendrà en el futur, tant qualitativament com quantitativament, fins i tot com a conseqüència de l'atur, considera irrenunciable el dret dels ciutadans a l'exercici de l'activitat física i de l'esport. I per això afavorirà la creació d'un Departament propi dins l'organització del Govern català, departament que ara no existeix, que atengui específicament aquestes necessitats de la societat. Un Departament que organitzi les activitats lúdiques i d'activitat física fora de l'àmbit professional.

D'altra banda, l'esport, tant en el seu vessant de pràctica popular i de manteniment de la forma física dels ciutadans, com en els aspectes de gran espectacle i de competitivitat pacífica i fraternal entre els pobles amb tota la seva simbologia i sentiment nacional, requereix, molt particularment a Catalunya, ser tractat en la seva totalitat per un mateix departament.

Conseqüentment, ERC proposarà mesures i accions legislatives que volen **millorar l'ensenyament de l'educació física i la promoció de**

l'esport tant en el seu vessant escolar i de lleure com en el de l'alt nivell. I també, ateses les circumstàncies del moment, ERC proposarà mesures relatives als Jocs Olímpics incidint molt especialment en la participació dels esportistes catalans i el **reconeixement internacional del Comitè Olímpic de Catalunya.**

Com a exemples d'actuacions en l'àmbit esportiu coherents amb el projecte polític d'ERC, aquest partit es compromet a garantir el control dels centres d'immersió submarina de la costa catalana fent ús de les competències de la Generalitat pel que fa a ordenació del litoral i a esports i lleure, a fi que aquests centres estiguin sota el control efectiu i únic de la Federació Catalana d'Activitats Subaqüatiques, i que, per tant, qualsevol permís d'obertura i/o clausura no depengui en la pràctica, com fins ara, de la Federació Espanyola. També caldrà actuar legalment contra la imposició des d'Espanya, del moment i la forma en què els clubs esportius catalans han de convertir-se en societats anònimes, la qual cosa s'està fent prescindint tant de la llibertat de decisió dels propis clubs com del fet que Catalunya té competències exclusives en matèria d'esport i lleure.

La tradició dels grans clubs esportius que basen el seu caràcter en el fet de ser clubs de socis amb carnet, per exemple, podria començar a malmetre's i acabar convertint-los en societats anònimes si aquest canvi es fa al marge de la seva lliure decisió, tant sobre el fet com en la forma i el moment. En aquest sentit, ERC oferirà els seus **serveis d'assessorament jurídic a totes les entitats esportives de Catalunya que ho sol·licitin.**

Un exemple d'actuació ferma i de rebuig de l'ambigüitat i la incompetència en la direcció política de l'organització de l'esport serà centrat per ERC en propostes tan necessàries com:

1. Suprimir, per innecessaris, els dos punts de l'article 19 de la **Llei de l'Esport de Catalunya**. Perquè no és lògic que una federació esportiva d'un país formi part de la federació del mateix esport de l'altre país, i molt menys lògic és que una llei catalana sobre una matèria transferida al Govern Català legisli en detriment de les federacions esportives catalanes.

2. Donar suport institucional i subvencionar directament el **Comitè Olímpic de Catalunya.**

3. Subvencionar especialment les **federacions esportives catalanes** membres del Comitè Olímpic de Catalunya.

4. Subvencionar aquelles federacions que organitzin i promoguin **lligues catalanes** pròpies de l'esport que correspongui.

5. Fomentar la participació d'esportistes catalans en representació directa de la respectiva federació esportiva catalana als **encontres i competicions internacionals d'alt nivell**, tot establint i supervisant unes normes i criteris d'acord amb les federacions esportives per a la subvenció institucional directa a aquests esportistes i equips.

En relació als **Jocs Olímpics de Barcelona**, ERC demanarà al Comitè Olímpic Internacional, COI, com a organisme internacional de qui en última instància depèn tota l'organització i celebració dels Jocs:

1. Que es garanteixi la participació dels esportistes catalans i els seus equips com la dels de qualsevol altre país a partir del **reconeixement internacional del Comitè Olímpic de Catalunya.**

2. Que el català sigui tractat com la llengua pròpia dels Jocs, i no com

una més entre quatre.
3. Que es garanteixi que les **mesures de seguretat** entorn dels Jocs no siguin en detriment de la llibertat d'expressió i circulació de les persones, ni suposin una molèstia per als ciutadans de Catalunya.
4. Que es desvinculi totalment la celebració dels Jocs de Barcelona'92 de la celebració de l'Expo'92 de Sevilla i dels actes commemoratius del *Descubrimiento d'Amèrica.*

2.10 Medi ambient

La defensa del medi ambient no és una moda, és una necessitat per al funcionament del planeta, i per tant per a la vida tal com l'entenem. El medi ambient no és un conjunt d'idees, problemes i necessitats que puguin emmarcar-se en una sectorial de la política. El medi ambient i l'ecologisme que propugna ERC incideixen sobre tots els aspectes de la societat actual. Per aconseguir canviar la realitat actual cal una veritable conscienciació dels problemes ambientals (anàlisi de la situació, reflexió i assumpció de les conclusions a què s'ha arribat). Per introduir el canvi d'hàbits que és necessari per transformar la societat cal basar-se en l'educació ambiental. Aquesta, però, no ha d'entendre's com una assignatura més d'escola, sinó que des de la seva interdisciplinarietat, la seva funció ha de ser la d'incrementar la capacitat crítica de les persones i la de generar voluntats per transformar la situació actual, mitjançant el canvi de l'escala de valors predominant en la societat del consum. Cal, doncs, ser crítics amb la societat del malversament.
Durant els últims segles, és a dir, des que s'inicia l'actual sistema econòmic amb la Revolució Industrial, l'augment de la producció ha estat la principal finalitat humana. La majoria dels processos i instruments que s'han desenvolupat han estat en aquest sentit. Les conseqüències a llarg termini d'aquest tipus de creixement econòmic i desenvolupament social ens han portat al quasi esgotament dels recursos, a la degradació ambiental i a la pèrdua de diversitat cultural. S'han generat, doncs, problemes complexes, de desenvolupament incert i de magnitut imprevisible que evolucionen molt ràpidament.
Davant aquest model de creixement, **ERC proposa un model de desenvolupament sostingut, que tingui en compte la producció, però també la renovació dels béns que s'extreuen de la naturalesa. Proposa, doncs, un canvi d'enfocament: passar del sistema productiu a un sistema reproductiu que tingui en compte les necessitats humanes, però també les disponibilitats de la terra.**
El programa d'ERC és un reforç per mantenir la qualitat del medi ambient i, per tant, la qualitat de vida humana i aconseguir un desenvolupament econòmic i social adequat i racional. Es basa en la protecció de l'atmosfera (canvis climàtics, esgotament de la capa d'ozó...), dels recursos naturals (pèrdua de sòl, erosió, biodiversitat...), en la protecció de recursos hídrics continentals i marins (rius, freàtics, Mediterrània...), en la gestió ambiental racional (funcionaments administratius), en el tractament de residus sòlids i urbans (reciclatge...), en els drets dels animals (vivi-

secció, prohibició de les curses de braus...) i en l'ús de l'energia.
Els quatre eixos fonamentals d'actuació són: l'energia, la recuperació de residus, el medi aquàtic, i la protecció del territori. En tots ells hi és implícita l'ordenació del territori, una ordenació que ha de tenir com a primera finalitat l'apropar-se tant com sigui possible a l'establiment d'un veritable equilibri econòmic i social descentralitzat.
Una ordenació d'acord amb els principis municipalistes d'ERC, i per tant a favor de les comarques. Aquestes han de ser les estructures englobadores dels municipis seguint les tendències naturals de relació entre ells i construint un espai natural propi.
ERC defensa també la possibilitat que les comarques es mancomunin amb vegueries, i s'oposa a l'organització en governs civils i diputacions, perquè aquesta organització territorial es anacrònica i dependentista, i compleix amb tots els requisits que ha de tenir una mala Administració. És artificial, comporta duplicitat de serveis i burocràcia, eleva les despeses públiques i no millora en res el servei al ciutadà.

2.10.1 Propostes per al medi ambient

És del tot evident que per garantir la sobirania de la nació catalana cal un bon nivell d'independència energètica. Per afirmar-la i assegurar la integritat i sanitat del territori, és important un ús racional de l'energia. Per aconseguir-ho, cal un canvi de fonts energètiques i d'estratègies. Els tres pilar bàsics per arribar a una política energètica de futur i de progrés seran:
1. La descentralització de la generació d'energia
2. L'estalvi de watts
3. La incorporació d'energies renovables.
L'aplicació d'aquests tres eixos d'actuació permetrà que des del Principat donem resposta als grans problemes que afecten la biosfera:
1. Pluja àcida
2. Increment de les concentracions de CO_2 i escalfament de l'atmosfera
3. **Smog** fotoquímic en àrees urbanes
4. Irradiacions i contaminacions nuclears.

2.10.1.1. Combustibles fòssils

a. Ús industrial

1. La **recuperació** i el **reciclatge** de residus permetrà un estalvi important de matèries primeres i d'energia.
2. Cal revisar els combustibles utilitzats. És preferible l'ús de les **energies directes** abans que la utilització de l'electricitat procedent de les centrals termoelèctriques.
3. Incorporar com a combustible directe majoritari però temporal el gas natural, i recuperar tots els calors residuals que es perdrien, aconseguint així un tipus concret de cogeneració.
4. El calor que necessiten els processos industrials haurà de procedir de **fonts renovables**; cal, però, optimar i revisar els processos.
5. En cas que s'utilitzin altres combustibles fòssils és important acoplar al procés sistemes de **depuració de fums.**

b. Transport

1. Impulsar al màxim el **transport públic** enfront el transport privat. És important dedicar esforços en la xarxa ferroviària interior i metropolitana enfront els eixos de gran velocitat.
2. Adoptar mesures idònies i innovadores en la **regulació de trànsit** per tal que el transport públic sigui àgil i eficaç.
3. Passant a l'àmbit del transport privat, s'han d'incorporar progressivament els **combustibles tous** (benzina sense plom) i la catalització.
4. Millores en el **consum** de combustibles i en els dissenys dels prototipus.
5. Un govern progressista ha d'incorporar **combustibles alternatius** procedents, sobretot, d'excedents i residus propis. En el cas del Principat, és important donar sortida als excedents agrícoles en forma d'etanol, i és interessant donar sortida als residus orgànics ramaders en forma de metà.
6. Introduir l'ús de **cotxes de baix consum**, elèctrics o mixtos (etanol-elèctrics). Per tal d'assajar-ne el funcionament, la flota pública de transport incorporarà aquests prototipus (cotxes oficials, busos, aparells de neteja, etc.).
7. Promoció de l'ús de la **bicicleta** com a transport ecològic, econòmic i sa.

c. Centrals termoelèctriques

1. En el cas de les centrals termoelèctriques, cal evitar-ne la proliferació i optar per la **descentralització** de la producció d'energia.
2. Malgrat això, l'actual societat catalana, que encara no està avesada a l'estalvi, necessita d'una centralització en la generació d'energia. Per això, en les centrals termoelèctriques ERC proposa l'**ús del gas natural i la cogeneració** com a alternatives als actuals combustibles fòssils.
3. Mentre es continuïn utilitzant derivats del petroli i del carbó en la generació d'electricitat, és convenient un sumatori de **sistemes de depuració**, és a dir, la neteja de la matèria primera sumada a la neteja dels gasos.

d. Calefacció

- L'ús de combustibles fòssils en la calefacció i l'escalfament domèstic serà progressivament substituït per **mesures d'aïllament** sumades a l'ús zonal d'energies alternatives.

2.10.1.2 Nuclears. Energia nuclear

1. Les estructures nuclears són costoses, rígides, finites i esdevenen un autèntic residu.
2. La proliferació de centrals nucleo-elèctriques de fisió implica el creixement del **risc d'accidents**, malgrat la millora dels sistemes de seguretat.
3. En el procés nuclear existeix pertorbació de l'entorn per **irradiacions** (radiacions ioditzants) i pertorbació de l'entorn per **contaminacions** (material radioactiu).
4. La fisió nuclear genera **residus mil·lenaris** que caldrà abocar i controlar al llarg de generacions.
5. La nació catalana optarà pel **tancament progressiu de les centrals nuclears** existents en el seu territori, i es vincularà internacionalment pel cessament de les activitats nuclears.
6. La fusió nuclear genera neutrons residuals i suposa un nou esforç de centralització i un important volum de diners.

És per això que ERC considera prioritària la investigació i el perfeccionament de les **energies renovables.**

2.10.1.3 Estalvi

1. **L'estalvi energètic**, i en concret el domèstic, és una condició indispensable per a la penetració de les energies renovables descentralitzades.
2. El Govern de la nació ha de regular el mercat dels megawatts per tal que s'incrementi l'oferta i el consum de materials per a l'estalvi.
3. Les companyies elèctriques s'han d'implicar en el mercat i han d'agilitzar i incentivar el consum de l'estalvi.
4. Tot el sector de la construcció caldrà que utilitzi tècniques d'aïllament d'edificis per tal d'optimar-ne la refrigeració i la calefacció.
5. És del tot necessària una incorporació progressiva de la informàtica en la regulació de les necessitats d'energia (**edificis intel·ligents**).
6. Les proves de condicionament per a l'estalvi d'energia es començaran i progressaran a partir de l'Administració pública.

2.10.1.4 Energies alternatives

1. Els plans locals, comarcals o regionals de generació d'energia seran factibles si abans hem adoptat importants mesures d'aïllament i estalvi.
2. **La generació hidroelèctrica**, utilitzant minicentrals, podrà resoldre, en molts casos, les necessitats particulars i les que presenti el teixit industrial en electricitat.
3. La instal·lació de minicentrals anirà lligada a l'estudi de l'impacte ecològic, i sempre haurà de respectar el cabal biològic i evitar grans preses i impactes visuals.
4. L'ús passiu de l'**energia solar** i la seva conversió tèrmica a baixa temperatura permetran una bona calefacció d'espai i d'aigua.
5. La conversió tèrmica, a temperatures mitjanes i altes, de la radiació solar, permetrà la **generació regional, comarcal o local d'electricitat**, que també pot abastir les necessitats del teixit industrial i dels sectors primari i terciari.
6. Incrementar l'**experiència fotovoltaica** i transportar-la des de les zones rurals a les zones urbanes (barris i illes de cases).
7. L'**energia eòlica** aprofitada de manera òptima pot resoldre les necessitats domèstiques, de transport i les d'alt consum d'electricitat.
8. Incrementar els parcs eòlics de la nació, per tal de poder exportar a altres regions energia neta.
9. Caldrà utilitzar excedents o residus de **biomassa** amb finalitats energètiques.
10. El sumatori d'energies renovables i descentralitzades, flexibles i econòmiques, ha de fer totalment viable el canvi d'energies. En solidaritat, les regions que generin un **excedent energètic** el cediran a comarques veïnes o bé a regions deficitàries.

2.10.1.5 Gestió, reducció i recuperació dels residus industrials

Els residus industrials han esdevingut un dels reptes més severs que es plantegen en les societats industrialitzades, tant pel que fa al seu volum com a la seva toxicitat. ERC considera que la problemàtica dels residus rau essen-

cialment en la seva generació, en la seva producció en origen i no solament en la seva gestió.
És per això que caldrà establir un règim de prioritats en la política de gestió, reducció i recuperació dels residus industrials, que, en ordre d'importància, serà el següent:

a. Reconversió de determinats processos industrials

Perquè això sigui possible, serà necessari que les indústries ubicades a Catalunya se sotmetin a una **auditoria industrial**, duta a terme per tècnics de la Junta de Residus, amb una periodicitat anual i que valori:
1. Esquema complet del procés industrial.
2. Esquema complet del flux de residus.
3. Classificació i quantificació dels residus.
4. Descripció de les possibilitats de minimització, revalorització dels residus amb les opcions alternatives i la seva viabilitat tècnica i econòmica.
5. Quantificació de la possible disminució dels residus i de la seva reconversió. Al mateix temps, s'ha de crear un **cànon de reconversió** en què participin les indústries en proporció al volum i la toxicitat de la contaminació que produeixin i els residus que generin.

b. Recollida selectiva, valorització i reciclatge

1. Insfrastructura que asseguri la recollida selectiva
2. Incentivació de programes de reutilització i tractament de residus, dins del mateix procés de fabricació.
3. Valorització de residus:
- Publicació anual del llistat de residus.
- Borsa de residus i cos d'informadors tècnics de residus amb la finalitat d'estructurar i assegurar una relació fluïda i efectiva entre les empreses productores de residus, potenciant el comerç controlat de residus per tal d'afavorint-ne la reutilització.

c. Tractament: inertització o eliminació

La incineració, el tractament físico-químic i altres procediments que tinguem per a la inertització o eliminació del residu es realitzaran en la mateixa planta o mancomunadament en el polígon industrial, i no seran acceptats per al seu tractament residus procedents d'altres nuclis industrials.
Aquests procediments per a l'eliminació o inertització dels residus industrials estaran sotmesos a estudis d'impacte ambiental que portarà a terme la Junta de Residus amb periodicitat no inferior a un any.

d. Deposició controlada

Com a últim recurs i només si els tractaments exposats no són suficients per reduir al màxim els residus industrials, es recorrerà a les deposicions controlades que hauran de ser de petites extensions i d'**uniproducte**, de residus inertitzats o susceptibles de ser reciclats, i que hauran d'estar ubicats a la mateixa planta industrial o en el polígon industrial. Es tractaria de deposicions controlades, totalment impermeabilitzades per no contaminar els freàtics.

Quan el benefici que resulti de la comissió d'una infracció sigui superior a la multa corresponent, en funció de la seva gravetat aquesta s'incrementarà en la quantia equivalent al benefici obtingut.
Tractament dels residus urbans. L'objectiu serà un tractament controlat i al mateix temps un estalvi màxim de materials i energia.
El primer objectiu serà eliminar els abocaments incontrolats i en segon lloc la reducció i progressiva eliminació d'abocaments controlats. Perquè això sigui possible caldrà recuperar materials i energia.
Els eixos vertebradors del tractament seran els següents:
1. Recollida selectiva en origen. És necessària una gran campanya informativa que abasti tot els sectors de la societat. La selecció serà exitosa si els materials es recullen periòdicament i puntualment dels contenedors.
Les mesures de recuperació més habituals seran les següents:
• A domicili, dues bosses, una per a matèria orgànica i una altra per a materials recuperables.
• Contenedors al carrer per a alguns materials:
- Vidre: campanya a nivell nacional de supressió d'envasos de plàstic a favor de tornar a utilitzar el vidre.
- Paper i cartró: recuperar la figura del parracaire.
- Roba; fusta i mobles; piles; metalls; olis de motor.
Juntament amb la recollida selectiva, els tècnics ambientals impulsaran campanyes d'ús de paper reciclat per part de les administracions, i l'ús de plàstic degradable o cartró per part del comerç amb previ conveni ambientalistes-Administració-comerciants; promoció de l'ús de l'envàs de vidre.
2. Tractament del residu no recuperat. Abocament incontrolat: tancament i neteja i, com a pas intermedi, abocament controlat. Abocament controlat: solució transitòria no definitiva. Incineració: indicat en residus hospitalaris. Un cop la planta instal·lada, exigim control de les emissions, conèixer el nivell de dioxines i HCl entre d'altres. Les cendres han de ser abocades adequadament. Planta de compostatge: cadena de selecció de materials recuperables que vagin afegits a la matèria orgànica. Després es fermentarà la matèria orgànica per obtenir compost (adob). Caldrà filtrar les pudors.
Com més efectiva sigui la recollida selectiva en origen i la recollida selectiva en planta s'obtindrà un compost amb més qualitat i menys impureses.
Els adobs no comercialitzats seran subvencionats per l'Administració i es podran utilitzar no solament en agricultura, sinó en l'àmbit forestal adobant repoblacions en zones de progressiva desertització.

2.10.1.6 Rius i medi aquàtic

Problemes greus afecten el nostre país: salinització de les aigües, sobreexplotació dels aqüífers, contaminació, etc.
Actualment, tothom s'adona de dues realitats manifestes: **l'aigua és un recurs natural limitat i, alhora, imprescindible.**
Per tant, cal una gestió que promocioni l'estalvi, tant individual com col·lectiu (indústries, empreses, etc.), acompanyada d'una nova visió dirigida a la gestió integral de tots els recursos sota la premissa que col·loca l'home dins de la natura, reflexionant sobre el tipus de desen-

volupament més convenient per a cada territori.
L'aigua d'un riu o d'una riera és reflex de la seva conca. Si la conca està molt humanitzada pot ser una autèntica claveguera, com passa habitualment. Si som conscients del seu valor com a ecosistema, però, no serà així.
Cal que considerem l'aigua no només com un recurs natural per a l'home sinó també com un element que té la seva funció en els ecosistemes naturals i que, per tant, també és un element bàsic per al seu funcionament. Quan això succeeixi d'aquesta manera, partint d'aquest fet tothom es podrà sentir beneficiat, el medi ambient que ens envolta i els mateixos éssers humans, d'una rigorosa i eficaç gestió de l'aigua.
Aquest model expressat, malauradament, no és utilitzat en l'actualitat. Avui dia, l'home explota aquest recurs sense respectar-ne la seva condició natural. Com a màxim en els casos més avançats es porta a terme una política de tapar forats, com ara l'augment de la construcció de depuradores sense que això signifiqui resoldre el problema d'origen, és a dir, per què cal posar una depuradora, quina o quines són les causes que propicien la contaminació existent.
Cal racionalitzar l'ús de l'aigua i economitzar-la al màxim per garantir el conseqüent benefici per als ecosistemes afectats.
Amb una gestió adequada de l'aigua el nostre litoral i la Mediterrània en general podran mantenir el seu equilibri ecosistemàtic, sempre que s'actuï en un mateix marc de coordinació entre els diferents països mediterranis.

2.10.1.7 Els espais naturals

La política seguida pel govern de CiU al front de la Generalitat en matèria d'espais naturals i la seva protecció, pot semblar, si més no sobre el paper, una política acceptable encaminada a protegir tots aquells espais que encara guarden un cert equilibri entre l'home, la natura i totes les espècies animals i vegetals que tenen el seu hàbitat en aquestes àrees del país. S'han fet diverses lleis encaminades a preservar els espais naturals i les espècies naturals i vegetals; el problema, però, rau en la tímida aplicació que han tingut aquestes lleis, ja sigui per interessos econòmics, manca de pressupostos adequats per gestionar les zones protegides o protegibles i, sens dubte, interessos electorals en forma de permissibilitat per fer actuacions que alteren diversos ecosistemes (embassaments, dessecacions d'estanys, tales d'arbres, proves esportives, projectes d'infrastructures i urbanitzacions, canvis d'explotacions agràries, etc.).
Un exemple clar de la política seguida pel Govern de CiU és l'esperat **Pla d'Espais d'Interès Natural, PEIN,** recollit en la Llei d'Espais Naturals de l'any 1985, que encara no ha estat aprovat. El PEIN, segons va anunciar el Govern, protegirà un 20% del territori del Principat. **És l'eina imprescindible per garantir l'equilibri territorial i un mínim de racionalitat en la gestió del territori de la nostra nació.**

a. La gestió dels espais naturals

Les mesures que caldria aplicar per poder conservar correctament els recursos naturals primaris, protegir els espais naturals i salvaguardar la flora, la

fauna i la gea, passen per protegir de forma efectiva la cadena d'espais naturals del nostre país, la zona pirinenca i prepirinenca, les planes eixutes de l'interior, les zones humides del litoral i les diferents muntanyes, serralades, boscos, llacs, rius i altres zones humides que per raons de riquesa paisatgística, natural o faunística mereixen ser protegides segons l'esperit de la Llei d'Espais Naturals.

Els criteris a seguir són molt clars: **tots els espais naturals, tots els ecosistemes, estan relacionats i han de ser protegits com un tot unitari i no de forma individual, ja que cada ecosistema forma part d'una cadena que no s'ha de trencar.**

Altres espais que no estan protegits com a espais naturals són els boscos; malgrat tot, ja estan protegits per la Llei Forestal. Però ara cal canviar l'esperit del sistema d'explotació dels boscos. No s'han de seguir criteris únicament econòmics a l'hora d'explotar els recursos forestals. Cal pensar que el bosc és, per ell mateix, un ecosistema, i s'ha de tractar com a tal, amb tècniques i períodes d'explotació que garanteixin un tractament i una explotació racional. Cal evitar, doncs, les tales excessives i la degradació del sòl abandonant la pràctica de les estassades i netejant el bosc de restes de tales.

b. La població i els espais naturals

Protegir els espais naturals també vol dir protegir la gent que viu en aquells espais naturals.

La major part dels espais que anomenem naturals són zones transformades per l'home i convertides en conreus o pastures al llarg dels segles. Malgrat aquesta transformació, l'equilibri entre l'home i la natura s'ha mantingut, i petites zones encara resten intactes d'agressions o transformacions. La legislació actual permet que aquelles activitats no lesives a l'entorn natural puguin continuar desenvolupant-se sota la forma de parc natural o zona de preparc.

Cal donar viabilitat econòmica al manteniment de les formes d'explotació de les zones afectades per espais naturals, ajudar amb tecnologia o subvenció si cal per evitar l'antipatia de la gent del país davant la declaració d'espai protegit de les zones que tradicionalment ha explotat. El camp de l'agricultura ecològica, el manteniment de les cabanes de bestiar boví, oví i caballar i com a complement al turisme i l'esport d'aventura. Però, això sí, el turisme i el lleure només com a complement.

2.10.1.8 Propostes generals per al medi ambient

(Les especificacions d'aquestes accions a nivell més concret es trobaran als programes comarcals.)

Energia

1. Descentralitzar la generació d'energia.
2. Seguiment i aplicació estricta de la legislació d'estalvi energètic i aïllament d'edificis.
3. Incentivar la instal·lació i el desenvolupament de les energies alternatives de cada una de les comarques o vegueries en funció de les seves característiques naturals.
4. Incentivar la instal·lació i el desenvolupament de l'energia solar.

5. Producció d'hidroenergia mitjançant minicentrals elèctriques.
6. Tancament de totes les centrals nuclears de la nació catalana.
7. Progressiva incorporació de la informàtica a la regulació de les necessitats d'energia (edificis intel·ligents).
8. Incentivar la inversió en automòbils ecològics, gravant la fabricació de cotxes voladors antiecològics.
9. Estendre la xarxa de subministrament de combustibles alternatius.
10. Incentivar la recuperació d'excedents i residus convertibles en etanol i metà respectivament, i utilitzar-los com a combustibles útils per al transport.

Residus industrials

11. Qui contamina es reconverteix. Aplicació d'auditories i un cànon de reconversió.
12. Incentivar canvis en els processos productius més contaminants.
13. Recollida selectiva, valorització i reciclatge. Borsa de residus i informadors.
14. Tractament, inertització i eliminació en l'indret on es generen.
15. Deposició controlada i d'uniproducte en els polígons industrials si no ha estat possible recuperar-los.

Residus urbans

16. Recollida selectiva en origen.
17. Reciclatge dels materials recuperables.
18. Eliminar els productes habituals que no són reciclables i per als quals existeix una alternativa (tetrabrick, plàstics, ...).
19. La matèria orgànica serà tractada en plantes de compostatge.
20. Elaborar una proposició de llei que reguli la veracitat del fet que els productes reciclats hagin estat produïts en processos industrials no contaminants.

Aigües

21. Incentivar l'estalvi d'aigua, tant individual com col·lectiu.
22. Gestió de l'aigua adequada a cada ecosistema.
23. Gestió integral de tots els recursos hídrics integrant l'home dins dels sistemes naturals.
24. Incentivar la coordinació entre tots els països mediterranis per fer front a tots els problemes que afecten la Mediterrània.
25. Depuració de totes les aigües urbanes.
26. Perquè les depuradores d'aigües urbanes siguin funcionals cal que el sector industrial depuri en origen.
27. Recuperar l'espai i l'estat natural de les lleres.
28. Pendre mesures per evitar la sobreexplotació, salinització i contaminació dels freàtics.
29. Regular des d'una perspectiva ecològica la instal·lació d'estructures que impedeixn el funcionament de la dinàmica litoral.

Espais naturals

30. Protecció de tots els sistemes de manera global.
31. Canviar l'actual sistema d'explotació de les masses boscoses per un de menys antropocèntric i més respectuós amb el sistema natural.

32. Racionalització de les tales arbòries.
33. Facilitar la viabilitat econòmica a la gent que viu en els espais protegits.
34. Incentivar l'agricultura ecològica en coordinació a la que s'aplica en diversos països europeus, i alhora subvencionar l'activitat des de les institucions.
35. Manteniment de les explotacions ramaderes.
36. Dotació econòmica i d'infrastructures suficients per als parcs naturals.
37. Creació de reserves integrals dins dels espais protegits.
38. Extensió del PEIN a una major part del territori. Accelerar-ne l'aprovació, i incrementar les mesures proteccionistes dels espais inclosos.
39. Aplicació de totes les lleis vigents. Dotació econòmica perquè s'apliquin. Voluntat política perquè s'aconsegueixin els objectius de la normativa.
40. Modificació de l'actual Llei de Protecció dels Animals per anul·lar la permissibilitat de la tauromàquia al Principat.
41. Aplicació de les directives comunitàries en matèria de medi ambient.
42. Traspàs de la Direcció del Medi Natural al Departament de Medi Ambient.
43. Elaboració de la proposició de llei per a la regulació de la vivisecció.
44. Elaboració de la proposició de llei per a la regulació dels bolets.
45. Creació del Parc Natural del Delta del Llobregat.
46. Canalització del riu Llobregat per la seva actual llera en el tram final i evitar el seu desviament.
47. Declaració del Cap de Creus com a parc natural.
48. Declaració de les Gavarres i Ardenya com a parc natural.
49. Regulació i control real de l'Administració catalana en referència a activitats subaquàtiques.
50. Constituir el parc natural marítim-terrestre Montgrí-Illes Medes. Convertir el Parc Aquàtic de les Illes Medes en un veritable parc enfront el que s'ha convertit en l'actualitat.
51. Creació d'una zona de pre-parc al Parc natural del Delta de l'Ebre.
52. Aturar l'actual política de proliferació desmesurada de camps de golf i ports esportius, i aturar l'especulació urbanística pel que s'aprofiten.
53. Aturar la proliferació de parcs aquàtics pel malbaratament que fan de l'aigua.
54. Arribar a un pacte turístic, com més ampli possible, que garanteixi la relació progrés-medi ambient.
55. Regulació dels esports d'aventura massificats.
56. Normativa més restrictiva en la caça esportiva. Elaboració i control d'aquesta per a la caça furtiva.

Ambient atmosfèric

57. Amb la revisió d'energies i ús d'energies, i amb la implantació progressiva de les energies renovables, intentar aturar l'*smog*, la pluja àcida i l'escalfament de l'atmosfera.
58. Ampliar la normativa del soroll de les àrees més urbanes fins a les rurals.
59. Prohibició de la fabricació de CFC al territori de la nació catalana. Subscripció i compliment de totes les directrius internacionals per a la progressiva eliminació de CFC tant a la indústria com al comerç.
60. Legislar per evitar la degradació del patrimoni artístico-cultural com a conseqüència de la pol·lució atmosfèrica (mal de pedra).

Educació ambiental

61. Implantar l'educació ambiental no com a assignatura tradicional més sinó amb contingut interdisciplinari. La seva finalitat ha de ser produir un canvi d'actituds sobre el ciutadà i fomentar l'ús racional dels recursos.
62. Incidència de l'educació ambiental sobre els professors i alumnes de tots els nivells d'educació (EGB, BUP, COU, Universitat).

Territori

63. Entendre la principal funció de la política d'ordenació territorial com a establiment d'un veritable equilibri econòmic i social descentralitzat.
64. Tendir a un sistema econòmic de desenvolupament autosostingut.
65. Canvi de finalitats en el sistema econòmic: passar d'un sistema exclusivament productiu a un de reproductiu. No extreure de l'entorn natural més del que es pot recuperar.
66. Organització del territori sense duplicitat de serveis: supressió de les organitzacions dependents de l'Estat espanyol.
67. Organització del territori en municipis i comarques. Afavorir la mancomunació d'aquestes administracions quan respongui a la voluntat popular.
68. Evitar la requalificació del sòl agrícola i forestal en sòl urbanitzable i industrial (turisme, multinacionals, etc.)
69. Evitar la pèrdua de fertilitat del sòl que provoca desequilibris en els sectors productius.

La feina feta al Parlament

Ocupant només tres escons al Parlament de Catalunya, ERC ha estat en aquests darrers anys un dels partits més actius i, sens dubte, el que ha generat més feina, ja sigui en forma de proposicions no de llei, propostes de resolució, interpel·lacions o preguntes des de cada un d'ells.
Cal presentar la feina feta per aquests tres diputats -que es presenten tots ells a la reelecció, juntament amb la resta de companys de les candidatures d'ERC- en aquesta tercera legislatura, amb importants èxits, bàsicament per la via de les resolucions, malgrat l'obstaculització permanent de la majoria, i una important tasca de control, seguiment i crítica de la gestió de l'actual majoria regionalista i conservadora de la cambra catalana.

Iniciatives d'ERC a la III legislatura del Parlament de Catalunya

(octubre 88-desembre 91)

1. Proposicions no de llei

	data	Sí/No
Sobre la supressió de la figura dels governadors civils	25-10-88	Sí
De condemna de la utilització d'armes químiques sobre les poblacions del Kurdistan	25-10-88	Sí
Sobre la signatura d'un conveni de col·laboració en matèria lingüística entre Catalunya, la Comunitat Valenciana i la Comunitat Autònoma de les Illes Balears	2-11-88	Sí
Homenatge nacional a la Catalunya de l'exili	3-11-88	No
Intercanvis escolars entre els territoris de la comunitat lingüística catalana	9-11-88	Sí
Perfils lingüístics dels llocs de treball de la Generalitat de Catalunya	9-11-88	No

Declaració del català com a llengua oficial a les Corts espanyoles	25-11-88	No
Decició judicial de desnonament dels parcers de Montagut (PSC, IC)	27-01-89	Pendent
Per tal d'ordenar les pràctiques esportives i la circulació de vehicles a motor a les àrees forestals i de muntanya	8-02-89	No
Extracció de gredes a la zona volcànica de la Garrotxa	9-02-89	Sí
Homenatge nacional a la Catalunya de l'exili	16-02-89	Sí
Posada en funcionament de l'eix mediterrani ferroviari d'amplada UIC	1-03-89	Sí
Construcció d'heliports als hospitals de nivell A de la XHUP	1-03-89	Sí
Per la qual s'encomana al Govern que exerceixi la iniciativa legislativa per al desplegament de la disposició addicional primera de l'Estatut d'Autonomia	1-03-89	Sí
Mesures de protecció de la capa d'ozó de l'atmosfera	9-03-89	Sí
Disposició al Palau de la Generalitat d'una galeria de retrats dels presidents de la Generalitat i la Mancomunitat	31-03-89	Sí
Control en els diferents usos de l'aigua (CIU, PSC, CDS, PP, IC)	3-04-89	Sí
Recuperació del material documental requisat a Catalunya com a conseqüència de la guerra civil	11-04-89	Sí
Commemoració dels 50 anys de l'afusellament del president Lluís Companys	11-04-89	Sí
Estudi de mesures per a evitar la violència en l'esport	17-05-89	Sí
Desacord presència 27 maig vaixell de la VIa flota dels EUA al Port de Barcelona	17-05-89	No
Recepció de la Televisió de Catalunya a Madrid	24-05-89	No
Exercici del dret a la informació, especialment en la recepció d'imatges televisives, i la potenciació d'un espai comunitari en l'àmbit de la llengua catalana (CIU, IC, PP, CDS)	24-05-89	Sí
Construcció d'helisuperfícies als voltants dels hospitals de nivell A de la XHUP	31-05-89	Sí
Supressió i millora dels passos a nivell entre la via ferroviària i les carreteres	31-05-89	No
Diada de Sant Joan	21-06-89	No

Declaració del català com a llengua oficial a les Corts espanyoles	21-06-89	No
Emissions de TV3 i TVV als territoris de llengua catalana	07-09-89	Sí
Dret a l'autodeterminació de la nació catalana	25-10-89	Sí
Revisió de la sentència del Consell de Guerra Sumaríssim seguit, el 1940, contra Lluís Companys i Jover, president de la Generalitat de Catalunya	19-01-90	No
Defensa de les diades festives de Catalunya en el calendari laboral	22-01-90	No
Increment del consum i la comercialització directa de l'oli verge d'oliva	23-01-90	No
Diada de Sant Joan	5-02-90	No
Creació d'una agència nacional per a la gestió de les beques Erasmus	13-02-90	No
Estímul de l'oferta de productes de l'agricultura ecològica	13-02-90	Sí
Constitució d'un registre de patrimoni i ingressos dels consellers de la Generalitat i els càrrecs de confiança de les respectives conselleries	13-02-90	No
Commemoració del 500 aniversari de l'edició de Tirant lo Blanc	13-02-90	No
Catalans reclosos en centres penitenciaris fora de Catalunya	13-02-90	Sí
Creació d'un centre nacional d'arqueologia subaquàtica	15-02-90	Sí
Pla de Control Sanitari de la població que es dedica a la prostitució	27-02-90	No
Desenvolupament del model de policia	27-02-90	No
Canvi del sistema de finançament	27-02-90	No
Reforma de l'Estatut d'Autonomia	27-02-90	No
Política relativa a la població de més de seixata-cinc anys (tots)	5-03-90	Sí
Creació d'una agència catalana de notícies	5-03-90	No
Salutació de la nova República de Lituània	12-03-90	No
Aplicació de la llei catalana de cooperatives	15-03-90	No
Programació en català de TVE de Catalunya	21-03-90	No
Commemoració del 50è aniversari de l'afusellament del Molt Honorable Sr. Lluís Companys i Jover, President de la Generalitat de Catalunya	23-03-90	No

Protecció natural i cultural de la Vall d'Hortmoier (CIU, IC, PSC, Mixt)	24-04-90	Sí
Tancament de les mines de potassa a Cardona	2-05-90	No
Fet casteller	3-05-90	No
Salutació al poble de Lituània	3-05-90	Sí
Zones de muntanya afectades per les glaçades (tots)	24-05-90	Sí
Pesca d'arrossegament	28-05-90	Sí
Catalanització de receptes oficials per a la prescripció de medicaments	28-05-90	Sí
Instal·lació de la comandància superior de la Guàrdia Civil a Barcelona	28-05-90	Sí
Adaptació de la LOGSE al sistema educatiu de Catalunya	28-05-90	No
Drets humans en la formació de les noves generacions	28-05-90	No
Desenvolupament de programes integrals per a la prevenció de conductes antisocials	25-06-90	Sí
Control dels mitjans de comunicació pel que fa a la seva incidència en la joventut	25-06-90	Sí
Compliment del decret 380/88, (maltractament de menors)	25-06-90	No
Revisió plans estudi de les facultats de medicina, escoles d'infermeria, pediatria, ginecologia, obstetrícia i llevadores	25-06-90	No
Aspiracions de pau del poble català davant el conflicte del Golf Pèrsic	3-09-90	No
Accés públic al sumari del consell de guerra seguit contra el president Lluís Companys	12-09-90	Sí
Rebuig de la violència i suport a la via democràtica	13-09-90	Sí
Creació de l'emissora Ràdio Exterior de Catalunya	17-09-90	Sí
Presència de la llengua catalana en els tractats internacionals signats per l'Estat espanyol	17-09-90	Sí
Projecció exterior de la cultura catalana	17-09-90	Sí
Comunitats catalanes fora del país	17-09-90	Sí
Representació institucional catalana a l'exterior	17-09-90	Sí
Impuls de la construcció del canal Algerri-Balaguer	18-09-90	Sí.
Afeccions d'índole psíquica entre els docents	25-09-90	No
Reducció de l'impacte negatiu del tancament per obres de la carretera de Terradets	8-10-90	No

Commemoració del setantè aniversari de l'assassinat de Francesc Layret	23-10-90	Sí
Visites de caps d'Estat a Catalunya	31-10-90	No
Creació una emissora radiofònica catalana en d'ona mitjana i de titularitat pública	8-11-90	Sí
Legalització de les ràdios lliures	21-11-90	Sí
Creació d'un fons de partitures d'autors catalans destinat a la promoció internacional de la música catalana	18-12-90	Sí
Situació actual a les Repúbliques Bàltiques	30-01-91	Sí
Modificació del codi penal pel que fa a delictes contra el medi ambient (tots)	25-02-91	Sí
Promoció d'una cultura de pau	5-03-91	No
Acompliment dels acords entre l'Ajuntament de Bausen i HIEBASA	20-03-91	No
Denegació d'ajuts del RD. 425/85 als ramaders del sector porcí	21-03-91	No
Formulació d'un pla especial de regeneració de la reserva natural integral i dintre del parc natural dels Aiguamolls de l'Empordà	10-04-91	No
Suport a la política lingüística aprovada pel Parlament de Puerto Rico	12-04-91	No
Agressions contra la integritat de la zona humida de l'embassament de Terradets	10-05-91	Sí
Importació de porcs amb la malaltia Avortament Blau	10-05-91	No
Millora dels canals de distribució de premsa en català	25-06-91	Sí
TV privada a Catalunya	25-06-91	Sí
Salutació i encoratjament als pobles d'Eslovènia i Croàcia	27-06-91	Sí
Publicitat de les estadístiques de sinistrabilitat de les diferents marques i models de vehicles automòbils	9-10-91	Pendent
Abocament incontrolat de desmunts procedents del Principat d'Andorra en municipis de l'Alt Urgell	9-10-91	No
Condicions laborals del col·lectiu de professors interins i substituts	10-10-91	Pendent
Forma oficial dels topònims de Lleida i Girona	10-10-91	Pendent
Concessió de mesures polítiques d'amnistia per als independentistes catalans empresonats o bé a l'exili	31-10-91	No

No discriminació de les persones per raons d'opció sexual (tots els grups)	5-11-91	Sí
Mesures urgents per a la revitalització de la comarca de les Garrigues	11-11-91	Pendent
Conveniència que el Govern espanyol promulgui mesures polítiques per als independentistes catalans empresonats o be a l'exili	4-12-91	Pendent
Garantiment de la continuïtat de les explotacions catalanes servides pel canal d'Aragó i Catalunya	12-12-91	Pendent

2. Proposicions de llei

Reguladora del finançament del fons de solidaritat per a l'electrificació rural de Catalunya	4-10-88	No
Regulació de l'ús de les tècniques de fecundació artificial	27-06-89	
Iniciativa legislativa popular	25-10-90	
Llei Orgànica de Modificació del Codi Penal pel que fa a delictes contra el medi ambient i l'ordenació del territori	19-11-90	

3. Sol·licituds (de compareixença i d'altres)

Creació d'una Comissió d'Estudi sobre la concessió per a la gestió i explotació dels jocs i apostes que depenguin de l'autorització administrativa de la Generalitat de Catalunya (IC, Mixt, PSC)	5-10-88	No
Creació d'una Comissió d'Estudi sobre la problemàtica de la Sida a Catalunya (PSC, PP, CiU, IC Mixt)	29-11-88	
El lloc de debatre la llei d'Aran sigui la Val d'Aran	23-05-89	
Associació d'actors i directors professionals de Catalunya	27-6-89	
Creació Comissió Investigació residències geriàtriques de Catalunya (Tots)	29-9-89	
Conseller Comas, fets residències geriàtriques	6-10-89	
Conseller Pol. Terr. Pla Residus	12-2-90	
Jordi Pujol: Policia, serrells i finançament	27-2-90	
Conseller Gomis: desplegament Mossos	27-2-90	
President executiu de la Comissió Catalana del Vè Centenari del Descobriment d'Amèrica	3-5-90	
Unió de Pagesos	29-5-90	

Director-Executiu de l'Institut Català d'Estudis Mediterranis	31-5-90/ 30-11-90
Associacions armadors pesca d'arrossegament	19-10-90
Conseller Sanitat (drogaddictes)	4-2-91
Conseller Comas (drogaddictes)	4-2-91
Conseller Gomis (drogaddictes)	4-2-91
Grup Alsthom (Maquinista)	6-6-91
Conseller Treball (Maquinista)	6-6-91
Governador civil, fets 12 d'octubre	16-10-91

4. Preguntes orals (comissions i ple)

CCRTV. Previsions incorporació llengua i cultura araneses	6-10-88
Ple. Actuacions Consell Executiu dret d'asil ciutadans catalans exiliats.	18-10-88
CCRTV. No participació TV3 sessions grup de la Unió Europea de Radiodifució a Sevilla.	8-11-88
Ple. Mesures per garantir empresa catalana de tractament d'olis pesats retirarà o processarà els residus (Llovera i Pinell)	15-11-88
Ple. Compliment llei normalització en l'Administració de justícia	1-12-88
CCRTV. Canal 33, posada en funcionament, gent...	12-12-88
CCRTV. Article 14 Llei 10/1983, creació CCRTV	2-3-89
Ple. Detenció quatre ciutadans compromesos en la lluita per la pau	6-3-89
Ple. Resultats delegació cultura viatge EUA	6-3-89
Ple. Si la remoció de terres és el mètode adequat per a l'invertització d'olis negres dipositats en l'abocador del Pinell	12-04-89
Ple. Impuls normalit. ling. Adm. Justícia	12-04-89
Ple. Defensa drets ciutadans catalans en no aplicar sentència Tribunal Europeu Drets Humans	12-04-89
CCRTV. Acord Departament d'Ensenyament	9-5-89
Ple. Finca Montagut	17-5-89
Ple. Actuació Govern fets Montagut	17-5-89
Ple. Criteris ling. llibre *Encontre d'antropologia i diversitat hispànica.*	24-05-89

Ple. Destinació no venal llibres Generalitat	24-05-89
Ple. Destinació llibres adquirits Departament Cultura	24-05-89
Ple. Data eleccions sindicals pol. auto-mossos	24-05-89
Ple. Obertura i servei Biblioteca Tarragona	24-05-89
Ple. Seguretat industrial aparells elevadors	24-05-89
CCRTV. Negociacions actors	20-06-89
CCRTV. Proposta recepció TVV al Principat.	28-09-89
Ple. Centres vinculats a Presidència	5-02-90
CCRTV. Incorporació aranès	5-02-90
Ple. Creació comissions relació policia i sindicats	27-02-90
Ple. Barca pesca Palamós	5-3-90
CCRTV. Criteris en la informació visita conseller a la Conca	5-3-90
Ple. Utilització Pujol de comunitat autònoma i regió autònoma	5-3-90
Ple. Obstrucció Armada a l'activitat pesquera	14-3-90
Ple. Jurat Catalònia	15-3-90
Ple. Gratificació jurat Catalònia	15-03-90
Ple. Declaracions Ferrusola	27-3-90
Ple. Previsions LUDESA	30-3-90
CCRTV. Política informació agrària	16-5-90
Ple. Caixes amb material radioactiu	26-6-90
Ple. Ubicacions abocadors controlats residus urbans	8-10-90
Ple. Intervenció Generalitat actes Ceuta	19-10-90
Ple. Publicitat *El Observador*	23-10-90
Ple. Parallamps radioactius hospital de Lleida	13-12-90
Ple. Manteniment carreteres pirinaiques	13-12-90
Ple. Universitat Tarragona -Reus	19-2-91
Ple. Norm. Ling. RENFE i IBERIA	25-2-91
CCRTV. Seguiment TV3 equips futbol segona "A"	5-3-91
Ple. Vigilància policia Estat als Mossos	25-2-91
Ple. Kàrting a Palau-Saverdera	15-3-91
Ple. Manuals de policia de menors a l'Escola de Policia	22-3-91
Ple. Acords Govern espanyol, català i Unió de Pagesos	13-6-91

Ple. Actuació del director del campus europeu de medi ambient	25-9-91
Ple. Construcció CAP Artesa de Segre	18-10-91
Ple. Criteris lingüístics *Ramon Salvatella y su tiempo*	28-11-91
Ple. Tancament congost Collegats	4-12-91

5. Propostes de resolució

Debat general sobre l'orientació política general	07-10-88
Debat orientació política general	17-11-89
Debat Política Territorial	9-6-90
Debat CEE	14-12-90
Debat Política General	27-9-91

6. Interpel·lacions

Problemàtica gitanos de Catalunya	20-10-88/14-2-89		
Compliment dels requisits legals en matèria de protecció del medi exigible als projectes d'obres públiques	2-11-88	Sí.	Moció 9/III
Problemàtica nuclis i municipis que es volen segregar per agregar-se a un municipi veí	21-12-88		
Política general de desenvolupament i gestió dels serveis socials d'atenció primària	30-12-88		
Prestació Social Substitutòria i voluntariat dels objectors de consciència a Catalunya	14-02-89/ 22-03-89		
Suport institucional cançó en llengua catalana.	2-3-89		
Aplicació llei normalització ling. RENFE, IBERIA i autopistes	9-33-89		
Prevenció rebuig social persones sida	4-5-89		
Política preventiva sida.	19-5-89		
Ordre públic a Catalunya	20-6-89		
Abocadors	18-1-90	Sí	Moció 26/III
Acord Parlament dret autodeterminació	5-2-90		
Política lingüística	13-2-90	Sí	Moció 32/III
Biblioteques	3-5-90		
Cinema en català	28-5-90		

Fusió entitats d'estalvi	19-6-90		
Control ambiental i radiològic	26-6-90		
Turisme a Catalunya	7-9-90		
Sectes	7-9-90		
Policia	23-10-90/15-10-91	Sí	Moció. 5/III
Guerra del Golf	18-01-91	Sí	Moció 4/III
Política lingüística	10-10-91		

7. Esmenes a la totalitat amb text alternatiu

Val d'Aran	21-11-89
Residus	7-6-90
Barreres	27-6-91

Programa comarcal

Alt Camp

Infrastructures, equipaments i serveis

Comunicacions

El tema de les comunicacions és un punt bàsic, i es concretaria en aspectes com la millora de les carreteres Valls-Alcover (apropant la comarca a Reus), Valls-Picamoixons, enllaçant amb Montblanc, el Pla-Valls, evitant els encreuaments perillosos existents i facilitant l'accés a l'autopista i un arranjament dels trams comarcals, últimament força abandonats.

Equipaments sanitaris

Per tal de millorar la qualitat de vida dels habitants de l'Alt Camp és importantíssima la creació de nous centres d'assistència primària de sanitat als pobles on calgui, evitant la centralització dels serveis a Valls, així com també és urgent impulsar la Residència d'Ancians Alt Camp, i la possible creació de residències de nit als pobles.

Equipaments culturals

En l'apartat d'ensenyament és urgent un desdoblegament de l'Institut Politècnic d'FP, a fi d'evitar la gran massificació que de ben segur produirà l'aplicació de la Reforma Educativa, així com la necessitat de construir un nou Institut de Batxillerat en un lloc millor i més adient que l'actual, i al mateix temps potenciar i millorar l'accés dels nens dels pobles a l'ensenyament secundari, mantenint tant com sigui possible les escoles rurals fins als 14 anys, sempre que el nombre d'alumnes ho permeti.
En matèria de cultura, la comarca es veu sotmesa a una llarga espera en l'acabament de les obres d'infrastructura cultural, i és convenient així mateix que es potenciïn i actuïn encara més els centres d'estudis, com l'Institut d'Estudis Vallencs, i concedir beques d'estudi històric no tan dirigides políticament com les actuals (concedides només a municipis representats al Consell Comarcal).

Sectors de producció

Agricultura

Pel que fa a l'agricultura, cal potenciar clarament el suport al moviment cooperatiu, afavorint els projectes agrícoles alternatius i al mateix temps ajudant els pocs pagesos existents actualment a millorar les seves condicions de treball.

Indústria

Un altre aspecte urgent i de necessària aplicació és l'afavoriment de la creació de sòl industrial, tant des d'INCASOL a preu raonable, com els polígons actuals o de proper funcionament, com el del Pla de Santa Maria, Valls, o Vallmoll, però sempre amb la necessitat d'exigir un control del medi ambient que eviti problemes com els actuals de contaminació repetida i abundant. La creació de llocs de treball és bàsica però s'ha de compaginar amb la protecció de la natura.

Turisme

Pel que fa al món turístic, s'ha de potenciar encara més la campanya de la Ruta del Císter, últimament força abandonada, i fomentar la promoció de festes com la Calçotada, Firagost, etc. Dins d'aquest marc s'ha d'activar la construcció del parc temàtic Identirama, que mostrarà l'evolució de la història de Catalunya, i que necessita un recolzament per tal d'iniciar la seva tasca.

Ensenyament, cultura i esport

La millora del benestar de les poblacions passa inequívocament per un major suport a l'esport, amb compromisos d'ajut a la piscina coberta de Valls i activant la concessió d'ajuts per a la construcció d'instal·lacions més adients per a la pràctica de l'esport en el món rural.
Finalment, s'ha d'ajudar més encara una de les mostres més representatives de la cultura nacional, els Castells, donant suport a un veritable reconeixement i a un major ajut al món casteller en general.

Medi ambient

S'han de complir els compromisos assumits per la Junta de Sanejament de construir depuradores a la zona, tan aviat com sigui possible, i perquè les pròpies indústries facin un tractament inicial de l'aigua evitant els abocaments incontrolats que ja han produït la contaminació de diversos pous.

Alt Empordà

Infrastructures, equipaments i serveis

Comunicacions

En el capítol de comunicacions cal dur a terme les actuacions següents:
• Arranjament de la carretera entre la Jonquera i Roses per l'Albera, a fi de potenciar la comunicació amb els pobles del vessant sud de l'Albera (Campmany, Rabós, Garriguella, Espolla, Palau).
• Arranjament de la carretera Figueres-Besalú.
• Desdoblament de la carretera Figueres-Roses (prevista per al 1994).
• Arranjament de la carretera N-2 a Massanet de Cabrenys.
• Obertura dels passos fronterers a Europa, que són obstruïts pels dos Estats (la Vajol, Espolla...)
• Millora de la xarxa telefònica per evitar els col·lapses estiuencs.
• Eliminació del pas a nivell de la RENFE a Figueres (Ctra. Figueres-Roses).
• Arranjament de la carretera de Llançà a Portbou.

Equipaments socials

• Els centres geriàtrics existents a la comarca són insuficients per respondre a les necessitats de la població, raó per la qual cal dur a terme la construcció d'un llar subcomarcal d'avis (centre de dia) a Roses, on hi ha més de mil associats sense casal.
• Creació d'un centre de rehabilitació de toxicòmans semblant al que hi ha de Santa Caterina, a Girona.
• Crear àrees bàsiques de salut a les viles i pobles on encara no es disposi d'aquest servei.

Equipaments culturals

• Potenciació de la formació professional a la comarca a través de la creació de les infrastructures necessàries.
• Construcció d'una nova escola a Roses (en procés inicial).
• Creació de programes d'informació i assessorament per als mestres pel que fa a la Reforma Educativa.

Sectors de producció

Agricultura i pesca

• Cal que des del Consell Comarcal es realitzin programes d'informació i ajut als pagesos, sobretot als petits pagesos, davant la nova situació derivada de la incorporació a la CEE.
• És necessari també donar solucions al problema de la pesca, sobretot a Llançà, el Port de la Selva i Roses a causa de la problemàtica existent a la zona a causa de la sobreexplotació, mala negociació amb la CEE i l'apropament pel nord de la plaga d'una alga tropical.
• Cal establir polítiques d'ajut per als conreus tradicionals i fomentar el cooperativisme entre els pagesos.

Indústria

• És previst de crear una gran àrea industrial entre el Far i Vilamella, per la qual cosa caldrà assegurar les mesures necessàries per donar viabilitat a aquest projecte que pot ser molt important per a la revitalització de l'activitat econòmica de la comarca.

Turisme i serveis

• Cal establir les mesures necessàries per allargar la temporada turística als mesos d'hivern, per a la qual cosa cal promoure nous incentius que no siguin el mar i la platja.
• Potenciar la imatge general de la Costa Brava.
• És necessari fer entrar la comarca en el programa INTEREC (CEE) d'ajut als municipis pirinencs per al turisme rural.
• Cal arribar a acords en la qüestió duanera. El problema afecta bàsicament la Jonquera (carretera), Vilamalla (centre Fito-Sanitari) i Portbou (ferrocarril).
• Cal iniciar una política concreta pel que fa al comerç que permeti la convivència harmònica de les grans àrees comercials i els comerços tradicionals de la zona.

Ensenyament, cultura i esport

• Creació de casals de cultura en les poblacions on encara no n'hi hagi per facilitar l'associació entre els joves i la gent gran.
• Ajudar els grups de teatre locals.
• Donar solució al destí final del llegat Dalí del Castell de Sant Ferran de Figueres.

Medi ambient

• Repoblació forestal de l'Albera, amb espècies autòctones.
• Confecció d'un Pla per evitar els incendis forestals a la comarca i avaluació de la proposta de crear una zona de prevenció d'incendis al llarga de la frontera.
• Protecció del Cap de Norfeu.
• Neteja dels boscos i expansió de la ramaderia expansiva.

Alt Penedès

Insfrastructures, equipaments i serveis

Comunicacions

• Resten encara pendents les obres de construcció de les variants de Vilafranca i Santa Margarida i els Monjos de la carretera N-340.
• Continua desatesa la demanda (formulada per tots els grups polítics locals

respectius) de construcció, a les sortides de Gelida i Sant Sadurní d'Anoia de l'autopista A-7, d'un vial d'accés en direcció Tarragona.
• Una localitat cap de comarca com Vilafranca no té encara terminal d'autobusos. Exigència, per tant, que es duguin a terme i es finalitzin les obres durant la propera legislatura.
• Exigència d'una solució adient al fracassat soterrament de la via ferroviària i l'estació de RENFE a Vilafranca.
• Elaboració urgent d'un Pla Comarcal d'Emergències, amb especial referència a la planta de gas butà de la Granada.

Equipaments socials

• El futur Hospital Comarcal de Vilafranca ha d'entrar inexcusablement en funcionament durant la propera legislatura.
• Necessitat d'una residència geriàtrica i d'un centre de dia, aprofitant les estructures de l'actual Hospital de Vilafranca, així com un servei de pediatria.

Equipaments culturals

• Necessitat d'un institut comarcal d'ensenyament mitjà addicional al que hi ha en fase de construcció a Vilafranca, que ja ara serà insuficient per a la demanda de places prevista.

Ordenació territorial

• Supressió de les províncies i transferència de competències als consells comarcals.
• Promulgació d'una Llei de Regions (vegueries) de Catalunya, que contempli una Regió del Penedès integrada per les comarques de l'Alt i el Baix Penedès i el Garraf.

Sectors de producció

Agricultura i ramaderia

• Mantenir el sector primari, i més concretament l'activitat vitivinícola, com a eix definitori de l'economia comarcal; tota política d'implantació industrial a la comarca ha de ser compatibilitzada amb aquesta preponderància.

Indústria

• Denunciar la tendència implícitament expressada pel Govern de la Generalitat, amb la inhibició de les cúpules comarcals de CiU i PSC, de convertir el Penedès en zona d'expansió i descongestió del cinturó industrial del Llobregat.
• Com a alternativa, proposar la planificació i reglamentació del futur industrial de la comarca, concertada pels ajuntaments i el Consell Comarcal, amb els paràmetres següents:
• Limitació quantitativa de les àrees de sòl industrial a ofertar en tota la comarca.
• Limitació qualitativa dels sectors d'activitat industrial a implantar, concedint prioritat als d'alta tecnologia, serveis i derivats del sector primari

comarcal, i descartant les indústries nocives, contaminants o perilloses.
• Prioritat als criteris de generació d'ocupació a partir del mercat laboral de treball.
• Repartiment equilibrat de càrregues i compensacions entre els municipis de la comarca.
• Elaboració de plans locals d'actuació especial per posar fre a la crisi industrial oberta a algunes poblacions de la comarca, com és el cas de Sant Pere de Riudebitlles.

Turisme

La manca crònica d'oferta hotelera a la comarca s'ha vist pal·liada parcialment amb l'obertura de dos nous hotels a Vilafranca.
Hi ha hagut, fins al present, una total descoordinació de les polítiques turístiques locals, centrades en uns pocs patronats locals. No hi ha patronat de turisme comarcal, i el Consell Comarcal no ha previst encara res més que una discreta campanya de promoció.
Això fa necessàries, doncs, la dinamització i coordinació d'ofertes turístiques i hoteleres, per mitjà d'un ens vinculat al Consell Comarcal, amb participació dels patronats locals.

Medi ambient

• Elaboració d'un pla general comarcal de sanejament de les conques fluvials, amb inexcusable referència a la del riu Anoia i el Pantà de Foix, que incorpori mecanismes efectius de control i verificació.
• Revisió de l'actual programa de sanejament de la conca de Riudebitlles i el Lavernó.
• Repoblació forestal de les terres altes de la comarca, severament afectades pels incendis dels darrers anys.
• Control efectiu de la pràctica, cada cop més habitual, d'aprofitar la crema de boscos per plantar noves vinyes en lloc de repoblar.

Alt Urgell

Infrastructures, equipaments i serveis

Comunicacions

• Arranjament de les carreteres la Seu d'Urgell-Gosol i Coll del Nargo-Isona.
• Acabament de tots els camins veïnals.
• Replantejament de les variants de la Seu d'Urgell.
• Gratuïtat del tunel del Cadí per als habitants de les comarques veïnes.

Equipaments sanitaris

• Construcció d'un hospital comarcal de nivell II per donar resposta a les

necessitats de la comarca en matèria assistencial.
- Creació d'un centre de salut mental.
- Creació de residències geriàtriques a Oliana, Organyà i la Seu d'Urgell.

Equipaments culturals

- Concentració racional de les escoles públiques.
- Adequació dels centres d'ensenyament a les necessitats de la comarca amb la creació de les infrastructures i els equipaments necessaris.
- Creació de casals de cultura als diferents pobles de la comarca per fomentar la relació entre els habitants i potenciar l'activitat cultural de la zona.
- Construcció d'un teatre comarcal.

Sectors de producció

La comarca pateix una forta recessió econòmica causada per dos factors fonamentals: la crisi del sector lleter i d'una indústria de nivell mitjà existent a la comarca amb fàbriques a Oliana i Organyà.
Caldrà, doncs, iniciar mesures urgents per pal·liar aquesta situació en cadascun dels sectors de producció.

Agricultura

A causa de la disseminació de les finques, juntament als problemes derivats de l'entrada a la CEE, la figura del petit pagès gairebé ha desaparegut. Caldrà, doncs, des del Consell Comarcal, iniciar programes concrets d'ajut i assessorament per donar una sortida viable a aquest sector.

Indústria

- Cal iniciar una adequada promoció industrial de la comarca, amb una correcta planificació i relació respectuosa amb l'entorn.
- Creació de recintes firals a diferents pobles de la comarca per activar la vida econòmica i afavorir el coneixement de la zona.
- Instal·lació d'un escorxador comarcal.

Turisme

El turisme es perfila com una sortida de futur a la crisi econòmica que pateix la zona. Per a això, però, caldrà establir un plantejament global que sigui respectuós amb l'entorn i que asseguri les infrastructures adequades per fer front a un turisme de qualitat:
- Millorament de les infrastructures turístiques existents i creació de noves.
- Promoció de la comarca posant un èmfasi especial en el seu interès pel que fa a l'entorn i al valor històrico-cultural.

Ensenyament, cultura i esport

- Restauració de les esglésies romàniques i altres monuments històrics.
- Establiment de plans de potenciació de l'associacionisme juvenil.
- Construcció de pavellons esportius coberts a la Seu, Oliana i Organyà.
- Millora dels accessos a les pistes d'esquí.

Medi ambient

- Endegar converses amb el Govern andorrà per a la depuració de les aigües del riu Valira i evitar la importació de residus sòlids.
- Repoblació forestal dels boscos.
- Control i protecció de la fauna.
- Creació a la comarca d'un parc natural tancat.
- Extremar la vigilància als parcs naturals existents.
- Neteja dels boscos.

Alta Ribagorça

Infrastructures, equipaments i serveis

Una de les millores urgents que cal iniciar en matèria d'equipaments sanitaris és l'aplicació del servei de guàrdies els dies festius i caps de setmana. A conseqüència del turisme que acudeix a la comarca els caps de setmana, l'existència d'un sol metge per a atendre els possibles pacients és del tot insuficient.

Sectors de producció

Agricultura i ramaderia

Cal donar a aquest sector els ajuts necessaris per tal de millorar la qualitat i fomentar el consum dels productes i espècies pròpies del país.

Turisme

Cal potenciar el turisme a la comarca amb una adequada promoció dels seus recursos. Aquesta acció, que s'ha de dur a terme amb criteris de racionalitat i amb una perfecta planificació, caldrà que s'adreci al turisme respectuós amb l'entorn i interessat en l'atractiu cultural de la comarca. Així, s'establiran rutes i travesses de muntanyes, visites al Parc d'Aigüestortes, ruta del romànic, esports de neu, parapent...Per a això caldrà millorar la xarxa viària i l'adequada senyalització de les diferents rutes i activitats.

Ensenyament, cultura i esport

És necessari un esforç institucional per crear i millorar la xarxa bibliotecària, fent donació periòdica a les escoles, instituts i entitats culturals de llibres, vídeos i revistes, amb l'objectiu d'activar la vida cultural de la comarca i promoure l'associacionisme entre els joves i la gent gran.

Medi ambient

Les actuacions que caldrà dur a terme a la comarca pel que fa a medi ambient

passen per la construcció de les depuradores necessàries per a les aigües residuals domèstiques o de les explotacions ramaderes.
Al mateix temps, cal exigir a les empreses hidroelèctriques un cabal mínim per a tots els rius per tal de garantir una bona regulació de l'equilibri ecològic.
També cal dur a terme controls de l'entorn natural pel que fa als abocadors i la creixent construcció d'habitatges.

Anoia

Infrastructures, equipaments i serveis

Comunicacions

Pel que fa a comunicacions a la comarca de l'Anoia, és prioritària la construcció de l'eix Vilafranca-Igualada-Manresa, obra que ja està previst d'iniciar enguany amb el tram Igualada-Capellades.
És de témer, però, que la construcció s'alenteixi i no es converteixi en realitat fins més enllà del 2000.
També és previst d'arranjar la carretera que va de Jorba a Calaf, actualment molt abandonada pel fet que els automobilistes que es dirigien a Andorra per aquesta carretera ara ho fa des de Cervera. No hi ha, però, cap data per al començament de les obres.
Pel que fa a la Conca d'Òdena, hi ha un greu problema de circulació entre els municipis de Santa Margarida de Montbui, Igualada i Vilanova del Camí, que requereix la construcció d'una via de circumval·lació que eviti que l'actual volum de trànsit passi pel centre d'Igualada.

Equipaments sanitaris

Quant als equipaments sanitaris, la situació queda ben coberta amb l'existència d'un centre públic, l'Hospital Comarcal, i un altre de privat concertat, la Mútua Igualadina. Hi ha dissenyat un pla que permeti la coordinació entre ambdós centres i l'evitació de la duplicitat de serveis, però hi ha moltes reticències, sobretot per part de la Mútua, a l'hora de tirar-lo endavant. També és urgent l'obertura d'un Centre d'Assistència Primària en salut mental, del qual ja fa temps que es parla però que encara no s'ha fet realitat.

Equipaments culturals

A Igualada hi ha un conveni signat entre l'Ateneu Igualadí i el Departament de Cultura de la Generalitat per arranjar el teatre d'aquesta entitat i convertir-lo en municipal, però les obres s'endarrereixen incomprensiblement. Cal, doncs, iniciar aquesta actuació de manera immediata.
Els equipaments en matèria d'ensenyament es troben en una situació acceptable. S'està construint un segon Institut de batxillerat a Igualada. Això no obstant, calen inversions de millora i adequació dels centres que ja fa alguns anys que estan construïts.

Sectors de producció

Agricultura

Pel que fa a l'agricultura, aquesta es troba en una fase d'abandonament progressiu. Els petits municipis agrícoles, bàsicament cerealistes, perden població i les hectàrees que es conreen a la comarca cada vegada són menys. És necessari, per tant, assegurar les mesures necessàries per revitalitzar el sector.

Indústria

A l'Anoia hi ha una important concentració industrial a la zona denominada Conca d'Òdena, integrada pels municipis d'Igualada, Vilanova del Camí, Òdena i Santa Margarida de Montbui. La Conca pateix un monocultiu industrial molt acusat, ja que el 80% de la mà d'obra es troba concentrada en els sectors del tèxtil i l'adobat de pells. Ambdós sectors es troben, a més, en recessió, amb l'agravant que la crisi que pateixen en aquests moments no és cíclica, sinó estructural: manca d'exportació, producte de baixa qualitat i poc disseny, etc. Cal, doncs, impulsar des de l'Administració una actuació empresarial conjunta que permeti trobar sortides a la crisi ja que no sorgeixen iniciatives innovadores.

Serveis

Pel que fa al sector serveis, s'observa una lentitud en el seu desenvolupament, en la seva posada al dia. Igualada està perdent capitalitat comercial. Creix la tendència a desplaçar-se a comarques veïnes, sobretot el Bages, a l'hora d'anar a comprar.
S'impòsa, doncs, una política de vitalització del comerç de la zona impulsant-ne la renovació i l'especialització com a mitjà de fer front a la competència de les comarques veïnes.

Ensenyament, cultura i esport

Cultura

Pel que fa a la cultura, des d'un àmbit comarcal cal potenciar la coordinació entre les diferents instal·lacions museístiques de la comarca. Concretament a Igualada, cal accelerar l'acabament de les obres del Museu Comarcal, que ha de ser l'eix vertebrador de la política de museus a l'Anoia.
Cal també insistir en l'apropament de l'activitat cultural a tots els sectors de la ciutat.

Esport

El principal problema de l'esport escolar de base està en l'organització dels Jocs Esportius Escolars d'àmbit comarcal. Cal posar en funcionament efectiu el Consell Esportiu per a l'organització d'aquests jocs, ja que en l'actualitat tota l'organització recau en l'Ajuntament d'Igualada a través

del seu Patronat d'Esports. Cal una implicació més gran dels pobles de la comarca en la planificació de l'esport escolar.
A l'Estadi atlètic d'Igualada falta encara col·locar el tartan a les pistes, i l'adequació de les instal·lacions esportives escolars per a la utilització del conjunt de la població.

Medi ambient

Pel que fa a la contaminació de les aigües, el principal problema el presenta el riu Anoia, el qual constitueix juntament amb la riera de Rubí el riu més contaminat de Catalunya. Des de fa uns anys, funciona una depuradora de tractament físico-químic de les aigües, que depura les aigües de les empreses d'Igualada, però pocs quilòmetres més avall, l'Anoia rep tota la càrrega de contaminants abocats per les papereres directament a aquest riu o prèviament a la riera de Carme, que n'és un afluent. No hi ha gairebé cap d'aquestes empreses que faci un tractament previ de les aigües abans d'abocar-les. La Junta de Sanejament té previst properament d'incorporar a la depuradora un sistema de tractament biològic que permeti la reducció del volum de fangs, que actualment és molt alt.
El que no resulta coherent, però, és destinar fortes inversions a aquesta depuradora i no resoldre el problema dels abocaments altament contaminants que es produeixen aigües avall.
Pel que fa al problema dels residus sòlids urbans, Igualada no el té en absolut resolt. Actualment les deixalles urbanes són transportades a l'abocador controlat d'Hostalets de Pierola. Això no obstant, caldrà que a mitjà termini es pugui aplicar a Igualada un sistema de recollida selectiva d'escombraries, que permeti l'elaboració de compost a partir de la fracció orgànica i el màxim reciclatge possible de la fracció inorgànica.
A la resta de la comarca, hi ha el problema greu d'un abocador incontrolat a la Torre de Claramunt, que ja ha estat el responsable de diversos incendis forestals.
Hi ha alguns altres abocadors incontrolats, però de menor importància. Així mateix, sembla que hi ha la intenció de construir un nou abocador controlat al terme municipal de Piera, en una zona que té un important valor ecològic, raó per la qual caldrà assegurar les mesures adequades per preservar aquest entorn natural.
A Igualada hi ha també el problema de la contaminació atmosfèrica causada per emissions de CO_2 que superen, de bon tros, el límit legalment permès. Des del Departament de Medi Ambient, es pensa fer una tramesa de cartes advertint tot un seguit d'empreses de la seva responsabilitat en aquestes emissions, però de moment això no s'ha materialitzat.
L'altre problema important d'abast comarcal és el de la reforestació dels boscos cremats aquests últims anys, i sobretot el 1986, que el foc va devastar molts milers d'hectàrees. Des de la Generalitat, s'ha parlat alguna vegada de la posada en marxa de programes de reforestació, però de moment encara no s'han materialitzat enlloc. És prioritària, doncs, una acció global en aquest camp.

Bages

El Consell Comarcal del Bages ha d'intervenir d'una manera plena en el desenvolupament de la comarca. Per això, i de manera general, caldrà que aquest organisme s'encarregui de planificar i reordenar:

- El teixit industrial
- Els eixos viaris
- La distribució del territori
- L'impuls econòmic
- Els serveis públics.

De manera més detallada, aquesta actuació general es concretarà en els punts següents:

Infrastructures, equipaments i serveis

Comunicacions

- Eix del Llobregat: cal racionalitzar i millorar els accessos a les poblacions, tant d'entrada com de sortida.
- Eix del Cardener: acabar d'arranjar el tram que va de Súria a Cardona i el de Cardona al límit del Bages amb el Solsonès.
- Donar prioritat a l'arranjament i ampliació de les vies que van de llevant a ponent: direcció menys estructurada pel que fa a les comunicacions, cosa que provoca l'aïllament de les comarques interiors. Per això, al Bages tenim males comunicacions entre:
  - Manresa - Calaf
  - Manresa - Igualada
  - Manresa - Vilafranca del Penedès - Vilanova i la Geltrú.
- Cal activar la promoció de vies alternatives de comunicacions entre les poblacions de la comarca, que no siguin carreteres: camins, senderes, etc., que possibilitin la intercomunicació a peu, en bicicleta, etc., tal com es fa a diversos països europeus.

Equipaments culturals

Les mancances més importants són a l'ensenyament secundari, on falten places a formació professional i l'oferta dels centres públics es concentra excessivament a Manresa. Caldria crear un altre centre de formació professional o un institut d'ensenyament secundari a la població més adequada, després d'un estudi seriós i tenint en compte el mapa escolar de la comarca. També caldria proposar la creació a Manresa de delegacions universitàries de les Facultats de Lletres (Filologia, Història, Psicologia...), de les escoles universitàries de professorat d'EGB (que ja tenia), dels estudis de Ciències Empresarials, etc.

Sectors de producció

Agricultura i ramaderia

Al Bages, l'agricultura es basa excessivament en el conreu dels cereals. Caldria

fer-ne un estudi seriós i promoure-hi altres alternatives de conreu, entre les quals s'haurien de considerar sobretot les lleguminoses, les plantes oleaginoses, les plantes industrials i medicinals, les noves varietats de vinya i l'agricultura biològica. Quant a la ramaderia, tenint en compte la gran quantitat de granges establertes a la comarca, caldria proposar la creació d'un organisme de control comarcal que fos molt estricte pel que fa a l'alimentació del bestiar (problema de les hormones, etc.) i a les seves condicions sanitàries fins que arriben al consumidor.

Ensenyament, cultura i esport

Pel que fa a la cultura, és prioritària la creació una aula de música en un espai polivalent que permetés fer-hi també exposicions de caràcter general i tota mena de manifestacions artístiques, per convertir aquest centre en una referència obligada de la cultura.

Medi ambient

Segons un estudi del Departament d'Ecologia de la Universitat de Barcelona, el Llobregat ha empitjorat, durant els darrers 10 anys, en relació a la qualitat de l'aigua, a causa de la multiplicació de les minicentrals elèctriques, que han fet disminuir molt el cabal del riu. Les depuradores d'aigües residuals són insuficients per resoldre el problema de la contaminació i aquest estudi considera urgent recuperar el cabal mínim ecològic per recuperar la fauna microvertebrada (larves d'insectes, petits crustacis, cucs i cargols), que és l'aliment dels peixos. S'hauria d'aplicar un pla d'actuació ràpida per recuperar el cabal del riu, cosa que es pot fer en un termini màxim de 2 anys, segons el mateix estudi. Un dels punts molt afectats per aquest problema és el Pont de Vilomara (Bages), on, al riu, només hi sobreviuen les 4 o 5 espècies més resistents. (L'estudi esmentat ha estat encarregat per la Conselleria de Sanitat de la Generalitat).
Un problema semblant es troba al riu Cardener i a les rieres del Bages (per exemple, la riera de Calders).
A Sallent hi ha el problema dels residus de les mines de potassa. En aquest sentit, cal condicionar la zona per evitar-ne la contaminació.

Baix Camp

El Baix Camp és una comarca que es troba amb fortes contradiccions. D'una banda no és una comarca excessivament industrial, i en canvi té les centrals nuclears de Vandellòs. La comarca pateix una crisi greu, especialment a causa de la crisi del fruit sec i del sector avícola, i no troba alternatives per tirar endavant.
Cal, doncs, una redefinició de la comarca en tots els seus aspectes. Una comarca que ha estat rica, i que en aquests moments està en un pendent perillós. Cal trobar solucions a l'agricultura, un major i més rigorós control del medi ambient, i una política industrial molt més coherent.

Entre tots aquests aspectes fem dues propostes-reflexions que entenem poden ser importants per al futur més immediat de la comarca: la proposta de Parc Natural per a les Muntanyes de Prades, el Montsant i la Serra la Llena, i una política turística que és una de les solucions més urgents als problemes que pateix la comarca.

Sectors de producció

Turisme

Situació actual del sector turístic

La crisi actual del sector turístic respon a una sèrie de factors que han coincidit i que han fet que es plantegés una conjuntura difícil en el turisme estacional de costa. Cal diferenciar aquest aspecte, ja que el turisme d'interior i de muntanya han millorat.
Entre els factors negatius, els més importants són l'oferta competitiva dels pobles de l'est d'Europa i del nord d'Àfrica (tampoc cal ser poc optimista per la catastròfica situació que pateixen, ja que és menys significativa del que sembla), l'obsoleta oferta hotelera -amb hotels de més de vint anys- el dèficit d'infrastructures públiques -transports i comunicacions- i la manca de formació professional del sector.

El plantejament turístic

El plantejament turístic té com a finalitat preveure i dissenyar l'ordenació, el creixement i el desenvolupament de la comarca a mitjà i llarg termini. Per tant, es determina el model del futur i en definitiva el medi que engloba les competències i els serveis relacionats amb el seu àmbit físic.
Cal un programa d'actuació que prevegi les actuacions concretes a desenvolupar (mitjançant la redacció i execució d'estudis de detall, plans especials, etc.).
En ser un programa d'actuacions i no un conjunt de normatives, va estretament lligat a les disponibilitats econòmiques, per tant ha d'anar acompanyat d'un Pla Econòmic.
Ha de ser un criteri generalitzat i recomanable que l'execució totalment privada és prioritat en totes aquelles realitzacions en què l'interès general no s'hagi de preservar i que els ajuntaments es reservin les actuacions (compensació, cooperació o expropiació) i els recursos en aquells àmbits on l'interès ciutadà ho justifiqui.
Cal prendre consciència real de la importància del sector turístic, activitat econòmica important.

Consideracions

Cal anar a una major diversificació del producte i a la vegada a l'especialització.
Cal incidir especialment en la creativitat de l'oferta, i no limitar-se a copiar les altres iniciatives.
És prioritari millorar la qualitat del servei.
S'ha de procurar allargar la temporada.

Intentar obrir nous mercats.
Crear una oferta complementària.
Els millors agents publicitaris que tenim són els propis visitants.
Per a un turisme de qualitat, es fa necessari oferir també uns serveis de qualitat.
Cal respectar l'entorn natural, els espais oberts. I cal sobretot mantenir la higiene i seguretat de les nostres platges.
Per tal de dur a terme l'esmentat projecte es requereix que tota la població en general se senti beneficiada.
Caldrà que es respecti el marc legal, amb la reglamentació del sector, la protecció del patrimoni arquitectònic i la lluita per la no especulació.
Un dels errors de previsió més habituals és la no contemplació del redreçament de l'activitat.
Les tècniques que determinen una bona gestió són diverses. En definitiva es tracta d'estimular i canalitzar les actuacions particulars cap al sentit previst pels objectius.

Medi ambient

Parc Natural de les Muntanyes de Prades, el Montsant i Serra la Llena

Després de diverses manifestacions de suport a la creació d'un Parc Natural a les Muntanyes de Prades, ERC vol posar de manifest les següents consideracions:

- Les Muntanyes de Prades (estrictament) són la confluència de quatre comarques i comprenen, com a mínim, 10 municipis. El campament militar de Castillejos només és un dels molts problemes amb què es trobaria una declaració formal de protecció. Els principals problemes del campament militar de Castillejos són: l'escampall de bombes que estan perdudes i que poden esclatar en la zona de camp de tir, el mal estat de moltes de les edificacions, i l'ús que caldria donar-li si els militars *accedeixen* a marxar del lloc.
- La declaració de Parc Natural cal que vagi precedida, o molt millor, que es doni alhora, amb la creació d'un ens encarregat de la seva gestió i sobretot que disposi immediatament de pressupost adequat.
- No cal dir que en aquest ens hi haurien d'haver representants dels municipis afectats, a part de tècnics i científics i personal de vigilància, promoció agro-turística, etc., però, sobretot, vigilància, ja que una declaració institucional d'aquest tipus multiplica de manera molt brusca l'afluència de gent; sovint, de gent poc conscienciada vers el respecte i la conducta que cal tenir en un espai d'aquestes característiques.
- La delimitació del Parc cal que sigui àmplia i no quedi esguerrada. La zona de pre-parc també comprendrà, segurament, altres municipis que hi són propers; en el cas de la nostra comarca, el Baix Camp, Alforja, l'Aleixar i la Selva tindrien una zona de proximitat als límits reals del Parc amb unes proteccions mínimes. No s'ha de deixar fora cap dels racons d'aquestes Muntanyes: els cingles de Siurana i els de la Mussara, els rius Brugent, Glorieta, Siurana, la Vall d'Arbolí, el Bosc de Poblet (ja protegit), etc.
- Al nostre entendre, el Parc Natural a declarar ha de comprendre la tota-

litat de les Muntanyes de Prades i també Serra la Llena i el Montsant. Tot i ser tres unitats geològiques diferenciades no s'han de deslligar l'una de l'altra, ja que la seva proximitat immediata faria que la declaració de protecció d'una zona anés en fort detriment de les altres dues, d'igual importància i interès biològic.

• És més, el Montsant (muntanya) no està ni de bon tros tant humanitzat com el conjunt de les Muntanyes de Prades, i els seus municipis són tots d'una sola comarca, el Priorat. Si la declaració no es fa conjuntament es perdrà una oportunitat difícilment repetible, tothom oblidarà el tema i la zona es degradarà immediatament, per la seva igual singularitat i característiques, però sense cap mena de protecció.

• Serra la Llena i el riu Montsant, el qual neix a prop de Prades, són els elements que uneixen el conjunt, que no els separa. Per tant, també entrarien dins el conjunt una part dels tres municipis de les Garrigues: la Pobla de Cèrvoles, el Vilosell i Vallclara.

• Per tant, el Parc Natural de Montsant-Serra la Llena-Muntanyes de Prades integraria, a més dels municipis i comarques esmentats, una part més o menys gran, o, en algun cas, la totalitat dels que segueixen; Baix Camp: Arbolí, Vilaplana, la Febró, Capafonts i Prades; Alt Camp: Mont-ral, Alcover i la Riba. Conca de Barberà: Vilaverd, Montblanc, Vimbodí i Vilanova de Prades. Priorat: Cornudella de Montsant, Ulldemolins, Margalef, la Bisbal de Falset, Cabassers, la Figuera, la Vilella Alta, la Vilella Baixa i la Morera de Montsant.

Alguns dels problemes actuals que hi ha a la zona, a part del ja esmentat de Castillejos, són:

• Extraccions de pedra (Alcover, prop de Mont-ral, les Pedreres del Coll d'Alforja,...).

• Una línia de molt alta tensió (dins les Muntanyes de Prades n'hi ha vàries més, cap d'elles amb la mínima condició conservacionista: senyalització, soterrament...) també passa a prop, en la zona de la Selva i l'Albiol (només falta posar els cables).

• La construcció, denunciada múltiples vegades per infraccions legals, del Pantà de Margalef, dins el Montsant.

• 4x4, trial, incendis, abocaments d'activitats industrials (granges), clavegueres municipals, algun pla urbanístic abandonat, com el dels Motllats...

• Regulació i control d'aprofitaments tradicionals (agricultura, artesania, boscos, cacera, pesca,...) i d'activitats turístiques (esports d'aventura, sensibilització per al medi ambient...).

• I tots aquells que també es donen en altres espais actualment protegits.

Baix Empordà

Infrastructures, equipaments i serveis

Les comunicacions per carretera presenten el problema de la saturació durant

bona part de l'any i el pas freqüent pel mig de les poblacions, fet que s'ha intentat alleugerir amb accions locals en forma de variants, generalment mal dissenyades i amb fort impacte ecològic. La manca d'una acció general en aquest tema fa que les solucions parcials no siguin més que afegits.
Cal, doncs, vertebrar una xarxa de variants i accessos tenint cura que el seu possible impacte en el medi ambient sigui mínim.

Sectors de producció

Agricultura, ramaderia i pesca

Els sectors agrícola i ramader, així com el pesquer, tenen prou importància a la comarca i pateixen els mateixos problemes que la resta del sector a nivell nacional.
La immigració magrebina i africana reconeguda oficialment ha provocat l'aparició de brots racistes, el foment de l'economia submergida i un augment de la inseguretat ciutadana, donada la situació de precarietat en què es troba aquest segment de la població.
Les actuacions que caldrà dur a terme passen, doncs, pel control dels contractes laborals i per la creació, des del Consell Comarcal, de programes d'ajut i d'informació.

Indústria

La crisi industrial en el sector del suro i de la ceràmica exigeix una atenció especial en aquest tema. Localitats amb gran concentració industrial específica es troben constantment amenaçades pel desgavell econòmic, i per aquest motiu cal reactivar i facilitar la creació de sòl industrial en aquesta zona i promoure l'arribada de noves indústries alternatives.

Turisme

El sector turístic, prou important en aquestes contrades, ha sofert en els darrers anys un canvi substancial. Després del creixement espectacular dels primers anys, la crisi dels últims temps ha produït una baixa de la demanda i deficiències en els serveis, cosa que ha motivat l'arribada d'un turisme amb poc poder adquisitiu. Per contrapartida, el creixement dels camps de golf i ports esportius per potenciar un turisme selectiu no té res a veure amb les necessitats actuals. Cal, doncs, potenciar un turisme respectuós amb l'entorn.
El sector de serveis, per la seva banda, ha augmentat notablement. La construcció d'habitatges de segona residència i de noves urbanitzacions, i la concentració de nuclis comercials en unes àrees molt determinades, ha fet que bona part de la població depengui directament d'aquest sector, amb la problemàtica que això representa, donada la poca estabilitat laboral que suposa aquest tipus d'ocupació. És necessari, doncs, assegurar els mitjans adequats per a l'especialització d'aquest sector a través de programes de formació.

Medi ambient

La manca d'una planificació rigorosa i real de la problemàtica generada per

l'eliminació de les deixalles, amb abocadors controlats totalment inadequats, ha facilitat l'aparició de nombrosos abocadors incontrolats i que no tenen res a veure amb una solució efectiva.
Al mateix temps, el boom turístic dels primers anys va motivar una degradació irreversible del medi ambient. Caldrà, doncs, assegurar les mesures necessàries per garantir el respecte a l'entorn.

Baix Llobregat

Infrastructures, equipaments i serveis

Comunicacions

- Variant de la carretera N-2 en el tram Vallirana-Sant Vicenç (el projecte està aprovat, però manca el vist-i-plau del MOPT. Cal exigir-lo)
- Autopista A-2 gratuïta (al menys fins a Martorell).
- Acabar la pota sud del segon cinturó fins a l'aeroport.

Equipaments socials (habitatge i sòl)

- Programa general de rehabilitació d'habitatges.
- Recerca de sòl per a la construcció d'habitatges.

Equipaments sanitaris

- L'Hospital de Bellvitge és absolutament col·lapsat per Barcelona.
- L'Hospital de Sant Boi és del tot insuficient per atendre les necessitats de la comarca en matèria assistencial.
- Cal un hospital general comarcal a la zona nord de la comarca.
- Augment de centres d'assistència primària per tal de no sobrecarregar els hospitals existents.

Equipaments culturals

- Ubicació d'una universitat en els terrenys de la Colònia Güell (Santa Coloma de Cervelló) on era prevista la instal·lació de la 4a universitat.
- Creació de centres d'ensenyament secundari obligatori. Completar els ja existents (la majoria dels quals tenen seccions però hi manquen la majoria d'especialitats).
- Creació de centres de reciclatge professional, ja que la comarca es troba mancada de professionals preparats per poder treballar amb la maquinària moderna.

Ordenació territorial

Pel que fa als problemes territorials, cal donar solució definitiva a la segregació de la Palma del municipi de Cervelló.

Sectors de producció

Agricultura

- Defensa de les zones agrícoles protegides.
- Respecte de les infrastructures agrícoles per part de les superestructures urbanes.
- Co-habitació racional de les infrastructures agrícoles i urbanes.
- Promoció de les cooperatives agrícoles especialment en petits productors com són els especialitzats en el cultiu de la cirera.

Indústria

- Frenar la desindustrialització global accentuada especialment en la zona sud de la comarca. Cal, així, evitar la substitució d'indústries per magatzems que redueixen els llocs de treball. Cal evitar, també, que les indústries caiguin en mans de multinacionals.

Comerç i serveis

- Aportació per part de la Generalitat per a la reconversió del petit comerç. Promoció de cooperatives de petits botiguers.
- Racionalització de la implantació de les grans àrees comercials controlades per les multinacionals.
- Millora de les comunicacions interiors de la comarca. Interrelació adequada de les diferents empreses de transports públiques i privades.

Ensenyament, cultura i esport

- Zona prioritària de normalització lingüística. Exigir immersió a totes les escoles públiques i deixar de subvencionar les privades que no ho facin.
- Donar suport a la xarxa de teatres públics de la comarca.
- Programa seriós de promoció de l'associacionisme.
- Creació d'infrastructures culturals pròpies (actualment depenen de Barcelona).
- Promoció i suport de l'esport de base. Creació d'escoles de monitors.

Medi ambient

- Aplicar el Pla de Sanejament del riu Llobregat i incidir en la neteja dels principals afluents del Llobregat, riera de Rubí, riera de la Palma i Cervelló, riu Anoia, etc.
- Canalitzar el riu Llobregat per la seva actual llera, construint una depuradora d'aigües en el tram final del riu.
- Convertir la Reserva Natural Parcial del Remolar -les Filipines i la Ricarda- Ca l'Arana en parc natural del delta del Llobregat, ampliant la zona protegida dintre de les possibilitats de terrenys no edificats i recollint les propostes al respecte que han fet diverses entitats i associacions naturalistes.
- Oposar-se a l'ampliació del l'aeroport del Prat, tant per raons ecològiques com de seguretat per a la població que envolta l'aeroport. Com a alter-

nativa caldria plantejar-se un altre aeroport, ja sigui al Penedès, o potenciar el de Girona.

• Aturar l'actual creixement del sòl industrial en detriment del sòl agrícola a la comarca i aconseguir, mitjançant promocions, que els actuals polígons industrials existents a la comarca s'omplin abans de començar a pensar a construir-ne i urbanitzar-ne de nous. Una altra fita a aconseguir seria poder oferir ajuts i subvencions per evitar l'abandonament de les activitats agrícoles que encara es mantenen al Baix Llobregat, des d'ajuts directes de la Generalitat fins a ajuts provinents de la Comunitat Europea.

Baix Penedès

Infrastructures, equipaments i serveis

La zona del Baix Penedès comença a presentar una massificació important, a causa de la segona residència que molts habitants de Barcelona tenen en aquesta zona. És en aquesta línia que l'autopista del Garraf (Barcelona-Comarruga) incrementarà encara més aquest trànsit i provocarà problemes, especialment al Vendrell, on s'agreujarà molt més l'embús circulatori que moltes vegades es crea a la ciutat. És evident, doncs, que és imprescindible la circumval·lació de la carretera de Valls, i que aquesta ha de ser una mesura paral·lela a l'acabament de l'autopista.

Sectors de producció

Un altre dels problemes importants en aquesta comarca és l'atur. Un atur propi d'una comarca no industrial, i on moltes de les feines que es troben són en el sector de l'hoteleria, cosa que implica feines de pocs mesos. Si bé la comarca té un nivell de vida més que acceptable, encara hi ha pendent resoldre els desequilibris que s'hi poden trobar. Així, mentre que el turisme és un dels motors de la comarca, la manca d'indústria implica poques possibilitats de trobar feina estable.

L'altra crisi greu de la comarca és la que fa referència a l'agricultura, i en aquest sentit és lògic plantejar una solució global a la problemàtica d'aquest sector.

Barcelonès

Les accions que cal dur a terme a la comarca poden resumir-se en una sèrie de punts bàsics:

• Racionalització de la política de concessió de ports.

• Defensa de la serralada del Litoral -Serra Marina- amb el tancament imme-

diat de la pedrera la Vallesana.
- Iniciar un pla d'actuació per donar solucions a les qüestions relacionades amb delinqüència, drogodependència i marginació, comunes a tota la conurbació de Barcelona.
- Creació i potenciació de centres d'esplai juvenil.
- Instal·lació d'una caserna estable de Mossos d'Esquadra amb l'objectiu de la progressiva substitució dels Cossos de Seguretat de l'Estat per la Policia Autonòmica.

Barcelona

Barcelona, capital nacional i ciutat internacional

Els criteris que s'aplicaren per tal de determinar la divisió territorial de 1932 en comarques avui ens donarien que Catalunya és un sola comarca amb Barcelona com a centre. Tota Catalunya és ja com una gran ciutat de la qual Barcelona n'és el seu barri primer.
La mobilitat i les telecomunicacions comporten que allà on les relacions eren de base periòdica avui ho són de base diària i que Barcelona s'ha transformat en el gran nucli director i de serveis de tot el territori català.
Barcelona és, a més, una ciutat de clara vocació cosmopolita. Barcelona és per a Catalunya una permanent porta oberta al món. Cap contradicció, doncs, entre una Barcelona mundana, cosmopolita i internacional, i una Barcelona catalana, cap i casal, capital de Catalunya.

Barcelona, la nostra capital

Barcelona és, primerament i fonamentalment, la capital de Catalunya. Barcelona ha de viure de cara al seu territori nacional. Ha d'ajudar al reequilibri i el desenvolupament de tot el nostre poble. Barcelona s'ha d'obrir a tota Catalunya: amb bones comunicacions, amb bones inversions, amb bones relacions. Els desenvolupaments de Barcelona i de Catalunya són inseparables, són cooperatius.
Però aquesta sincronia, aquesta compenetració, no vol dir submissió. No vol dir tenir Barcelona ficada en una gàbia, emmordassada. No vol dir que l'alcalde de Barcelona estigui sotmès als dictats del president de la Generalitat.
Barcelona és el motor de Catalunya, és la màquina del tren. No es pot desenganxar del comboi, però tampoc no se li han de posar obstacles al davant. Catalunya ha de tenir una locomotora moderna, segura, ràpida.
Avui estem assistint a un desvetllament de les nacions oprimides d'Europa. Catalunya ha de ser present amb veu pròpia en aquesta Europa. Catalunya necessita una capital forta per a la seva projecció internacional. Barcelona ha de tenir recursos per ser valedora dels drets de Catalunya. Barcelona ha de ser l'instrument de la defensa i la divulgació del nostre país a Europa.
Una Barcelona potent i vigorosa capaç d'estirar Catalunya cap a Europa.

Barcelona dins del sistema mundial de ciutats

Barcelona, com a capital i com a gran ciutat mundial, necessita unes institucions i unes lleis específiques per poder fer front als grans problemes

que té en matèria d'infrastructures i de gestió, en matèria de relació amb la seva aglomeració urbana i el seu territori nacional, en matèria de representació i projecció internacional.
Aquestes lleis específiques s'agruparan en forma de Carta Municipal i atendran als criteris de racionalitat en la planificació i gestió d'infrastructures i serveis de l'àrea metropolitana, en un model respectuós de relació entre els municipis que la integren i en la preocupació per l'equilibri territorial, econòmic i social de Catalunya.
Paral·lelament a això, cal retornar la plena personalitat dels pobles que foren annexionats a començaments de segle, avui districtes de Barcelona, per raons òbvies d'eficàcia i d'homogeneïtat en la gestió, de participació ciutadana, de justícia comparativa i d'identitat. S'ha de partir de la igualtat de tots els pobles que integren l'àrea metropolitana.
La Carta Municipal ha de ser el cop de timó per invertir el procés de dependència i submissió respecte de l'Estat, i:

- Ha de servir per controlar els nostres impostos i poder-los invertir en infrastructures i serveis de nivell europeu.
- Ha d'impulsar la identitat, la participació de l'esperit cívic dels ciutadans.
- Ha de definir una relació clara i respectuosa amb els municipis de l'entorn.
- Ha de tenir les atribucions que calguin per exigir eficàcia en els serveis públics elementals.
- Ha de sincronitzar el progrés de Barcelona i Catalunya.

La Carta Municipal de Barcelona ha de ser un model a seguir per a tots els municipis de Catalunya. Amb la Carta, Barcelona s'ha d'obrir al seu territori nacional i ajudar al seu reequilibri, desenvolupament i projecció internacional.
La Carta ha de sancionar aquesta relació viva i profunda que hi ha entre Catalunya i Barcelona, la capital.

Eixos fonamentals per a Barcelona

Sincronització de les polítiques de projecció internacional de l'Ajuntament de Barcelona i de la Generalitat al voltant de l'Euroregió formada pel Llenguadoc-Rosselló, Migdia-Pirineus i els Països Catalans.
Continuació de l'esforç inversor fet amb motiu dels Jocs Olímpics per a la rehabilitació i equipament dels barris, àrees de nova centralitat, desenvolupament equilibrat de la Regió I i infrastructures de transport col·lectiu. Continuació del Holding Olímpic amb l'entrada de la Generalitat mitjançant la fòrmula del 33-33-33.
Cimera institucional amb la Generalitat, l'Ajuntament de Barcelona, l'ACM i la FCM. Cal encetar a Catalunya una visió estatal en el sentit que els ajuntaments també han de ser Generalitat. Prou de guerres institucionals. Creació d'un Fons de Cooperació Local.
Aprovació de la Carta Municipal i planificació territorial de la Regió I per tal d'inscriure el desenvolupament barceloní dins del desenvolupament general de Catalunya.
Política de redreçament financer i industrial de Barcelona. Recuperació de la qualitat de plaça financera.

Propostes per a Barcelona

• Creació d'una Corporació de Ràdio i TV municipal com a embrió d'una futura xarxa de RTV locals.
• Ampliació de la xarxa de metro. Doblar la freqüència del metro. Conducció automàtica. Enllaços FFG/metro amb el mateix bitllet. Autoritat única del transport de l'àrea metropolitana.
• Traspàs de tota la gestió de benestar social, ensenyament primari i aprovació de plans urbanístics a l'Ajuntament.
• Túnel de Vallvidrera de franc. Considerar la B-30 com el que és, un cinturó, i aconseguir la supressió del peatge.
• Vitalització del Port amb l'arribada de l'ample de via europeu.
• Construcció d'un gran complex financer al Vallès on s'ubicaria l'ampliació de la Fira i el 2n aeroport de Barcelona.
• Democratització de la cultura de qualitat. Incentivar amb la col·laboració de l'Ajuntament l'assistència a concerts, obres de teatre, etc..., dels sectors més desfavorits. Política de difusió de l'oferta cultural barcelonina per tota Catalunya en base a la redistribució dels recursos culturals.
• Política de democratització de les instal·lacions olímpiques per tal de revitalitzar l'esport català, tant de base com de competició.
• Destinar una part dels pisos olímpics a habitatge social de lloguer per a joves.

Berguedà

Infrastructures, equipaments i serveis

Comunicacions

En el capítol de les comunicacions intercomarcals, moltes obres que s'havien previst no han estat executades:
• C-154 de Gironella a Vic prevista per al 1990-91
• C-149 de Berga a Solsona prevista per al 1992
• C-149 de Berga a Ripoll prevista per al 1992
Cal, doncs, agilitzar la realització d'aquests projectes bàsics per a la vida de la comarca.
Pel que fa a la xarxa de carreteres locals, les actuacions previstes no s'han acabat en els terminis fixats, i en molts casos s'han deixat els camins compactats però sense asfaltar, cosa que implica moltes complicacions per als usuaris i que, alhora, els fa molt costosos de mantenir pels ajuntaments. Per altra banda, cal millorar les instal·lacions de llum i telèfon a les zones rurals, que en molts indrets presenten mancances greus.

Equipaments sanitaris

Cal fer arribar les àrees bàsiques de salut a totes les viles grans de la comarca per garantir una assistència sanitària de qualitat i continuada als habitants.

Equipaments culturals

La millora dels equipaments culturals passa per la inversió en les escoles de primària i en els instituts. En aquest sentit, caldrà buscar un ubicament definitiu per a l'institut de l'Alt Berguedà. Al mateix temps, i per tal de fer front a les exigències que plantejarà la Reforma Educativa, caldrà estudiar la possibilitat de crear un centre de formació professional amb especialitats connectades amb la realitat laboral de la zona.

Sectors de producció

Agricultura i ramaderia

La pagesia es troba en una situació delicada, especialment en el sector lleter, càrnic i de la fusta. Per fer front a aquesta situació caldrà iniciar des del Consell Comarcal una política d'ajuts a la pagesia i aconseguir la denominació d'origen per als productes de la zona. Així mateix, caldrà convertir tota la infrastructura industrial cap al sector agro-alimentari i iniciar una política de promoció.

Pel que fa al sector de la fusta, la reforestació de la zona es planteja com una solució a llarg termini però eficaç.

Indústria

La gran i mitjana empresa es troba en aquests moments en una crisi molt greu a causa de la desfeta del sector del tèxtil i de la mineria. Caldrà, doncs, crear sòl industrial i iniciar una política de captació d'empreses que vulguin instal·lar-se a la zona.

Turisme

El turisme es planteja com una via de revitalització econòmica de la comarca. Cal tendir, però, a un turisme cultural i respectuós amb el medi ambient, per la qual cosa és urgent la protecció del patrimoni arquitectònic, que en aquests moments es troba molt descuidat.

Ensenyament, cultura i esport

Cal potenciar la normalització lingüística en aquelles colònies industrials de nova implantació com a mitjà eficaç per aconseguir la integració harmònica d'aquest sector de la població amb la resta d'habitants de la comarca.

Paral·lelament, cal potenciar l'esport de base dotant els centres d'ensenyament de les instal·lacions esportives necessàries i fer altres instal·lacions com ara una piscina coberta.

Medi ambient

Cal agilitzar els projectes d'instal·lació dels col·lectors i depuradores de Berga, Gironella i Puig-reig, i la política de control dels abocadors.

Cal posar tots els mitjans necessaris per assegurar el funcionament correcte del Parc Cadí-Moixero i de les zones protegides.

Creació de refugis de caça per tal que les espècies cinegètiques del país es puguin repoblar i protegir la flora de les zones esmentades (creació de zones verges).

Cerdanya

Infrastructures, equipaments i serveis

Comunicacions

- Millora de la Collada de Tosas.
- Modernització de la línia de ferrocarril, actualment en estat deplorable.
- Actuació en la xarxa viària comarcal, ja que manquen molts kilòmetres i existeixen llocs habitats encara sense camí asfaltat.
- Donar resposta a la greu deficiència dels actuals camins, molts dels quals tenen un manteniment nul.
- Acabament de les obres de construcció de la carretera Alp-la Molina, obra pendent des del 1984.
- Adequació de l'aeròdrom a les necessitats turístiques reals de la Cerdanya, amb solucions respectuoses per a l'entorn i no superdimensionades.
- Ampliació de les captacions d'aigua i tractament.
- Solucions reals al subministrament elèctric i als serveis telefònics, totalment deficients.

Urbanisme

- Dotar de competències l'Administració comarcal, i dels mitjans necessaris per a un bon ordre urbanístic.
- Adaptar el pla intermunicipal, no demorant-ne la revisió i amb total participació dels ciutadans.

Equipaments socials

- Acabament de les obres de construcció de l'hospital comarcal i del pagament de les obres fetes.
- Construcció de noves residències d'avis, ja que les actuals són del tot insuficients.
- Dotació econòmica real per dur a terme accions d'àmbit comarcal pel que fa als serveis socials.

Equipaments culturals

- Construcció del Museu Comarcal de Puigcerdà.
- Construcció d'un auditori a Llívia.
- Renovació del Teatre Comarcal.
- Restauració d'escoles, algunes de les quals es troben en pèssimes condicions.
- Implantació d'escoles professionals, cases d'oficis.
- Potenciació d'actes culturals i grups culturals i artístics.

Sectors de producció

Agricultura i ramaderia

- Desenvolupar, previ estudi, la transformació de la ramaderia, actualment en crisi, amb la instal·lació d'explotacions extensives i assegurar un desenvolupament de la pagesia acord amb el paisatge.
- Facilitat un doble treball als joves pagesos de Cerdanya: combinar la pagesia i els serveis turístics.
- Potenciar les empreses agro-alimentàries i especialment dels productes típics a través de la denominació de *producte de la Cerdanya*.

Indústria

- Promocionar l'artesania típica de la comarca i l'aprofitament dels recursos comarcals.

Comerç i turisme

- Potenciar el comerç per adaptar-lo a la nova situació de desaparició de la frontera fomentant-ne l'especialització.
- Dotar la comarca de les insfrastructures suficients per enfocar l'oferta turística de la zona cap a un turisme de qualitat respectuós amb l'entorn.
- Facilitar l'aprofitament turístic de les àrees d'esquí durant els mesos d'estiu, fomentant l'esport i l'ús de les instal·lacions turístiques.
- Promoure plans de marquèting importants per canviar l'actual turisme de cap de setmana per un turisme de llargues estades, aprofitant els grans recursos de la comarca, especialment els de tipus esportiu i cultural.

Ensenyament, cultura i esport

- Continuar potenciant els cursets de català per a adults, i més encara en la seva extensió a la part de la Cerdanya que es troba sota administració francesa.
- Promoure més intensament la normalització lingüística al comerç.
- Fomentar l'esport de base mitjançant la subvenció als clubs per a la pràctica esportiva dels cerdans, especialment escolars i joves, i augmentar les instal·lacions, sobretot els equipaments escolars dels petits nuclis.
- Facilitar els mitjans de desplaçament a les instal·lacions i la utilització de les gran instal·lacions de neu als joves.

Medi ambient

- Donar solució al problema dels residus a través d'un pla per a tota la Cerdanya que inclogués un sistema modern de premsat.
- Sanejament total dels rius que a més són capçalera i ampliació de la xarxa de sanejament urbà.
- Reglamentació pràctica per a la utilització dels boscos i les muntanyes, equilibrant la utilització esportiva i turística amb el total respecte a la natura.
- Mesures urbanístiques per preservar la comarca i establir un creixement

harmònic i de respecte amb l'entorn. Cal gestionar aquest creixement amb l'Administració francesa.

- Creació de noves zones naturals, a banda del Parc Cadí i Moixaro, sempre i quan sigui amb l'acord dels ajuntaments i pobles afectats.

Conca de Barberà

La Conca de Barberà, comarca tradicionalment desfavorida, ha estat en el darrer any d'actualitat pel rebuig al Pla de Residus de la Generalitat, on es contemplava la ubicació d'un abocador a Forés. Que aquesta lluita es guanyés no deixa de banda les mancances de la comarca.

Infrastructures, equipaments i serveis

Comunicacions

Pel que fa a les comunicacions, s'han de complir les promeses de millorar el tram Vilaverd-Montblanc de la carretera Reus-Artesa de Segre, així com reforçar la resta de vies públiques, sobretot les rurals.

Equipaments socials

En l'aspecte sanitari és d'importància cabdal l'execució del CAP comarcal de Montblanc, promès de ja fa temps però amb més serveis dels previstos. També s'han de millorar el serveis dels dispensaris locals. Aquesta qualitat també s'hauria de reflectir en l'ensenyament secundari i la formació professional, i més encara pensant en la Reforma Educativa que s'apropa.
Igualment s'ha de remarcar, a nivell cultural, la necessitat d'engegar el projecte d'un teatre comarcal, i estendre els serveis de bibliobús als pobles petits de la Conca, aprofundint en els serveis habituals deficitaris que aquests municipis suporten.

Sectors de producció

En el camp de l'agricultura s'ha de preveure i motivar el suport al moviment cooperatiu, i ajudar constantment els projectes de comercialització dels productes de l'indret, com en el cas claríssim de la vinya.
La Conca de Barberà, a part de tot això, és una zona que pateix una quasi total manca d'indústries, i és necessari afrontar el projecte d'un polígon industrial a fi d'evitar problemes com l'atur i la conseqüent despoblació, agreujada amb la crisi de l'agricultura.
No podem deixar de banda l'apartat turístic, que cal potenciar creant més infrastructures i defensant paratges tan importants com les Muntanyes de Prades, Montblanc o Poblet.

Ensenyament, cultura i esport

El tema esportiu acusa greuges comarcals, com el de no disposar encara d'una

sola piscina coberta, fet que porta els infants a haver-se de desplaçar a Valls per fer cursets, i augmentar la qualitat dels equipaments esportius a les diferents localitats de la Conca de Barberà.

Medi ambient

L'augment de la qualitat turística de la comarca no es podrà aconseguir si no es desenvolupa el camp del medi ambient, creant zones protegides, aprovant el PEIN (Pla d'Espais d'Interès Natural), com són les Muntanyes de Prades i els boscos de Poblet (vegeu la proposta per al Baix Camp) i al mateix temps cal compaginar la necessària creació d'indústria amb el control dels seus residus i abocaments (tant urbans com industrials).
També és urgent solucionar la manca d'aigua existent.

Garraf

Infrastructures, equipaments i serveis

Comunicacions

És necessària l'ampliació de la xarxa de transport públic comarcal, tant pel que fa a horaris com a mitjans. D'aquesta manera s'aconseguirà facilitar la comunicació entre els municipis de la comarca i els de les comarques veïnes.
Cal dur a terme també de manera immediata l'arranjament del tram de la carretera Sitges-Ribes-Canyelles com a gran eix de comunicació entre els pobles del Garraf i com a porta de la comarca del Penedès.

Equipaments sanitaris

La capacitat hospitalària de la comarca és del tot insuficient. Cal augmentar-la per donar resposta a totes les necessitats assistencials reals de la població, sobretot si tenim en compte les característiques demogràfiques del Garraf, que compta amb una elevada població flotant.

Equipaments socials

Instal·lació d'una caserna permanent dels Mossos d'Esquadra que assumeixi les funcions que actualment desenvolupen les forces de l'Estat.

Ensenyament, cultura i esport

Cal aprofundir en la normalització lingüística a la comarca, amb programes d'ajuts al sector comercial i amb la potenciació dels cursos per a adults. També cal potenciar l'activitat cultural pròpia de la comarca, tant pel que fa a cultura popular com a les darreres tendències artístiques, per

configurar un estil cultural propi de la comarca.
Per a això, cal dotar el Consell Comarcal dels recursos necessaris i de les infrastructures que permetin dur a terme tota mena d'accions culturals.

Medi ambient

En aquest camp és necessari el tancament definitiu de l'abocador del Garraf i el reciclatge dels terrenys que ocupa actualment.

Garrigues

Infrastructures, equipaments i serveis

Comunicacions

Dues de les prioritats en matèria de comunicacions són dur a terme la millora total i absoluta de la carretera Borges-Granadella, i asfaltar les pistes de l'Iryda, ja que són molt utilitzades.

Equipaments socials

Cal dotar la comarca d'un hospital amb una capacitat per a 100 llits a les Borges Blanques amb especialitats mèdiques com cirurgia, obstetrícia, pediatria, etc.
És necessària també la creació de centres de salut amb atenció mèdica, d'infermeria, fisioterapèutica, odontològica, etc., a Juneda, Castelloans, Arbeca, la Granadella i Vinaixa.
Millorar molt l'atenció a la vellesa es planteja també com una necessitat immediata donat l'alt grau d'envelliment de la comarca. En aquest sentit, la gran majoria de pobles tenen llar del jubilat però no residències.
Cal millorar, finalment, l'assistència mèdica de la comarca, sobretot si tenim en compte que en molts pobles ni tan sols n'hi ha.
Els serveis són els propis d'un comarca rural. L'Administració central i la de la Generalitat són bàsicament a Lleida, a banda del que fa referència a tributs, recaptació, etc. Hi ha oficines comarcals d'agricultura a les Borges Blanques i a la Granadella.

Equipaments culturals

Cada poble ha de comptar amb biblioteca, centre juvenil (sala d'actes, camp de futbol, piscines no cobertes, pista polisportiva coberta, etc.).
És prioritària també la creació d'un institut de batxillerat i d'una escola d'EGB a la Granadella.
També cal la creació d'un museu comarcal i d'una emissora de ràdio comarcal.

Sectors de producció

Agricultura

Els problemes de l'agricultura de secà (oli i ametller) generals a tota Catalunya es troben també a les Garrigues. Igualment passa pel que fa al conreu de regadiu i a la ramaderia (porc, ous i aviram). Les solucions concretes a aquesta problemàtica passen per:

- La promoció de l'oli d'oliva, especialment l'oli verge.
- Iniciar les obres d'execució dels projectes aprovats de reg per goteig.
- Gestionar la creació d'una línia específica d'assegurances referida a l'especificitat dels cultius de l'ametlla i l'oliva.
- Facilitar suport tècnic i financer a les cooperatives, especialment pel que fa als processos de transformació i/o fusió i de les característiques de la producció agrària de la comarca.
- Gestionar una línia específica de crèdits per a les finques afectades per projectes de reg per goteig o per aspersió.

Indústria

La indústria de les Garrigues és molt minsa, amb molt poques empreses i, banda dels tallers del tèxtil, està pràcticament estancada. S'ha creat un polígon industrial a les Borges Blanques, però encara no s'hi ha instal·lat cap empresa, i està en projecte el de la Granadella. Per tant, cal que la Generalitat assumeixi el cost global previst per a la zona industrial de la Granadella, perquè aquesta esdevingui el nucli del desenvolupament industrial de les Garrigues Altes.

Comerç, turisme i serveis

Els problemes del comerç són els propis d'una comarca rural. Hi ha el centre comercial proper de Lleida, amb grans botigues i hipermercats. Als pobles grans han aparegut amb força els supermercats, i als petits és freqüent l'existència d'una o dues botigues. A la zona de regadiu de la comarca cada cop és més palès el pes d'una gran superfície comercial.

El turisme és escasíssim, només existeix en un lloc de pas. Caldria potenciar, en aquest sentit, el turisme d'estiu als pobles de muntanya (Fulleda, Tarrés, Cervià, Vilosell) establint rutes per la comarca, cases de colònies, camps de treball, etc.

Cal tenir en compte, d'altra banda, que la gent no fa estada a les Garrigues perquè avui només es pot menjar i dormir en un únic immoble a tota la comarca amb una capacitat per a 6 llits. Cal, doncs, potenciar aquest sector per tal de poder obrir la comarca al turisme.

Ensenyament, cultura i esport

Cal aprofundir encara més en la normalització lingüística de la comarca, fent que arribi a tots els sectors.

El teixit associatiu de la comarca, per la seva banda, és pobre, tot i que existeixen moltes cooperatives, comunitats de regants, etc. Caldrà, doncs, potenciar-lo a través de la creació de les infrastructures necessàries i dels

recursos adequats.
És necessari potenciar els grups culturals de la comarca (grups de teatre, corals, revistes locals, etc.).

Medi ambient

Hi ha el projecte de construcció de dos abocadors subcomarcals a les Borges Blanques i la Granadella, però encara no s'han enllestit.
La comarca és bàsicament agrícola, i per tant no hi ha problemes greus de contaminació. Però cada cop és més necessari, a causa de les granges de la part de regadiu de la comarca principalment, la construcció d'una depuradora per al reciclatge de purins i de les aigües residuals a la part regada de la comarca, que és la més poblada.
Cal instal·lar recollidors d'objectes de vidre a tots els pobles de la comarca ja que ara només la meitat, aproximadament, en tenen.
A la comarca hi ha la Serra de la Llena que ja s'ha inclòs al PEIN (Pla d'Espais d'Interès Natural). Caldrà, doncs, garantir les mesures necessàries per preservar aquest espai.

Garrotxa

Infrastructures, equipaments i serveis

Comunicacions

La Garrotxa és l'única comarca catalana amb més de 18.000 habitants que no disposa de cap carretera radial, cap autovia, cap via de tren, cap pas fronterer i cap port. És, per tant, la més mal comunicada.
Pel que fa a l'eix Vic-Olot-Figueres, el MOPT no ha complert encara el seu compromís de realitzar el tram Figueres-Olot tot i les reiterades promeses de dur aquest projecte endavant.
És necessari, doncs, iniciar actuacions urgents en aquest àmbit, tenint sempre en compte el seu possible impacte en el medi ambient per evitar que una mala planificació trenqui l'harmonia ambiental de la comarca.
En aquest sentit, el projecte de construcció del túnel de Bianya suposa una agressió flagrant a l'entorn de la Vall de Sant Pons, per la qual cosa caldria arribar a un acord de solidaritat amb la comarca del Ripollès que permetés trobar una solució equitativa en aquest tema.
Quant a la carretera de Santa Coloma, que la Generalitat està construint amb una lentitud excepcional, els trams d'execució no tenen en compte la cohesió comarcal.

Equipaments socials

L'Hospital Comarcal d'Olot, de caràcter concertat, presenta dèficit. Cal, doncs, que la Generalitat flexibilitzi el règim de concertació amb els petits

hospitals, i que redueixi el seu propi dèficit racionalitzant la despesa dels grans centres hospitalaris.
Al mateix temps, caldria crear una unitat d'hemodiàlisi a la zona i un nou CAP ubicat a Olot per atendre la població dels pobles de la comarca, ja que les males comunicacions fan inviable la seva ubicació en un altre indret. Els usuaris d'aquest nou cap i del ja existent no s'haurien de dividir, però, entre habitants urbans i rurals, sinó segons la seva situació a la comarca: nord-sud.
Cal també crear les infrastructures públiques necessàries per a la gent gran de la comarca, amb petites residències als pobles i servei d'assistència a domicili per tota la zona.
Finalment, cal que existeixi una bona coordinació entre el Consell Comarcal i l'Ajuntament d'Olot pel que fa als serveis socials.

Equipaments culturals

Pel que fa a l'ensenyament, actualment hi ha dos instituts a la comarca, un de FP i un de BUP, ubicats a Olot i totalment col·lapsats. Cal la construcció immediata del 3r centre de secundària, previst al Mapa Escolar però l'avantprojecte del qual encara està per fer.
Hi ha problemes d'aluminosi en dos escoles públiques d'Olot: Malagrida i Sant Roc. En tots dos casos s'estan utilitzant aules situades en edificis fets amb bigues aluminoses. Cal, doncs, donar solucions urgents a aquest tema per evitar que pugui incidir en la qualitat de l'ensenyament.
L'escola de Belles Arts, amb més de 200 anys d'existència, depèn ara de la Generalitat. Hi ha un ambiciós projecte de remodelatge que inclou la restauració dels Claustres del Carme, d'estil renaixentista i obra arquitectònica més antiga de la ciutat, però el projecte està aturat. Es parla de la futura escola com a possible Facultat de Belles Arts de la Universitat de Girona.
L'Escola taller de les Preses, creada amb el suport de l'INEM, està fent una tasca excel·lent i ha esdevingut un punt de referència dins de la comarca. Fa tres anys que funciona i es preveu que funcionarà durant tres anys més. La Generalitat n'hauria de garantir la continuïtat.
Algunes escoles de la comarca (Tortellà, Sant Feliu de Pallerols) fa massa que estan en obres i hi ha perill d'accidents, per la qual cosa cal prendre mesures urgents.
Al mateix temps, la majoria d'escoles manifesten tenir problemes amb el transport escolar. La meitat d'escoles no tenen cap mena de suport psicopedagògic en aquests moments.
Quasi tots els equipaments (teatres, museus..) i activitats culturals (cineclub, concerts, ateneu...) es concentren a Olot. Caldria, doncs, descentralitzar l'oferta cultural de la comarca perquè arribés a tots els pobles.
Les obres del Teatre Principal d'Olot, per manca d'una planificació seriosa, són cada vegada més costoses i s'estan eternitzant. A causa de la seva cèntrica ubicació no hi ha garantia que quedaran ben resolts alguns problemes tècnics (càrrega i descàrrega, escales d'incendis...). Però el teatre no pot continuar tancat durant tant de temps i cal una solució.
Cal enllestir les obres de l'edifici de l'Hospici, seu del Museu Comarcal i d'altres equipaments municipals.

Les obres del Museu Clarà (un de tants a Barcelona i molt poc visitat) es podrien traslladar a Olot.
Manca encara una Escola de Natura, prevista inicialment a la Fageda d'en Jordà, per acollir estudiants universitaris al Parc Natural de la Zona Volcànica.

Sectors de producció

Agricultura i ramaderia

La comarca és eminentment ramadera, amb preponderància dels sectors lleter i porcí. La situació en què es troben, però, és d'autèntica crisi. El Laboratori Interprofessional Lleter es volia fer a Olot, però finalment la Generalitat ha decidit fer-lo a Bellaterra.

Indústria

La comarca de la Garrotxa no compta amb grans empreses, i les que hi ha són pròpies de la zona, és a dir, d'industrials de la comarca. Això fa que, si bé disposin de prou flexibilitat per afrontar les crisis generals buscant noves activitats, no disposin de prou capital per superar les crisis puntuals.
Al mateix temps, la comarca presenta un gran desequilibri: la part de Sant Feliu i les Planes està molt poc industrialitzada i perd població.
Caldria, doncs, construir un polígon industrial fora d'Olot amb tots els equipaments necessaris per captar noves indústries, i tres petits polígons per a serveis a Olot, Besalú i Sant Feliu-les Planes.
Pel que fa al sector del tèxtil, es troba en aquests moments en crisi, com a la resta del país.
Concretament, pel que fa a les filatures, molt modernes i mecanitzades, no hi ha prou mà d'obra i la que hi ha està mal qualificada. Per poder competir necessitarien comprar l'energia elèctrica a França, ja que els preus de l'Estat són massa alts.
Quant a la confecció, queden empreses que compren fil i comercialitzen roba. Els passos intermedis els fan petits tallers familiars d'economia submergida. Els empresaris del sector demanen la millora de les comunicacions per abaratir costos, per la qual cosa caldria iniciar una política de comunicacions i crear a la comarca l'escola superior de disseny i dibuix.
El sector de l'embotit és el que es troba en millor situació. Tot i així l'entrada al mercat comú amb la prohibició del porc i les normatives de sanitat que atempten contra la tradició, poden barrar el pas dels embotits més casolans, per la qual cosa caldrà dur accions concretes en aquest camp.
Pel que fa al plàstic, la gran empresa existent a la zona ha fet suspensió de pagaments.
L'avantatge de la comarca és que a part d'aquests sectors hi ha moltes altres petites indústries pròsperes. Falta, però, alguna gran empresa, i per tant caldria fer una bona promoció la zona amb l'objectiu de captar noves inversions.

Comerç, turisme i serveis

Pel que fa al comerç, es troba en una situació difícil, ja que la comarca és molt petita i sembla que no hi ha prou població flotant, i hi ha el costum a anar a Girona i a Figueres a comprar. Caldria, doncs, que des del Consell

Comarcal s'iniciessin programes d'ajut i assessorament per als comerciants.
El turisme s'ha promocionat molt darrerament com a mesura per fer front a la crisi econòmica. En pocs anys s'han fet tres càmpings a Oix, Sant Pau, les Preses i Olot, però cal assegurar les mesures necessàries per garantir-ne un creixement harmònic i planificat i una adequada coordinació entre les municipis.
Caldria també assegurar les mesures necessàries per a una correcta explotació dels parcs naturals.
S'ha de promocionar el turisme respectuós amb el medi ambient però no la construcció de segones residències per a habitants d'altres comarques, ja que aquest fet pot desencadenar un procés de despersonalització de la zona.

Ensenyament, cultura i esport

En el terreny esportiu, és necessari construir una piscina coberta municipal i fer que el projecte de construcció d'una pista d'atletisme sigui per a l'ús de tota la comarca.
La presència d'africans a Olot és un fet recent però important. Les comunitats àrab i centrafricana són prou nombroses, i per tant cal pensar en la creació d'un centre multicultural on aquestes persones puguin mantenir algunes formes de la seva cultura i que faciliti l'intercanvi cultural i la seva adaptació.

Medi ambient

La Garrotxa compta amb el parc natural de la Zona Volcànica i la Fageda, que actualment prima les necessitats de la gent de fora de la comarca que hi va de visita per damunt de les necessitats de la gent que hi viu. Caldria, doncs, que la Junta que el gestiona estés integrada també per representants dels col·lectius afectats.
La Garrotxa té tota l'Alta Garrotxa (incloent Beget, ara al Ripollès, i Albanyà, ara a l'Alt Empordà), una zona que ara està pràcticament deshabitada i que compta amb paratges d'alt interès natural. Cal, doncs, transformar-la en reserva de protecció integral.
Finalment, caldria establir un pla territorial d'usos per evitar la desintegració del territori.

Gironès

Infrastructures, equipaments i serveis

Comunicacions

- Necessitat d'establir enllaços entre les dues bandes del riu Ter per mitjà

de ponts, tant al sector Salt-Sant Gregori com al sector Celrà/Bordils-Medinyà/Cervià de Ter.

Equipaments sanitaris

• Descentralització de les àrees bàsiques de salut i d'atenció social existents per aconseguir un equilibri de la comarca pel que fa a l'assistència sanitària, ja que la majoria d'aquests centres estan ubicats a Girona capital o rodalies.

Equipaments culturals

• Demanda d'un teatre a la vila de Salt.
• Establiment d'una xarxa de biblioteques i sales de lectura per tota la comarca.
• Creació d'espais i locals per a l'expressió musical de tota mena.
• Obertura de la Universitat de Girona al públic de tota la comarca.

Sectors de producció

• Afavorir la creació de cooperatives agràries.
• Denúncia de la política de façana que s'està fent amb les subvencions a les indústries des de la Generalitat. (No hi ha claredat, ni informació).
• Impulsar la creació de càmpings de diferents categories a la comarca.
• Potenciar el turisme d'interior ampliant l'oferta existent en el terreny cultural i esportiu.

Ensenyament, cultura i esport

• Potenciar una xarxa d'instal·lacions per a l'esport de base (escolar i d'associacions).

Medi ambient

• Revertir el cànon de sanejament en reciclatge de residus industrials.
• Actuació puntual i urgent al riu Terri.

Maresme

Infrastructures, equipaments i serveis

Comunicacions

La política viària que en aquests moments s'està impulsant al Maresme

suposa un atemptat directe i discriminatori a la lliure circulació pel nostre territori nacional que ultrapassa l'estricte àmbit comarcal. Al mateix temps condiciona negativament els plans d'ordenació territorial dels municipis en no permetre en uns casos la recuperació integral dels fronts marítims i en d'altres la possibilitat d'eliminar el pas de l'actual N-2 pel mig dels nuclis urbans, donat que aquesta via continuaria complint les mateixes funcions que fins ara. Per altra banda, aquesta política prefigura un progressiu desenvolupament del caràcter residencial del Maresme, com a suburbi de la gran Barcelona, no contempla en absolut la millora i el desenvolupament del transport públic, donant-li un paper secundari en prioritzar el transport privat, i desenvolupa uns projectes agressius amb el medi i totalment insolidaris amb el sector agrícola.

Cal assumir i manifestar que la batalla per la gratuïtat de l'eix viari que travessarà la comarca en sentit longitudinal no acabarà fins que aquest objectiu sigui assolit, donat que és l'única garantia per aconseguir la plena democratització de l'ús de la xarxa viària comarcal i la recuperació de la N-2 per a l'ús directe de les diferents poblacions -front marítim o passeig urbà.

També, i a partir d'un estudi previ de situació i necessitats, cal prioritzar el tema del transport públic en totes les seves vessants -local, comarcal...- donant una especial importància al ferroviari, tant pel que fa a recorreguts i freqüències com pel que fa a la futura ubicació de les línies, que haurien d'abandonar el seu pas per la façana litoral per ajudar a la recuperació del front marítim.

Habitatge i sòl

Promoure la compra, per part dels ens municipals, d'aquells terrenys en els quals es detectin maniobres especulatives, tot recorrent, si és necessari, a la expropiació forçosa dels mateixos, prèvia indemnització i justificació de la seva utilitat pública o interès social.

Sectors de producció

L'augment del preu del sòl ha fet que el sector de la pagesia es trobés amb processos especulatius que han tret incentiu a l'ofici de pagès. Aquesta situació ha provocat, alhora, el col·lapse dels serveis a causa d'un augment de la població sense planificació ni control.

Davant d'aquesta situació, cal impulsar fórmules de treball associat com el cooperativisme, preconitzar el desenvolupament de cooperatives de treball i de consum, involucrant els ajuntaments en la seva constitució i reorientant l'ús de part dels polígons industrials cap a activitats de tipus cooperativista, tot recorrent si és necessari a l'expropiació forçosa de terrenys en què no es faci cap activitat.

Ensenyament, cultura i esport

Un aspecte també importantíssim és la qüestió de la llengua. Ens hem de plantejar com superar la línia que se segueix en aquest moment, perquè serveix de molt poc promoure el coneixement del català: cal impulsar-ne l'ús en els àmbits privats, regular-lo en els àmbits públics i establir-ne l'obli-

gatorietat d'ús en els àmbits institucionals. En concret, cal:
• Que el català sigui la llengua única de l'Administració municipal, tant en les comunicacions internes com en les relacions amb els administrats.
• Que la política d'immersió lingüística a les escoles es faci extensiva al camp del lleure.
• Que els ajuntaments desgravin fiscalment tots els comerços o entitats retolats en català, i es regulin els usos lingüístics dels missatges publicitaris.

Medi ambient

• El creixement sobredimensionat del nuclis urbans de la nostra comarca, totalment deslligat de les necessitats reals dels seus habitants, afegeix un capítol més a la degradació urbanística del Maresme, i suposa una agressió al nivell de qualitat de vida, que dificulta la comunicació i la relació entre les persones.
Hem d'assumir, com a criteri general, la no acceptació de la urbanització a cotes superiors al límit urbanitzat a cada municipi, i la no qualificació de cap espai forestal o agrícola com a sòl urbanitzable.
El Maresme ha estat tradicionalment una comarca amb pocs recursos hídrics. Actualment ens veiem obligats a importar aigua d'altres comarques, a causa fonamentalment del malbaratament d'aquest element per l'ús abusiu i descontrolat que se'n fa tant a l'àmbit industrial com al residencial -urbanitzacions, camps de golf... Al mateix temps, determinats adobs químics i els abocaments industrials han ajudat en gran mesura a la contaminació de l'aqüífer, i el progressiu asfaltament de les conques receptores que canalitza l'aigua de les pluges directament al mar ha ajudat a la disminució de les aigües freàtiques, i a l'augment de la salinitat a determinades cotes.
Per altra banda, aquest és un dels factors que actualment incideixen en les rierades que periòdicament afecten les poblacions costaneres amb conseqüències desastrosses per a les economies locals i fins i tot per a la vida de les persones.
En aquest sentit cal impulsar una política que reguli la utilització de les aigües en els següents àmbits:
• Agricultura: establint normatives que obliguin a la utilització de tècniques -recs, selecció de substractes, rotació de conreus...- que permetin minvar el consum i que obliguin al consum d'adobs orgànics.
• Indústra: tenint molta cura d'avaluar la relació entre els recursos hídrics i la concessió de permisos per a instal·lacions industrials, i impedint qualsevol concessió que pugui contribuir al desequilibri d'aquest recurs.
• Habitatge: limitant el consum -mitjançant augments progressius de les tarifes en funció del consum real o bé implantant limitadors mecànics als comptadors- per als usos recreatius (piscines) o ornamentals (jardins).
• D'altres: evitant el malbaratament com és el cas dels camps de golf, l'impacte directe i indirecte dels quals cal preveure acuradament.
Malgrat totes les iniciatives que es puguin prendre per a una utilització racional de l'aigua, la seva escassetat aconsella la reutilització de les aigües residuals, tot i que aquesta mesura no comporta beneficis econòmics immediats. Al mateix temps és palesa la necessitat imperiosa d'un pla comarcal

de canalització de les rieres, atès que la problemàtica afecta la majoria dels municipis, que permeti l'aprofitament al màxim de l'aigua de pluja i eviti els desastres que ocasionen periòdicament.
D'altra banda a la nostra comarca s'està impulsant una política viària que, a causa del tipus de creixement en què s'emmarca, prima la rapidesa i el cost de la construcció en detriment de la qualitat i, sobretot, l'impacte ambiental que genera. Així, en funció d'una major economia s'hipoteca el futur de l'entorn per on passa la xarxa viària. Quan arreu del món es prioritza la utilització de túnels i de ponts aquí -i el tram Mataró-Palafolls n'és un exemple- es continuen aplicant moviments de terres nefastos com els desmunts i els talussos.
Cal, doncs, ser molt rigorosos a l'hora de valorar els estudis d'impacte ambiental que obligatòriament han d'acompanyar els projectes d'aquests tipus d'obres, i no hem de dubtar a interposar recursos i elaborar alternatives que obliguin a una major harmonia entre les obres i el medi.
Pel que fa al port de Premià de Mar, el projecte d'ampliació, contestat per una gran part del premianencs, ha entrat en una situació ja pràcticament irreversible com a conseqüència del recolçament de l'Ajuntament governat per CiU. Davant d'aquest fet, que pot tenir efectes greus per a Premià de Mar, especialment en un dels aspectes més importants com és la inevitable reducció de les platges actuals, que amb tantes dificultats s'han recuperat poc a poc els darrers anys, és necessari efectuar una forta acció popular per aconseguir el control rigorós perquè aquest projecte d'ampliació sigui executat amb el màxim de garanties per a Premià de Mar, el seu entorn i els seus habitants.
Paral·lelament s'ha de protegir la Serra de Marina, autèntic pulmó de la comarca, especialment pel que fa referència a la muntanya de Sant Mateu que domina les poblacions de Vilassar de Dalt, Premià de Dalt, Premià de Mar, el Masnou i Teià. La Serra de Marina ha de ser objecte de tota l'atenció dels departaments corresponents de la Generalitat, mantenint-la lliure de l'especulació que existeix a la resta de la comarca. A la seva protecció i foment s'ha de dedicar el màxim d'esforç pel que significa per a la vida del Maresme i el seu futur.
La protecció i foment del front marítim es planteja també com una actuació urgent, ja que les platges i el seu entorn són fonamentals per al Maresme. Molts anys d'abandonament i degradació progressiva, sense les infrastructures que les mantinguessin netes i amb les condicions adequades, obliguen a dedicar-hi ara una atenció molt important. I especialment, s'ha d'exigir molta part d'aquest gran esforç a RENFE, agent principal de la degradació que presenta el front marítim de la nostra comarca.
Quant al terme de les escombraries, al marge del creixement demogràfic incontrolat les institucions no han plantejat, de forma seriosa i amb rigor, una política de selecció i reciclatge dels residus.
El mateix passa amb les aigües residuals, amb els efectes coneguts de contaminació marina, per manca, a més, de les depuradores i els col·lectors imprescindibles.
Al sacrifici dels pous i basses necessaris per a l'activitat agrícola cal afegir la sobreutilització dels recursos hídrics existents, a causa de l'augment demogràfic vinculat a la residencialització i a les activitats recreatives com-

plementàries (golf, aquaparcs...). Els efectes de tot això són una salinització i contaminació de l'aqüífer (en el qual hem d'incloure usos agrícoles agressius) i el recurs creixent a la importació d'aigua d'altres comarques, un recurs del qual, en qualsevol cas, no es pot abusar en un país sec com el nostre.

Noguera

Infrastructures, equipaments i serveis

- Millorar la xarxa interna de comunicacions, especialment pel que fa referència a la carretera d'Àger i els camins o carreteres locals que porten als nuclis més petits.
- Completar el Mapa Sanitari Comarcal amb el Centre d'Assistència Primària d'Artesa de Segre.
- Estendre dotacions de Mossos d'Esquadra a les poblacions més grans de la comarca que assumeixen les funcions que actualment desenvolupa la policia estatal.

Sectors de producció

- Ampliar i millorar l'oferta de sòl industrial a la comarca, facilitant la creació de polígons industrials als municipis.
- Actuar en el camp de l'agricultura i la ramaderia amb programes destinats a millorar l'economia de les zones més desfavorides.
- Potenciar el sector turístic, principalment a les àrees més afectades per la construcció del Pantà de Rialb.

Ensenyament, cultura i esport

- Distribuir el Mapa Escolar Comarcal de forma que els ensenyaments de secundària post obligatòria (16-18 anys) es puguin realitzar a l'àrea de Balaguer i també a la zona formada per Artesa de Segre i Ponts.
- Potenciar l'esport escolar i de base, i millorar el funcionament del Consell Esportiu Comarcal.
- Dotar la capital de la comarca d'infrastructures esportives ara inexistents: piscina coberta, pista d'atletisme, etc.

Medi ambient

- Crear el Parc Natural del Montsec, previ estudi de l'impacte en l'agricultura i la ramaderia.
- Instal·lar un mínim de dos abocadors comarcals controlats i destinats als residus urbans, previ estudi de l'impacte ecològic i de la distància dels nuclis fins als mateixos.
- Donar el cabal ecològic al riu Segre i sanejar-lo amb la construcció de depuradores i el control dels abocaments.

Osona

Infrastructures, equipaments i serveis

Comunicacions

La millora de les comunicacions de la comarca d'Osona passa per una sèrie d'actuacions urgents:

- Millora de la comunicació en la línia del ferrocarril Barcelona-Puigcerdà. Necessitat de doble via i renovació dels trens.
- Senyalització viària adequada, com a mínim dos cops l'any, per evitar els perills que ocasiona la boira en les diferents carreteres.
- Millora de la carretera comarcal que uneix Vic amb Gironella. Aquesta actuació permetria millorar les perspectives econòmiques de la subcomarca del Lluçanès.
- Creació de l'eix Vic-Olot, amb rigorosos estudis de l'impacte ambiental que aquesta actuació ocasionaria.
- Creació de la vegueria o regió Osona-Garrotxa-Ripollès.

Equipaments socials

Pel que fa a la sanitat, es necessari convertir l'Hospital General de Vic en un centre de primera qualificació perquè els habitants de la comarca no hagin de traslladar-se a altres centres per realitzar proves i intervencions.
Així mateix, caldria instal·lar una caserna estable de Mossos d'Esquadra a la comarca que assumís les funcions que actualment desenvolupa la Guàrdia Civil.

Equipaments culturals

- És necessari ubicar una delegació dels Serveis Territorials d'Ensenyament a la comarca d'Osona, centralitzats a Vic.
- Conversió de la xarxa de centres d'ensenyament especial en públics.
- Ampliació del nombre d'especialitats que s'imparteixen a la Universitat de Vic i obrir les seves instal·lacions al públic de la comarca, no només als estudiants.

Sectors de producció

- Creació i potenciació de diferents polígons industrials a les zones més afectades per la crisi del tèxtil, de la pell i de la metal·lúrgia.
- Potenciació del turisme interior. Aquesta actuació passa per la millora dels equipaments i per una adequada promoció de la comarca que es basi en la bellesa de l'entorn i que eviti la massificació.

Ensenyament, cultura i esport

- Potenciació de les escoles d'adults.
- Promoure la vida cultural entre la gent més jove i, de manera especial, l'esport de base.

Medi ambient

- És necessari establir un pla comarcal de residus.
- Eliminació total dels abocadors incontrolats i construcció d'un abocador comarcal.
- Creació d'una planta de reciclatge.

Pallars Jussà

Infrastructures, equipaments i serveis

Comunicacions

Cal millorar la xarxa de carreteres de la comarca per afavorir la comunicació entre els pobles i amb la resta del país, com a mesura per evitar el procés de despoblament actual, causat per la manca de perspectives de futur.

Equipaments sanitaris

Cal garantir una assistència sanitària de qualitat a tota la comarca, evitant que la gent hagi de desplaçar-se a nuclis llunyans per rebre tractament mèdic especialitzat.

Equipaments culturals

Cal dotar els centres d'ensenyament de la comarca, ja siguin de formació professional o de batxillerat, dels equipaments i les infrastructures necessàries per afrontar el procés de reforma educativa previst.

Sectors de producció

Agricultura i ramaderia

El sector agrícola i ramader es troba en aquests moments, a la comarca del Pallars Jussà, en una crisi molt greu, activada per la futura unitat europea. És urgent, per tant, donar solucions a aquest problema amb la creació de programes d'ajuts, informació i assessorament als pagesos per part del Consell Comarcal.

Indústria

Cal donar més utilitat al sòl industrial de la comarcal, potenciant els polígons industrials ja existents perquè s'hi instal·lin noves empreses, i restaurant les antigues fàbriques existents a la zona.
Així mateix, cal promoure la inversió per crear nous llocs de treball a la zona.

Turisme

El turisme pot ser un dels elements fonamentals per activar la vida

econòmica de la comarca i, al mateix temps, evitar el procés de despoblament que ara mateix l'afecta. Cal, però, fer-ne una planificació acurada per evitar la massificació i el deteriorament de l'entorn, i tendir a un turisme de qualitat interessat pel medi ambient i, especialment, pels esports d'aventura, per a la pràctica dels quals la comarca reuneix les condicions indònies.

Ensenyament, cultura i esport

Cal dotar la comarca d'una xarxa de biblioteques, sales de lectura i locals de trobada per potenciar l'activitat artística, l'associacionisme i tot allò que permeti l'intercanvi cultural entre els seus habitants.

Medi ambient

Cal dur a terme l'estudi ecològic de les obres que s'estan duent a terme, especialment pel que fa a les instal·lacions per a la pràctica dels esports d'aventura, per aconseguir una planificació harmònica amb l'entorn.

Pla d'Urgell

Infrastructures, equipaments i serveis

Comunicacions

Una de les prioritats en aquest camp és la millora de la xarxa viària interna comarcal. Al mateix temps, cal establir un programa global de construcció i condicionament de les carreteres veïnals entre els pobles que no tenen sortida a la N-2.

Equipaments sanitaris

Cal crear les infrastructures necessàries per respondre a les necessitats dels habitants de la comarca en matèria d'assistència sanitària, evitant que hagin de desplaçar-se a poblacions llunyanes per rebre assistència mèdica.

Sectors de producció

Agricultura

És necessària la pavimentació i fins i tot l'engrandiment del Canal d'Urgell.

Alhora, cal establir, des del Consell Comarcal, programes d'ajuts, d'informació i assessorament per als pagesos i ramaders de la comarca.

Indústria

Cal una ampliació del sòl industrial per tal de possibilitar la implantació d'indústries que potenciïn l'activitat econòmica de la comarca, preferentment aquelles directament relacionades amb el sector agro-alimentari.

Ensenyament, cultura i esport

Cal establir una xarxa de biblioteques i de sales de lectura per tota la comarca per motivar l'interès dels més joves i de la gent gran per la lectura.
Al mateix temps, cal promoure accions encaminades a fomentar l'associacionisme, la cultura popular i totes aquelles manifestacions culturals i artístiques que permetin fer de la comarca un centre actiu.
També és necessari potenciar l'esport de base, especialment entre els més petits, amb la creació de les infrastructures necessàries.

Medi ambient

Cal crear nous espais verds amb l'objectiu de preservar la flora autòctona de la comarca, i establir les mesures necessàries per evitar que es malmeti l'entorn.
Al mateix temps, es necessari obligar les indústries de la zona, especialment les papereres, a construir depuradores d'aigües per evitar que aquestes aigües residuals contaminin les de reg.

Pla de l'Estany

Infrastructures, equipaments i serveis

Comunicacions

- Acabament i condicionament de l'autovia N-340 abans de l'inici dels Jocs Olímpics i assegurar-ne el manteniment després dels Jocs.
- Construcció de la variant Olot-Banyoles assegurant un total respecte a l'entorn.
- Millora i ampliació de la carretera Banyoles-Mieres.
- Construcció de la variant de Besalú per evitar el pas dels vehicles pel mig del nucli urbà i instar la Generalitat i el MOPU perquè col·laborin en aquesta obra.
- Acabament de la construcció de la variant Banyoles-Cerinyà amb un carril per a vehicles lents.

Equipaments socials

- Creació d'un hospital comarcal capaç de donar resposta a les necessitats dels habitants de la comarca en matèria d'assistència sanitària sense

que hagin de desplaçar-se a altres poblacions.
- Creació d'un jutjat de primera instància.
- Establiment d'una caserna estable dels Mossos d'Esquadra perquè la policia autonòmica substitueixi les funcions que actualment desenvolupa la Guàrdia Civil.

Equipaments culturals

- Acceleració de la construcció de l'institut de batxillerat i dotar-lo dels equipaments necessaris i d'infrastructures esportives que puguin utilitzar tots els habitants de la comarca.

Sectors de producció

Agricultura

- Dotar el Consell Comarcal dels recursos necessaris perquè desenvolupi programes d'ajut i informació a la pagesia.

Turisme

- Fer una previsió del turisme postolímpic, potenciant la captació d'un turisme respectuós amb el medi ambient.
- Crear les infrastructures hoteleres necessàries per a aquesta reorientació del turisme i evitar l'acampada lliure.

Medi ambient

- Replantejament de l'entorn de l'Estany de Banyoles i limitar i racionalitzar l'augment de construccions al seu voltant per tal que no tornin a succeir experiències com la del Parc de la Draga.
- La Conselleria de Medi Ambient de la Generalitat ha de declarar el Pla de l'Estany zona protegida.

Priorat

Infrastructures, equipaments i serveis

Comunicacions

A causa de la geografia d'aquesta comarca, hi ha unes carreteres amb un traçat molt difícil. La majoria encara són les que es feien a pic i pala, i no permeten una comunicació més o menys ràpida, ni tan sols segura, entre els municipis. El transport de mercaderies es fa difícil i costós, perquè el traçat no permet el pas de camions de gran tonatge.
El transport públic del Priorat es resumeix en tres circuits, els quals no recor-

ren ni de bon tros tota l'extensa variació de pobles. Un surt de la Palma d'Ebre a les 5 del matí i fa el recorregut fins a Reus per set pobles de la comarca; un segon circuit fóra el que surt de Prades, Cornudella i Reus, i un tercer el de Móra d'Ebre a Barcelona que només passa per una població del Priorat, Falset.
Com podem comprovar, el transport públic no ofereix gaires alternatives a l'hora d'anar a fer les compres a una ciutat gran, o de fer les visites periòdiques a la seguretat social a les ciutats més pròximes situades a més de trenta quilòmetres, com són Reus o Móra d'Ebre.
Una de les carreteres que caldria fer per la comarca seria una vertebració del Priorat i el nou traçat podria ser, més o menys, pel curs del riu Siurana, controlant-ne l'impacte ambiental.
Caldria també que aquest nou traçat anés acompanyat d'una planificació nova i integral del transport públic al Priorat, utilitzant sistemes moderns amb autobusos petits, que resolguessin al mateix temps el problema del transport públic i del transport més especialitzat, com pot ser el transport escolar.

Equipaments socials

Els joves que volen estudiar han de traslladar-se forçosament fora de la comarca. Això representa per una part un esforç econòmic important a persones que ja disposen de pocs recursos, i per una altra part, treure els joves fora de l'àmbit familiar, induint-los indirectament que després, una vegada hagin acabat els seus estudis, no tornin als pobles d'origen, perquè difícilment s'hi podran guanyar la vida.
Tot això fa que ens trobem davant una comarca on els seus habitants tenen una mitjana d'edat molt alta, i a la vegada la mitjana de població és molt baixa. Per tant cal prendre mesures perquè els joves puguin quedar-se a la comarca i no es produeixi un abandó total de la mateixa. Altrament hi ha el risc que el Priorat es converteixi en una gran llar d'avis.
Caldria remarcar que en aquesta comarca una de les fonts d'ingressos més alta són les pensions dels jubilats, tot i que el que perceben és una misèria.
Donat que ens trobem davant d'una comarca desfavorida pels motius abans expressats i amb un alt índex de població jubilada, es considera que hi ha de tenir un paper important la qüestió d'assistència social.
S'ha de pensar que la gran majoria d'aquests jubilats s'han sacrificat i han lluitat per aconseguir una jubilació digna, i per tant tenen el dret de decidir on i com volen viure. L'alternativa és crear una xarxa assistencial digna i prou sòlida que els permeti residir on sempre han viscut i on de ben segur volen continuar vivint.

Sectors de producció

Agricultura

Pel que fa a la pagesia, base fonamental de la comarca, el producte més valuós és el vi, de gran qualitat, encara que hi ha poca producció a causa del terreny i del clima.

Quan es fa un estudi per modernitzar el conreu de les vinyes es pensa en grans extensions de terreny i de fàcil accés per a la maquinària agrícola, per aconseguir millorar la producció. Però mai s'ha pensat a protegir els vins que a causa del terreny on són ubicats els resulta difícil la mecanització tot i tenint una excel·lent qualitat i que la seva producció no es pugui comparar en hectolitres a la d'altres comarques.
També cal pensar en el fruit sec, problema compartit amb d'altres comarques. La comarca del Priorat és de secà, i com a tal necessita urgentment un estudi a fons del subsòl per si cal fer aflorar les aigües i tenir així més terreny de regadiu. Però això els pagesos d'aquesta comarca no poden costejar-ho perquè només cal recordar que fa més de deu anys l'avellana anava més cara que ara.
Els governs actuals, tant el central com l'autonòmic, creuen que és millor importar les avellanes de Turquia, que als cinc mesos ja es fan ràncies, quan les nostres poden estar més d'un any en perfecte estat. I la resta de fruits secs s'importen de Califòrnia, com poden ser l'ametlla, les nous, etc. Caldria en primer lloc calcular les existències i les necessitats que hi ha. I només si no n'hi ha prou amb la producció autòctona és quan s'han de plantejar d'anar-les a buscar a l'exterior.
La industrialització d'aquests productes agrícoles és mínima, tot i que el que s'ha fet ha estat bàsicament amb l'esforç dels pagesos. Ara, caldria crear una bona xarxa de comercialització d'aquests productes.

Indústria

Cal potenciar aquesta comarca amb algun altre tipus d'indústria respectuosa amb el medi ambient.

Turisme

El turisme és de les poques alternatives que queden al Priorat. Davant del panorama que es presenta després d'una anàlisi rigorosa de l'actual situació del Priorat, cal buscar solucions alternatives que conjuntament amb les solucions a la crisi de l'agricultura poden fer sortir del pou una comarca que ha estat especialment castigada pels anys de crisi i pels oblits de les administracions. En aquest sentit una actuació turística forta, especialment al Priorat històric, podria aportar altres fonts de riquesa cap a la comarca. Experiències d'aquest tipus s'han fet a d'altres indrets -només a tall d'exemple, esmentarem tota la qüestió d'esports de risc i de muntanya, el reciclatge de masies en albergs o llocs d'estada, les rutes interiors, etc...

Ribera d'Ebre

La Ribera d'Ebre és una comarca el futur de la qual ve marcat per una banda per les nuclears d'Ascó, la indústria química de Flix, i la despoblació rural que pateix.

És evident que ens trobem, doncs, amb dos problemes immediats a la comarca: la qualitat de vida i la despoblació rural.

Sectors de producció

Pel que fa a la despoblació rural, cal prendre mesures urgents per evitar-la. Es proposen dues sortides: d'una banda potenciar una indústria conservera de la fruita de la zona (no podem oblidar que la Ribera d'Ebre és una comarca eminentment agrícola). De l'altra, potenciar indústries petites als pobles, siguin pròpiament indústries, siguin tallers diversos, ja que ara molta gent ha de dependre de les pensions de la gent gran. Combinat amb això cal iniciar plans de formació per a la gent més jove que els presenti un futur més clar a la comarca. Es tracta d'evitar la marxa de la gent jove cap a d'altres indrets, i això només es pot aconseguir oferint-los motivacions i possibilitats de feina.

Medi ambient

La qualitat de vida passa per un seguiment estricte i un control rigorós del medi ambient, amb anàlisis permanents de l'aigua, els aliments i la terra, per tal de detectar qualsevol possibilitat de contaminació.
Així mateix, cal un control dels abocaments de les indústries químiques a la zona, evitant la contaminació que produeixen.
Finalment, la comarca de la Ribera d'Ebre té en funcionament dues centrals nuclears. ERC ha definit clarament la seva postura contrària a les nuclears. Amb tot, en aquests moments els llocs de treball que donen les centrals nuclears no es poden perdre, per la qual cosa ERC proposa l'inici del desmantellament de les nuclears, reconvertint els llocs de treball, per tal de no desfavorir encara més una comarca que no s'ho pot permetre.

Ripollès

Infrastructures, equipaments i serveis

Comunicacions

- Construcció de la nova N-152 entre Ripoll i Osona.
- Construcció immediata del Túnel de la Vall de Bianya per poder connectar la comarca amb la Garrotxa-Figueres-Europa.
- Recuperació de la línia de tren Barcelona-Puigcerdà, de doble via, que sigui més utilitzada per al transport de mercaderies i que mentre es realitzin les obres a la N-152 aquesta via fèrria sigui utilitzada com a alternativa de transport.

Equipaments sanitaris

- Llar d'avis que esdevingui centre de dia per a cada poble de la comarca per petit que sigui.
- Centre geriàtric, és a dir, d'assistència les 24 hores del dia, per a tots els nuclis importants del Ripollès.
- Necessitat d'un CAP per a cada vall del Ripollès: Vall de Camprodon, Ripollès Centre i Vall de Ribes.
- Instar la Generalitat perquè intervingui per garantir la transparència a l'Hospital de Campdevànol, la clínica comarcal. Que els membres del patronat siguin realment representatius, i reforma dels estatuts.
- En els pobles menys habitats cal que es rebi assistència mèdica amb més freqüència. Ara és cada 15 dies, i cal que el període d'assistència sigui de 3 a 4 dies.

Habitatge

- Control rigorós del tipus de construcció per no trencar la personalitat dels pobles. Això s'ha d'impulsar des dels ajuntaments, però en cas de desgavells cal que el Consell Comarcal ho harmonitzi.
- De cara a l'ús racional de l'energia a la comarca, cal que s'equipin els nous edificis i construccions amb mecanismes d'estalvi energètic i aïllament.

Equipaments culturals

- Millorar els equipaments de l'Institut de Batxillerat Abat Oliba.
- Millorar, amb urgència, les instal·lacions de formació professional.
- Que la nova etapa d'ensenyament que preveu la reforma educativa que va dels 12 a 16 anys, es pugui cursar en tots els nuclis importants del Ripollès, no només a les capitals de les valls.
- En cas que els alumnes s'hagin de desplaçar, cal que el transport sigui gratuït o bé subvencionat en gran part (actualment fer 4 km costa 75 ptes).
- Que la Generalitat es faci càrrec a través dels consells comarcals, dotant-los de pressupost, d'infrastructures que ara no existeixen o bé mantenen els ajuntaments:
- Arxiu Comarcal
- Casal Comarcal o locals de joves
- Escola Comarcal de Música i locals per fer música
- Escola Comarcal d'Art
- Escola Comarcal de Teatre
- Que, a través dels consells comarcals, hi hagi accés a les comarques als diferents muntatges culturals que es fan a la capital del Principat, Barcelona (teatre, pintura, música, escultura, etc.)

Sectors de producció

Agricultura i ramaderia

El sector amb més pes específic de l'economia de la comarca ha de ser el sector secundari, l'industrial. Ara bé, no hem de menystenir les restes de pagesia que queden, si no ben al contrari cal potenciar-la perquè esdevingui viable.

Aquesta viabilitat passa per la posada en funcionament d'una sèrie d'actuacions:

• Que el sector ramader sigui orientat, des del Consell Comarcal, cap a la ramaderia de muntanya, és a dir, cap a la producció de carn (cavall, xai, vedell) i es vagi deixant, sense traumes, la macroproducció de llet.

• Que aquests productes propis, en especial la carn, rebin una denominació d'origen i gran publicitat per estimular-ne el consum.

• Que els ramaders rebin compensacions per mantenir la seva activitat en àrees d'interès natural, tot preservant així l'entorn (actualment la comunitat dóna 20.000 ptes per ha. als agricultors, fet que cal estendre entre els ramaders).

Indústria

• Reindustrialització harmònica de la comarca a partir de l'oferta actual: tèxtil, metal·lúrgia, papereres, electrodomèstics, etc.

• Instal·lació de petita i mitjana empresa, a causa de l'experiència traumàtica de les grans empreses que han entrat en crisi en el sector del metall i del tèxtil.

• Creació i ordenació d'un autèntit sòl industrial, i, per tant, buscar polígons. Fins ara això s'ha incomplert de manera sistemàtica, perquè el sòl creat ha esdevingut sòl de serveis, no industrial.

Comerç, turisme i serveis

• Assegurar el manteniment de tot el teixit del petit comerç a través de l'especialització per poder fer front a les grans superfícies comercials.

• No aplicació cautelar de l'IAE i cal que el Consell Comarcal estudii el seu impacte sobre tot el comerç de la comarca.

Cal buscar fórmules noves que permetin que el turisme, i en concret el de la neu, no sigui una economina fluctuant i inestable:

• El turisme de la neu funciona prou bé a les Valls del Ter i la Vall del Freser. Caldrà, però, un control de possibles noves instal·lacions perquè no trenquin l'harmonia actual.

• Planificació, des del Consell Comarcal, d'una estructura complementària a la que tenim fins ara, és a dir:

- Turisme cultural, ruta del romànic al Ripollès.
- Turisme gastronòmic.
- Agroturisme o ecoturisme, itineraris de natura en cavall, en bicicleta de muntanya o a peu; això permetrà recuperar espècies faunístiques; també permetrà recuperar masies i cases de colònies que donaran els beneficis a la pagesia.
- El Consell Comarcal subvencionarà les obres per recuperar masies i la formació de monitors per als itineraris.
- Potenciar l'esport d'aventura de manera controlada i no agressiva: parapent i escalada.

• Potenciar la instal·lació de càmpings municipals o d'iniciativa privada. Seran uns nous ingressos i permetran a la comarca controlar les acampades incontrolades i el turisme inconscient.

Ensenyament, cultura i esport

- Incidir en la normalització en el món laboral. Cal una tasca de contacte i coordinació amb els sindicats. L'impulsor, però, ha de ser el Consell Comarcal.
- Control, per part del Consell Comarcal, que l'ensenyament que es rep a la comarca en els centres públics sigui tot en català. Seguir de prop possibles agressions a la llengua i discriminacions de caràcter lingüístic.
- A hores d'ara moltes instal·lacions de les nostres comarques s'han fet insuficients per a activitats esportives, ja que en els mesos d'hivern és obligat fer esport a cobert. Per això demanem l'ampliació de moltes d'aquestes instal·lacions.
- Entenem que les instal·lacions cobertes han de ser una alternativa lúdica per al turisme que visiti les nostres comarques. Mai, però, es durà a terme la instal·lació de grans superfícies esportives i agressives, com és el cas dels camps de golf.
- Potenciar amb mitjans materials i humans la Cursa Internacional Atlètica que cada any es celebra a Ripoll.

Medi ambient

- Les zones que actualment estan incloses al PEIN (Pla d'Espais d'Interès Natural) són insuficients i menystenen àrees de gran potencial natural. És per això que demanem que tot el Ripollès, tret dels nuclis urbans, sigui inclòs en aquest pla.
- Pel que fa als residus sòlids urbans, l'abocador Ripollès 3 té vida per només 6 anys. Caldrà, doncs, començar des d'ara a recollir els residus selectivament i en origen. La matèria orgànica serà tractada en plantes de compostatge. La planta serà supracomarcal si cal per fer-la viable (Osona-Ripollès-Garrotxa).
- Quant als residus industrials, caldrà realitzar-ne un cens per prioritzar-ne el reciclatge, la recuperació, i sobretot la reconversió en procés industrial.
- Control de les emissions atmosfèriques, rentat de gasos. Cal que el Consell Comarcal posi molt èmfasi en la investigació de l'atmosfera àcida del Ripollès Centre, i posi fi a les emissions de mercaptants de la indústria del paper.
- Ara que s'instal·len depuradores d'aigües urbanes, cal fer-ne un seguiment perquè siguin funcionals. Els polígons podran mancomunar el tractament de les seves aigües residuals.
- El Consell Comarcal s'ha de comprometre a impulsar i recolzar econòmicament alternatives locals i comarcals de generació d'energia a través de fons renovables. A més, harmonitzarà l'estalvi energètic i l'aïllament d'edificis perquè sigui viable la implantació d'energies renovables.
- El Consell Comarcal ha d'introduir el gas natural a la nostra comarca, com a combustible fòssil alternatiu. A la vegada ha de propiciar que la indústria i la població del Ripollès es beneficiïn de sistemes de cogeneració.
- Augmentar la guardia forestal amb mitjans humans i materials.
- Introduir, tal com proposa GEDENA i en particular algun dels seus membres, la figura de l'ecogestor que s'envoltaria d'un equip tècnic (biòlegs, geòlegs,...) que fessin possible el creixement sostingut.

Segarra

Infrastructures, equipaments i serveis

Comunicacions

Malgrat l'existència de ferrocarril (Lleida-Manresa-Barcelona de RENFE), i malgrat el clar millorament de carreteres importants (sobretot la Cervera-Guissona-Ponts) i el treball actual en altres (N-2 de cara a l'autovia, i la de Cervera-Vallfogona-Rocafort), existeix encara a la Segarra un important dèficit qualitatiu en la xarxa viària: d'una banda per l'estat desastrós de la major part de vies secundàries-terciàries, és a dir, la base de les comunicacions interlocals (per exemple, de la capital comarcal a Torà o a Sant Guim), i d'altra banda per la gran assignatura pendent que és l'Eix Transversal, el qual justament ha de partir vers Manresa, Vic i Girona des de Cervera.
Un altre punt conflictiu és la qualitat de les obres ja realitzades: com els milloraments de la calçada sense millorament de traçat (per exemple, Cervera-Sant Ramon) o com els molt deficients enllaços urbans (tant a Guissona com a Cervera) de la nova via que uneix les dues poblacions principals de la comarca; són elements que provoquen un risc seriós per als conductors. Preocupa, d'altra banda, el traçat definitiu de la variant de Cervera de l'autovia i el seu possible impacte en el medi ambient.

Equipaments socials

Hi ha centres geriàtrics de gestió religiosa, però la comarca, de població molt envellida (i que a més rep jubilats d'altres contrades), nota ja un dèficit important, que en el futur creixerà. Caldrà potenciar no només els geriàtrics sinó també els sistemes de centres de dia combinats amb l'assistència domiciliària. Als pobles petits la situació ja és dramàtica. Les actuals dues dotzenes de nuclis deshabitats poden multiplicar-se durant els propers anys a causa de la crisi demogràfica i agrícola. Per contra, als nuclis de Cervera i Guissona, amb una indústria puixant però descontrolada i fins desproporcionada, existeix ja amb solidesa el problema de la nova immigració (magrebina), amb totes les seves implicacions socials, culturals i laborals.
A Cervera funciona ja un CAP, però es reclama una major autonomia de gestió i d'actuació des de Guissona, ja que aquesta població és una veritable subcapital. No hi ha previsió d'un hospital comarcal, i seguirà per tant la dependència de Lleida (a més de 50 km) i en tot cas de la veïna Tàrrega. Des de la zona de Sant Guim es reclama, amb raó, ja que la distància hi és sensiblement menor (però sense èxit), poder anar a Igualada.

Equipaments culturals

Pel que fa a equipaments culturals hi ha hagut en els darrers temps aportacions notables, com les noves seus (a Cervera) de l'Arxiu Comarcal i de la Biblioteca Pública, però es troben a faltar, per exemple, sales de conferències i sobretot d'exposicions amb les condicions adequades. A Guissona, i no

cal dir que als nuclis menors, aquesta mancança és més aguda. Per contra, si el Museu de Guissona és remarcable, els tres existents a Cervera estan lamentablement tancats durant l'any i en una incúria vergonyosa, pendents que l'Ajuntament de CiU es digni negociar amb la Generalitat, que d'altra banda no sembla disposada a obrir gaire l'aixeta.
Quant a ensenyament, preocupa el nivell educatiu que, fora de Cervera, s'assoleixi després de la reforma; de manera especial, si Guissona podrà obtenir els cicles 12-14 i 14-16. Una altra qüestió pendent i important és la transformació cultural que es comença a notar entre els infants a causa de la recent immigració no qualificada arran de la indústria massificada de què es congratula CiU.

Sectors de producció

Agricultura i ramaderia

La crisi agrícola a la Segarra, comarca decididament de secà i que s'havia especialitzat en el sector cerealístic, és dramàtica. Tan greu que ni es creu en el futur canal Segarra-Garrigues com a veritable solució. La reconversió cap a la ramaderia intensiva, de fet, ja es va dur a terme fa temps per tal de complementar la terra, i no sembla que pugui donar gaire més de si (predominen els sectors avícola i porcí). En aquest camp té gran importància, entre d'altres empreses de la zona més de cap a Lleida, la Cooperativa Agrícola de Guissona, que, malgrat no ser veritablement una cooperativa, ofereix als pagesos almenys la possibilitat de treure algun rendiment de la seva feina. El cul-de-sac, però, és en conjunt molt notable. Això tindrà a més altres repercussions de tipus social i territorial, com la ja esmentada despoblació en un futur proper de molts nuclis petits, avui de població exclusivament d'edat avançada.

Indústria

Davant la crisi generalitzada (arreu) de la petita i mitjana empresa en relació a les noves circumstàncies (mercat únic, cost del diner, etc.), i per fer front només al parell de greus fallides dels anys 70, els governs de CiU (autònom i municipal) han optat per una reindustrialització gairebé salvatge, amb macroempreses (multinacionals i tot) que, d'entrada, han aconseguit esmicolar l'equilibri social, cultural i ambiental de la comarca. Cal, doncs, d'una banda tendir a una distribució més proporcionada entre gran i petita empresa i a un ajustament sòcio-laboral, i d'una altra, sobretot, vetllar perquè aquest camí no dugui a la destrucció de l'entorn natural o (com se sospita) no serveixi d'excusa per traslladar a la Segarra els famosos macroabocadors i amb ells les indústries tòxiques.

Comerç, turisme i serveis

El turisme (amb l'excepció potser de la denigrant Passió en castellà de Cervera) no està gens explotat malgrat la potencialitat de la comarca, derivada de la seva bellesa, de la cacera i de la bona situació geogràfica i de comunicacions. De fet, no hi ha ni voluntat ni, sobretot, infrastructures: pràcticament cap hotel en condicions, cap oficina d'informació homologable, museus tan-

cats, i fins i tot pocs restaurants. Molts monuments històrics (la ruta dels castells dels s. XI-XII, poblacions i paisatges singulars, etc.) però en molt mal estat.
El nivell del petit comerç sempre ha estat relativament pobre (amb lògiques excepcions), i existeix dependència no només de Lleida, Igualada i Barcelona, sinó fins i tot de Tàrrega i nuclis equiparables. No hi ha grans superfícies a la comarca, però sí en les veïnes, i la tendència és sens dubte creixent. A l'altre extrem, són diversos els nuclis (caps de municipi i tot) que no disposen ni tan sols d'una petita botiga local per a l'abastiment imprescindible.

Ensenyament, cultura i esport

La normalització lingüística, contràriament al que se suposa al conjunt de la Catalunya no urbana, és a la Segarra en tendència negativa, i això a causa de la nova immigració, de parla tant castellana com àrab, a què ja s'ha al·ludit anteriorment. Caldrà veure el nivell d'integració que s'assoleix, però no sembla que ningú posi ni disposi de les eines oportunes per fer front a la nova situació. Per sort, el teixit associatiu és remarcable, tant a Cervera com a nuclis menors, i els mitjans de comunicació funcionen gairebé íntegrament en català (els fets a la comarca...).
Preocupa fortament, en canvi, el tema del patrimoni històric i arquitectònic, que existeix amb gran abundància però que sembla deixat de banda en molts llocs. Cal remarcar el nucli antic de Cervera, pendent encara del PERI (Pla Especial de Reforma Interior) que promet de fa temps l'Ajuntament.
L'esport té un nivell prou proporcionat a la comarca, i pel que fa a equipaments cal destacar la promesa de construcció a Cervera d'una piscina coberta. Aquesta obra, d'acord al poc potencial sòcio-econòmic de la comarca i d'acord a la política de reequilibri del país, ha de ser sufragada en part pels organismes amb competència en aquest camp: Direcció General de l'Esport, Direcció General de la Joventut, etc.

Medi ambient

Aquesta és una de les qüestions més conflictives a la Segarra, i amb aquest motiu s'ha constituït el 1991 el Grup per a la Defensa del Medi Natural de la Segarra, amb el qual ERC treballa estretament.
Un punt estel·lar ha estat l'amenaça d'instal·lació d'un dels abocadors (o incineradores) de residus industrials rebotats del fracassat pla de CiU (en el darrer curs parlamentari el tema fou motiu d'un pregunta d'ERC). Foscos interessos d'individus concrets de la comarca van estar a punt de provocar una batalla com la que va tenir lloc a la Conca de Barberà. De moment sembla que, gràcies a la resposta que es van trobar, la cosa s'ha aturat o esvaït. Cal, però, dur a terme les accions que assegurin que el projecte no es tiri endavant.
Hi ha altres problemes molt presents. Un, la mateixa perillositat de determinades indústries, sobre les quals s'exerceix molt poc o gens de control (a la llum ha sortit, per exemple, a la zona de Guissona, el cas de la fàbrica d'angorina de Gra, en el qual també ha incidit ERC a través de Miquel

Pueyo). Un altre, les aigües, molt escasses a la zona i fortament contaminades (com han demostrat estudis recents) tant per raons agrícoles (els residus abocats directament de forma anàrquica; la qüestió del purins ha arribat a un punt escandalós) com urbans i industrials (aviat la depuradora de Cervera se satura i deixa de funcionar). I finalment els residus urbans: ja s'ha projectat un acceptable abocador comarcal, vora Cervera (potser massa a la vora), però s'ha detectat que mentrestant la política de l'Ajuntament ha estat crear petits punts incontrolats, cosa que ha estat ja objecte de denúncia; a més, veus de CiU locals ja han començat a insinuar la possibilitat de col·locar, en aquest mateix abocador, els residus industrials. Al capdavall, hi ha fonaments, per desgràcia, per creure que, quan es faci, aquesta gent serà incapaç de gestionar adequadament una cosa tan delicada en les seves implicacions com és un abocador controlat (i parlem només del de residus urbans).

Segrià

Infrastructures, equipaments i serveis

Comunicacions

- Acceleració del projecte del pont de Pardinyon, que comunicaria directament el Polígon Industrial amb la ciutat pel nou cinturó de ronda, amb la conseqüent descongestió de trànsit interior.
- Acabament de la carretera de Soses a Aitona.
- Parada obligada del TGV a la ciutat de Lleida.
- Traspàs del tren de la Pobla de Segur als Ferrocarrils de la Generalitat, i prolongació de la via fins a la frontera.

Equipaments socials

- Creació de dos centres geriàtrics, un a Lleida i l'altre a la comarca, limitant-ne l'admissió, exclusivament el de Lleida a la ciutat i l'altre per la resta de poblacions de la comarca.

Equipaments culturals

- Dotació adequada i suficient per al desenvolupament a Lleida de la seva Universitat, per assolir un elevat nivell de qualitat en l'ensenyament, i potenciar els sectors que contribueixin d'una manera real a solucionar les necessitats del país.

Sectors de producció

Agricultura

- Creació d'una oficina dinàmica d'informació al pagès sobre PAC,

fomentant una mentalitat empresarial que els permeti fer rentable la seva explotació, i assessorar-los socialment i tècnicament.
• Creació de l'Institut de Promoció i denominació d'origen de les fruites de la comarca del Segrià.

Indústria

• Promocionar adequadament la creació d'empreses i la instal·lació d'indústries a la comarca, donat que les facilitats ja hi son, fent especial dedicació al sector agro-alimentari.

Turisme

• Condicionament de la Seu Vella, com a monument emblemàtic de la ciutat de Lleida, convertint-lo en un centre turístic amb un guia del Patronat, i un lloc d'activitats culturals permanent.
• Amortitzar la inversió efectuada al monestir d'Avinganya (uns 70 milions de pessetes) donat que actualment s'ha restaurat i no se li dóna cap promoció ni utilitat.

Ensenyament, cultura i esport

• Creació de centres juvenils a les poblacions de la comarca, per fer activitats recreatives-culturals (corals, aules de teatre, colles sardanistes, esbarts dansaires, centres excursionistes, etc.) fomentant en el jovent els costums i tradicions del nostre país.

Medi ambient

• Creació d'una brigada de medi ambient, encarregada de la vigilància i control que actualment fa la Guàrdia Civil.

Selva

Infrastructures, equipaments i serveis

Equipaments sanitaris

La nostra comarca és deficitària en equipaments sanitaris i depèn en general de Girona. El mapa sanitari comarcal es desenvolupa d'anys ençà en les àrees bàsiques de salut i els CAP (centres d'assistència primària) que desenvolupen uns objectius d'atenció mèdica bàsica però que en molts casos es limiten a exercir d'equipaments centralitzadors de les simples funcions dels metges de capçalera. Costa molt el seu normal desenvolupament cap a la pràctica més àmplia de les seves teòriques funcions sanitàries.
La comarca compta, això si, amb l'Hospital de Blanes.
La proposta d'ERC aniria, doncs, dirigida a ampliar les funcions assistencials

dels CAP, i per altra banda dedicar esforços a l'ampliació d'equipaments sanitaris existents (Hospital de Blanes) per abastar, amb ampliació i millora de serveis, la totalitat de la comarca.

Cohesió comarcal

L'experiència ens mostra plenament les contradiccions existents en la cohesió comarcal de la Selva. Els dubtes i les opcions contràries a mantenir la comarca unida ja apareixen, històricament, en la primera divisió republicana i continuen en la darrera aprovació divisional.
El volgut trencament de la comarca prové de les aspiracions de diferents sectors territorials: els municipis costaners, els que estan agrupats en la subcomarca de les Guilleries i altres iniciatives particulars d'ajuntaments interessats a integrar-se a comarques limítrofes (Gironès).
No deixa, però, de ser necessari el manteniment estructural de l'actual comarca. Hem de ser conscients de l'existència d'aquestes confrontacions històriques, però reconèixer al mateix temps que de sempre els diferents municipis integrats en la comarca (vulguin o no) s'han complementat.

Sectors de producció

La situació econòmica general de la comarca pot considerar-se prou positiva en aquest moment, com ho demostra el fet que sigui una de les comarques catalanes amb més alta renda per capita.
No deixa, però, de ser necessari un seguiment exhaustiu que garateixi, amb visió de futur, els possibles tombs de la situació.
Alguns estudis econòmics han demostrat ja els diferents estats de microeconomia municipal i la no existència d'uniformitat. Així, podem citar la diferenciació en l'estat econòmic de les zones costaneres (on la crisi s'agreuja), la plana (que rep mà d'obra i es complementa amb la zona marítima) i el sector muntanyenc (basat en una economia més autosuficient que intenta salvar els obstacles naturals).
Els estudis realitzats també mostren clarament una manca de personal qualificat, una major incidència de l'atur en la franja costanera i una clara oferta de treball a l'interior que, ben orientada políticament, absorviria encara més gran part del potencial humà sobrant en el litoral. L'atur s'intensifica en el col·lectiu femení, per la qual cosa cal oferir-li més formació i facilitar-li l'accés a llocs de treball fins ara reservats a l'home.

Indústria

Per sectors, la comarca viu industrialment del tèxtil, la metal·lúrgia, la construcció i l'alimentació, sense oblidar la indústria de l'aigua. Cal tenir molta cura de la supervivència i millora d'aquestes produccions a causa de les repercussions que tindria la seva fallida en la globalitat de la població. Municipis com Blanes, Anglès, Amer i Osor necessiten d'un estudi eficient sobre el seu futur industrial després de la pèrdua considerable de llocs de treball produïda anys enrera. També podria analitzar-se l'actual autosuficiència de municipis com Sant Hilari o Arbúcies que, tot i l'estancament actual, podrien resultar perjudicats pels fluxos de mercat vinents.
La nostra comarca pateix un dèficit de polígons industrial en força muni-

cipis, fins i tot la seva localització és puntual o concentrada en comarques i municipis propers (Girona, Sant Celoni). Caldria, en aquest sentit, incentivar la creació de polígons que promoguessin la industrialització dels municipis.
Naturalment, aquesta darrera proposta hauria d'anar acompanyada d'una clara voluntat política de protecció de l'entorn i la qualitat ambiental, al mateix temps que s'evités el creixement industrial en zones de possible especulació (vora les noves vies de comunicació, per exemple). Pensem que en poc temps la nostra comarca serà lloc de pas de noves vies i de mitjans de comunicació futuristes (Eix Trasversal, TGV) i pot produir-se una ràpida i indiscriminada especulació del sòl.

Comerç, turisme i serveis

Fora dels municipis costaners queda comprovada una clara dependència comercial amb Girona. Pot requerir-se un estudi per fer competitiu el comerç de l'interior, cercant un grau òptim d'autosuficiència que permeti frenar l'evasió de la despesa tot augmentant l'atracció comarcal cap a la pròpia comarca.
També cal tenir en compte, atesa l'actual problemàtica existent sobre la implantació de grans superfícies comercials, l'aposta pel futur comerç detallista, configurat en l'especialització i la creació d'atractives zones comercials als municipis.
En aquest ordre de coses cal molta més imaginació política que legislativament permeti el desenvolupament del petit comerciant.
Cal un creixement moderat, selectiu i qualitatiu del turisme, combinat en un procés de rehabilitació del territori i dels serveis.
El creixement del turisme que s'ha caracteritzat fins ara per l'especulació ha de donar pas a la reconducció de l'oferta turística cap a camins nous, retrobant els valors originals de la Costa Brava (respecte a la idiosincràcia dels pobles i recuperació dels valors que la van fer atractiva en el seu moment). Pensem que la franja selvatana de la Costa Brava ha estat una de les més malmeses (Lloret de Mar n'és un exemple) i no deixa de ser improbable una accentuació del greuge (ports esportius, noves urbanitzacions).
Naturalment, també és possible parlar de la possibilitat d'ofertar, com a complement del turisme costaner, un complement en les zones de l'interior, accentuant en aquest sentit els vincles d'unió i la publicitat per a aquesta fi.
També cal dir que ERC no és partidària del creixement zero del sector turístic, però si que cal limitar-lo en funció de les necessitats reals del sector, evitant, ara més que mai, el creixement purament lucratiu.
Cal que aquest creixement vagi acompanyat bàsicament de qualitat i de lògica, en profit d'allò que pot reportar per al municipi un veritable rendiment comunitari per sobre de l'individual. Cal, doncs, respectar amb sinceritat el valor del nostre paisatge, del nostre entorn, de la veritable idiosincràcia dels municipis.

Ensenyament, cultura i esport

Diferents sectors econòmics ja reclamen una reorientació dels centres de

FP cap a especialitzacions pròpies de l'oferta de treball existent actualment a la zona.
La comarca pot ser focus d'estudi i aprenentatge de les diferents opcions laborals existents, per a la qual cosa és necessària la creació de noves especialitzacions que s'adiguin a allò pel qual els futurs treballadors, ara estudiants, trobaran demanda en el territori.
Cal donar opció a la dona a entrar en el món laboral mitjançant la seva formació i la creació d'una escola d'hoteleria pròpia donada la importància d'aquest sector en la comarca.
A nivell global, ERC encetarà la col·laboració intermunicipal en la programació cultural, a fi d'aconseguir una comarca d'atracció cultural i evitar il·lògiques competicions i superposicions d'actes culturals que l'únic que aconsegueixen és perjudicar una o ambdues organitzacions locals.
També cal potenciar els valors culturals propis de la comarca que mai han estat entesos o estudiats, característiques culturals que ben promocionades poden suposar l'enriquiment de l'oferta nacional.

Medi ambient

El medi ambient és un tema essencial per a la nostra comarca, ja que el nostre territori es troba encara poc agredit pels factors externs que el poden malmetre.
La importància del bosc com a sector productiu fa necessari un desenvolupament harmònic i compaginador entre els interessos productius i socials, fomentant la convivència entre explotacions i espais protegits i la protecció dels recursos propis.
Una comarca rica en bosc i en alguns llocs dedicada a l'agricultura no deixa de tenir, però, compromès el seu futur ambiental. La confluència de noves vies de comunicació, la possibilitat que això aporti un creixement industrial en alguns municipis, la competència que ja s'ha arribat establir entre focus industrials existents i futurs, etc., pot fer que, retardant la decisió política que hauria de ser immediata, les normes de protecció arribin massa tard.
En aquest punt hem de recordar la forta oposició dels titulars de propietats a l'aprovació del PEIN, Pla Espais d'Interès Natural, i el joc de col·laboració que hi varen desenvolupar els ajuntaments i el Consell Comarcal. En aquest sentit, fora necessària la decidida aprovació dels espais naturals previstos pel PEIN però amb més audàcia política i objectivitat.
Pel futur del nostre entorn, ERC creu necessari evitar l'autarquia decisòria que existeix entre municipis, agreujada per la manca de legislació de control, i emparada pel supòsit del rendiment social i econòmic de cada població.
Cal que existeixi un pacte comarcal de defensa del medi ambient, una política de consens entre municipis destinada a aconseguir un desenvolupament controlat de les diferents parts del territori, un desenvolupament homogeni i respectuós amb la totalitat de la comarca quant a la qualitat del seu entorn físic i humà.
El plantejament global i la inexistència d'una carrera individual cap a la industrialització del territori aportarà necessàriament una visió comuna del futur

del nostre entorn i evitarà que el dia de demà hàgim de lamentar perjudicis irreparables.
De manera puntual, proposem quatre iniciatives d'actuació:
• Reclam i execució immediata del Pla de Sanejament del Tordera, activant d'immediat allò pel qual els municipis han estat pagant de fa anys i que, per una inconcreció i irresponsabilitat política, la Junta d'Aigües no ha posat encara en funcionament.
• Reorientació dels serveis comarcals de tractament de residus urbans, amb un desenvolupament de les pràctiques de reciclatge (futur indiscutible del tractament dels residus al món occidental) enfront de les previstes pel Consell Comarcal i la Generalitat. ERC cal proposar l'activació d'un pla d'eliminació de residus urbans que sigui modèlic i això solament s'aconseguirà posant en pràctica de forma immediata i innovadora el reciclatge.
• Protecció legislativa dels Estanys de Sils com a element característic d'importants valors naturals i ecològics de la comarca.
• Retirada definitiva del projecte d'abocador de residus industrials en el nostre territori, imposant com alternativa el Pla Alternatiu ja redactat per ERC (tractament dels residus en el seu focus de producció primari).

Solsonès

Infrastructures, equipaments i serveis

Comunicacions

La comarca del Solsonès està molt mal comunicada amb la resta del país. És necessari impulsar un eix de comunicació per les comarques centrals, eix que ja existeix en projecte, però que constantment s'està modificant per satisfer diferents interessos. Igualment, tal com ara ja s'està fent, cal condicionar els camins rurals de la comarca. La principal via de comunicació del Solsonès és la carretera de Solsona a Manresa. Aquesta carretera, en principi, quedarà condicionada totalment a finals de 1996. La pressió exercida per l'Ajuntament amb la col·laboració de tots els partits ha fet que la Generalitat hagi promès acabar la carretera el 1994, i va prometre també que les obres començarien el mes de gener. Avui, però, encara no han començat.
La consolidació d'un eix transversal de comunicació és, doncs, una actuació bàsica per al reequilibri de la comarca.

Equipaments sanitaris

La comarca del Solsonès està mancada d'un veritable hospital comarcal, i els seus habitants han de traslladar-se fora de la comarca per rebre assistència sanitària especialitzada. El Consell Comarcal s'ha fet càrrec del petit hospital de Solsona amb la promesa de condicionar-lo a les necessitats de la comarca. De moment, però, hi ha moltes paraules i pocs fets. Caldrà, doncs,

actuar de manera urgent en aquest àmbit per donar resposta a les necessitats de la comarca en matèria assistencial.

Equipaments culturals

La comarca del Solsonès no té cap biblioteca pública i no disposa de cap teatre malgrat que hi ha un projecte aprovat de fa temps.

Sectors de producció

Agricultura

La situació del camp solsoní és crítica, com a la resta del país. El Solsonès és una comarca cerealista on la ramaderia té, alhora, una gran importància. El sector pateix una crisi greu en tots els aspectes. El Solsonès és la primera comarca catalana quant a la cria de conill i, tot i això, la llotja del preu dels conills és lluny de la comarca. El Consell Comarcal, doncs, hauria d'impulsar la creació d'un mercat que abasteixi l'entorn immediat i que tingui incidència sobre la política de preus.

Indústria

Hi ha un polígon industrial, probablement amb els preus més elevats del Principat, a causa de l'especulació. El Solsonès és una comarca majoritàriament agrícola, amb algunes empreses a Solsona i Sant Llorenç dels Morunys. Alguna d'aquestes empreses, valent-se dels llocs de treball que dóna a la comarca, gaudeix de certs privilegis, com el de poder contaminar al seu gust l'entorn. Amb tot, no hi ha recessió industrial al Solsonès. La construcció del pantà de la Llossa ha portat molt moviment a tota la comarca, i ha posat de manifest la necessitat d'infrastructures residencials per a la gent treballadora.

Comerç i turisme

La comarca del Solsonès no disposa de cap gran superfície de venda, malgrat que hi ha rumors que properament se'n construirà una. El comerç de la comarca és petit i tancat, un comerç que no ha entrar mai en la dinàmica comercial actual. Un comerç, en definitiva, sense futur, que necessita modernitzar-se, per a la qual cosa és necessària la creació d'una comissió de modernització que ofereixi assessorament als comerciants sobre com millorar l'oferta, l'estètica dels seus comerços i, sobretot, com iniciar el procés d'especialització que en el futur els ha de permetre competir amb les grans superfícies.

El Solsonès és una comarca desconeguda. En aquests moments, el Consell Comarcal està realitzant una certa promoció, però fer una planificació i racionalització de l'oferta turística per evitar la massificació i centrar-se en el turisme cultural i respectuós amb el medi ambient. Només d'aquesta manera el futur turístic del Solsonès serà viable i productiu.

Ensenyament, cultura i esport

La catalanització de la comarca és gairebé total en tots els àmbits, però cal insistir-hi encara més. La situació de l'esport, per contra, és delicada.

La comarca necessita una piscina coberta, ampliar la zona esportiva i sobretot una pista d'atletisme, alhora que seria molt interessant marcar un circuit de cros i un de footing si tenim en compte els canvis de terreny.

Medi ambient

La comarca pateix el problema de diferents abocadors il·legals. L'abocador comarcal on fan cap tots els residus urbans es troba en un estat pèssim tot i que és relativament nou. No fa gaires anys va inaugurar-se com la solució al problema dels residus i ara està convertint-se en un immens abocador sense control. Caldrà, per tant, impulsar la recollida de deixalles de forma selectiva. Els boscos i els rius de la comarca es troben actualment amenaçats per agressions al medi ambient, per la qual cosa caldria que gran part de la comarca es convertís en zona natural.

Tarragonès

Infrastructures, equipaments i serveis

Tenint en compte que el Tarragonès és una zona altament industrialitzada, seria convenient dotar encara de millors serveis i infrastructures les diferents escoles, i potenciar l'ensenyament tant a nivell secundari com universitari, evitant els desplaçaments fora de la comarca i garantint que la Universitat Rovira i Virgili sigui de qualitat, equiparable a la resta d'universitats de Catalunya.
Pel que fa a la sanitat, s'ha d'aconseguir el dret a l'elecció del metge i un servei de medicina pública les 24 hores a tots els pobles, amb una dotació de serveis de qualitat alta.

Sectors de producció

Indústria

El Tarragonès, zona molt industrialitzada, ha d'adequar una planificació equilibrada, que es complementi amb la resta de les activitats econòmiques. Aquesta adequació passa per una harmonització de la implantació de la indústria, buscant un major equilibri que l'existent.
Com una actuació paral·lela i no menys important, s'ha de potenciar la creació d'empreses autòctones competitives davant la gran quantitat d'indústria de capital estranger que hi ha implantada en aquesta zona.

Agricultura i pesca

Aquesta gran industrialització no ha de fer oblidar el problema de la cada cop més minsa pagesia, afavorint el seu reciclatge continu per adaptar-se als avenços de la CEE, i donar suport a les seves reivindicacions. També

cal planificar de forma adient les perspectives reals a curt i llarg termini. Aquest recolzament a les activitats de l'agricultura ha de ser present amb força i amb serietat també a l'apartat de la pesca, fent un estudi real i en profunditat d'aquest sector en col·laboració amb les pescadors, i racionalitzar la relació de despeses i preus de venda final, convertint-lo un sector amb vitalitat i empenta.

Turisme

Cal també que el Tarragonès vegi potenciat l'apartat del turisme, aspecte en què destaca Tarragona com a una ciutat plenament oberta al mar, creant una dinàmica de ciutat mediterrània moderna i amb serveis eficaços, i de prestacions de turisme de mitjana-alta qualitat, evitant la proliferació de turisme de baix nivell que no aporta ingressos considerables. Això suposa també una neteja i manteniment de les platges del litoral, fent-les encara més atractives i col·locant en els casos que faci falta barreres verdes per evitar l'impacte visual d'indústries, i tenir un criteri urbanístic estricte per tal de gaudir d'una racionalització de tots els espais que puguin ser atractius per als visitants. Tarragona ha de donar mostra de ser una ciutat innovadora i moderna.

Ensenyament, cultura i esport

En ser una comarca bàsicament industrial, caldria que l'ensenyament es potenciés i garantís les pràctiques en les empreses, que afavorís una millor preparació dels estudiants per aconseguir-ne una plena integració en el món laboral.

Medi ambient

Cal compatibilitzar la indústria amb la salvaguarda del medi ambient, aplicant mesures correctives i, sobretot, preventives a nivell industrial i urbà, així com el foment de la responsabilitat vers el medi natural. Això comporta que els controls industrials siguin estrictes, i més davant la perillositat i alt grau de contaminació de vàries indústries existents.

Terres de l'Ebre (Montsià, Baix Ebre, Terra Alta)

Infrastructures, equipaments i serveis

Comunicacions

El problemes de les Terres de l'Ebre comencen per la deficient comunicació,

ja que l'Eix de l'Ebre no és tractat com una estructura comunicativa i funcional.

Equipaments socials

Les comarques de l'Ebre també han de suportar una manca de serveis gairebé crònica. No seria pas contraproduent que des dels consells comarcals s'endeguessin més campanyes per tal d'acostar la gent a la utilització de biblioteques, serveis culturals, lúdics, etc.
L'acostament dels serveis ha de produir també, ineludiblement, una sanitat més adient a les necessitats de la població, amb creació de centres d'assistència primària, i amb una dotació superior i racional dels dispensaris.

Sectors de producció

Una situació que va produint-se a aquestes comarques és l'empobriment de la Terra Alta, l'oblit constant de la problemàtica del Montsià i la regressió del Delta de l'Ebre. Aquesta és una situació a canviar, a fomentar d'una vegada per totes la pujada d'aquestes terres, mantenint l'equilibri indústria-agricultura com és lògic i racional a tots els llocs on aspiren a no veure's despoblats o amb població envellida.

Agricultura

Ens trobem en aquest cas amb unes comarques majoritàriament dedicades a l'agricultura, fins a tal punt que la producció de les terres de l'Ebre representa més d'un 20% del conjunt de la del Principat.
No s'ha d'oblidar una situació que és cabdal per entendre el desenvolupament de les Terres de l'Ebre, que no és altra que la seva llunyania dels nuclis industrials.

Indústria

La indústria és un dels aspectes a potenciar sempre i quan sigui respectuosa amb el medi ambient i no repercuteixi en la riquesa natural de la zona, que podria significar l'ensorrament d'aquests indrets.

Turisme

Cal potenciar més el turisme, aprofitant així els recursos que indubtablement reuneix la zona, amb llocs de gran bellesa, com el Delta de l'Ebre, Tortosa, etc.

Medi ambient

L'agricultura, que com hem dit és la font principal d'ingressos d'aquestes comarques, no pot fer front actualment a la constant despreocupació pel medi ambient, que també es reforça per la regressió del Delta de l'Ebre. S'ha d'evitar, doncs, qualsevol mena de transvassament de les aigües de l'Ebre cap a Barcelona, i s'han de fer esforços per adaptar i modernitzar els mitjans amb què els agricultors treballen.
Cal continuar amb la protecció del parc natural del Delta de l'Ebre, donant suport, però, als habitants que hi viuen. Cal mantenir la protecció

de les zones sense oblidar els seus habitants, que de vegades són els primers perjudicats per aquesta protecció. La reserva d'intimitat, els ajuts als agricultors per als productes que utilitzen i la protecció dels espais més accessibles són només exemples del que ha de ser una política integral de protecció del parc natural del Delta.

Val d'Aran

L'any 1979, els ciutadans i ciutadanes de l'Aran van votar l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, en la confiança que reconeixia els drets de la parla aranesa i el compromís de retornar-los, adaptada als temps actuals, la seva organització administrativa pròpia. Durant gairebé deu anys, però, el Govern de CiU es va oblidar del precepte estatutari i de les esperances dels aranesos.

Finalment, ERC va aconseguir, el 25 d'abril de 1989, que la Comissió Parlamentària d'Organització i Administració de la Generalitat i el Govern local comprometés els governants de CiU a enviar al Parlament, abans de trenta dies, un projecte de Llei sobre el règim especial de la Val d'Aran. Quan es va fer públic aquest projecte, ens vam adonar que no només arribava tard, sinó que ni tan sols recollia els mínims que havien estat pactats per les forces polítiques araneses. La fermesa de l'actitud d'ERC i d'altres grups de l'oposició va obligar la majoria de CiU a acceptar una millora significativa de la Llei, especialment en relació al finançament, les competències del Conselh Generau, la normalització de l'aranès, etc.

La Llei va ser finalment aprovada, en la Sessió Plenària del Parlament de Catalunya, celebrada el 28 de juny de 1990. ERC havia sol·licitat que la sessió se celebrés en territori de la Val d'Aran, però aquesta petició va ser desestimada pels grups majoritaris.

L'explicació del vot del Grup d'ERC va anar a càrrec del diputat Miquel Pueyo i va ser feta íntegrament en aranès. En d'altres, va dir el següent:

Se auem en compde que es aranesi votèren, er an 1979, er Estatuts d'Autonomia de Catalonha, ena confiança que reconeishie era sua lengua e eth dret dera sua organisacion administratiua intèrna, no se pòt negar que eth Projècte arribaue tard (...) calie demorar, au mens, que siguesse un tèxte satisfactòri, dempuis de ua covacion tant alongada. No siguèc atau; eth tèxte resultèc decepcionant (...).

En cambi, i auie un tèxte de mínims, consensuat per totes es fòrces polítiques araneses (...) Era fòrça d'aguest consens (...) a estat era clau des pregondes modificacions que a patit eth Projècte de Lei deth Govèrn e, surtot, an estat era clau deth cambi de actitud a que s'a vist obligat aguest madeish Govèrn.

Eth trebalh dera ponéncia a permés de milhorar significativament aspèctes claus e irrenonciables entara autonomia aranesa: eth finançament, es competéncies, era Comission Govèrn-Conselh Generau (...)

Certaments, creiguem que un pòble coma eth catalan, tant gelós des sues libertats e tan respectuos des libertats des demés, podie encara, en aguesti moments, auer hèt mès per Aran. (...) aguesta Lei ei un arnés entà continuar auançant (...)
Enquia cèrt punt, aué auem reconstruit era liure aliança istòrica entre Catalonha e Aran, neishuda dera solidaritat e deth respècte entre es dus (...)
Des d'ERC, demoram que Europa continue cambiant -e molt- enes propèrs ans: que cambie er Estatus de Catalonha e que cambie er Estatus d'Aran. Era nòsta força, com didie Gandhi, no proven dera fòrça, se non dera voluntat; dera voluntat de èster, preferentments. Aguest ei un camin que podem recórrer amassa, durant molt de temps, Catalonha e Aran.

Vallès Occidental

La no realització del Pla Territorial Metropolità de Barcelona, incomplint així les lleis d'ordenació territorial (LOT) d'abril de 1987, especialment la Llei 7/1987 del 4 d'abril de 1987, juntament a la no realització del Pla Territorial de Catalunya, ha dut a la regió metropolitana de Barcelona, i especialment al Vallès Occidental, ha patir uns creixements urbanístics caòtics i agressius vers el medi ambient, en una dècada de gran creixement econòmic, desaprofitant l'avinentesa de realitzar un plantejament urbanístic modèlic i harmònic.
Aquests creixements han accentuat el caràcter de perifèria del Vallès en relació al centre metropolità. L'expansió residencial -desordenada i especulativa en alguns casos-, industrial -caòtica i potencialment perillosa per al medi ambient en repetides ocasions- i d'equipaments i infrastructures no volguts en el centre metropolità, han comportat greus servituds (provocant situacions tan greus com l'esquarterament de poblacions, com a Montcada i Reixac, o els previsibles i gravíssims impactes ambientals del projecte del túnel d'Horta) que han dibuixat una comarca plena de contrastos, desordenada, i on si no es redueix el creixement es poden produir seriosos problemes en el medi ambient.
Per tal d'esdevenir una peça més -que la volem de qualitat i amb personalitat pròpia- del sistema metropolità i no convertir-se en un suburbi gegantí que envolta la ciutat olímpica, proposem un seguit de mesures que de segur que són poques, per tal de reconduir l'actual situació a la comarca.

Infrastructures, equipaments i serveis

- Elaboració i aplicació urgent del Pla Territorial Metropolità que racionalitzi i coordini les necessitats del territori, tot respectant la identitat comarcal del Vallès Occidental.
- Modernització, ampliació i millora de la xarxa viària comarcal, especialment

abandonada, com per exemple el trajecte de Sant Llorenç Savall a Terrassa. El Vallès Occidental no pot ser ser només una comarca de pas.

- Elaboració i aplicació d'una pla de transport públic comarcal, ja que els serveis actuals són del tot insuficients tant en freqüència horària com en implantació territorial. Aquesta mancança incideix especialment en la gent jove i en la gent gran i converteix el vehicle privat pràcticament en l'únic mitjà de transport. Juntament a una bona xarxa de comunicacions metropolitana cal una bona xarxa de transport públic comarcal.
- Acceptar la segregació de les localitats amb una clara dinàmica pròpia i administrades per altres municipis com en el cas de Ciutat Badia.
- Augmentar les competències del Consell Comarcal, tot descentralitzant els serveis de la Generalitat a la comarca. Desaparició de les diputacions.
- Ampliar els equipaments sanitaris i adequar els centres d'assistència primària amb els mitjans necessaris per poder atendre les poblacions veïnes mancades encara d'aquest equipament. Coordinar els diversos serveis que depenen de la Generalitat en matèria sanitària.
- A causa de l'actual recessió econòmica que viu la comarca i juntament a les minses pensions i jubilacions, cal posar una especial atenció en la creixent problemàtica de les bosses de pobresa, incidint i creant els serveis socials i d'ajuda solidària que calgui.

Sectors de producció

ERC ja fa temps que denuncia la descapitalització del país, fet que juntament a l'actual conjuntura econòmica de recessió provoca greus crisis d'empreses, cosa que afecta gran nombre de ciutadans de la comarca amb el problema de l'atur. En aquest sentit, els sectors més afectats són el tèxtil, amb un 30%, el comerç i l'hoteleria, amb el 12%, i el metall, amb l'11% del total dels aturats.

Malgrat que la crisi econòmica afecta especialment els sectors del tèxtil i del metall, aquests continuen sent els més estesos a la nostra comarca, juntament amb el creixent sector químic.

Així mateix, cal tenir presents els greus desequilibris econòmics de certes poblacions de la comarca, conseqüència de la marginació que pateixen en la creació d'infrastructures generals com ara carreteres, serveis, etc.

Per totes aquestes raons és urgent una tasca d'inversió i promoció que passa per:

- Creació i coordinació d'infrastructures i serveis en les localitats mancades d'aquestes, juntament amb un bon assessorament i informació a les empreses existents.
- Planificació de la implantació de grans àrees comercials, racionalitzant-ne els horaris perquè no perjudiquin de manera deslleial la resta del comerç de la comarca.
- Foment del turisme a les localitats situades al voltant dels parcs naturals de la comarca, situant-hi els serveis d'informació (normatives dels parcs, itineraris, etc.) i atenció als visitants (aparcaments, llocs de pic-nic, càmpings, etc.), protegint els parcs i donant mitjants per al desenvolupament del comerç i l'hoteleria, tenint en compte que moltes d'aquestes poblacions actualment estan greument efectades per la crisi del tèxtil.

Ensenyament, cultura i esport

• Creació d'una xarxa de mitjans de comunicació en català, i dotar-la de tots els mitjans necessaris, que abasti la totalitat de l'àmbit comarcal i esdevingui una peça clau de la normalització lingüística.
• Potenciar les actuacions de normalització lingüística i de catalanització en tots els àmbits de la vida ciutadana (escoles, empreses, sindicats, comerç, associacions de veïns, etc.).
• Potenciar el teixit associatiu de les entitats de la comarca creant els serveis d'informació i les infrastructures necessàries i salvaguardant la independència i no engendrant mecanismes de control de les seves activitats, ja que aquest control comporta l'empobriment de la iniciativa de les entitats i de les associacions.
• Potenciació de l'esport escolar i de base, i creació de les infrastructures esportives en les localitats que n'estiguin mancades.

Medi ambient

El caos existent en la planificació territorial comporta un important moviment immobiliari i sovint especulatiu, que juntament a un creixement industrial poc respectuós amb el medi ambient produeix greus problemes ecològics en la nostra comarca.
Especial gravetat presenten els camps de golf, ja que a més de les operacions immobiliàries, especulatives sempre, que duen associades, cal afegir-hi el malabaratament d'un bé escàs com l'aigua. La gran proliferació de projectes de construcció de camps de golf al Vallès Occidental (Matadepera, Terrassa, Rubí, Castellbisbal) al costat dels ja existents (Sant Cugat) n'aguditzen la problemàtica.
Per tots aquests motius proposem una sèrie d'actuacions:
• Aturar els projectes de camps de golf, en tant que són maniobres especulatives encobertes.
• Protecció dels espais naturals i de les zones de bosc i agrícoles existents entre les poblacions. Creació de cinturons verds especialment protegits al voltant de totes les localitats, impedint l'especulació i augmentant la qualitat de vida dels ciutadans.
• Posada en marxa del Pla de Depuració d'Aigües de les conques del riu Ripoll i de la riera de les Arenes, començant per la instal·lació de les depuradores a l'inici de les conques i abastant la totalitat dels seus recorreguts corresponents.
• Exigir el compliment dels compromisos de repoblació forestal de les empreses constructores i concessionàries de les autopistes i les seves variants amb els ajuntaments, que han malbaratat el paisatge (autopista Terrassa-Manresa, etc.).
• Elaboració d'un pla de control i racionalització de l'extracció d'àrids, i que tendeixi a la reproducció i posterior regeneració del terreny.
• Especial protecció dels parcs existents a la comarca (el de Collserola, el de Sant Llorenç i la Serra de l'Obac). Exigir el compliment escrupolós de les seves normatives de funcionament. Impedir-ne la degradació i els intents d'especulació com ara construcció d'una pista entre la Coma d'en Vila i la

Matarrodona, el funcionament il·legal d'un restaurant al Mas de la Mata i la creació de pic-nics a l'interior del parc de Sant Llorenç i la Serra de l'Obac.

• Informar de manera àmplia i entenedora tots els visitants d'aquests espais naturals de quines són les seves normes i dotar-los de la vigilància necessària, sobretot els caps de setmana.

• Vigilància i control efectiu a tot el territori dels abocaments incontrolats de residus de tot tipus.

• Reciclatge en l'origen dels residus industrials.

• Informació i planificació del reciclatge en origen dels residus domèstics.

• Que tot projecte de creació d'abocadors, incineradores i altres servituds d'aquest tipus no es faci sense una prèvia informació, estudis d'impacte i pacte amb el territori.

Vallès Oriental

Infrastructures, equipaments i serveis

• Creació del passeig fluvial, al llarg del riu Congost, com a element d'unió nord-sud de la comarca amb un espai ciutadà, i com a element que contribueixi a la recuperació i el manteniment de l'entorn natural.

• Vetllar per l'acompliment de les promeses fetes sobre la futura autopista Granollers-Mataró de gratuïtat i de respecte absolut a l'entorn.

• Realització d'un segon pont sobre l'autopista i el riu Besòs que connectés Mollet-Sant Fort-Martorelles.

• Ampliació de l'avinguda de Pompeu Fabra a Mollet, que no sigui carretera. Variant per darrera l'escola Sant Vicenç d'EGB.

• Realització de la variant de Llagosta-Mollet, obra aprovada, concedida i no acabada.

• Enllaçar Montcada amb la Llagosta.

• Pel que fa als equipaments esportius, assegurar la continuïtat del Camp de Tir construït per als Jocs Olímpics evitant que el soterrin un cop acabades les proves.

Sectors de producció

• Cal una reindustrialització urgent en els sectors més afectats per la darrera crisi que ha viscut la comarca, especialment el sector del metall i el tèxtil.

• Promoure les accions necessàries per part de la Generalitat perquè la comarca es vegi beneficiada pels ajuts del Fons de Desenvolupament Regional (FEDER).

• Racionalitzar l'ús del sòl industrial existent i creació d'una oficina de promoció industrial que intervingués d'una manera activa en la promoció

de la comarca, que per la seva situació geo-estratègica reuneix les condicions òptimes per a la instal·lació de tota mena d'empreses.

Ensenyament, cultura i esport

- Promoure la normalització lingüística, a tots els nivells, en els sectors més afectats pels moviments d'immigració per tal de fer de la llengua un element bàsic d'integració entre aquests col·lectius i la resta d'habitants de la comarca.
- Crear les infrastructures necessàries i dotar les institucions dels recursos suficients perquè el Vallès tingui una vida cultural pròpia que no sigui de referència obligada a la de Barcelona.
- Activar el teixit associatiu de la comarca a través de la col·laboració entre les entitats existents i les regidories de cultura dels ajuntaments amb la coordinació del Consell Comarcal per crear un espai cultural propi del Vallès.

Medi ambient

El Vallès Oriental és una de les zones més afectades del país pel procés de degradació de l'entorn a causa d'una industrialització ràpida i caòtica. Cal, doncs, iniciar urgentment una sèrie d'accions per evitar malmetre l'entorn:

- Creació d'un cens de residus per facilitar-ne el procés de reciclatge.
- Control del medi per part del Consell Comarcal per garantir l'acompliment de la llei pel que fa als residus.
- Creació als centres de formació professional i d'ensenyament secundari d'una àrea d'educació sobre el medi per garantir el respecte a l'entorn de les futures generacions.
- Proposar el Vallès Oriental com a seu per a la futura Facultat del Medi Ambient, donada la seva privilegiada situació entre zona natural i industrial.

1a edició: febrer de 1992
Edita: Esquerra Republicana de Catalunya
Villarroel 45, 08011 Barcelona
Tel. (93) 323 44 13
Fax (93) 323 71 22
Projecte gràfic, composició
i edició de textos: Azero Comunicació. Reus
Impressió: AG Dalmau. Lleida
Imprès en
DLT-309-92

Esquerra Republicana de Catalunya

Villarroel 45
08011 BARCELONA